
KÖPRÜLÜ KÜT.
420
M. Asım BY.

(بسم الله الرحمن الرحیم)

بنام خدا میکنم ابتدا | چه نامست الله نام خدا

نام نامی ایزد بی علت واسم سامی منعم بی منت شاه بیت منظومهٔ اثار ومطلع سر قصیدهٔ گفتار اولمدقجه پذیرفتهٔ حسن اختتام وشایستهٔ قبول خاص وعام اولمیوب هر شطری اجذم واقصر وهر حرفی اقطع وابتر اولمغله نه عیار نقدینهٔ مضامینی کفهٔ میزان خیالده کامل ونه صحیفهٔ سبیکهٔ مفاهیمی نقش سکهٔ تحسین ایله دست صیرفیان بازار کماله واصل اولور نظم

ترا ای خردمند روشن روان | زبان داد یزدان ازان سان روان
که او را بپاکی ستایش کنی | شب و روز ورد زبانش کنی

ومبدأ نضیدهٔ عالم براعهٔ نشیدهٔ خلقت آدم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک ردیف صلوات وقافیهٔ تحیاتی مبنای بیت مرام واجزای نظم کلام اولمدقجه پایدار معرض دوام ورابطه گیر التیام وانسجام اولمیوب اسباب اشتهاری مطوی ومکفوف واوتاد اعتباری محذوف ومقطوف اولمغله نه گیرندهٔ

ترکیب

ترکیب انتظام ونه دارندهٔ ترتیب اهتمام اولور نظم

شفیع الوری خواجهٔ بعث ونشر | امام الهدی صدر دیوان حشر
یتیمی که ناکرده قرآن درست | کتبخانهٔ چند ملت بشست
چه نعت پسندیده گویم ترا | علیک الصلوة ای نبی الوری

ومدیحهٔ آل ومنقبهٔ اصحاب فرخنده فال که مرتبان مجموعهٔ دین ومقیدان آثار یقین درلر مسترادِ منظومهٔ حمد خدا وذیل نعوت سرور انبیا قالمغله رسائل فضل وآداب مظهر میامن فصل الخطاب اوله گلدیکی بی ارتیابدر نظم

هزاران هزار آفرین و درود | ز جان آفرین خالق هست وبود
بر و باد و بر آل انجاد او | بر اصحاب واحفاد امجاد او

وسپاس سلطان جهان وستایش شهنشاه دوران سرلوحهٔ دیباجهٔ درود وسرنامهٔ انشای مقصود قلنمق مسالک ادبا ومنهج بلغا اولوب باخصوص مصرع برجستهٔ ذات همایونی منتخب دیوان شوکت وترکیب بند ارجوزهٔ ابهت اولان داور مکارم نشید السلطان ابن السلطان السلطان مصطفی خان ثالث ابن السلطان احمد خان ثالث لازال بیت دولته معمورا بلوازم التأبید والتخلید حضرتلری که کتابهٔ طاق منقبتلری ورفعناه مکانا علیا نظم کریمیله مزین ودیوان معلا ایوان سلطنتلری اطیعوا الله واطیعوا الرسول واولی الامر منکم امر حکمت رهینیله معنون اولمغله مضمون عدالتلری موافق مفهوم شریعت ومفاد عنایتلری مطابق مؤدای قانون مروت اولوب نسخهٔ پریشان شدهٔ احوال جهانیان زمان مکرمت نشانلرنده مربوط شیرازهٔ امن وامان اولمشدر نظم

لقد سعد الدنیا به دام سعده | وایده المولی بالویة النصر
کذلک تنشا لینة هو عرقها | وحسن نبات الارض من کرم البذر

اما بعد * بیت * پیرو رهروان راه کمال * احمد نزهت کسیر البال * جمع وترتیبنه دسترس براعهٔ اهتمام اولدیغی آثار بلاغت ارتسامک ناظم بلند اقبال

ومنشی فرخنده فالنك رقه وحلب ایالتلرنده دواتداری وبعده منتقل جوار
رحمت باری اولنجیه دك مهرداری اولمغله وزیر مشار الیهك لسان فصیح البیانلرندن
والحالة هذه مکتوبی صدر عالی اولان رسمی احمد افندینك سفینة الرؤسا نام رساله
رشاقت نکارندن کوشکذار وبعینه نقل کرده صحیفهٔ اعتباری اولدیغی اوزره
صاحب ترجمهٔ عالی مقدار لازال اسمه مقیدا فی صحایف رحمة ربه الغفارك
دیباچهٔ احوالندن خاتمهٔ نسخهٔ امالنه دك ❀ شعر ❀ نفس عصام سودت عصاما *
وعلمته الکر والاقداما * مؤداسنجه جولانکاه رخش همت ومضمار سمند غیرتلری اولان
منازل رفیعه ومدارج منیعه سنی علی وجه الاجمال پیشنهاد پس آینده کان
طریق اقبال ایدرکه ❀ بیت ❀ بمحمد برجوالامان محمد * حمایخاف وفی نوالك
راغب * بیت دلنشین باهر المیمنتی اثر طبیعتی ونقش نکین حکومتی اولان
راغب محمد پاشا فی الاصل استانبولده دفترخانه کتابندن شوقی محمد افندینك فرزند
ادیب ودلبندار جمندار یبی اولوب بیك یوز اون سنه سی ظرفنده دنیایه وضع قدم
❀ ع ❀ ومن یشابه ابه فما ظلم * مدلولی وهذا السوار لمثل ذاك المعصم * مثلنجه
پدرلری اثرینه اتباع اوزره برمدت دفترخانه ده تحریك قلم واستعداد نهادی
حسبیله تحصیل معارف وفنون وادیلرنده راسخ الهمم ❀ ع ❀ الناس اخوان
وشتی فی الشیم مفهومنجه بین الامثال ممتاز ومسلم اولمشلر ایدی یوز اوتوز
درت سنه سی اثناسنده ظهور ایدن ایران سفرلری تقریبیله ممالك عجمدن بلاد
وبقاع مفتوحه تحریرینه مأموریت ضمننده روان والیسی عارفی احمد پاشانك
مکتوبجیلغی خدمتی وبعده تبریز جانبی سرعسکری کوپریلی زاده عبد الله پاشانك
خلفلری دستور مکارم صدور رشیخ الوزرا علی پاشا حضرتلرینك معیتلرنده دفتر
امانتی وکالتی خدمتلریله شرفیاب اولدقلرندن صکره یوز قرق سنه سی ظرفنده روان
دفترداراغیله بکام وبرسنه خدمت مزبوره یه بعد القیام قرق برسنه سی حدودنده
آستانهٔ سعادته عاطف زمام وقرق ایکی اولنده ریاست وکالتی وهمدان ایالتنده

مجددا

مجددا ترتیب وتحریری اراده اولنان تیمار وزعامت توزیعی خدمتیله جانب مزبوره
روان اولمشلر ایکن قرق اوچ سنه سی ظرفنده آتلو مقابله سی پایه سنه منضما
بغداد دفترداراغیله بنام وقرق آلتیده حادث اولان بغداد محاصره سندن صکره آستانهٔ
سعادته امالهٔ لجام وسنهٔ مزبوره ذی القعده سنده مالیه تذکره جیلکی ایله بکام اولمشلر ایدی
قرق سکز حدودنده ارض روم سرعسکرلکی سابقا بغداد والیسی احمد پاشایه
تفویض وتقلید اولنمقدن ناشی معیتلرنده اردو دفترداراغی ورئیس الکتابلق
وکالتی ایله عنوان واعتباری تمجید وسنهٔ مزبوره رجبندن ضبط ایلمك اوزره
جزیه محاسبه سیله قواعد عز وقدری تمهید اولنمشدی بعد اداء الخدمه سنهٔ مزبوره
شوالنده استانبوله عائد وقرق طقوز صفرنده منصب مذکور ایله ایلچی سفرینه
عازم وعائد اولمشلر ایکن اواثناده استانهٔ سعادته چهره فرسا اولان عجم
ایلچیلری مکالمه سی اسمعیل افندی ترجمه سنده کذارش پذیر تحریر اولان وجهله
استانبوله وتکرار باباطاغی مشتاسنه رجعتلری آوانده اولان قرق طقوز
سنه سی رمضاننك ایکنجی کونی برموجب خط همایون صدر اعظم مکتوبجیلغنه
منقول ورئیس الکتاب مصطفی افندی ایله نمیراوه مکالمه سنه مأمور اولدیلر
فیما بعد مکتوبجیلقده پایدار واللی ایکی سنه لرنده آطه وبلغراد فتحلرنده خدمات
پسندیده لری نمایان وبدیدار ومکتوبجیلغه ریاست قدر وقع وشان ویره رك اللی
اوچ سنه سی ذی القعده سی اواسطنده مومی الیه مصطفی افندی یرینه
ریاستله کامران اولدیلر اوچ سنه دن متجاوز ❀ ع ❀ ودرب ساق زینت
خلخال * مألنجه شان ریاستی ترفیع واعلا ذیلنده اللی یدی سنه سی ربیع الاولی
اواسطنده ولایت مصر ذات لاهر المله رتبهٔ والای وزارته پانهادهٔ اغتنام اولوب آنده
درت بش سنه علی التوالی تدابیر مستحسنه لری بارز وممتلالی اولدقدن صکره آلتمش
برسنه سی رجبی اواسطنده ❀ ع ❀ وبدر کبها النقصان وهی کوامل * مضمونجه
تجاوز اهالی مصر ایله مکدر البال وبومقابله ده نشانجیلق ایله عتبهٔ علیه یه دعوت اولنمغین

نتایج سلیقهٔ انیقه‌لرندن * بیت * نظام هیئت رزمی تمام برزمه ویروب *
صف سپاه غمه صدقله هجوم ایده‌لم * کمال کلدی تصرفدن ام دنیایی * یترشو قاهره‌نک
قهری عزم روم ایده‌لم * ترانه سیله مصردن مفارقت وورود مسرودلری رسیدهٔ
سامعهٔ اولیای دولت اولدقده آلتمش سنه‌سی ذی القعده سنده آیدین محصلملغی
بروجه مالکانه توجیه وعنایت ویوز آلتمش اوج سنه‌سی ذی القعده سنده آیدیندن
صیدا منصبنه پرتو انداز حمایت وصیدایه متوجه ایکن آلتمش درت صفرنده رقه ایالتنه
منقولیت ایله آنده مدت مدیده متقید نظام مملکت اولدقلرندنصکره آلتمش
سکز سنه‌سی شوالی وائلنده صدر سابق عبدالله پاشایه سلف وخلف
اولملق اوزره رقه‌یی حلبه مبادلات ایلمشلردر یکرمی آی قدر حلب ایالتنده حکومتران
اولدقدنصکره زمان سلطنت عثمان خانیدن اولان یتمش سنه‌سی ربیع الآخرینک
اون بشنده شام ایالتی ومیر الحاجلغی ایله مبشر وفرحان اولمه ضمننده ماه مزبورک
یکرمنجی کونی سلحدار شهریاری واسطه سیله مصطفی پاشا مقامنه صدارت عظمایه
دعوت اولنوب بووجه اوزره جمادی الآخره‌نک سکزنجی کونی آستانهٔ علیه‌یه
قدوم وبر ساعت سعدده تلقی مهر همایون ایله طراوتبخشای مرزبوم روم اولمشدر
بروجه محرر زمان سلطنت عثمان خانیده طقوز آی قدر مدتده بازفقید الاهتزاز
روستایی کبی حرکت مذبوحله مترصد طلوع یوح فتوح ایکن یتمش بر سنه‌سی
صفرینک اون آلتنجی کونی * ع * مجد ودولت ایله سلطان مصطفی
قیلدی جلوس * مآلنجه جلوس میمنت مأنوس جناب مصطفی خان * ایده الله
بالنصر والبرهان * حیاتبخشای عالم وعالمیان اولوب پادشاه قدردان وحقیقت
شناس * وعالیجاه عالمپناه بنده نواز مکارم استیناس * اولملرندن ناشی
جبین مشار الیهده یمن وسعادت احساس ایدوب جمله مشیران دولت ومدبران
مملکت اوزره مرجح ومختار ومقام صدارت عظمالرنده ابقا واستقرار ایله صغار
وکباری مجلای مسار واستبشار بیورمشلر ایدی مرور ایامله شانی ترفیع

وتشریف

وتشریف وجمله عواطف وعوارفلرندن فضله‌ما همشیرهٔ علیه الشانلری صالحه
سلطان ازدواجیله طبعنی تفریح وتلطیف بیوروب بروجه استقلال مقالید
تدابیر ممالکی کندویه تسلیم ورعایت خاطرخواهنی امور سائره‌یه تقدیمله رفاه
اهل عالمی تکمیل وتتمیم بیوردیلر * مشار الیه دخی شکر اعلی النعم * وصبر اعلی
محاسن ولی الکرم * ترفیه بلاد وعباده التزام * وعامهٔ انامه حدندن زیاده انعام
واحترامه اهتمام * ورزانت ووقاره مقارن تلطف وانبساطی اغتنام ایده‌رک
حشمت ومهابتی قلوب بای وکداده جایگیر وصدارتنده هر کس عرض وجاهنده مأمور
ومستور وفریح وفخور بلکه مغربل دفینه گشا کبی منبسط ومسرور اولوب اصحاب
منصب ومرتبه برکمسنه‌نک ادنا برآدمه ارائت چین جبین وتکلیف غث وسمین ایده
بلدیکی معهود دکلدر توابع ولواحقی مؤدب ومؤرب اولمغله برینک مطعن ومسب
اولدیغی مسموع دکلدر وقاد الذهن وجید القریحه لطیف الکنایه والصریحه
صبیح الوجه وصحیح العقیده ملیح الاشاره والافاده متیقن ومتفنن بر ذات
خجسته خصال اولمغین مدت عمرنده اکثر اوقاتی مطالعهٔ کتابه مصروف وعنان
عنایت وهمتی همت معارف ومحاسنه معطوف بحاث ونقاد منهل دقایق
وبدایعه وراد ایدی تقویم معوجاته مائل مستقیم الطبع وکریم الشمائل اولمغین
کتب وافره تسطیر وتنقیح وارباب معارفه تحریر وتصحیح ایتدیروب مرور دهور ایله
اقتنا وجمع ایلدیکی کتب پریشانلغی تجویزگردهٔ علامهٔ همت ومروتی اولمدیغنه بناء
لا له ایده طرح مرغوب ودلنشین اوزره کتبخانه وچشمه وسبیل وکندویه
مدفن ومرقد بنا ایتدیروب بجملة اللوازم تمام اولمغه متعاقب یتمش آلتی سنه‌سی
رمضانی وائلنده دائم الحراره ودولاب دیوالسنه اطباده دائر اولان علت ایله
صاحبفراش وبیتاب اولمغین امور دیوانی نشانجی حمزه پاشا حضرتلرینه تفویض
وآلایش جاه جلالی توهین وتمریض ایدرک رمضان شریفک یکرمی دردنجی کونی
قنطرهٔ فانیه‌دن عبور ومحل مزبورده اعداد ایتدیکی تربه‌ده مدفون ومقبور اولمشدر

تجاوز الله عن سيئاته * واسكنه في فراديس جناته * آثار خيال وخامه‌سندن مرتب ديوانچه‌سي وسفينة الراغب نامنده فنون شتايى مشتمل مجموعهٔ مطبوعه‌سي كتبخانه‌سنده موجود وعروض رساله‌سي متداول ايادي ناسدر

* شعر *

كانما راغب في الدهر جوهرة — نفيسة صاغها الرحمن من شرف
غرت فلم يدر اهل الروم قيمتها — فردها غيرة منه الى الصدف

آطهٔ كبير قلعه‌سي صدر اسبق يكن محمد پاشا حضرتلرينك سرعسكرلكي وساطتيله عون وعنايت ايزد بى انداد ايله فتح وكشادي ميسر اولدقده دست برداشتهٔ باركاه كردكار وچشم دوز طريق ترقب وانتظار اولان سائر مسلمين عبادي استبشار سياقنده ركاب مستطاب همايون قائمقامنه صدر مشار اليه طرفندن بعث وتسيير اولنان قائمه‌نك صورتيدر

دشمن دين خذلان قريني اولان نمچه كفره‌سنك مهاديه طرفلرنده پانهادهٔ ميدان عجب وغرور اولان طابور مكسورلري تأييد ومعاضدت جناب منتقم قهار وزهبري بخت همايون حضرت شهريار سپهر اقتدار ايله آماج سهام قهر ودمار ورو براه باديهٔ هزيمت وادبار واثناي كارزارده چاسار خبيث شعارك دامادي وكفره‌نك مدار اعتنا واعتضادي اولان لوريه دوقه‌سي دخي مجروح وخائب طرفنه پي سپر فرار اولوب وبوندن اقدم عرض واشعار اولنديغي اوزره تكرار مهاديه پلنقه‌لري آوردهٔ كمند عدو بند ضبط وتسخير وحوالئ مرقومه وجود لوث اندود كفاردن بالكليه تصفيه وتطهير اولنديقدنصكره ممالك اردل ومجار ومسالك بلغراد وطمشواره كليد فرنگي تركيب استوار وسد سديد موجب الاغترار اولان آطهٔ كبير قلعه‌سي كه في الحقيقه انواع صنايع هندسه كاري واصناف بدايع فن معماري ايله صفحهٔ سطح آب اوزره مرتسم طلسم آتش كشا ومانند قفل انديشه عسير الحل بر معمادر دائر ما دار منقل پر آتش وار محاصره‌سنه ابتدار وپيدرپي گلهٔ طوب رعد آشوب ودانهٔ خمپرهٔ صاعقه اسلوب ايله

برفحواي * اينما تكونوا يدرككم الموت ولو كنتم في بروج مشيدة * مانند تكرگ جانب كفاره ايصال پيام قهر ومرگ ايدرك كما ينبغي تضييق وتنكيللرينه صرف نيروي اقتدار اولنمغله اكثر قلل وبروجك رماد وغباري سرمهٔ ديدهٔ كيوان ودرونده متحصن ومكين اولان كفار باهر الخذلان كارد در استخوان وجان بردهان اولمشلر ايكن * وجادلهم بالتي هي احسن * مؤداي حكمت احتواسي اوزره بر قچ دفعه دائرهٔ استيمانه دعوت ولوازم ترغيب وترهيب ايله طريق نجات وسلامت ارائت اولنمشيكن قلعهٔ مرقومه‌نك مشتمل اولديغي عجايب متانت واستوار وغرائب مناعت سنمار ليسنه اغترارا * وظنوا انهم مانعتهم حصونهم * معزا سنجه وراي ديوارعتو واستكباره متواري * وزورق ظن وتصورلري * اين الثريا من يد المتناول * مجراسنه جاري اولمغله مخلصلرينك بوجانبلره ورودمزدن مقدم دين جانبي سرعسكري عزتلو محمد پاشا نام ورلري مباشرتيله واقع دفعهٔ اولادن بشقه محاصرهٔ ثانيه مبدأندن كوتول قلعهٔ نه توي چرخ اخضردانهٔ طوب مهر انوري يكرمي درت كره انداختهٔ قلهٔ خاور ايدنجيه دك پس جدار عناد واصراردن اعمال دائرهٔ كارزار وشرارهٔ طوب وتفنك ايله نهر طونه‌لي درياي آتشزار وتسليم قلعه واستيماني انداختهٔ كنار ايدوب چندروز مقدم عرض واعلام اولنديغي وجهله قلعهٔ مرقومه مقابلنده طرف برده واقع وبراو نهراكويا قلعه‌يه تعرضندن دافع شانس تعبير اولنور قفل وسواس قلع وحلنه ترتيب وشهر ربيع الثانينك اون طقوزنجي چهارشنبه كوني اتلمق اوزره تصميم وتركيب اولنان لغمه دخي اگرچه يوم مزبورده آتش ويريلوب شانس مرقوم اوزرينه مشرف هدم وتقليبي مراد اولنان صخرهٔ صما وسنك خاراي مانند كاغذ باد پران جو سما وقوت باروت ايله متفتت ومتشتت اولان قطعات واجزاسني بعضا شانس مزبورده اولان كفره‌نك اوزرلرينه القا وبعضا دخي تهديد هوش فرسا سيله قلعه‌ده اولنلرك ضابطهٔ عقل وشعورلرين القا ايتمكدن ناشي بوكيفيت مورث الدهشت في الجمله

شدت شکیمه لرین الانه وهمت کوه انداز اسلامی کندولره ابانه ایتمشیدی
لکن حصانت حصار ومتانت درودیوار مشهود کوته نظران کفار اولدقجه تکرار
باعث عتو وعناد وموجب تعنت ولداد اولمغله بوکونه قلعهٔ متداخلة الشعوب
غریبة الاسلوبک صحن بسیط غبراده دخی یورویش ایله تسخیری امر محال
ایدوکی بی اشتباه وکنکرهٔ تصورندن کمند بالارو وهم وخیال کوتاه اولمقدن ناشی
هرچند ظاهر حاله نظراً آچقدن یورویش بعید الاحتمال ایکن عون عنایت جناب مسهل الصعاب
توسل واتکاو نیروی اقبال همایون حضرت ظل اللهی یه استناد واعتنا ایله
موجوددی ظفر بوی اولان شیران بیشه زار جنک وغا ونهنکان بحر زخار
نبرد وهیجادن اون بیک مقداری کمات حمیت سمات وغزات جلادت صفات انتخاب
وافراز وقلعهٔ مرقومه یه مسلول الاسیاف * مشمر الاکتاف * هجوم واقتحامه
ابتدار ایتمک اوزره دال قلج نامیله محرر وممتاز قلنمدقدنصکره اقتضا ایدن ادوات
ولوازم تکمیل وترتیب وهر برلری علی مراتبهم بوخدمت موجب المفخرتلری مقابلی خوان
وسیع النوال جهانداردن حائز حصهٔ التفات ونائل بلغهٔ مکافات اوله جقلرین
افهام وکماینبغی عطیه وانعام ایله جملهسی تشویق وترغیب واثنای هجوم وعزیمتلرنده
سوار اوله جقلری مراکب نهریه دن دونمای همایون شایقه لری وقانجه باشلری
واوستی آچق سفینه لری واورانه تعبیر اولنور طونه قایقلری وسائر اجناس
سفن موجوده کفره نک دانهٔ طوب وتفنک وزبانهٔ نائرهٔ حرب وجنکنه باقمقسزین
مردانه ودلیرانه پیشکاه قلعه دن یوقار وجانبه آچقدن تسییر وامرار وبونلردن بشقه مقدار
وافر چام سفینه لری وکبیر وصغیر صاللر مجدداً ایرشوه جانبنده انشا ایتدیریلوب
مددکاری عون باری ورهنمایی اقبال حضرت جهانداری ایله براسلوب
مذکور شهر ربیع الآخرک یکرمی یدنجی پنجشنبه کونی یورویشه قرار ویرلدیکی امرار سفاین
واثار وعلائمدن مشهود باصرهٔ کفار اولدقده جانب شهامت مناقب
اسلامیاندن دائرهٔ تخمین وتخیللرندن دور بوکونه همت وجلادت مشاهدهسی

مخاذیل

مخاذیل مشرکینی بی شعور وسرحد امید نجاتدن وراهدن صد مرحله دور ایتمکله ماه
مرقومک یکرمی التنجی چهارشنبه کونی برقاچ نفر متعین ومعتبر قپودان وضابطان منفعل
وپریشان وخجل واشک ریزان * نظم *

‖ برون آمدند اهل قلعه خجل ‖ زگفتار وکردار خود منفعل ‖

درون قلعه دن خروجه شتابان وامان خواهان وتضرع کنان جمله طرفندن جان ومال
ونفوس وعیاللرینه استیمان ایله دامن عفو ورجایه آویزان اولوب کویا کیفیتلرین
طمشوار جانبنه تحریر واعلام وسواد تسلیمی پذیرای صورت نظام اید نجه چندروز
استمهال ومدت مرقومهده رجای ترک جدال ایتدکلرنده کفتار پریشان
آثارلرینه قطعا توجیه سامعهٔ اعتبار اولنمیوب اکر بوکون اخشامهدک قلعه یی تسلیمه
مبادرت وجابجا ویره واستیمان علایمن اعلان واراءت ایدرسکز فبها ونعمت
والا فیما بعد سزلرایچون تسویف وامهال وترک محاربه وقتال مسلوب الاحتمال
اولدیغن مجزوم ومقرر بیلوب اکا کوره عاقبت کارکزی فکر وتأمل وانجام حالکزی
ملاحظه وتخییل ایدیکز دیو استدعای عفو وامانلری بو جمله قرین اسعاف وجنک کیفیتی
بیلنلرنده مشورت وبعده جواب قطعی المفاد ارسالنه مبادرت شرطیله مقرون
رخصت انصراف اولمشلر ایدی درون قلعه یه دخوللرندن برقاچ دقیقه مرورنده
محال متفرقهده جسته جسته باروت اشعال ومترسلریزه مقابل تابیه لرینه نصب اعلام
استیمانه استعجال ایتدکلرندنصکره تکرار آدملری کلوب برمعتاد قدیم ویره مواد نه
دائر بعض سنوللرینه مساعده اولنمق شرطیله قلعه یی تسلیم ایلمک اوزره طرفیندن
مراهنه ومواد ویره مقاوله اولنمق خصوصنی رجا ایتملریله بروجه محرر اول کون طرفیندن
رهنلر مبادله وارتسی مواد استیمانک مذاکرهسنه مجادله اولنوب دخی ایرتسی
روز فیروز جمعه که طالع اولیای دولت علیه برج شرفدن مسعود الحال
دکوکب بخت اعدای سلطنت سنیه عقدهٔ وبالده منکسف البال ایدی اولکون
براسلوب دیرین قلعه قپولرین وطوب وجبه خانه سن ضبط ایچون یکچری وجبه جی

وطوبجی اوجاقلرندن کفایت مقداری نفرات وضابطان تعیین وبرج وبارولرنده شعائر دین نصرت قرینندن اولان صدای اذان محمدی ایله قباب صوامع گردون برطنین قلمندقدنصکره کفره طرفندن قلعه محافظی اولان جرال ایله نمچه باشس وکیلنك اقرباسندن اولوب مقدما طابور مقهورلرندن قلعه تماشاسنه کلوب مقدما ترك اولنان ایرشوه جانبلرین تسخیر وتطهیر لریه اثناسنده درون قلعه ده محصور قلان دیکر جرال مخلصلرینه ملاقات نیازنده اولدقلرین تحریر وتقریر ایتملریله برفحوای * اذا قدرت علی عدوك فاجعل العفو شکرا للظفر * ادای شکر نعمت قصدیله اجرای مراسم نوازش وتسلیت صورتنده بونلر دخی قرین اسعاف اولنوب قلعه محاذیسنده برمناسب محله نصب خیام وسایبان وترکیب لوازم شکوه وشان اولوب جرال مسفوران محل مزبوره کلمك اوزره طرفلرینه اخبار اولندقده ابتدا دربار عظمت مدار خسروانه دست آویز عاجزانه لری اولان قلعه مفتاحلرین ارسال وبعده چند نفر اتباعلریله کندولری پیشگاه خیمهٔ مخلصی یه ورود وامتثال ایلیوب تقدیم مراسم عادیه وتتمیم قواعد رسمیه دنصکره هر برلرینه برر قاقوم کورك ایله برر نفر سرکاتبلرینه خلعت فاخره لر اکسا وانجق مسفورانه برر راس دونانمش آت ومفتاح کشورنامه دخی صره لر اعطا اولنمغله حق شوکت وشان دولت علیه کما ینبغی ایفا وواجبهٔ ابهت سلطنت سنیه کماهو حقه ادا اولنوب شهر جمادی الاولینك ابتدا بازار کونی شروط استیمانلرندن اولان اموال وعیاللریله درون قلعه دن خروجه مبادرت وحدود مملکتلرندن محل مأمنلرینه دك توجیه وجههٔ خیبت ایتملریچون اقتضا ایدن زاد وزواده لری ترتیب وتتمیم وامین وسالم ایصاللری ایچون معتبرلریله کفایت مقداری عسکر اصحابی تعیین اولنمشدر فحمدا ثم حمدا جناب فتاح مشکلات وکشاینده قفل معضلات برعقدهٔ عسیر الانحلالك بووجهله حل وتسخیرین میسر وبومسرت عمیمه ایله جملهٔ مؤمنینی متبشر ایلدیکی قلعهٔ مرقومه برحصن حصین وبرمعقل استوار ومتین درکه لطافت رسم واندام ورزانت

شکل

شکل واستحکام ایله رونق شکن قلعهٔ کوهر نکین ورشك افکن رویین زبر برزمین دیمکه شایان وکالای حسن وبهاسی قطعا دست زدهٔ رد وقبول خواهشکران اولمش بر دوشیزهٔ مخدرهٔ عصمتدرکه مهر معجل ورونماسی چندین هزار نقدینهٔ جان اولمغله تسخیر واقترانی خصیصهٔ زمان نصرت آوان شهریاردوران ورفع نقاب احتجابی نخبهٔ مناقب اقتدار تاجدار سپهر عنوان ایدوکی امضا کردهٔ محافظان سرحد تحقیق ومسلم نکهبانان باروی اذعان وتصدیقدر جناب برازندهٔ قلعهٔ دوازده بروج آسمان ونکهدارندهٔ قلل توی درتوی کون ومکان شوکتلو کرامتلو قدرتلو مهابتلو شهنشاه کیتی ستان وظل الله اسکندر توان ولی نعمتمز افندیمز حضرتلرینك حارس محروسهٔ اسلام وحامی احمیهٔ دین ابد قیام اولان وجود شهامت نمود خسروانه لرین همواره وقایهٔ صمدانیه سنده قوارع خطوب ایام وصوادع کروب آلامدن مصون وهنکام فوز انجام ملوکانه لرین نیجه نیجه فتوحات جزیله ومآثر جمیله یه مقرون ایدوب صدمات سطوت ومهابتلرین بنیان قلوب مشرکینه اساس افکن وبوارق بواتر هیبت وجلادتلرین جمعیت اعدای دینه همکار برق خرمن ایلمکدن خالی اولمیوب وبوفتح جزیلی مقالید قلاع ومقدمهٔ تسخیر ممالك بقاع ایلیه آمین قلعهٔ سالف البیانك برمنوال محرر فتح وتسخیری موجب تشکر وتبشیر اوله جق اجمل منح ربانیه واشمل نعم صمدانیه دن اولمغله تحدیثا للنعم ولتشکر الما افاء الله وانعم جناب دولتلرینه دخی بشارتنامهٔ تشکر علامه تحریر وفرستادهٔ نادی واجب التوقیرلری قلنمشدر انشاء الله تعالی لدی الوصول کیفیت موجب المحمدت معلوم سعادتلری بیورلدقده بومسرت بهیه دن حصه دار مشارکت وفیما بعد دخی استنزال فوز ونصرت ایله دست برداشتهٔ درکاه احدیت اولملری مأمول مخلص صافی الطویتلریدر

رقه والیسی ایکن علی پاشا حضرتلرینك دفعهٔ ثالثه ده صدارت عظمایه تشریفلرنده تبریك وتهنیه یی متضمن برآوردهٔ صحیفهٔ تحریر ایلدکلری قائمهٔ لطیف التعبیرك صورتیدر

٨

اليوم انجزت الايام ما وعدت * وادركت المجد اقصى ما تمناه * نشيده‌سى
عنوان تشكرنامهٔ حصول امانی وآمال   وادراك منتهای مجد واقبال قلنديغی كبی

* بيت * اليوم ردت على الدنيا بشاشتها * وارضى الملك والاسلام والله *
فريده‌سى امامهٔ سبحهٔ مسرت وشادمانی وواسطة العقد قلادهٔ بشاشت
وخندانی قلنمق سياقنده جهت وحدت رسالهٔ عبوديت ومقدمهٔ متن متين اخلاص
وصداقتم اولان دعای بقای عمر ودولت وشكر وثنای نعمت بی منتلرنده بسط مقال
ضراعت وابتهال اولنور كه جناب زينت بخشای اريكهٔ عز واجلال ورونق افزای
صدر سعادت واقبال اولان خدای لايزال جل عن التشبيه والمثال وفق مشيت
ميمون دولت وقرص مفرح مزاج سلطنت اولان وجود مكارم اندود باهر الخاصيه
وذات معالی سمات ظاهر الحيثيه لرين زيور بازوی تندرستی وعافيت
وپيرايهٔ درج تن آسانی وصحت ايدوب تأثير ناخن تدبيرلری ايله مشكلات امور
جمهوری كشايش وانحلاله مقرون وخاصيت تفريح شفقت ومرحمتلری ايله دلفكاران
اوضاع روزكاری انواع انبساط وانشراحه مرهون ايليه * آمين آمين لا ارضى بواحدة
حتى اضيف اليها الف آمينا * سنين چنديندن برو صفحهٔ تقويم تصور وخيال وزايچهٔ
تنجيم تبدلات احوالدن مستنبط فكر عاجزانم اولان حكم مجزوم الوقوع امنيه نك
روز بروز ظهور وبروزنه راصد حكم مقاصد انديشه‌م چشمه‌وزن نظارهٔ انتظار
وشبكهٔ سطرلاب ديدهٔ دقايق پيشه‌م درجه شمار كذارش ليل ونهار اوله‌رق
* ع * نه كون طوغه خبرك دارمی آفتابمدن * زمزمه‌سيله كاه فضای پهنای افلاكه *
اجالهٔ فرس نظر   وكاه اقطار بسيط خاكه ارسال جواسيس خرده ايكن
* ع * اين همه اول آثار جهان افروز ست * مآلنه دال وفی الحقيقه مقدمهٔ
قياس * موصول النتايج آمال شكلنده تاتار برق رفتار وبراق كردارلری
وساطتيله سايه انداز فرق مباهات وافتخارم اولان مكتوب عنايت مصحوب
ونوازش اسلوبلری كه شرف المكان بالمكين معززانسنجه عنايتلو افنديمك خاكقدملری ايله

تشرفه مقرون وبعد ازين طرب افروز منقبه‌سى ايله مذكور چار جهت ربع
مسكون اوله‌جق ايالات طرابزوندن على ما سبق فى السابق حق خديوانه لرنده
موصله مخرج اقبال واولين پايهٔ سلم اقصای مدارج اجلال اولان ايالات كوتاهيه يه
نامزد حكومت ومنتهی حركت موجب المسرت اولدقلری خبرينی حاوی واز قديم
مألوف وما دام الحياة مأمولم اولان مخاطبات كريمانه وتلطيفات بنده نوازانه لری
مشتمل ومحتوی ايدی ماليدهٔ ديدهٔ حسرت وبوسيدهٔ لب ادب رقيت قلنديقده نصكره
* بيت * دل از نشاط نامهٔ لطفت چو كودكان * صد بار خوانده ودكر
از سر كرفته است * شكوفه زار سطور مكارم ظهورندن دستهٔ سنبل
مسرت ونشاط وطبق طبق كل خندانی وانبساط چيدهٔ انامل افتخار وپيرايهٔ دستار
اعتنا واعتبار وقرائت عبارت عنايت براعتی هر دفعه ده صد بار اعاده وتكرار ايله
اوقات كذار لغمدن چندروز مرور ندنه * بيت * بطالعى كه سعادت ازو برد اختر *
بساعتی كه تولا بدو كند تقويم * برروز فيروز سعد اقترانده كه اولين درجهٔ تباشير صبحی
سفيد آب چهرهٔ دوشيزهٔ خورشيد وكمترين مرتبهٔ شفق شامی كلكونهٔ عروس عيد اولمغه
شايان ايدی . بحمد الله المفضل المنعام   ايام سلطنتلری نخبهٔ شهور واعوام
وهنكام معدلتلری راحتبخشای خواص وعوام اولمق مقدماتی اطوار حقانيت آثارلرندن
مستدل وشيمهٔ قدردانی واهالی پروری كردار خيريت مدارلرندن مبرهن اولان شوكتلو
قدرتلو كرامتلو ولی النعم افنديمز پادشاه ظفر دستكاه حضرتلرينك هر امرلرنده
الهامات ربانيه ايله ملهم وهر كونه تدبيرلرنده توفيقات سبحانيه ايله مؤيد ومكرم اولدقلرينك
اثر وثمری اولمق اوزره * ان الله يأمركم ان تؤدوا الامانات الى اهلها * نص حكم اتحواسنه
امتثال يعنی مهر وكالت كبری   وخاتم نيابت عظمالرينی عنايتلو مرحمتلو
ولی النعم افنديمه زيور جيب لياقت واستيهال بيوردقلری خبر مسرت اشتمالی
وارد وانواع اسباب فرح وشادمانی بربرينی متعاقب ومتوارد اولمغله * لمنه‌منه *
ويردی بزم شوقه پيغام قدومك جوشلر * اولدی كلر كبی لبريز تبسم كوشلر *

بو خبر فیروزی اثر اگرچه زهرابه کشان ستم روزکار مثللو کافه مغموم مینی مسرور
وعامه مکسورینی مجبور ایلدیکی پوشیده ومستور دکلدر لکن الکل قدیم حرمه
مقتضاسنجه جمله بیننده قدم خدمت وانتساب بو عبد دیرینه لرین بو خوان یغمادن
جمله دن ازید حائز اوفای نصاب ایتمشدر کیف لا ❀ بیت ❀ وتقاسم الناس
المسرة بینهم * قسما فکان اجلهم حظا انا * عنایتلو افندیمه اولان اخلاص وصداقتم صد بار
مجرب طبع حقایق آشنالری اولمغله نه بو دعواده قوللری محتاج دلیل وبرهان ونه
اوتوز سنه دن متجاوز مدتده دور ونزدیک حق چاکرانه مده سنوح ایدن لطف
بیکران واحسان بیپایانلری داخل حیطهٔ تعبیر وبیاندر بناء علیه جنین وجنان
وکیت وکان وادیلرندن عطف عنان اولوب ختم وثیقهٔ عبودیته تکرار دعای دولتلریله
قرار ویرلمشدر جناب مسبب الاسباب بیچون وبرازندهٔ قباب چرخ زبرجدکون
کردون مسند معلای صدر والای معالی سماتلرین متیمن ومسعود وشعاع عنایت
وعاطفتلرین مفارق بندکان اوزره ممدود ایدوب ماه منیر برج صدارت وبدر مستدیر
اوج سعادت اولان وجود فیض اندود خدیوانه لرین علی الدوام استفاضهٔ پرتو خورشید
سلطنت ایله اشعه پاش اقطار وآفاق وکلهکوشهٔ مباهات بندکان شاکر الاحسانلرین
طعنه زن کنکرهٔ طاق مجره نطاق ایلمکدن خالی اولمیه آمین اوت دبر واغلبی الاصابه
اولان ظن عاجزانه م اوزره حق چاکرانه مده استعداسنه محتاج اولدیغم
کرم وعنایت وبین الاقران باعث ابتهاج وافتخارم اوله جق تحریک کوشهٔ چشم نوازش
وعاطفت دولتلو افندیمک از قدیم منوی ضمیر مکرمت تخمیرلری اولمغله بو معناره زبان
خامهٔ دریده دهانک دخی محرمیتی روا داشتهٔ قدم عبودیت وفتوی دادهٔ مذهب
تعلق ونسبتم اولمدیغنه بناء ❀ ع ❀ چشم کویای تو میفهمد زبان حالها * فحوا سیله
مراعات قاعدهٔ حسن اختتام اولدیغی محاط علم دقایق اتمالری. بیورلدقده امر وفرمان وعنایت
دولتلو عنایتلو رأفتلو عطوفتلو ولی النعم علی الهمم افندم سلطانم حضرتلرینکدر

رئیس الکتاب ایکن امام اول سلطانی پیری زاده افندی جنابنه بعض اسامی کتبی

ملتزم تحریر بیوردقلری مکتوب مرغوبک صورتیدر

حضرتلرینک قبله کاه صنوف افاضل ووجههٔ صفوف اماثل اولان محفل لاهوتی المشکاة
ونادی ملکوتی السماتلری مصابیح دعوات صفوف زجاج اجابت ایله تنویر مجامیر تحیات
عبیر امتزاج اصابت ایله تبخیر وتعطیر اولنوب مطالع الانوار علم ونهی وطوالع الاسرار
فضل وتقی اولان نسخهٔ خاطر حکم مأثرلری کرّه بعد اخری مستفحص ومستقصی قلندقد نصکره
منهای مخلصانه مز بودر که جامع الاصول مهر ووفا وحاوی الفروع حب وولا اولان
نسخهٔ ذات فضائل سماتلرندن استفادهٔ مسئلهٔ صحت وعافیتلری ضمننده ورق
کردان لیل ونهار ایکن بو دفعه اصابت. بیوریلان رسالهٔ اجابت تقریض دعا
وقبالهٔ مودت امضای وددو ولالری که مرآت اصول محبت ومشکاة انوار مخالصتدر
نخبهٔ ازمان سعد اقترانده رسیدهٔ دست خالص الجنانلری اولوب کشیدهٔ سلک
سطور وواسطة العقد سمط بلاغت نشوری قلنان درر الفاظ فصاحت طراز سحبانی الادا
وغرر تعبیرات بلاغت پرداز قسی الاملالری که رشک مرکبات صاحب
ورونق شکن مفردات راغبدر هر فقرهٔ رنکینی صحیفهٔ دلده مصور صور شوق وغرامی
برکونه تلویح وهر سجع نمکینی لوحهٔ خیالده نکث ودواسی بر وجهله توضیح ایتمکله
بر مدت مطالعه سیله تنویر باصرهٔ اشتیاق وبرهة من الزمان مذاکره سیله تشنیف
سامعهٔ اشواق قلنوب تعلیقات کمال تحقیقات ایله متن خلاصهٔ محبتلری تحشیه سنه
صرف اوقات اولنمقده در همواره صاعد منابر سعادت وآرایشده صدر الشریعهٔ
عافیت اولمقدن خالی اولمیه لر آمین بوندن بویله دخی کنز دقایق اخلاص اولان خاطر فیض
اختصاصدن بحث واستفحاص جانب مخلصلری منسی. بیورلمیوب دعوات
خیریه لریله یاد وتذکار وکتاب مختار محبت شعارلریله اخبار عافیت ذات فضائل
سماتلرنده کلفت التزام اختیاری وابستهٔ همت خامهٔ بلاغت آثارلریدر

وقتی که شهزاده صفی بسایهٔ عاطفت دولت عثمانی التجا نموده برای نشاندن
بتخت ایران اوراپس ازقوت ومکنت دادن رقمی که ازجانب مشار الیه

بمملکت ایران فرستاده کردند بهمین صورت بود که بقلم مرحوم مرقوم شده

آنکه چون دولت منیعة الاندراس سلسلهٔ صفویه وسلطنت قویة الاساس شجرهٔ هاشمیه که مصداق * اصلها ثابت و فرعها فی السماء * ومنشا اغصان وجود آباد و اجداد ما بوده باراده‌ٔ قادر بیچون وباقتضای قضای کاف ونون ازعواطف فتنهٔ افغانی وعواصف حادثهٔ ناگهانی ازبیخ وبن برکنده واصول وفصولش پراکنده شد چنانچه تفاصیل آن واقعه در افاق واقطار انتشار واشتهار دارد * وتلک الایام نداولها بین الناس * مضمونی چندانکه ازان ورطهٔ هولناک رخت حیات بیرون کشیده اند وبساحل رسیدهٔ این نیازمند درگاه اله وبرادر قدسی مقر ما وهمشیرهٔ محترمهٔ عصمت پناه که حالا در سفر وحضر بصحبت ورفاقت او قریر العین ومتسلی هستیم دران ولا برادر مرحوم معزالیه وبارزوی سرانجام سروسامان وداعیهٔ مدافعهٔ افغانیان هنوز نورستهٔ منبت اهتمام وکمربستهٔ غیرت واقدام بود این امیدار الطاف ربانی ومستمند فیوضات صمدانی باچندین از خواص جانسپاران جنت مکان رخت اقامت وقرار ازان سرزمین برچیده وبساط آرام واختیار بمرز بوم روم کشیده بسایهٔ عاطفت وایهٔ دولت ابد مدت عثمانی ووزرای مروت مأوای سلطنت خاقانی پناه والتجا برده وانجام کار خود بظهور غیرت الهی سپرده موازی شانزده سالست که درظل رافت این دوحهٔ عظمی بایادی وعوارف لایحصی غنودهٔ بستر رفاه وآسایش وآسودهٔ مسند فراغ آرامش گشته بنوازشات این دولت دوران مدت مشاق ومتاعب عزت را بصفای خاطر وراحت مبدل وعواقب امور بعهدهٔ حلول وقت مقدر موقوف ومحول ساخته تا درین اوان سعد اقتران برمغزای * اذا اراد الله شیئا هیأ اسبابه * منتظر اسباب فرصت ومترقب توفیق جناب احدیت بودیم چون ظالم وغدار یعنی نادر فرومایه ومکار چنانچه معلوم همهٔ صغار وکبار ست بقبیحترین صورت ومکر وخدیعتی که دربارهٔ معظم الیه برادر

بهشت مقر ما از پردهٔ مکیدت اظهار وارائت کرده مردم را فریفته وبجبر وجبر واکراه خود را لقب شاه داد واستقلال واستبدال یافت با این از نمکحرامی وخیانت خودداری قناعت هم نکرده وحقوق نان ونعمت بهیچ وجه مرعی منظور نداشته ان معذور ومظلوم یعنی ولی نعمت خود مرحوم را بعد از تحقیرات وتذلیلاتیکه هیچ کافریان متصدی ومتجاسر نشده است وهرگز نخواهد شد با اولاد وعیال وتوان وصبیان همه را بمعرض قتل واعدام در آورده ودر خون ناحق ایشان باثر ملعنت یزید عنید در قضیهٔ امام حسین شهید رضوان الله علیه وعلی آله اقتدا واقتفا وبدین امر مذموم وشوم بزعم فاسد خود افتخار واعتنا نموده مظهر خزی وخسران دنیا وآخرت وهدف سهام لعن وملامت شده است * الا لعنة الله علی الظالمین * بعد ما که نسیج کارگاه مکر واختداعش فی الجمله صورتی پیدا کرد وتیغ بیدریغ ظلم وعدوان برروی وجوه اعیان وضعفا وسکان کشیده ممالک ایران از سر خراب واکثر بقاع ورباع ایران آشیانهٔ بوم وغراب کرده رعایا که ودایع خالق البرایا هستند بانواع شکنجه وعذاب کباب سیخ اضطراب وباکمال پریشانی حال از عذوبت زندگانی سیراب شدند وچون این بندهٔ درگاه اله وارث واحد این دودمان وخلف صدق این خاندان بوده ایم وبحول الله وقوته این دولت عظیم الشان عثمانی که بظل رأفت ایشان پناه بوده وروی آورده ایم بابیاری زلال قوت قاهره ونظر باری فیاض سطوت باهره در سرسبزی تخم اقبال وشادابی گلبن آمال این صفی البال باوجود برات ساحت از عجز وفتور بهر جهت مضایقه وقصوری ندارند ونخواهند داشت فلا تقعدن تغضی الجفون علی القذی وفی الارض مرکوب وسیف وصاحب وبعد ازین نیز اگر چشم رغبت وطلب از تفقد ضالهٔ خود اغماض واغضا نموده یا ترک دعوا از استمداد ویاوری این متوافر الحمیه استغنا کرده باشیم فردا در روز رستاخیز نزد اقدس باری وپیش حضرت پیغمبری مسئول ومعاتب بلکه مواخذه ومعاقب خواهیم شد بنابرین مقدما از چهرهٔ مخدرهٔ راز پرده انداز وگرم نیاز گشته

این احوال حیرت مآل بسمع عاکفان سدهٔ عواطف اشتمال این دولت مصون
الزوال رساندیم ایشان نیز از روی شفقت و مرحمت باحوال عباد و از سمت
معاضدت و مظاهرت باین خالص الفؤاد انچه لازمهٔ شان و شکوه دولت و چنانچه
مقتضای عنوان و ابهت سلطنت بوده باشد بجای آورده هر انچه از لوازم جاه
وحشم و مهمات حول و خدم است بی کاست وکم ترتیب داده و از عده و عتاد و انصار
واجناد هر قدر که ضرور شده باشد و از سرحدات خود ایشان و سرعسکران
ولایت شان بتعاون و تناصر و تعاضد و تضافر مأمور و مرخص فرمودند بتوفیق منتقم
وقهار و بتایید جناب کردکار فحوای عبرت احتوای * قل اللهم مالک الملک تؤتی الملک
من تشاء و تنزع الملک ممن تشاء * رهبر طریق عزیمت و بدرقهٔ راه سعادت
دانسته وحبل المتین وثوق و اعتماد بعون و عنایت ربانی بسته قریبا آن
مرز بوم مشرف قدوم و مشنف مرقوم و مرسوم ما خواهد بود * وما ذلک علی الله بعزیز *
سبیل امراء و اکابر و ریش سفیدان قبائل و عشائر و کلانتران و کتخدایان
و ماهمگی وجوه اعیان از بخنده و چاریک و ترک و تاجیک که در الکای روان باشند آنست که
همگنان از آبا و اجداد ایشان سیراب مکرمت این خاندان و پروردهٔ نان و نعمت
این دودمانند حمیت و عصبیتی که در جبلتشان مرکوز و غیرت و صداقتی که در خمیر
فطرتشان مخمّر و مرموز است از مکمن قوت بحیز فعل رسانیده حق نمک و نان
چندین ساله را رعایت و باحوال عجزه و ضعفا ترحم و شفقت نموده دست از دامن
متابعت این مکار و سر از ربقهٔ مطاوعت این غدار کشیده و انچه بر هر کس
مقدور و میسور باشد در تفریق جمعیت و تفریک گوش نخوت این کافر نعمت
کوشیده بود و در وصول این نیازمند درگاه اله بملک موروث بی اشتباه در ترقب
و انتظار باشند و حرکات پسندیده آثاریکه بتفریق جمع این بدفرجام علت و مدار
و باولاد و اعقاب شمال الی آخر الدوران وسیلهٔ افتخار خواهد شد بهر نحویکه امکان
داشته و بهر طریقیکه صورت پذیرفته باشد بحول و قوت ذی الجلال بعمل آورده

در عقدهٔ تسویف و اهمال نخواهند گذاشت تا از شر پنجهٔ تسلط آن ظالم بی امان
تخلیص گریبان مال و جان و باز سایهٔ این دودمان تحصیل رفاه و اطمینان
کرده باشد در عهد یانزدهم رجب الفرد

طرف زاهر الشرف حضرت خلافتپناهیدن فرمانفرمای ممالک ایران اولان نادر
شاه جنابنه مواد خمسهٔ معهوده یه جواب اولمق اوزره پیرایه بخش صحیفهٔ تحریر
و زینت ده رقیمهٔ تسطیر اولان نامهٔ همایون شوکتمقرونک صورتیدر

بسم الله الرحمن الرحیم * وله الکبریاء فی السموات والارض وهو العزیز الحکیم *
* نظم * مراورا رسد کبریا و منی * که ملکش قدیمست و ذاتش غنی
بحرین عمّان سان جنابندن برآوردهٔ دست غواص استکانت و اخلاص
اولان لآلی متلالی قبول اختصاص حمد و سپاس و فراید خرائد پسند استیناس
عبودیت اساس اول داور ملائک سپاه خطهٔ الملک لله و زورآور عظمت
دستگاه دار الحکم لا رب سواه حضرتلرینک درگاه احدیت بیمثل و همالنه برداشتهٔ
کف ضراعت و ابتهال قلنمغه شایان در ملک پهنای قدرت و ابداعی بر مقتضای
* قل لله المشرق والمغرب * بیمودهٔ اندازهٔ وهم و خیال و فرسودهٔ تعاقب
اشهب و ادهم ایام و لیالی اولمقدن مصون و حکم مطاع و اجب الاتباع تکوین و اختراعی
بر مؤدای * انما امره اذا اراد شیأ ان یقول له کن فیکون * فسحتسرای وجود و عدم
وسعتفضای هر بیش و کمده نفاذ و ظهوره مقرون اولوب تمییز نقیضین سخط
و رضا و تفریق فریقین ضلال و هدی ایچون دقایق عمیق الغور حکم خفیه یه مبتنی ملل
و شرایع مختلفة الفروع و مؤتلفة الاصول ایله ارسال رسل و انبیا و مختوم
مهر ختام اولان شریعت ناسخهٔ سید الانام ایله * ورضیت لکم الاسلام دینا *
احکامنی تنفیذ و اجرا ضمننده استخلاف ملوک و سلاطین ایله تنظیم احوال
دین و دنیا ایلدی و درود موددونا معدود و ستایش محمود و غیر محدود باعث انفتاح
دخمهٔ عجایب عتاد وجود و مایهٔ افتتاح طلسم مشکل گشاد غیب و شهود بسملهٔ

فاتحهٔ خلقت خاتمهٔ رسالت ختمیت علت غائیهٔ تکوین و ایجاد نتیجهٔ بهیجهٔ ابداع سبع شداد
علم افراز * کنت نبیا و آدم بین الماء والطین * ولوله انداز * وما ارسلناک
الا رحمة للعالمین * علیه من الصلوات ازکاها * ومن التحیات انماها * حضرتلرینک مرقد
منور قدسی مقر و مشهد معطر بهشت منظرلرینه و عموما صحابهٔ گزین سعادت
قرین و خصوصا چار رکن کعبهٔ دین اولان چهار یار خلافت ضمین جنابلرینک ارواح
باهر الانشراحلرینه تقدیم و اهدا قلنور * اما بعد * اعلیحضرت سپهر اقتدار
عطارد درایت خورشید اشتهار بهرام رزم کیوان رفعت ناهید بزم برجیس سعادت
غرهٔ غرای مجد و اقبال درهٔ یکتای اکلیل ابهت و اجلال زینت افزای اریکهٔ سروری
رونق بخشای مسند والای داوری نیروی بازوی رشد و کیاست قوت سرپنجهٔ
شهامت و بسالت مشید ارکان کامرانی ممهد بنیان دوستانی شهریار
ستاره سپاه انجم گروه جهاندار خورشید کلاه جم شکوه * بهاء الدنیا والدین *
جمال الاسلام والمسلمین * عونا للشجاعة والمناعة والشان * ظهر اللبسالة
والجلالة والعنوان * حالا جالس چار بالش تخت کسری و جم و فرمان فرمای
ممالک عجم فلک بارگاه سعادت دستگاه القاآن نادر شاه لازال شموس اقباله
من مطلع التوفیق طالعه و بادر بدور اجلاله من منازل التأیید لامعه حضرتلرینک
صوب مکارم اتصاف شاهی و اوب معالی ائتلاف جمجاهیلرینه وسیلهٔ التماع
نیر توادد و موالات و ذریعهٔ ارتفاع خورشید تحابب و مصافات اولنور
ابهر عهد دعوات عنبریة النفحات مودت افزای خسروانه و ازهر جواهر تحیات
دریة اللمعات صفوت انتمای شهنشاهانه که نمایافتهٔ حدیقهٔ ذات بهجهٔ محبت و پروردهٔ
صدف صدق سریرت در وساطت مزید توقیر و تعظیم و دلالت نوید تبجیل
و تفخیم ایله پیرایه بخش مجلس سامی و زیور افزای محفل گرامیلری قلنمق قصدیکره
مطرح اشعهٔ رشد و نهی و مجلای دقایق حقایق اشیا اولان مرآت ضمیر
کیاست تخمیر مهر انجلا و لوحهٔ طبع سجنجل نظیر صفوت اشتمالرینه بو وجهله عرض چهرهٔ

مدعا

مدعا و بو یوزدن مقابلهٔ وجههٔ انبا و انها اولنور که بوندن اسبق رهبری توفیق جناب
لایزال و بغلکیری استعداد و استیهال ایله رونق فزای اریکهٔ شاهی
و پیرایه بخشای سریر جمجاهی اولدقلری آوان سعد اقتراننده یعنی اجتماع وجوه اعیان ایران
و احتفال کبرا و امرا و خانان ایله شیرازه گیر شورای کبری و ترتیب پذیر قوریلتای
عظمی اولان صحرای مغانده اتفاق قلوب و آرا و اتحاد کلم پیر و برنا ایله جناب
شهامت نصاب قاآنیلرین فرمانفرمایی ممالک ایران و مسندآرایی تختگاه کیانه
حصر و قصر الیق و احری و احق و اولی گوردکلرنده طینت نصفت تخمیر داوریلرنده
مرکوز و جبلت هدایت سمیرینک اخترلرنده مرموز مایهٔ دیانت و صفوت
و جوهر انصاف و مروت مقتضاسنجه مدت مدیده و عهد بعید بر و میانهٔ روم
و ایرانده فروزینهٔ نوائر خصام و مصقلهٔ بواتر انتقام اولان حرکات و کیفیاتک قولا
و فعلا رفع و ازاله‌سن و بین الاسلام التئام قدیمی و تألف صمیمینک حالت
اولیسنه احاله‌سن امر عظیم سلطنته تقدیم ایله گردن کافهٔ مسلمینه تحمیل
منت عظیم و فنای معوجهٔ ابتلاسنی ثقاف حسن همتلریله تعدیل و تقویم
بیوردقلرینه بنا محض توفیق حضرت احدیت ایله حائز شرف مظهریتی اولدقلری
اشبو اثر جلیل و خیر عمیم و جزیلک جانب سنی المناقب خسروانه‌مزدن حسن
تلافیسی اولمق اوزره مواد خمسهٔ معهوده‌نک پذیرای امضای تصدیق و قبول اولملری
مخصوصا نامهٔ عنبرین نقاب نامی و سفرای سداد آرای گرامیلری وساطتلریله
التماس و انها بیورلمغله مواد مرقومه‌دن خارج دائرهٔ امتناع و داخل حیطهٔ امکان اولان
مواد ثلاث معلومه درجهٔ حسن انجاح و اسعافه موصول و ایکی ماده سنده درکار
و پدیدار اولان معاذیر شرعیه بوندن اقدم دربار خلافتمدار ملوکانه‌مزدن بعث
و تسییر اولنان نامهٔ همایون و رسل اخلاص مشحونمزک صحیفهٔ تقریرلرندن پیرایهٔ گوش
حقایق نیوش شاهانه‌لری اوله‌جق اعذار صادقانه‌مز قرین سمع قبول بیورلمق
حالاتی شیمهٔ مروت و سجیهٔ انصاف و حقانیتلرینه مفوض و موکول قلنمشیدی

بو دفعه دخی طرف اشرف شاهی و جانب اقدس شهامت پناهیلریندن
نامزد تادیهٔ مراسم سفارت و مأمور تأیید لوازم یگانگی و مودت اولان
سفیر ستوده شمائل و رسول ممدوح الخصائللری عالیجاه معالی پناه اروءمت و ایالت
دستگاه حاجی خان خراسانی جرخجی باشی دام عزه و سعد جده وساطتیله
منبعث اولان نامهٔ وداد علامهٔ دوستی اسلوب و رقیمهٔ کریمهٔ موالفت مصحوبلری
مفهوم منیفندن و خان مشار الیه و رفقاسینک وکلای دولت علیه مزه اولان شفاها
تقریرلرندن بنه مواد مرقومه نک تمامیله برای نظام و انجام اولملری مطلوب
و مرام ذات معلا مقاملری اولدیغی معلوم همایونمز اولمشدر بر منوال مشروح جناب
مکارم نصاب قاآنیلرینک همت عالی نهمت شاهی و عزیمت صافی طویت دیانت
پناهیلریله بین الطائفتین باعث تخالف و تناقض و مورث تباعد و تباغض اولان
اقوال فاسده و اهوای کاسده رفع و ازاحه و امت مرحومهٔ نبویه یی بو وسیلهٔ
اصیله ایله ترفیه و اراحه بیوردقلری خدمت دینیه و منقبت دنیویه لری مقابلی
طرف خالصانه مزدن اسعاف و قبولی التماسنده اولدقلری اموردن حیز امکانده اولوب
شرعا و ملکا و حالا و مالا بحث و محذوری ملحوظ و مقرر اولمیان مواده مساعدهٔ سینهٔ
ملوکانه مز بیدریغ و مبذول و امکانه مقرون اولان اسعاف و التماسلری ممضی
و مقبول ایکن مادتین معهودتین ده واقع تحری و تماسکمز خاطر خواه شاهیلرینه
من غیر عذر عدم مماشات مجازاتدن نشأت ایتمیوب بلکه گردن دادهٔ اطاعت
اعتناسی اولدیغمز احکام شریعت غرایه مبتنی اعذار شرعیه دن اقتضا ایتمشدر
زیرا کوکب ابدی الظهور دولت عثمانیه نک ابتداء طلوعندن الی الان کافهٔ
امور و عامهٔ خطوبده فیصل بخش میان جیدوردی اولان شریعت مطهرهٔ محمدی یه
مراجعت و مقتضاسی اوزره عمل و حرکت دولت علیه مزک اطوار حسنه و دیدبهٔ
مستحسنه سندن اولمغین بو بابده دخی دعائم بنیان دین مبین و قوایم ارکان
شرع متین اولان مشاهیر علمای اعلام و نحاریر فضلای کرام حضراتندن

لاجل

لاجل الاحتیاط تکرار استفسار و استجواب اولندقده باکور حدیقهٔ سلطنت
و نور حدقهٔ اقبال دولتلری اولوب حالا اعتماد الدوله و معتمد السلطنه لری رتبهٔ جلیله سیله
حائز شرف اسنی و فاخر مفاخر اوفی اولان جناب معالی مآب مکارم نصاب
مدبر مصالح و امور مقرر مناظم احوال جمهور وزارت پناه صداقت دستگاه میرزا
نصر الله دام محفوفا بالطاف الاله طرفندن حالا شیخ الاسلام ومفتی الانام مز اعلم العلماء
المتبحرین افضل الفضلاء المتورعین مولانا سید مصطفی ادام الله تعالی فضائله
جانبنه وارد اولان مکتوب ولاء مصحوبنه جواب اولمق اوزره مولانای مشار الیه
طرفندن تحریر و تسطیر اولنان زبیرهٔ صحت و تیره ده تفصیل و تسطیر اولندیغی وجهله
مادتین مرقومتینک درکار اولان اعذار شرعیهٔ قویه یه بنا بر وجه دلخواه شاهی تصدیق
و قبوللرینه مساغ شرعی اولمدیغنه علمای مشار الیهمک بو دفعه شیرازه بند وفاق
و اتفاق اولدقلری مکتوب مرقومک ملاحظهٔ مفهوم و مؤداسندن معلوم ابهت
مرسوم شاهیلری اولور بناء علیه بو ماده لردن تنفیذ و امضا و تقبل جزالرینه سررشتهٔ
امکان بولنمامشدر و الا بو ماده لر صورت ظاهرده نمایان اولدیغی اوزره مجرد بر تصدیق
و قبول لفظنه توقف ایدن اموردن اولمش اولسه لر جناب خلت نصابلری مثللو
بر ذات دیانت سمات و کروبی صفاتک جلب خاطر صفوت مظاهرلرینه مسارعت
اولنمیوب بده اعذار سابقهٔ متحققه نک مجدد ایراد و تکراری نوجهله اختیار اولنور ایدی
و الحاصل بین الدولتین ترقی و ازدیادی ملحوظ اولان حب و وداد و حسن موالفت
و اتحادک رعایت و مراسمنه دائر اموردن بو وقته دک بر جانبدن صورت قصور
و فتور مشاهده اولنمیوب و بوندن بویله دخی طرف پادشاهانه مزدن کمال خلوص
طویت و نهایت صفای سریرت ایله جانب فیض جالب داورانه لرینه مودت
و محبتدن غیری ظاهرا و باطنا بر دورلو اراده و نیتمز اولمدیغی جناب عالم السر و الخفیات
ظاهر و باهردر ❀ نظم ❀ الهی چو بر نیستم آگهی * چو نیت بخیر است خیرم دهی *
انجق سالف الذکر ماده لرده ایراد و بیان اولنان اعذار شرعیه مکتوب

مشار اليهمدن. تفاصيلها مجزوم ومتيقن ذهن دراك ومرسوم صحيفهٔ فهم وادراكلرى
اولدقده مأمولدركه * العذر عند كرام الناس مقبول * قضيه سن تصديق ايله
واسطة العقد سلك اللآل كرام اولدقلرين تأييد وتحقيق. بيورهلر طرف دولت
عليه مزدن بعد الاعتذار مواد خمسه با جمعها پذيرفتهٔ صورت قبول اولمق التماسنى
بو وجهله اعاده وتكرارلرى كويا بوكيفيت جناب دولتمابلرينك بين الملوك باعث امتياز
وافتخارى و برطرف از كلفت خجالت وشرمساريلرى اولمق داعيه سنه
مبتنى ايدوكى سفراى سداد آرالرى طرفندن وكلاى دولتمزه اشعار واشراب اولنمش
مقدما كشيدهٔ رشتهٔ انتظام اولان فرائد موادن تعيين مير الحاج ماده سى
سائر دول اسلاميه وشاهان سلسلهٔ صفويه دن برينك تكمهٔ اكليل مباهاتى اولمغله
ترويج مذهب ودين وترويج عموم مسلمينده جلوه كر مجلاى ظهور خدمت
مستوجب المنقبتلرى مقابلى ذات سعادت آيا تلرينه پيرايهٔ تاج مفاخرت
والى ماشاء الله اخلاف واعقاب معالى انتصافلرينه سرمايهٔ فوز وسعادت
وسرنامهٔ منشور دولت اولمغله بوداعيه لرينك اتم وجهله پذيراى حصول اولمسى
فى نفس الامر نيجه مفاخر ومناقبه معادل وصورتپذير اولان ماده لر بوايكى ماده دن
ملحوظ اولان منافع ومحاسنى جامع وشامل اولمق حسبيله عدم مماشاتنده
شرعا معذور اولديغمز ماديلرينك فيما بعد تكليف وقبولى صحيفهٔ موالات مصون آلافتدن
سترده كذلك فراموشى ونسيان. بيورلمق والبته اشيمهٔ انصاف شاهيلرى
اولنديغندن بشقه از قديم سالك شاهرهٔ شرع قويم ومائل سلوك طريق
مستقيم اولنلر والحق احق ان يتبع اثرينه اقتفا ايله عروهٔ وثقاى تحيلة الانفصام
حقه تمسك واعتصام وخلاف شرع شريف مجانبت اختلاف واختصام ايتمك
ضمننده مظهر سعادت دنيا وآخرت اوله كلدكلرى تقديم ملاحظهٔ عواقب ايدن
نبلاى حميدة المناقب عندلرنده ظاهر وهويدا در خلاصهٔ كلام ونقاوهٔ مرام مادتين
شرعيتين معلومتينده اولان كيفيت معذوريتمزك اعلام واشعارى سياقنده

مجبول ومفطور اولدقلرى شنشنهٔ مرضيهٔ نصفت وسجيهٔ بهيهٔ فتوتلرى مقتضاسنجه
فائز درجهٔ حسن قبول اولمق مأمولى ايله اشبو نامهٔ همايون حقايق مشحونمز
شرفيافتهٔ صدور اولوب خدام عتبهٔ سپهر عنوان وخواجكان ديوان معلا شانمزدن
افتخار الاماجد والاعيان ماليه تذكره جيسى منيف مصطفى افندى دام مجده
وقدوة الاماجد والامثال استانبول مقاطعه جيسى نظيف مصطفى افندى زيد مجده ايله
كوندرلمشدر * ان شاء الله تعالى لدى شرف الوصول * كرك نامهٔ همايونمز
مفهومندن وكرك مولاناى مشار اليهك مكتوبى منطوقندن وبعضا دخى سفير
مومى اليهك نواب حضرت شاهى يه تقريرندن زير وبالاى مواد مرسوم ذهن
دراك ووقاد ومعلوم طبع چالاك ونقادلرى اولدقده جل همت والانهمت شاهانه لريله
جانبيندن پذيراى ابرام واستحكام اولان مراسم موالات وخلت واواخى مصافات
ومودت مائل انتقاض وانفصام اولمقدن صيانت ايله اعلام اتحاد ويكانكى يدواتين
وآثار اتفاق ويكجهتى حضرتين رسيدهٔ فرق فرقدين ومشهور ومشهود اولمق حالاتنه
اهتمام. بيورلمق اعز مطالب ملوكانه واقدم مآرب مخلصانه مزدر * بيت *

همیشه تا که بود شهريار مهر منير … بتختگاه سپهر برين عالمگير
ثغور عهد وامان باد از فتن مأمون … حدود مهر محبت شود ز رخنه مصون

باقى همواره نير فلك شوكت واقبال خاقانى طالع ودرخشان وبدر عالم افروز
ابهت واجلال وكامرانى لامع ونور افشان باد

طرف صدر اعظميدن شاه ايران اولان شهمامقلو نادر جنابنه تحرير اولنمشدر

ما دامكه مربع نشين مسند پيروزه رنك طارم چارمين وفرمانفرماى خطهٔ منور پهناى
خاور زمين علم فيروزى توأم صبح آبدار وسپاه زرين قباى اشعه وانوار ايله
فضاى وسيع الارجاى عالم علويده جولان وتركتاز وضبط وتسخير مملكت فيروزه
سرآغاز ايدوب فرقهٔ سيهكاران كشور شام وشرذمهٔ ظلمت شعاران مملكت
ظلامى مانند كفرهٔ لئام ميان ميدان كيرودارده پامال وصحن عرصهٔ جنك وپيكارده

برگشته حال ایلیه اول ماه سپهر سلطنت و تاجداری نیر خیر بخت و کامکاری
اعلیحضرت و معلا بارگاه رفیع منزلت و جمشید دستگاه بلند همت و جلیل الاعتبار
سامی رتبت و والا تبار گردون رفعت و کیوان غلام معالیمنقبت و فریدون
احتشام اسفندیار دیار سربلندی شهریار با اقتدار ملک ارجمندی تابنده اختر
برج سعادت زیبنده گوهر درج رجاحت فرخنده فال خجسته خصال خدیو کشور جاه
و جلال رونق افزای اورنگ کسری و جم داور داد آور ممالک عجم دادر
دارا شیم خورشید علم تنسیق فرمای نظام عالم عونا للحماسة والجلالة والحراسة
والعدالة صونا للصفاوة والديانة والنقاوة والامانة گردون بارگاه تاج و دیهیم پناه
قاآن جاه کیان دستگاه لازالت نیرات دولته شارقة من مشارق العز والاقبال
و ما برحت شموس سعادته طالعة من مطالع المجد والاجلال حضرتلرینک ذات خجسته
سمات و وجود گردون صفاتلری پیرایه بخش اورنگ ایلخانی و رونق افروز افسر کیانی
اولوب همیشه هیکل شمشیر ظفر تاثیرلری طبع خجسته طلوع عالم اجلال و سپر
علم زرین نصرت قرینلری مهر جهانتاب سپهر اقبال اولمق دعوات مستطابهٔ
اجابت مآل و تمنیات مستجابهٔ مخالصت اشتمالنه مبادرت و اشتغال لازمهٔ ذمت
دلخواهی اشتباهلری ایدیکی مرفوع پیشگاه مجد و اقبال و معروض دستگاه گردون
همال قلندقدنصکره مطلع الهامات ربانی و منبع فیوضات صمدانی اولان طبع پاک
صفوت اتصاف حقایق شناس شاهی و ذهن دراک موشکاف دقایق
استیناس جمجاهیلرینه افادهٔ مخلص صداقت مآل و انباء خیر اندیش
خالص البال بو منوال اوزره اجمال اولنور که افخم سلاطین عظام اعظم
خواقین فخام رافع رایات جهانداری جامع آیات نصفت و دینداری مؤکد
قواعد شرع قویم محمدی مشید دعایم قانون مستدیم احمدی قوت قاهرهٔ
سرپنجهٔ عدل و داد نیروی بازوی رشد و استعداد سپیدی روی ملت
بیضا صباحت وجه شریعت غرا نقاوهٔ دودمان سلاطین عثمانی خانوادهٔ

صدرنشینان مسند گیتی ستانی مغیث الاسلام والمسلمین معین الملة والدین
مجهر الغزاة والمجاهدین مرغم انوف الکفرة والمشرکین سلطان البرین
و خاقان البحرین خادم الحرمین المحترمین شوکتلو قدرتلو عنایتلو مهابتلو
افندم پادشاه اسلام پناه و شهنشاه نصرت دستگاه لازالت اقباله منصرفة
عن الزوال و ما برحت لمعات اجلاله طالعة من مطالع الکمال حضرتلرینک دربار
عطوفتمدار خسروانه و عتبهٔ سپهر اقتدار ملوکانه لری قبلنه طرف زاهر الشرف
قاآنی و جانب سعادت ملازب ایلخانیلرندن تادیهٔ سفارت و تمشیهٔ
مراسم غیرتکشی و دیانته مأمور محمد رحیم خان حاکم زمینداور و نظر
علی خان حاکم ماروجاق وساطتلریله فرستادهٔ شاهانه لری
بیوریلان نامهٔ نامی عنبرین الطیف الفحوی و قلمی سامی
رنگین الالقاب شریف المزایالری * بیت * بساعتیکه سعادت
از و برد اختر * بطالعیکه تولا برو کند تقویم * اشرفترین ازمنه و اسعدترین
آونه ده بهجت افزای ورود و فیضبخشای سعود اولوب بروقت میمنت قرین
و هنگام سعادت رهینده مشار الیهما یدلرندن حضور لامع النور جهانداری یه
اولان مروارید معانی مهر و محبت و رشتهٔ سطور خلت صدورنده منظوم و مرسوم
اولان انموزج طینت حمیت و عنوان منشور یکجهتی و اخوت طرف اشرف
و اعلالرینه باعث انجذاب خاطر همایون و مهیج داعیهٔ مودت روزافزون اولدیغندن
بنقه حق جناب مکارم نصاب شاهانه لرنده درکار اولان ظنون حسنه
صغار و کباری تصدیق و تایید و غیرتکشی دین مبینده ملحوظ اولان نیت صادقانه
و همت غیورانه لرین تحقیق و تأکید ایلمشدر حقا که ذات ابهت سمات شاهی
و ترکیب نصفت آیات جمجاهیلرنده مرکوز و مخمر اولان مایهٔ حمیت دینداری و جوهر
مروت و اخلاصکاری مقتضاسی دخی هر حالده جانب اسلامه حسن انجذاب
و صفای نیت و ایفای لوازم خلت و دیانت اولمغله بو وضع غیورانه و طور منصفانه لری

دولت علیهٔ دائم القرارسی نه مرتبه محفوظ ومستدام ایلدیکی بیرون خیطهٔ تحریر
وتذکار در جناب تألیف بخشای قلوب اسلام وتفریق فرمای شمل اعدای
لئام ذات فتوت ارتسام مکارم التیاملری مقارنت توفیق وتأیید ایله
سریر ابهت مصیر فرمانرانیلرنده بردوام واریکهٔ سپهر نظیر کامرانیلرنده
مؤبد ومستدام ایلیه آمین سفیران مشار الیهما بنده لری مراسم سفارت
ورسالتی طریقهٔ مرضیهٔ حسن آداب اوزره اکمال واتمام وتقبیل بساط سعادت
مناط حضرت ظل اللهی ایله احراز دستمایهٔ تشرف واغتنام ایدوب مظهر التفات
نوازش خلافت پناهی ومنظور انظار مکارم آثار شهنشاهی اولدقدنصکره
طرف زاهر الشرف جهانبانیدن جواب باصواب نامهٔ صداقت علامه لرین
مشعر نامهٔ همایون ملاطفت مقرون خسروانه ومفاوضهٔ میمون خلت مشحون ملوکانه
ایله صوب ابهت اوب حشمت فزونلرینه عود وانصرافه مرخص ومأذون اولملریله
جانب اخلاصکاریلرندن دخی تأیید مبانیٔ وفاق واتحاد وتشکر موائد حلو المذاق تحاب
وتوادضمننده اشبو رقیمهٔ مخالصت اتمام کشیدهٔ سلک املا ومشار الیهما
ایله درگاه سپهر اشتباه شاهانه لرینه عرض واسرا اولنمشدر فیما بعد مهب
اتحاد جانبیندن نسایم دلکش هبوب یکجهتی واتفاق خیابان احوال وگلستان
آماله وزان اولوب دست قدرت ماسک زمام کامرانی وپای همت مالیدهٔ چشم
رکاب زندگانی اولدقچه مبانیٔ یکانگی واتحاد واسس توافق واعتضاد برطریق ایله
محکم ومبرم وبراسلوب مرغوب اوزره مؤکد ومستحکم اوله که کرور دهور واعوام
ومرور لیالی وایام ایله پذیرای انهدام وقرین انفصام اولمیوب طرفیندن وسائل
وذرائع خلت ومواخات ووصائل وشوافع مودت وموالات متتابع ومتوالی
ومتعاقب ومتتالی اولمق خصوصلری مقتضای شیمهٔ کریمهٔ شاهی ومبتغای
سجیهٔ مرضیهٔ فتوت پناهیلری ایدیکی مستغنی تحریر وتعبیر ودارستهٔ قید
تعریف وتحبیر درباقی همیشه نیر جهانتاب اقبال واختر عالم افروز اجلال مشرق

دولت لایزال وافق حشمت بی زوالدن طالع وتابان ولامع ودرخشان
بادبالنبی واله الامجاد المعتمد علی الله الملک الاکرم محمد الوزیر الاعظم

دار السعاده اغاسی حضرتلرینه جانب صدر اعظمیدن تحریر اولنان قائمه نک صورتیدر

منبع زلال بر ونوال ومیزاب ماء الحیات فیض وافضال اولان مبارک قلم
عطوفت رقم خسروانه وخامهٔ شفقت علامهٔ بنده پرورانه لریله ایکی قطعه
تلخیصات مخلصی اوزرلرینه کشیده وماننده ژالهٔ صبحدم اوراق گلبن رقیمه
پاشیده بیوریلان خطوط همایون عنایت مشحون ومسرت مقرون ولی النعمانه لری
تباشیر صبیحهٔ الخیر اقبال آسا چوقدار سلیمان قوللری یدیله فیضبخش ورود
اولدقده نوابع الکلم ملوکانه لرندن هر فقرهٔ رنکینی گل دستار شادمانی وهر کلمهٔ
بافر وتمکینی زیب دیباجهٔ عمر جاودانی اولمغله چندروز مقدم آلودهٔ تب اضطراب وگرفتهٔ
لرزهٔ پیچ وتابی اولدیغم جرم ناگه ظهور قصور رنگ شستهٔ زلال عفو ومکرمت ورفتهٔ نسیم
صفا وعنایت بیورلدیغن اشعار ایدر کلمات تسلیت فرما وفقرات رأفت اتمادن
بنفقه حسرتکش دیدهٔ آمال اولان رومال عتبهٔ مکارم اشتمال خسروانه یه
جبهه سای ضراعت وابتهال اولمغه احراز اذن ورخصت بشارتنی وبوجلیلهٔ
عنایت وجزیلهٔ عاطفتک تشریفات ملوکانه علاوه سیله بیوستهٔ اقصای مراتب
امنیه م اولدیغی اوزره علاوه برعلاوه وعنایه برعنایه حالا رکاب قمرتاب جهانداریلرنده
حائز رتبهٔ والای سلحداری اولان عزتلو مصطفی بک شاورلری وساطتیله ارسال
واحسانی اشارتنی حاوی اولمغله ❀ ع ❀ بلمم ایلیه جک گریه میدر خنده میدر ❀
گاه گریهٔ سرور دمادم ایله اروای خیابان دعا وگاه خندهٔ حبور پیذرپی ایله
ایفای حق شکر وثنا اولنه رق سموم غموم چندروزه ایله خشکیده اولان
مزرعهٔ امید مجددا سرسبز طراوت ودرخت تغمیده برگ امل کلخیز بهجت اولوب
دستیاریٔ خلوص طویت برله زمین حسن قبول واجابت اوزره بوسهٔ طرح
شکوفه زار دعا به ابتدار اولنمشدر جناب ترکیب فرمای عناصر واصول وامتزاج

بخشای ازمنه وفصول جل شانه وبهر برهانه شوکتلو قدرتلو کرامتلو
مهابتلو اعظم خواقین امم وافخم تاجداران عالم ولی النعم بهی الهمم پادشاهمز
افندیمز حضرتلرینک مطر اکل کلبن حدیقهٔ دولت واقبال وپیرایهٔ نهال روضهٔ
ذات بهجت ابهت واجلال اولان وجود نازنین شفقت آکین وجسد مکرم روح
تمکینلرین آسیب مکدرات ادوار وورق کردانی لیل ونهاردن مصون وقایهٔ
صمدانی ومحفوظ حفاظ سبحانی ایدوب شمیم عنبر وسیم رأفت خسروانه لرین
فوح ریز مشام عالم وسایهٔ عطوفت وایهٔ ولی النعمانه لرین چتر مفارق بندکان راسخ
دم ایلمکدن خالی اولمیه آمین بالنبی الامین چوقدار مرقوم قوللری ایله میرمومی الیه
شنادرلرینک قوناقچیسی بنده لری ماه مبارک جمادی الاخره نک یکرمی التنجی
سبت کونی مضرب خیام اولان قلبه صحراسنه بر ساعت قریب یمکلک طرح
اولنان محلده واصل صوب مخلصی اولدقده میرمومی الیهک حامل اولدیغی خط همایون
شوکتمقرون وتشریفات بهیهٔ مکرمت نمونک مراعات مراسم تعظیم واستقبالنه
مساعدهٔ وقت اولمقدن ناشی یوم مزبورده بش ساعت ایلرو یولمز اوزره
بولندقلری بابالی نام قریه ده توقیف وارام وایرتسی قلبه دن حرکتمزده مومی الیهی
قریهٔ مرقومه دن مهتر خانه وطاقم ایله قالدروب ایکی ساعت بروسنده نزول
اولنه جق یکی محله نام منزلده اردوی همایونه ایصال ایچون کتخدامز بنده لری مراسم
اکرام واستقبالنه تعیین اولنمغله منزل مزبوره نزولمز عقیبنده بروجه محرر آلای
واحتشام وتوقیر واکرام ایله اردوی همایونه وصوللرنده خطوات تعظیم واجلال ایله
بعد الاستقبال عواطف علیهٔ خسروانه وعوارف سنیهٔ ملوکانه دن بوچاکر
عنایت پروره اعطا واحسان بیوریلان فروهٔ سمور فائض السرور ده دوحهٔ
خلعت مورث البهجه شهنشاهی پیرایهٔ دوش مفاخرت وشمشیر عدو تدمیر
خاقانی زیور میان عبودیت قلنوب دوش عطوفت پوش ابتهاجم سایدهٔ
کنکرهٔ مینافام وتابش صمصام افتخارم رونق شکن تیغ بهرام اولدقده عسکره

بیاض اوزرینه چکیدهٔ خامهٔ عنایت رقم ولی النعمانه لری اولان خط شریف
سعادت ردیف ایله تنویر دیدهٔ رقیت وتزیین جبههٔ ضراعت قلنمغله لوازم
توقیر واحترام ومراسم آداب واکرام ایله بندکان حضار مواجهه لرنده فتح
وقرأت اولنوب حاوی اولدیغی فراید عنایت بیغایهٔ شاهانه لری تعویذ کریبان
رقیت قلنمغین دوام ایام عمر ودولت ظل اللهی وقیام خیام فر وحشمت
خلافتپناهی دعواتیله دست تضرع وابتهال برداشتهٔ درکاه ایزد متعال قلنمشدر
حق جل وعلا شوکتلو قدرتلو کرامتلو مهابتلو شهریار ظفر شعار
وتاجدار کردون وقار ولی نعمتمز افندمز حضرتلرینک روح مجسم عالم ومایهٔ
آرامش نوع بنی آدم اولان وجود اقبال توأم ملوکانه لرین خلع مزرکشتار
جاه واجلال له باعث آرایش وکرم وسرد روزکاردن محفوظ فروهٔ آسایش
ایدوب صاعقهٔ شمشیر خاقانیلرین خانمان سوز اعادی وسایهٔ شهپر حافظتلرین
مفارق بندکان اوزره متمادی ایلمکدن خالی اولمیه آمین بوچاکر عنایت
پرورلری بروقته دک مظهر اولدیغم مکارم ولی النعمانه وعوارف خسروانه دن
عشر معشارینک ادای حق شکرنده عاجز وقاصر ایکن بوکونه تشریفات بنده
نوازانه لرندن فضله مرتبهٔ لیاقت واستحقاقمدن افزون ودائرهٔ امید
وتصورمدن بیرون تلطیفات کریمانه ومجاملات خسروانه لرینک قولا وفعلا
بروجهله ادای شکرنه قدرت وبو مقابله ده دکل ادنی عنایتلری مقابلی حق خدمت
خارج وسع وممکنتم اولمغله بالاقتضا لازمهٔ ذمت عبودیتده اولان عجز وقصورم
ملاحظه سی بو عبد زرخریده لرین سر بزانوی خجلت وشرمساری ایتمکده در
جناب حق وفیاض مطلق جمله مزی مایهٔ اکسیر سعادت وباعث روسفیدئ
دنیا وآخرت اولان رضای یمن اقتضای ولی النعمانه لرینه موفق ایلیه آمین
بو عواطف جلیلهٔ خسروانه نک سرور وحبوری کنجیدهٔ حوصلهٔ تعبیر دکل ایکن
لطفا وکرما میرمومی الیه اوغلمر یله ترقیم وتقدیم بیوریلان قائمهٔ مکرمت علامه لرنده

حوزه اظهار بیوریلان مراسم دلنوازی وتعبیرات خاطرسازیلری نه مرتبه لرده باعث ابتهاج اولدیغی محتاج بیان دکلدر باخصوص طرف زاهر الشرفلرندن ابراد اولنان آرزوی ملاقات طرف بیرالرندن دوبالا وبلکه صدچندان ایدوکی کواهی قلب آکاهلریله وارستهٔ قید اشتباهدر رهمان جناب باری سعادتلو سلطانمی دخی مسند سعادتلرنده دائم وبرقرار واحراز مراضی ظل اللهی ایله باهر الافتخار ایلیه اکرچه جانب عنایت ملازب ملوکانه دن بودفعه دخی حق چاکر مکرمت پرورلرنده جلوه کر منصهٔ ظهور اولان نوازش مستوجب الحبورک مراسم تشکرنه جسبان الفاظ وترکیب هنوز بافتهٔ کارکاه امکان اولمامغله بوبابده تاروپود عجز وقصور ایله نسیج ذمهٔ اعتذار اولان برقطعه تلخیص عبودیت تنصیص وبواثناده بغدان ویووده سی قوللری طرفندن مسقولیه دائر بعض حوادث مشعر برقاج قطعه تقریر کاغدلری وقائمه لردخی منظور نظر عطوفت اثر خسروانه بیورلمق ایچون عرض وتسییر اولنمغله جناب دولتلرینه دخی قائمهٔ مودت علامه تحریر وفرستادهٔ نادیٔ دولتصیرلری قلنمشدر انشاالله تعالی لدی الوصول بوندن بویله دخی هنکام ملاقات باهر المسراتلرینه دک مألوف ومعتاد اولدیغمز مخاطبات کریمانه ومکاتبات دلنوازانه لریله یاد واسعاد بیورملری چشمداشت خالص الفؤادلریدر

منجم باشی احمد افندی مرحومه تقویم ارسالنه وبعض نجومیه وتقویمی مشعر تحریر ایلدکلری تذکره نک صورتیدر

حضرتلرینک افق استوای معرفت ومدار قطب فطانت اولان نادیٔ سعد اتصال وشرف اشتماللرینه زیور ذروهٔ مرتبهٔ محبت وآرایش نطاق تدویر اجابت اولور دعوات دریة التنویر وتحیات برجیة التأثیر اتحافیله زایچهٔ فیض اثر طبع معارف پرورلری زیور سر لوحهٔ تقدیم استنبا قلنمق سیاقنده انها اولنور که برمقتضای ارادهٔ قادر بیچون ملک نیروز عرصهٔ پهنای کردون

اولان خورشید جهان افروز سرای مینافام چرخ بوقلموننده کشت وکذار بروج وبیوت ایده رک بیت الشرف اقبال ومنزل اعتدال اولان برج حمله نقل وتحویل وفضائل مابین الشطرین لیل ونهاری تعدیل ایتدکجه رؤسای ارباب تنجیم طرفلرندن عرض وتقدیم دأب قدیم اولان اهدای تقویمه مصحوبا دستیاریٔ خامهٔ بلاغت طراز واعجاز کاریٔ طبع ساحره پرداز ایله همنقش صفحهٔ عطارد ورشنک سلک فرائد اولان مکتوب مخادنت اسلوبلری ❀بیت❀ بساعتیکه سعادت ازو برد اختر * بطالعیکه تولی برد کند تقویم * مانند سعد السعود رسیدهٔ درجهٔ ورود اولوب ارقام سطورندن استخراج اولنان عرض اقلیم الرؤیهٔ معرفت طرف عزتکزه باعث تحریک عضادهٔ محبت اولمشدر حامل تقویم رقیمهٔ بلاغت ترقیمکز اولان آدمکز اتمام دورهٔ خدمتیله مائل مرکز عودت اولمغین نمیقهٔ مخالصت تحریر وارسال اولنمشدر انشاالله تعالی وصولنده بوندن بویله دخی طرفمزه اولان علاقهٔ اخلاصلرین زیور حجرهٔ ضمیر وپیرایهٔ صحیفهٔ خاطر معارف سیر ایلمکدن خالی اولمیوب هیلاج زایچهٔ اجابت ونیر النوبهٔ اصابت اولان دعوات خیریه لری ایله تعدیل وحرکت مهر ومحبت ایلملری مأمولدر باقی همیشه عز وعافیت دائم باد

احبابدن برینک رسانندهٔ مکتوبی اولان کیسه دارینه اغضاب اولدیغی حالده عجالة زبانزد قلم خوش رقملری اولان تذکره لرینک صورتیدر

حضرتلرینک حضور نزاکت موفورلرینه مأمول اولان بیوفا لقلری قدر دعوات فراوان وتحیات بیپایان اتحافیله پرسش خاطر عاطرلری زیور روزنامچهٔ آمال قلنور بنم سعادتمندم حضرتلری ناقل رقیمهٔ فرقت اثار کیسه دار ثقاهت شعاریکز ناحیهٔ دوزخدن وزان اولان بادسموم ایله همعنان کلوب اردوی نصرت نشانه تعرض رسان اولدقلرند نصکره جفتجی الندہ طغان وسینهٔ کافرده ایمان وشب یلداده مه تابان کبی محبوس جیب وبغل پروحلی اولان مکتوب دل آشوبکزی چاهدن بیژن کبی اخراج وتسلیم دست ابتهاج ایتمکله رؤیت جمال ملال

انکیزندن حاصل اولان نائرۀ غضب و انفعالمزه جویبار قلم عشوه رقمکزدن
جریان ایدن زلال مهر و محبتلری تسکین بخش اولمغله تلافی ما فات اولمشدر
انجق طبع صفوت نمای هواده قلان حرارت هنوز برقرار اولدیغی میزاب
خامه دن مانع جریان مداد اولمغین تطویل منظومه‌یه واده امکان اولمامق حسبیله
بحردن قطره بو قدرجه تحریره دسترس ده دفترکزه ایله سیلان اوزره اولان سرشک
خونفشانمز امداد ایلمشدر والسلام

مرحوم و مغفور سلطان محمود خان علیه الرحمة والغفران حضرتلری و صدر اعظم
جنابلری بخاری شریف ختمنده بولنوب نائل اجر جزیل اولمق امیدیله ایاصوفیه‌ء
کبیرده کتبخانهٔ همایونی تشریف و بعد الختم بعض کتب نفیسه دخی زیارت
و حضرت امام علی کرم الله وجهه خط کرامت نقطلریله اولان مصحف شریفک
کتبه سنده اولان اشکالک حلی ضمننده مرحوم راغب پاشا حضرتلری مکتوبی
صدر اعظمی ایکن بعض محللرین بعد المطالعه قلمه آلوب ایرتسی کون عرض ایلدیکی
تقریر دلپذیرک صورتیدر

معماری حسن همت ملوکانه و مهندس کاری محض مکرمت خسروانه ایله
جامع فیوضات مرابع ایاصوفیهٔ کبیرک جوار کرد ولی مسیرنده مجدد اًبنا و انشا و ابداع
و احیا بیوریلان کتبخانهٔ فیض نشانه و صوان الحکمهٔ فنون آشیانه دن تبرکاً و تیمناً
زیور رحلهٔ تعظیم و پیرایهٔ صندوقهٔ تکریم و تفخیم اولوب خاتمهٔ مسکی الختامنده اثر
خامهٔ اعجاز پرور حیدری اولدیغی کتبه علی بن ابوطالب تعبیر بداعت سیری
ایله مرقوم و مرسوم اولان مصحف شریف و قرآن منیفک زیارت مورث
المفاخرتیله احراز تشرف و افتخار اثناسنده بعض حضار علی بن ابوطالب
رسمنده اشتباه وقوعنی اظهار و بو ترکیب بلاغت ترتیبک توجیهنده نوع اشکال
اولدیغن اشعار ایتمشلر ایدی و اقعا منشأ استشکال اولان ابو لفظی مشاهیر
کتب نحویه ده مقرر و مسطور اولدیغی اوزره اسماء ستهٔ معتله دن اولوب اسماء

مرقومه

مرقومه‌نک اعرابلری اعراب بالحروف و یاء متکلمدن غیری یه اضافتلری صورتنده
حالت رفعلری واو ایله و حالت نصب و جرلرنده الف و یا ایله اولدیغی ائمهٔ
نحاتدن اتفاق کردهٔ جمهور و امام مصاقع خطبا و قدوهٔ مفاخر بلغا اولان حضرت
حیدر بلیغ الاداکه علم نحوک اسس اساسن با تمکین و مبدأ جمع و تدوینی اولان
نوابغ الکلم مشهوره و قواعد کلیهٔ معروفه یعنی الفاعل مرفوع و ما سواه فرع علیه
و المفعول منصوب و ما سواه فرع علیه و المضاف الیه مجرور و ما سواه فرع علیه در
ابتدا بو کلیات مشار الیه حضرتلرینک ینبوع معارف و حکم اولان زبان عذب
البیانلرندن جاری اولدیغی آبشار فرات اشتهار ایکن آنلردن بو کونه منافیٔ
سلیقهٔ عربیه و مغایر قاعدهٔ نحویه قطرهٔ ترشحی غیر متصور و سهو و خطایه
حملی ایسه خطای محض اولدیغی اظهر اولمقدن ناشی بادی الرأی جای اشکال و محل
قیل و قال اولمغله بو عبد فقیر قلت بضاعه و عدم استطاعه ایله بو تحریر بدیع التعبیرک
صحت ترکیب و سلامت اسلوب و ترتیبنده بو وجهله رقمکش صحیفهٔ اجمال
و صفحه پیرای ضراعت و ابتهال اولور که اسوة المحققین قدوة المفسرین
بیضاوی بهشت مکین سورهٔ لهب تفسیرنده تبت یدا ابی لهب کریمه سنک
جواهر معانیسن رشته کش سمط تقریر اولدقده نصکره و قرئ ابو لهب کما قیل
علی بن ابوطالب دیو اسماء معتلهٔ مرقومه دن اولوب لفظ یدایه اضافتی حسبیله قرائهٔ
حفصده علی قاعدهٔ مشهوره مجرور ایا ایله ابی صورتنده مسطوره اولان ابی لهب
ابو لهب اوقنمق دخی جائز اولدیغن ایراد و جواز مذکوره بعینه محل اشتباه‌مز اولنان
علی بن ابوطالب ترکیبی ایله استشهاد و سلطان المتبحرین علی القاری علیه
رحمة الباری دخی تفسیر مشهورنده کما قیل یه بدل کما کتب لفظیله تنویر صحت مدعایه
بو وجهله دسترس امداد ایلمشدر لکن وجوه قرائت حجج مقبوله یه منتهی و حجت دخی
بر قاعده و علته مبتنی ایدوکی جای کلام اولمغله سابق الذکر ابو لهب قرائتنک
حجتی بیاننده بعض محشیلرک تحشیهٔ متن مدعا ایتملری مقتضی کورینور ایکن

یابوده که عندلرنده کال ظهورنده ویاخود فی الجمله اخفا وعدم شیوعنه بناء تفسیر
بیضاوینک ظفریاب اولدیغی حواشیء مشهوره سنده کیت سیه زانوی
خامه یه بوداولدیلرده رخصت جولان ویرلیوب انجق نجم افق فضیلت وسعد السعود
منزل معرفت مولانا سعدی چلبی نک ابکار تعبیرات بیضاوی یه پیرایه بند نحور حور
اولدیغی فراید تعلیقاتنده وقری ابولهب لئلا یغیر منه شئ فیشکل علی السامع ✻
دیو تصریح ودفعا للاشکال عدم تغییر کنیه یه حجت وقراءت اولدیغنه تلمیح ایلمشدر
بواجمالک دخی فی الجمله تفصیلی سیاق کلامدن بووجهله اولمق فهم اولنور که
بین العرب صنادید رجال القاب وکنالر یله مذکور ومحاورات عوامده قواعد
نحویه دن قطع نظر ایله رفع ونصب وجرنده مثلا جاء ابوطالب وذهب ابولهب
واحب ابوطالب والعنة الله علی ابولهب دیو کنالی مبنی صورتنه افراغ ایده کلدکلری
مسموع ومشهود اولمغله چونکه مداخل ومسامع ابولهب وابوطالب صورتیله
مملو ومشحوندر بناء علیه قراءت ابولهبه ذهاب ابی طالب وابی لهب اطلاق اولندیغی
حالده ابوطالب وابولهبک غیری اولمق اوزره تفهم واشکالدن اجتناب نکته سنه
مبتنی اولمش اوله بوصورتده کتابت شهرته تابع ومولانا علی القارینک تعبیری
اوزره قراءت کتابته تابع اولمق فهم اولنور علی کلا التقدیرین کتبه علی ابن ابوطالب
ترکیبی بلیغ وفصیح واسلوب مرقوم اوزره کتابتی صحیح اولور ✻ شعر ✻
ان سل اقلامه یوما لیعملها ✻ انساک کل کمی هز عامله ✻ وان اقر علی رق انامله ✻
اقر بالرق لتاب الانام له ✻ مضمونی سرنامهء منظومهء فصاحت وعنوان منشور
براعتی اولان ذات بلاغت سمات وفضائل آیات یعنی حضرت حیدر باهر الکراماتک
چکیدهء خامهء اعجاز ورشحهء یراعهء سحرکدازی اولان کتب وتحریرک شایبهء
سهو وخطادن مبرا ونقیصهء خبط عشوادن معرا ایدوکی مسلم کافهء ادبا ومجزوم
جمهور فضلادر کرم الله وجهه ورضی الله عنه

✻ اردوی همایون قاضیسی اسعد افندیه یازلمشدر ✻

حضرتلرینک دار الفضل دعاوی فضل وافضال وصوان الحکمهء نسخ نادرهء علم
وکمال اولان نادیء معارف ترتیب وعوارف ترکیبلرینه قانون تعظیم وکلیات
تکریم برله شایستهء امضای قبول واجابت وبایستهء مذاق شکر ریز اصابت
اولمغه حسبان دقایق دعوات بدیع التعبیر ومعاجین تحیات بلیغ التأثیر اتحافی
ایله پرسش خاطر عاطر حکم مظاهرلری دیباجهء ترویج ارواح استنبا وعنوان قبالهء
استکناه واستقصا قلنمق خلالنده مجبول ومفطور اولدقلری سجیهء رضیهء احباب
نوازی ومالکهء راسخهء خاطر سازیلری اوزره استخبار احوال خلاصکاری حواله کرد
محکمهء استکشاف واستمزاج اطوار وفاداری کرفتهء اسبابهء استعطاف بیوردیلور
الیه بعنایة الملک الاکبر لباچهء عافیت دربر وعمامهء صحت برسر اولوب
رتبهء ذمت خلوصمز اولان وظائف دعوات احبابنان خلوص جنان ایله مسلم
درکاه قاضی الحاجات ومحفوظ درج اختصاصمز اولان معاجین خلوص آکین
اذکار اوداسبلع لعل پاره زبان ایله لذت بخش ذائقهء موالات قلنمقده در همواره
صدر آرای محاکم مجد واجلال ومدبر شفاخانهء سعادت واقبال اولهلرکاه
ویکاه تمنیق قبالهء مودت ایله اثبات مدعای مخالصته ابراز حجت وتسوید نسخهء
علت ایله مطبب تساحملرندن استشفا واستمداده مبادرت اولنمق حالتی
کرفتاریء غربت وحرارت بحران نقل وحرکت ایله ملازممزدن نشئات ایتدیکی
رشک ذکاوت قاضی ایاس اولان ذهن فطانت استیناسلرینه هویدا
وداع نبض آشنای جالینوس اولان طبع نقاد حذاقت مأنوسلرینه ظاهر
وپیدا اولمغله اوبابده اظهار علایم واسباب منافی قواعد حکمت ایدوکی بی ارتیابدر
بواثناده فی الجمله تململ شواغلدن آسودهء بستر فراغ اولدیغمز تجربهء حذق خامهء
حکمت نکار وممارسهء یراعهء واسطی شعار ضمننده صورت مکتوبده برنسخهء غریب
الترکیب وبر معجون عجیب الترتیب ابداعی مرسوم صحیفهء متخیله ایکن نوبت
تاکه ظهور رغب غوایل مزاج خلو وآسایشی بینه مرکزاعتدالدن نازل وسیلان عرق

بیچ وتابدن صورت مرقومه‌یی صحیفهٔ خیالدن شسته وزائل ایتمکله اجزاخانهٔ حافظه‌ده نه مسائل مرتبه وشتی ونه مفردات ومرکبات اجزادن اولمغله کفؤادام دوسی مرزا سنجه. برخلاف آرای حکما ابطال بطلان خلا ایتمشدر والحاصل اجزای تصورات مرقومه رسیدهٔ رتبهٔ تصدیق وکوفته‌هاون تحقیق اولمغله بونسخهٔ سهل المأخذ وساده ترکیب ایله شمدیلک تبرید حرارت اشتیاقه ابتدار اولندیغی خاتمهٔ غایت البیان اخلاصمزدر فیمابعد دخی حاوی وداد مخلصی وطحاوی اخلاص داعی بس ماندهٔ صافچهٔ نسیان. بیورلمیوب حوالهٔ نکاه اعتنا وتقلیب اوراق استنبابه سزا بیورملری انموزج کلیات رجامزدر

❀ تلخیصات ❀

❀ حرکت کردن از شتانیه بطرف صیفیه وبعدازین نقل کردن بجانب محبوبیه ❀

جناب برارندهٔ نه طباق افلاک جل ذاته عن درک الادراک رونق افروز کاشانهٔ سلطنت وپیرایه بخش اریکهٔ کامرانی ودولت اولان وجود عالمسود ظل اللهی وذات مکارم نمود خلافتپناهیلرین الی آخر الدهور متکا پیرای سریر عیش وسرور ونزهت افزای چمنصفهٔ صفا وحبور ایدوب هردم وهرآنلرین انواع روح وشادمانی‌یه اقتران ایله باعث آسایش عالم وعالمیان ایلمکدن خالی اولمیه آمین شوکتلو افندم عنایت فیاض مطلق ایله رونق بخت باهر الاسعادلری منللو هوالرده کشایش ولطافت وتنقل وتنزهه میل ورغبت وقتلری حلول ایلمکدن ناشی بوروزفیروز میمنت اندوزده روح جسمان عالمیان وانسان عین جهانیان اولان مبارک ذات کروبی طینت خسروانه‌لری مانند آفتاب عالمتاب مأوای دلکش آرای شتائیه‌لرندن صیفیهٔ بهشت منظر یعنی محبوبیه اسمیله مسمی ساحلسرای لطافت آثارینه نقل رخت اجلال وتحویل بساط اقبال. بیوریلوب وشوکتلو کرامتلو ولی نعمم افندم حضرتلرینک همیشه صفا وراحتلری موجب فرح بندکان صداقت

نشان ومزیل ترح چاکران شاکر الاحسان اولدیغنه بناء بوحرکت مستوجب المسرتلری عامهٔ عباد عطوفت اعتیادلرینه وتخصیص عبد انعم پرور وبندهٔ عنایت مظهرلرینه حیطهٔ تعبیردن بیرون ومرتبهٔ تقریردن افزون مورث سرور وانبساط وباعث دلکشایی ونشاط اولمغله واجبهٔ ذمت عبودیت ولازمهٔ عهدهٔ رقیتم اولان ادای فریضهٔ تبریک ایله وظیفهٔ دعایه ابتدار وشمول لحاظهٔ عاطفت بنده‌نوازانه‌لری اولمق استدعاسیله بررأس مزین اسب رومی نژاد اهدا اسنه کستاخانه اجرا اولنمشدر حق چاکرانه مدهٔ دائم الوقوع الطاف بی‌نهایهٔ بنده‌نوازانه مقتضاسنجه تقدمهٔ عاجزانه‌منک حقارت وقصورندن اغماض چشم تسامح. بیورلمق نیازی تقدیمیله جناب رب مجید بونقل وحرکتلرین سعید اندر سعید وهرحال وهرمحلده وهرزمان وهرمکانده صفای خاطر وکشایش طبع فیوضات مظاهرلرین برمزید ایدوب ایام میمنت انجاملرین دائما راحت وارامش ایله خوشگذار وانواع ذوق وسرور ایله نخبهٔ روزکار ایلمکدن خالی اولمامق دعواتی پیرایهٔ کنکرهٔ قصر اجابت وآویزهٔ طاق معلا رواق حسن قبول واصابت قلنندیغی معلوم ابهت مفهوم تاجداریلری. بیورلدقده

❀ نقل کردن به بکلربکی از جانب محبوبیه بهنکام صیفیه ❀

جناب حق جل وعلا مایهٔ آسایش بحر وبر ومابه الرفاه نوع بشر اولان وجود لطافت‌پرور ظل اللهی وذات مکارم کستر خلافتپناهیلرین همواره سریر شوکتمصیر تاجداریلرنده برقرار وایام فرحت ابتساملرین نخبهٔ ازمان وادوار ایلمکدن خالی اولمیه شوکتلو افندم خسروحطهٔ نیروز اولان آفتاب عالمتابک افاضهٔ نوری سیر بروج وقصوره دائر اولدیغی مثللو مهر منیر آسمان سلطنت اولان وجود خورشید سعود پادشاهیلرینک دخی نشراشعهٔ بهجت ونضارتلری بعض متنزهات دلارالرین تشریفده ظاهر اولمغله بوروزفیروزده رونق باکمال ایله لب محبوبهٔ دریاده همشکل خال اولان بکلربکی نام ساحلخانهٔ مینونشانه

توجیه وجهه رغبت واماله اكام عزیمت بیورلدیغی انبساط طبع همایون خسروانه لرینه
دال وبولطیفهٔ دلارا چاكر با ابتهاللرینه موجب نشاط بیهمال اولمق حسبیله
وظیفهٔ ذمت عبودیتم اولان رعایت رسم تهنیته باعث كستاخی جرأت
ذدقایق اوقات زندكانم مواظبت دعای عمر ودولتلرینه مخصوص ومنحصر
اولدیغی اشعار ابر مجوهر ساعت اهداسنه مبادرت اولنمشدر جناب برارندهٔ
چرخ بوقلمون وكردش آورندهٔ رقاص كردون اوقات وآنات ایام ولیالیلرین
دائما سرور وصفایه مقرون ومیقات مستقیمة الحركات اقبال ودولتلرین وقفهٔ
آسیب واختلالدن مصون ایدوب زنبرك دولاب امورلرین مربوط سلسلهٔ
توفیق وسعود وادارهٔ مفاتیح آرالرین كافهٔ معضلاته باعث فتح وكشود ایلیه آمین
حق چاكر عبودیت پرورلرنده دائمی الظهور اولان مكارم غیر محصورهٔ بنده
نوازانه لری مقتضا سنجه هدیهٔ عاجزانه منك خساست وحقارتی طرف زرتار
تسامح واغماضده رهین استتار بیورلمق ایله منبه خلوص آوازهٔ مفاخرتمی طنین
انداز طاس سپهر دوار بیورملری بابنده

❀ نقل كردن از ساعتخانهٔ همایون بجانب ایوب انصاری ❀

جناب رونق آرای حدایق امكان جل عن التشبیه والنقصان مایهٔ رفاه
عالمیان ومادهٔ راحت وآرام جهانیان اولان وجود نزاهت نمود خسروانه
وذات لطافت سمات ملوكانه لرین همواره سریر آرای شوكت واجلال وزینت
افزای ساعتخانهٔ دولت واقبال ایدوب ساحل بحر عنایتلرین بالنكاه امواج اسرهٔ
جباه وساینكاه چهرهٔ اصحاب دیهیم وجاه ایلمكدن خالی اولمیه آمین بالنبی واله الامین
شوكتلو افندم خسرو زرین افسر حطهٔ طارم چارم اولان خورشید جهانتاب
ذره پرورك دوازده بروج كردونده هر بر برجی تشریفنده بشقه حالت وفصول
اربعه دن هر بر فصله دائر بشقه تأثیر وخاصیتی اولدیغی مثللو نیر اعظم قطب سلطنت
اولان ذات باهر اللطافه جهاندار یلری دخی خصوصیت نفس نفیس همایونلری ایله

ممتاز ومستثنا اولان منزهات دلارا وساحلسرایان بهجت افزالرندن كاه
وبیكاه بعضیلرین تشریف بیوردقجه عالم عالمیانه باعث افزایش طراوت
وموروث آرامش طبیعت اولمغله بر روز فیروز میمنت اندوزده انبساط تام
وانشراح مالاكلام ایله سرای مینونمالرندن حركت ونهضت وجوار ابی ایوب
انصاریده واقع ساحلسرایان جنت نشانلرندن ساعتخانهٔ بهشت
كاشانه لرینه پرتوافكن میل ورغبت بیورلدیغی كشایش طبع همایون
خسروانه لرینه دال وبولطیفهٔ مسرت كستر چاكر كثیر الابتهاللرینه موجب
فرح بیهمال اولمق حسبیله وظیفهٔ ذمت رقیت ولازمهٔ عهدهٔ عبودیتم اولان
رسم تبریك وتهنیته باعث كستاخی وجرأت وبهنای وسیع الارخای
عبودیتلرنده حائز قصب السبق صداقت اولدیغمه براعت استهلال
عنوانیله بر راس دونانمش اسب رومی نژاد اهداسنه ارخای عنان مبادرت
اولنمشدر جناب جنبش بخش نقرهٔ خنك كردون رخش كلكون دولت
واقباللرین الی آخر الدوران زیرران وتوسن بخت واجلاللرین علی الدوام لجام
اراده لرینه رام ونرم عنان ایدوب هر سیر وحركتلرین موجب فرح وسرور
وهر كلكشت ونزهتلرین مستوجب مسرت وحبور ایلمكدن خالی اولمیه آمین
حق چاكر عنایت كسترلرنده متعاقب الظهور مراحم غیر محصور بنده نوازانه لرندن
هدیهٔ عاجزانه وتقدمهٔ چاكرانه م پیشكاه مهامت دستكاه خلافتپناهیلرنده رسیدهٔ
سر منزل حسن قبول بیورلمق ایله سمند رجای مستمندانم سبق آموز ابلق
كردون بیورلمق مسئول بندكانه م ایدوكی محاط علم حقایق شمول تاجداری
بیورلدقده امر وفرمان.

بروجه معتاد رمضان شریفك یكرمی بشنجی كونی عیدیه هدیه ارسالی ضمننده
یازیلان تلخیصك مسوده سیدر

جناب رب مجید جل شانه وجم احسانه همرونق صباحت غرهٔ عید

وهمبر توجهۀ منورۀ خورشید اولان ذات فیروز خاقانی و وجود دیهیم افروز
خسروانیلرین بنجه شهور واعوام سریر ابهت سیر تاجداریلرنده مستدام
وحصول امانی دوجهانیلریله بکام ایدوب ایام واوقات مستتبع المسرات وآنات
وساعات مستلزم المبراتلرین رشک سرور وبهجت قدر وعید وتخصیص
اشبو ماه رمضان غفرانپناه وهلال عید میمنت نویدک قفول وقدوم سعید
اندر سعیدیله آمین ❀ بجاه من بعث رحمة للعالمین ❀ شوکتلو افندم بخت
خداداد باهر الاسعادلری مشحون رونق تام وابتهاج مالاکلام ایله امامۀ سبحۀ
ایام وواسطة العقد شهور واعوام اولان اوقات خجسته کی ایاتک هر بری
افروختۀ چراغان خاصلرینه نظرا اگرچه هر روزی بر عید اکبر وهر شبی بر قدره
برابر درانجق اجرای مراسم معتاده ایله ممتاز وبنام اولان ایام مخصوصه نک
تعاقب وتواردی دخی عرض عبودیت ورقیت واظهار لوازم ضراعته وسیله
اتخاذ اولنه کلدیکندن ماعدا بعنایة الله الملک المنان بوسال فرخنده فالده
واقع شهر مبارک رمضان غایت صفا وسرور ایله کذران وآفتاب عالمتاب
وجود همایونلری کمال صحت وعافیت ایله اشعه پاش اقالیم شوکت وشان
اولمقدن ناشی عید آینده سنک دخی انواع حبور واسعاد ایله رشک اعیاد اولمسی
قرینه حالدن استدلال اولنمغله بو یله ایام میامن التسامک تبریک وتهنیتی بندکان
مستغرق النعمیلرینه موجب مفاخرت ومستوجب انواع مسرت اولمغین
هزار شرم وقصور ایله خاکپای ملجأ دهوره برموجب دفتر هدیه نامنه اعداد
وترتیب اولنان دستاویز ناچیزانهم پایۀ سریر خسروانه لرینه معتاد العرض
اولان هدایای سائره ایله مرفوع پیشگاه مکارم پناه خلافت دستکاهلری قلنمشدر
حق چاکر نعم پروریلرنده متعاقب الظهور اولان مراحم بیمزاحم بنده نوازانه لری
مقتضا سنجه بو بابده واقع عجز وقصورم دامن عفو وصفح جهاندار یلری ایله
پوشیده ومستور وتقدمۀ حقیرانه م لحاظۀ حسن قبول خداوندکاریلری ایله ملحوظ

ومنظور

ومنظور بیورلمق ایله کلکون مرصع لجام فخر مباهاتم سبق آموز توسن کردون
بیورلمق بابنده.

❀ لیلۀ قدرده عرض اولنان سجاده وتسبیح ضمننده یازیلان تلخیص ❀

شوکتلو افندم جناب رب قدیر جل عن الشبیه والنظیر امامۀ سبحۀ
سلطنت واقبال وپیرایۀ محراب ابهت واجلال اولان دریکتای وجود فیض
اندود جهانداری وذات باهر السعود خلافتپناهیلرین همواره آرایش
اکلیل نصرت وتأیید چار بالش اورنک دولت جاوید ایدوب کمال سرور
وخوشکذاری ایله هر روزلرین رشک عید وهر شب پرطربلرین سواد نسخۀ
قدر سعید ایلمکدن خالی اولمیه آمین بخرمت اجل المرسلین شوکتلو افندم
خال جمال لیالی رمضان وعفو دریاسی رحمت وغفران اولمق حسبیله
❀ خیر من الف شهر ❀ اولان مبارک لیلة القدرده پیشگاه خلافتپناهیلرنده تحریک
سبحۀ رقیت وبساط عبودیت بندکان شاکر الاحسانلرینه باعث ارتفاع
قدر وشان اولدیغنه بنا حقیرانه تهیه واعداد اولنان بر رشته تسبیح وبر قطعه
سجاده مرفوع حضور لامع النور خداوندکاریلری قلنمشدر جناب حق وفیاض
مطلق محض خیر انام وخیر محض خواص وعوام اولان وجود مکارم اندود خسروانی
وذات مراحم وفود جهانبانیلرین سریر ابهت سیر تاجداریلرنده دائم ولایزال
وبونک کبی لیلۀ مبارکه نک عدد اسمی قدر امثالنه ایصال ایلیه آمین
بر معتاد قدیم عرض وتقدیمنه ابتدار اولنان دستاویز ناچیزانه شرف مماس
انامل خسروانه وزمین بوسی پیشگاه ملوکانه لریله رشک فرمای عقد ثریا وداغزن
سینۀ اطلس مینا بیورلمق ضمننده سجادۀ عبودیتم پیرایۀ محراب مفاخرت
وسبحۀ رقیتم زیور جیب سعادت بیوریلور ایسه اولبابده امر وفرمان

❀ عید فطرده بروجه معتاد یازیلان تلخیصک مسوده سیدر ❀

جناب رب متعال منبع زلال فیض وافضال ومعدن بر ونوال اولان

وجود مکارم نمود بیهمال وذات کروبی صفات مراحم اشتمالرین
الی انقراض الایام سریر آرای سلطنت ابد قیام ورونق افزای شهور
واعوام ایدوب توارد ازمان وآنات وتعاقب اوقات وساعتلرین افاضهٔ
سرور وشادمانی ایله همسنج نوروز وعید وافادهٔ ابهت وکامرانی ایله سعید اندر
سعید ایلمک ضمننده مطلع اهلهٔ مجد واقبال وملمع اجلهٔ مخایل سعادت واجلال
اولان ذات معالیسمات خسروانه لرینه خاصه بو عید بهجت نویدی متیمن
ومسعود ومقدمهٔ مسرات متعاقب الورود ایلیه امین ❀ بجاه من هو
رحمة للعالمین ❀ شوکتلو افندم شیرین ساز کار عالمیان وذائقه پرداز مذاق
جهانیان اولان سماط لذائذ مناط ولی النعمانه لرندن بهره دار نعم عاطفت
وروزه شکن فطور عنایتلری اولان بندگان شاکر الاحسانلری حقنده جنبش
ابروی التفات خسروانه ونمایش روی خنده نکات داورانه لری اگرچه رشک
عید اکبر وبلکه هزاره جشن ونوروزه برابر در انجق ینه بو مثللو ایام معتادهٔ بهجت
افاده نک قدوم وورودی اظهار لوازم عبودیت وایفای تشکر نعمة نعم الوسیله
اتخاذ اولنه کلمکله بمقدار پای ملخ ومور بروجه معتاد هدیه نامیله برموجب دفتر اعداد
واحضار اولنان دستاویز باعجز وقصورم هدایای سائره ایله معروض بارگاه
خلافتپناه ظل اللهیلری قلنمشدر خزائن نفائس دفاین خسروانه لرینه نسبت ایله
بوگونه ارتکاب گستاخی اگرچه کعبه یه زمزم اهدا وبحر خضمه قطرهٔ شبنم القاسندن
بی فرق ایدوکی وارستهٔ قید ارتیابدر لکن بو وضع عاجزانه عرض چاکرانم
مجرد واجبهٔ ذمت عبودیتی ادا ضمننده مشمول لحاظهٔ قبول ملوکانه لری بیورلمق
منقبتنک احرازیله برقات دخی مایهٔ افتخار وامتیاز ایدوکی معلوم ابهت مرسوم بنده
نوازانه لری. بیورلدقده بو بابده قصور وکسور عنایت منظورلری دامن عفو وصفح
جهاندار یلریله پوشیده ومستور بیورلمق بابنده

❀ عید اضحاده بروجه معتاد یازیلان تلخیص مسوده سیدر ❀

جناب

جناب تبرک آرای حیف ومنی وشرف افزای مقام ومصلی جل شانه
وتعالی خورشید آسمان بهجت ومهر منیر اوج سعادت اولان وجود میامن وفود
ظل اللهی وذات مکارم اندود خلافتپناهیلرین ما تعاقب العیدان سریر ابهت
مصیر تاجداری وتخت فرخنده بخت شهریاریلرنده دائم وبرقرار ایدوب ایام
مراحم التسام ملوکانه لرین مقارنت انواع صفا وسرور وملازمت اصناف
شادمانی وحبور ایله رشک نوروز وعید وتخصیص بو عید معرفت نوید اضحایی
سعید اندر سعید ایلمک ضمننده سدهٔ عاطفت عدهٔ خسروانه لرین کعبة الآمال
انام وملجأ مطاف خواص وعوام ایلمکدن خالی ولمیه آمین بالنبی الامین
شوکتلو افندم نیر خیر فلک سلطنت وآفتاب عالمتاب برج معدلت اولان ذات
شفقت آیات شهنشاهیلرینک افاضهٔ انوار عنایت واشاعهٔ شعاع برورأفت
بیوردقلری ایام واوقات حق بندگان شاکر الاحسانلرنده یاجمعها نمونهٔ عید
وبلکه لمعهٔ اشارت ابروی عاطفتلریله ایراث مسرتده برمزید ایدوکی جای
کلام اولمیوب انجق بویله هنگام میمنت ارتسامده ادای مراسم تبریک
وتهنیت چاکر نعم پرورلرینه وسیلهٔ عرض عبودیت اتخاذ اولنه گلوب وبو کیفیت
فی الحقیقه بنه عبد احقرلرینه موجب ابتهاج ومفاخرت ومستوجب سرور وفرحت اولمغله مانند
پای جراد دستاویز ناچیزانه نامیله تهیه واعداد اولنان هدایای حقیرانم هزار شرم
وحجاب وصد چندان تردد وپیچ وتاب ایله برموجب دفتر معروض رکاب مستطاب
خاقانیلری قلنمشدر مبارک پیشگاه خلافتپناهیلرینه بو مثللو هدایاسی کمقدار
وبیبها تقدیمنک بیت مکرمه اتحاف زمزم وبحر خضمه القای قطرات شبنمدن
بی فرق ایدوکی هر چند ظاهر وهویدا ایسه ده دخی حق چاکرانه مده بو آنه دک
مألوف ومعتاد اولدیغم مراحم بیمزاحم بنده نوازانه لرندن قصور وحقارتندن اغماض
لحاظهٔ دقت والطاف عنایه مشمول نیم نگاه حسن قبول وعاطفت بیورلمق
ضمننده نقدینه سرور عید عالمیانک دفعة قوللرینه احسانی ایله همیان آمالم

لبریز رأس المال افتخار و سر اعتبار و ابتهاج جسم رسیدهٔ فلک دوار
بیورلمق بابنده

❀ نوروزیه اولمق اوزره یازیلان تلخیص مسوده سیدر ❀

جناب خالق بیچون و صفحه نکار بسیط بوقلمون برمقتضای حکمت بروز و کمون
دمودای تجلیات شئون نتایج ممتزجات قوای اراضی و سماوی و ثمرات
ازدواجات آبای علوی و امهات سفلی اولمق اوزره ارحام بطون خاکی و اصلاب
اشراقات افلاکیدن جلوه کر مهد شهود و پیرایهٔ قماط وجود اولان موالید
اجسام نامیه و نباتاتک نامزد خدمت تربیه و مأمور کلفت تنمیه سی اولان
دایهٔ بهار بدایع آثار مقدمهٔ براهین وحدت و صغرای سهلة الحصول یکانکی
الوهیتی اولدیغی مسلم ارباب انظار و مقبول قرایح اصحاب افکار اولوب
دبو ظهور و نمود و بروز و شهوده مطلع و مبدأ اولان نقطهٔ اعتدال ربیعیکه اول
برج حملدر خسرو چرخ دوار اولان شاه اشعه سپاه آفتابه بیت اشرف
اعتبار اولنمغله نیر جهان افروزک اول محله نقل و تحویلی زمان اعتدال اول
بهار و میزان تساوی لیل و نهار اولدیغی دخی ابلغ حکم پروردکاردن ایدوکی
❀ کالشمس فی وسط النهار ❀ ظاهر و پدیدار و بر بنا علیه بو روز مسرت اندوز جمیع
آفاق و اقطارده نام نوروز سلطانی ایله سرنامهٔ تقویم اشتهار و رسم
تبریک و تهنیتی ملتزم صغار و کبار و تخصیص وظیفهٔ لازمهٔ چاکران صداقت شعار
اولمقدن ناشی بو بندهٔ درم خریده و شرمندهٔ عنایت دیده لری دخی بمنه
سبحانه انواع مسرت و شادمانی ایله حلولی قریب اولان مقدم فرح توأم
روز مذکور فیروزی عرض عبودیت صادقانه و اظهار رقیت عاجزانه مه نعم
الوسیله اتخاذی ضمننده رخت و بساط ضراعت مناط ایله آراسته
و بر کستوان عجز و قصور ایله پیراسته بر رأس اسب رومی نژاد کشیدهٔ
سنک رکاب خسروانه و معرض پیشگاه شفقت نگاه ملوکانه لری قلنمغله هران و زمان

نیل

نیل و احراز ایله حائز دستمایهٔ افتخار و امتیاز اولدیغم مراحم بیمراحم بنده نوازانه لرندن
مشمول زین پوش حسن قبول خسروانه و ملحوظ لحاظهٔ عیب پوش کریمانه لری
بیورلمق ایله سمند عالم بسند افتخارمی سبق آموز توسن سپهر دوار
بیورملری بابنده

❀ بو دخی نوروزیه ده یازیلان تلخیصک یالکز بر نوع القابیدر ❀

جناب تربیت بخش نامیهٔ بهار و قوتده افسرده شان حدائق و اشجار
تعالی کنه ذاته عن احاطة الافکار خورشید آسمان دولت و مهر جهان افروز اوج
سلطنت اولان وجود نور اندر نور ظلیت کستر تاجداری و ذات اشرق
سمات ذره پرور خداوندکاریلرین مانند نیر اعظم پرتو عالمکیر اقبال ایله انواع
سعوده همدم و اشعهٔ اجلال ایله هردم و هر زمانلرین فرخنده و خرم ایدوب تعدیل
امور انام و تسویهٔ امانی خاص و عامده رشک معتدل النهار اولان زمان مکارم
عنوان ظل اللهی و آوان مراحم عنوان خلافتپناهیلرین نضارت بخشای
کشتزار آمال و طراوت افزای شکوفه زار مجد و اقبال اولمقده همتا نیر ایام
بهار و رشک نوروز فیروزی آثار ایلمکدن خالی اولمیه آمین بالنبی الامین
شوکتلو افندم

❀ قصد همایون وقوعنده بروجه معتاد یازیلان تلخیص ❀

جناب تفریح بخش قوای ابدان جل عن الشبیه و النقصان سلطان
اقلیم وجود و فرمانران اقاصی بلدان جود اولان ذات لطافت سمات پادشاهی
و بنیهٔ عنایت ایات شهنشاهیلرین همواره رونق آرای سریر صحت
و زندکانی و بهجت افزای دیهیم سرور و کامرانی ایتمکله کافهٔ بندکان و تخصیص
بو چاکر شاکر الاحسانلرین فائض مسرات جاودانی ایلمکدن خالی اولمیه آمین
بالنبی الامین شوکتلو افندم حکم بالغهٔ خالق قوی و قدیر مقتضا سنجه عروق
و اعصاب نوع بشر و فروع اغصان نبات و شجره هنکام سریان روح و قوت

وآوان هیجان خرمی ولطافت اولان ربیع نضارت آثارده تنقیت اخلاط وتصفیهٔ دم مراسمنه مراعات قاعدهٔ مرعیهٔ حفظ صحت وقانون معتبرهٔ حکمت اولمغله اشبو روز میامن اندوزده اجراسی قاعدهٔ فصد ایله تلطیف مزاج ظلیت امتزاج خسروانه لرینه میل ورغبت همایونلری. بیورلدیغی چاکر مکرمت پرورلرینه باعث نبضان عروق ارتیاح وموجب ضربان رک انبساط اولمغله بوعزیمت باهر الاصابتلری مستلزم کمال تندرستی وعافیت اولمق دعواتنه تحریک نیشتر زبان اجابت نشان اولنمشدر حضرت حکیم مطلق هر قطرهسن کلگونهٔ رخسار صحت ومستتبع انواع قوت ایتمکله جان ظلیت پیرهن ملوکانه لرین محتاج تدبیر دوا ومنتدار علاج اطبا ایلمکدن آسودهٔ بستر استغنا ایلیه آمین بوکونه تفریح طبع خداوندکاریلری مستوجب اولان فصد همایون میمنت مقرونلرینک تبریک وتهنیتی نعم الوسیله عرض عبودیت اتخاذ اولنمق لازمهٔ ذمت رقیتم اولمقدن ناشی هزار عجز وافتقار وحجاب بیشمار ایله تهیه واعداد اولنان هدیهٔ ناچیزانه ودستاویز حقیرانه مک کشیدهٔ پیشگاه عنایت دستگاه ظل اللهیلری قلنمسنه بادیٔ ابتدار واجتسار اولنمشدر حق چاکر ضراعت کسترلرنده بوآنه دک جلوه کر مجلای ظهور اولان نجایب عنایت بیغایهٔ ولی النعمانه لرینه بودفعه دخی ارخای عنان عاطفت ضمننده تقدمهٔ بندگانه مک مشمول نگاه التفات وقبول. بیورلمسی ایله سمند رجای مستمندانه می جلوه آموز توسن چرخ دوار وحائز قصب السبق مضمار ابتهاج وافتخار بیورملری بابنده

❀ شربت استعمالنده یازیلان تلخیص معتاده در ❀

جناب تاثیر بخشای خواص اشیا تقدس ذاته عن وصمة الحدوث وتعالی روح ابدان عالم ونور اعیان نوع بنی آدم اولان وجود کردون شیم تاجداری وذات سعادت توأم خداوندکاریلرین همواره مصون علت وسقم ومقرون

تندرستی ونعم اولدقلری حالده دیهیم خلافت وسیم خسروانه لرنده دائم وبرقرار ومزاج لطافت امتزاجلرینه مرکز اعتدالی مدار ایلمکدن خالی اولمیه امین بالنبی واله الامین شوکتلو افندم مقتضای قانون حکمت ومبتغای طبیعت بشریت اوزره مهیج کیفیات متخالفة الآثار اولان فصول اربعهٔ متداوله دن فصل بهار رنامیه کردار نخبهٔ ایام تدابیر وتداوی ومنقیات ومصفیاته آوان تناول وتعاطی اولمقدن ناشی بوروز فیروز لطیف اندوزده استعمال شربت مورث الخفته میل ورغبت همایون. بیورلدیغی کوشزد چاکر مکرمت پرورلری اولمغله دارخانهٔ عنایت صمدانیه دن طبع لطافت معدلت تألیف ظل اللهیلرینه هر قطرهسی مایهٔ تن آسایی وقوت وهر رشحهسی مادهٔ اعتدال وصحت اولمق دعواتی مرفوع درکاه اجابت وبو تقریب دلفریب وظیفهٔ ذمت بندگانم اولان عرض عبودیته وسیلهٔ مبادرت اولمشدر جناب تأثیر دهندهٔ تداوی وتدبیر جل عن الشبیه والنظیر شرب وتناولنه اعتنا بیوردقلری دوای خفت بخشالرین مستلزم کمال عافیت ومستوجب غایهٔ تعدیل طبیعت ایدوب بنیهٔ قویهٔ دولت وسلطنتلرین مصون عارضهٔ سوء المزاج ومستغنی غائلهٔ تدبیر علاج ایلمکدن خالی اولمیه آمین پایهٔ سریر کردون مسیر جهانداریلرینه هزار عجز وتقصیر ایله عرض وتقدیمنه اجتسار اولنان هدیهٔ حقیرانه وبرک سبز ناچیزانه مک عدم لیاقت ووجودحساستندن اغماض لحاظهٔ التفات ضمننده الطاف وعنایه مشمول نظر عاطفت اثر حسن قبول ولی النعمانه لری. بیورلمق مسئول مستمندانه م ایدوکی معلوم مکارم مرسوم تاجداریلری. بیورلمق بابنده

❀ خلوت همایون وقوعنده یازیلان تلخیص ❀

جناب چمنزار حدیقهٔ آفرینش تعالی شانه کلبن روضهٔ ذات بهجهٔ سلطنت واجلال اولان وجود همایون مهابت نمونلرین الی انقراض الدوران پیرایهٔ خیابان اقبال وآرایش ارائک وظلال ایدوب ورد لطافت مزاج مکارم نژادلرین

رونق کشا یشده همرنک کلغنچهٔ تخت خداداد لری ایلمکدن خالی اولمیه آمین
شوکتلو افندم بلطفه تعالی چند روزدن بروم رأت خاطر الهام مظاهر لری مثللو
جوهوادهٔ صورت صفوت ولطافت هویدا اولمقدن ناشی بوروز فیروزده
بعض متنزهات دلارا تماشاسنه اجالهٔ کمیت رغبت وارادهٔ سیر کلکشت
بیورلدیغی بحمدالله سبحانه کمال انبساط طبع خسروانه لرینه دال اولدیغنه بناء
چاکر باهرالابتهاللرینه موجب سرور بیهمال اولمغله واجبهٔ ذمت عبودیتم اولان
دعای عمرو دولتلری تکراریله اجرای رسم تبریک وتهنیه ابتدار اولنمشدر
جناب رونق افزای بهار اقبال وصفوت فرمای حیاض ریاض اجلال ثمر روح
پرور سرمهٔ سلطنت وشکوفهٔ لطافت کستر دوحهٔ مجد ودولت اولان
وجود مفاخرنمود خسروانه لرین الی آخر القرون کمال طراوت وبهجته مقرون
وانواع آسیب وآفاتدن مصون ایدوب هرکونه حرکتلرین موجب یمن وبرکت
ودهر در لو تفرج تنزهلرین مستوجب صفا وفرحت ایلمکدن خالی اولمیه آمین
مضمار عبودیتلرنده کرم جولان اولان عبد شاکر الاحسانلری اولدیغم اجلدن
بررأس دونانمش تکاور خوش منظر اهداسنه تحریک مهمیز مبادرت وارخای
عنانهٔ کستاخی وجرأت اولنمشدر حق چاکرانمده دائم الظهور اولان عنایات
غیر محصور بنده نوازانه لرندن تقدمهٔ عاجزانه مک حقارت وقصوری زیر
بر کستوان عاطفتلرنده مستور بیورلمق ایله توسن فخر ومباهاتم واصل اقصی الغایهٔ
سرور بیورلمق بابنده امر وفرمان

❀ خلوت همایون وقوعنده یازیلان تلخیصک مسوده سیدر

جناب حق وفیاض مطلق تعالی شانه وبهر برهانه مایهٔ بهجت انام ومادهٔ رونق
وبشاشت وجوه الایام اولان وجود فیض اندود خسروانه وذات مکارم آلود
ملوکانه لرین الی آخر الادوار سریر ابهت مصیر تاجداری ودیهیم سعادت خدیم
خداوندکاریلرنده ثابت وبرقرار ایدوب منبع انشراح وانبساط اولان مبارک

طبع لطافت تخمیر ظل اللهیلرین دائما کشاده وهران وزمان طرح انجمن ذوق
وصفاده اولمقدن خالی اولمیه آمین بجاه النبی الامین شوکتلو افندم بمنه سبحانه
آیینهٔ اقبال خداداد لرینه مثللو طبع مکرمت نهاد جهانداریلرینک کمال
صفوت وکشایشنه دلالت ایدن ترتیب صحبت خاص الخاص خلوة بوکون رغبت
همایونلری چاکر نعم پروررلرینه دخی مورث مسرت وانشراح وموجب فرحت
وارتیاح اولمغله ایفای رسم تشکری عرض رقیت مألوفه واداء عبودیت
معتادمه نعم الوسیله اتخاذ اولنمغله رکوب همایون جهانبانیلرینه عدم شایستکی
ولیاقتندن هزار شرم وخجالت ایله بررأس دونانمش تکاور مطبوع المنظر
تقدیمنه جرأت اولنمشدر عنایت دائم الظهور بنده نوازانه لرندن هرنقدر ناچیز
وبیمقدار ایسه دخی لطفا وعاطفة کشیدهٔ کذرکاه نکاه التفات بیورلمق ایله
بندهٔ شرمنده لرینک سر ابتهاج وامتیازی رسیدهٔ فرق فرقدان
بیورلمق بابنده

❀ مزاج همایونه بر مقدار علت طاری اولدیغی استماع اولندقده یازیلان تلخیص ❀

جناب رب قدیر جل عن الشبیه والنظیر مدبر اجسام عالمیان ومصحح
علل جهانیان اولان وجود لطافت اندود خسروانه وذات خلافت سمات
ملوکانه لرین الی آخر الایام سریر شوکتمصیر تاجداریلرنده کمال صحت وعافیت
ایله مستدام وصوری ومعنوی عوارض عللدن محفوظ وقایهٔ بر تمام ایدوب
عافیتلرین وسیلهٔ عافیت بندکان وتندرستی وصحتلرین ودیعهٔ قوت وقدرت
چاکران ایلمکدن خالی اولمیه آمین بجاه من له قیام السموات والارضین
شوکتلو افندم ذات صحت همایون مکارم مشحونلری اولمق اوزره دونکی کون
عروض وطریانی مشهود چاکرانم اولان عارضه مانک باعث اضطراب جسم
بی تابم اولدیغی اشعاریله زوال واندفاعی استکشاف واستخبار ضمننده
قلم بندکانم ایله تحریر وتقدیمنه اجتسار اولنان ورقپاره نک منظور نظر عنایت

اثر پادشاهانه وكذلك دستاويز عاجزانه‌مك مقبول طبع لطافت كستر
شهنشاهانه‌لری اولدیغندن بتقه مایهٔ اكسیر سعادت ورأس المال بضاعهٔ
مفاخرتم اولان دعای خیر سریع التأثیر ولی النعمانه‌لرینه مظهریتمی تبشیر بابنده
بیاض اوزرینه كشیدهٔ عنایت. بخش صدور اولان خط همایون نوازش مقرون
ظل اللهیلری سایه انداز فرق ابتهاج وافتخار وآزادی. بخش قید آلام
واكدارم اولوب اسیر كشمكش. پنجهٔ اضطراب اولان دل بیتابمه باعث حیات
تازه وموروث مسرت بی اندازه اولمغله پاشیدهٔ مزرعهٔ سریع النمای اجابت
اولان فزونی عمر ودولت وترقی صحت وعافیتلری دعواتی قطرات كریهٔ
سرور ایله شاداب ودست تضرع وابتهال ایله مرفوع دركاه رب الارباب
قلنمشدر جناب پروردكار زیورباغ سلطنت وآرایش كلبن دولت اولان
كلبرك وجود لطافت نمودلرین همواره طراوتیاب شبنم اعتدال وزینت. بخش
حدیقهٔ مجد واجلال ایدوب علی الدوام اصابت. چشم زخم روزكاردن مصون
وآزادكی خار خاراكداردن محفوظ ومأمون ایلیه آمین حق چاكر عنایت پرورلرنده
بو لطیفهٔ بنده نوازانه‌لرے دخی الطاف مألوفه‌لرندن بتقه كل روی سپید التفات
اطلاقنه شایان وشكر فراوانه ارزان بر لطف بیكران اولمغله صد زبان
عجز وقصور ایله تشكرینه ابتدار اولندیغی معلوم مكارم مرسوم جهانداریلری
بیورلدقده

❋ طوب دوكلدیكی وقتده دعوت همایونی مشعر تلخیص ❋

جناب نظام. بخش كارخانهٔ تكوین وایجاد جل عن الاشباه والانداد
مربی فلذات مكارم ومقوی اسطقسات مراحم اولان وجود خورشید نظیر
ظل اللهی وذات تأیید سمیر خلافتپناهیلرین همواره سریرآرای شكوه
وشهامت وترتیب. بخشای اسباب فوز ونصرت ایدوب تنظیم امور
ملك سلطنتلرنده كافهٔ تدابیر دلپذیرلرین قالب مستحسن توفیقنه افراغ ومدافع

همم كره انداز خسروانه‌لریله سینهٔ اعدا ومخالفینی داغ بربالای داغ ایلمكدن
خالی ولمیه آمین بجاه النبی الامین شوكتلو افندم مراسم قدیمهٔ دولت علیه
ولوازم مستدیمهٔ سلطنت سنیه‌لرندن اولدیغی اوزره بو دفعه طوپخانهٔ عامره‌لری
كارخانه‌سنده قوالب مطبوعه ومتنوعه‌یه سبك واصاغه‌لری ارادهٔ همایون جهاندارلری
بیوریلان طوپلرك میامن همم خسروانه‌لریله دوكلمسے نظامی پذیرای انجام
واجزاء سبیكه واندامی رسیدهٔ سرحد التمام وقوام اولمغله ان شاء الله
یوم مباركی سبتده واختیار اولنان ساعت فیروز وسعدده رخت وافراغلرینه
مباشرت مصمم ومنوی ایدوكی علم جهان آرای پادشاهانه‌لرینه روشن
وجلی اولوب وكاه وكاه بومثللو دوكم موسملرنده مفیض یمن وبركت اولان
قدوم بهجت رسوملریله طوپخانهٔ عامره‌لرینه الطفا وعنایه تشریف وبالجمله حضار
بندكان واوجاغ مزبورك رجال وضابطانی نوازش وتلطیفلری مقتضای
بنده پروری ومبتغای شنشنهٔ عنایت كستریلری اولدیغندن بتقه. تخصیص
اضافهٔ اكسیر نظر مكرمت اثرلریله طوب وطوپجیلرین ایشلری التون وعمل
دست صنعتلری مطبوع وموزون اولمسنه جزء اخیر علت تامه مثابه‌سنده
اولدیغی محتاج دلیل وبرهان اولمامغله بمنه سبحانه یارنكی روز فیروز شنبه‌ده
طوب زرین مهر منیر قلهٔ افق شرقیدن نشر كرات اشعه وانوار ایله تسخیر اقلیم
بام وتد میر جیش ظلامه دركار اولدیغندن یك ساعت نجومے كذارنده
ساحهٔ هیبت ساحهٔ طوپخانه‌لری صیت وصدای شهامتلریله ولوله
انداز بسیط غبرا وحسرتكشان زمینبوس عنایتلری انارهٔ فتیلهٔ عاطفتلریله
بهره پرداز دعا بیورلمق اوزره مقر دلكش اداى ساحلسرالرندن توجیه فلكهٔ
عنایت وتحریك مقاذیف كرم وعنایت. بیورملری تمناسی تقدیم تلخیص
چاكرانه‌مه باعث اجترا اولدیغی محاط علم الهام آشنای شهنشاهانه‌لری اولدقده
برمنوال محرر همم تماشای صنعت اصاغه‌یه اماله لحاظهٔ مكرمت وهمم عاجزانه ترتیب

اولنان نواله‌ٔ ماحضر بندکانه مه اجاله‌ٔ بنان میل و رغبت. بیورلمق ایله بازوی افتخار
وعبودیتم تحصین وتمکین وبساط اعتبار ورقیتم تزیین وتمکین. بیورلمق بابنده

❀ تحفة الملوک نامنده انشا اولنان قالیون ایچون تلخیص ❀

جناب فرمانفرمای بحر و بر و فیض. بخشای عوالم خشک وتر تعالی شانه
عن تطرق التغیر مایه‌ٔ آسایش عباد وبادهٔ آرامش بلاد اولان وجود دریا
جود خداوندکاری ذوات شهامت نمود تاجداریلرین مادام اجتماع الفرقدین
زیور سریر سلطنت برین وزیب فلکهٔ حکومت بحرین ایدوب نسایم عزایم
خسروانه‌لرین موج انگیز بحر شکوه وشهامت وطوفان خیز خصم مهابت
وجلادت ایلمکدن خالی اولمیه آمین شوکتلو افندم بمنه سبحانه عنوان بحر رائق
سلطنت وشان حکم مطابق دولتلرینه اولدیغی اوزره مقر سفاین اقبال
ومرسای مراکب اجلال اولان ترسانهٔ عامره‌لرنده محافظهٔ سواحل وجزائر
ومحارسهٔ مراسی وبنادر ایچون علی الدوام ترتیب وانشا وتجهیز
واجرالرینه اهتمام اولنه گلان قالیون کوه‌نمونلردن بو انشاده معماری همت شاهانه
وهندسه کاری عنایت شهنشاهانه‌لریله لنگرانداز ساحل اتمام وسنجق افراز
کنارهٔ اختتام اولان مرادیه و تحفة الملوک نام ایکی قطعه قالیونلران شا الله تعالی
یارینکی مبارک خمیس کونی ساعت اوچده ایکن رویه دریایه القا و بر معتاد
قدیم تحدیث نعمت سهولت ودرخواست فزونی عمرودولتلری ایچون ذبح قرابین
وداعیهٔ اجابت آیین مراسمی اجرا اولنمق تصمیم اولنوب علی ماجری العاده
تشریف همایون مکرمت افاده‌لری امینه سیله تبرکا وتیمنا جای آسایش
وتماشا. بیورلمق ایچون قپودانه همایونلری صدری احضار وسایبان ظلیت
عنوان تاجداریلری نصبی اختیار اولنمغله محض عطوفت بنده‌نوازانه‌لرندن
لطفا واحسانا وقت موعود معهوددن نیم ساعت مقدم مجه‌ٔ ادای مکارم
احتوای پادشاهانه‌لری حرکت و توجه سکان فلکه عنایت. بیورلمق امیدیله

زوارق آمال بندکان دستخوش امواج انتظار و رسن بریدهٔ لنگر اصطبار
اولدقلرندن غیری رونق شکن دیبای آبی اولان اطلس مائی رنگ دریا سمند
بحری صندل همایونلریله احراز شرف پای اندازی زمینهنده شهراه نیاز و تمنایه
جبهه فرسا ایدوکی معلوم مکارم انتمای ملوکانه‌لری. بیورلدقده

❀ فیض خدا نام قالیون دریایه القا اولندقده یازیلان تلخیص ❀

جناب مرسل الریاح المبشرات ومجری الجوار المنشآت تقدس ذاته
عن نقایص الصفات غرهٔ ناصیه‌ٔ سلطنت برین ودرهٔ اکلیل حکومت بحرین
اولان وجود دریا سود خسروانه‌لرین همواره تحریک نسایم توفیقات وتهییج
مخائل تأییدات ایله موج انگیز شکوه وشهامت وطوفانخیز مهابت
وجلادت ایدوب فرضهٔ دوات ابد قیام ولیمان سلطنت سطوت
انتسابلرین مرسای سفاین اقبال ومقر مراکب اجلال اولمقدن خالی ایلمیه
آمین شوکتلو افندم. بتوفیقه سبحانه لازمهٔ شان دولت ابهت مآثرلری
اولدیغی اوزره محافظهٔ سواحل وجزایر ومحارسهٔ مراسی وبنادر ایچون علی الدوام
ترسانهٔ عامره‌لرنده انشا وابداع وترتیب واختراعلری درکار اولان قالیونلردن
بودفعه معماری فیوضات خسروانه وهندسه کاری عطوفات ملوکانه‌لریله
رسیدهٔ ساحل اتمام وزیب افزای کنارهٔ اختتام اولان فیض خدا نام قالیون
کوه‌نمون انشاالله تعالی یارینکی مبارک سبت کونی ساعت اوچده ایکن
رویه دریایه القا ومعتاد دیرینه اوزره تحدیث نعمت سهولت وفزونی
عمرودولتلری ایچون ذبح قرابین وادعیهٔ اجابت قرین مراسمی اجرا اولنمق مصمم
اولمقدن ناشی علی ماهو العاده تشریف همایون میمنت افاده‌لری وقوعنده ذات
خلافت سمات خاقانیلری ایچون تبرکا وتیمنا آسایش وتماشایه قپودانهٔ
همایونلری صدری اختیار وسایبان ظلیت عنوانلری نصب واحضار اولنمغله
لطفا واحسانا وقت معهود موعوددن تخمینا نیم ساعت مقدمجه حضور مکارم

موفور پادشاهانه‌لری استدعاسیله سفن امال حضار بندگان مالامال حموله انتظار وجبهه سای بساط آرزوده همحال امواج کنار اولدقلرندن ماعدا بیروجود سخای بی انتهالری اولان خواجهٔ ثروت اشتهار دریا خارای شکسته موج دریایی واطلس املس نمای مائیدن سمند بحری فلکهٔ همایونلرینه احراز شرف پای اندازی امیدیله هر حلقهٔ موجه‌دن بر دیدهٔ انتظاری گشاده و بازایلدیکی محاط علم محیطی اللانحاسی عالم آرای ظل اللهیلری اولدقده

❀ منصوریه نام ایکی قطعه قالیونک تکمیلنده یازیلان تلخیص ❀

جناب فرمانفرمای ماء و طین وحکمران اقطار سموات وارضین جل شانه دهربرهانه مایهٔ آسایش عالمیان ومادهٔ آرامش کون ومکان اولان وجود مسعود پادشاهی وذات منصور البنود شاهانهٔ شاهانه‌لرین مادام اجتماع الفرقدین عنوان طراز سلطنت برین وعلم افراز حکومت بحرین ایدوب عواصف سطوات خسروانه‌لرین طوفانخیز شکوه وشهامت ونسایم مکارم ملوکانه‌لرین موج انگیز بحر شفقت وعنایت ایلمکدن خالی اولمیه آمین بجاه النبی الامین شوکتلو افندم عنوان مجمع البحرین سلطنت وفهرس مطلع السعدین دولتلری اولدیغی مربط سفاین توفیق ونصرت ومرسای مراکب اقبال وسعادت اولان ترسانهٔ عامره‌لرنده محافظهٔ جزائر وسواحل ومحارسهٔ بنادر ومعاقل ایچون علی الدوام ترتیب وانشا وتجهیز اجرالری ماصدق وله الجوار المنشات فی البحر کالاعلام اولان قالیون کوه اندامل‌رندن بودفعه دخی معمارسی همت بیهمتا وهندسه کاری عنایت اعجازنمالری ایله زیور ساحل اتمام وجلوه‌گر کنارهٔ اختتام اولان منصوریه ومسعودیه نام ایکی قطعه قالیونلر که فقرتین بحر طویل نصر وسعادتدر ان شاء الله تعالی یارنکی اثنین کونی ساعت اون ایکی‌یی چاریک مرورنده روی دریایه القا وبرمعتاد قدیم تحدیث نعم الهی و درخواست فزونی عمر ودولت خلافتپناهی ایچون ذبح قرابین ورفع اعلام ادعیهٔ اجابت آیین مراسمی

اجرا اولنمق مصمم اولدیغنه بنا علی ماجری العاده تشریف همایون مکرمت افاده‌لری امنیه‌سیله تبرکا وتیمناجای آسایش وتماشا بیورلمق ایچون دونتمای همایونلری قالیونلرندن اوچ انبارلینک صدری اختیار وسایهٔ ظلیت عنوان پادشاهانه‌لری نصب واحضار اولنمغله محض عواطف بنده نوازانه‌لرندن تلطفا وتکرما وقت موعود ومعهوده‌دن مقدمجه تشریف همایون مکرمت مقرونه توجیه سکان فلکهٔ عنایت وتحریک مقاذیف زورقچهٔ عطوفت بیورلمق هواسیله سفن امال بندگان دستخوش چارموجهٔ انتظار ورسن گسل لنگر آرام واصطبار اولدقلرندن غیری رونق شکن اطلس آسمان اولان خارای شکسته موج دریا سمند بحری صندل همایونلرینه احراز شرف پای اندازی زمیننده جبهه فرسای ساحل نیاز واستدعا اولدیغی معلوم دولتلری بیورلدقده

❀ مژده‌جی باشی کلدکده بروجه معتاد یازیلان تلخیص ❀

جناب تبرک بخش رکن ومقام شرف افزای خدمت حرمین ورونق آرای منقبت قبلتین اولان وجود فیض آلود خسروانه وذات تیمن اندود ملوکانه‌لرین مطاف قوافل اقبال ومسعای وفود اجلال ایلمکدن خالی اولمیه آمین بالنبی الامین شوکتلو افندم غرهٔ ناصیهٔ دوران وواسطة العقد فراید ازمان اولان ایام میامن التسام ظل اللهیلرینک هر جهتدن مظهر امن وامان ومجلای رفاه عالمیان اولدیغنه بوسنهٔ عمیمة المیمنه‌ده دخی براعت استهلال ونعم الفال اتخاذ اولنان حجاج ذوی الابتهاج سعادت منهاج وبالجمله زامله بندان طوائف بیت الله الحرام ومشتاقان زیارت روضهٔ مطهرهٔ سید الانام بتوفیق الله الملک العلام مصحوب امن وسلام وقرین رفاه وآرام اولدقلری حالده اغتنام نعم عود وقفول وبلدهٔ شام بهشت ابتسامه انا خ جمازهٔ وصول ایلدکلرینک خبر بهجت اثرینی حاوی وبرمعتاد قدیم قافلهٔ رحمت زامله حجاج ایله استصحاب اولنان لوای سعادت التوا ومحفل میمنت احتوانک محلنه تسلیملرین

مختوی حجت شرعیه وسائر تحریرات ایله مژده جی باشیسی قوللری بوکون ورود
وبونوید حیات بخش جدید ایله جمله بندکان اخلاص نشانلرینه افاضهٔ سرور
نامعدود ایتملریله بو پیام فیروزی انجام مبارک خاطر الهام مظاهر تاجداریلرینه
دخی مورث نشاط وانبساط اوله جغی مجزوم چاکرانم اولمقدن ناشی
وارد اولان تحریرات بعینها منظور لحاظهٔ عنایت منشورلری بیورلمق ایچون
مرفوع رکاب مستطاب جهانداریلری قلنمدیغی معلوم مکارم مفهوم خلافتپناهیلری
بیورلدقده .

❁ دعوت همایونی مشعر یازیلان تلخیص ❁

جناب مفیض البر والنعم تعالی شانه وتعظم معدن من بیکران ومنشا
نعم بیحد وپایان اولان وجود فیض اندود خسروانی وذات وهب آلود
جهانبانیلرین الی انقراض الادوار دیهیم جلادت ندیم تاجداریلرنده دائم دبرقرار
وثابت وپایدار ایدوب رونق شکن نیر اعظم اولان وجود سعادت توأم
ظل اللهیلرین مانند آفتاب عالمتاب شعشعه پاش اقطار جهار وپرتوریز دریچهٔ
امانی وآمال عالمیان ایتمک سیاقنده افاضهٔ نور قدوم بهجت نشورلریله زوایای
بیوت چاکرانی رشک بیت الشرف خورد واق دیدهٔ بندکانه روشنایی
بخش سرور ایلمکدن خالی اولمیه آمین شوکتلو افندم مبذول کافهٔ جهانیان
ومبسوط دائرهٔ کون ومکان اولان الوان نعم فراوان واقسام کرم بی امتنانلریله
حلو المذاق رفعت واعتبار وبلند طاق کاشانهٔ امتیاز وافتخار بولنان قوللری
مایهٔ خمیر نان ونعمت ومادهٔ انتعاش چشمان مکنتی اولان ولی النعم کروبی شیمک
علی الدوام شیرین ساز کام آرزو وذائقه نواز مرام دلجوسی اولدیغی مفرح
روح پرور رعنایتنی وقت وقت زیور مبلغهٔ زرین احراز وآرایش حقهٔ
فخر اکین ایتمک امنیه سینه سیله ترتیب سماط عبودیت وتزیین بساط
رقیت ایلمک نمکدان خوانچهٔ عادت وپیرایهٔ کنارهٔ صینی شهرت اولوب

وتخصیص اعقاب اعیاد مسرت معتادده امر مرعی ومعتاد اولمق حسبیله بندهٔ
شرمنده لرینک دخی بو دفعه ترتیب ساز قدرت عاجزانهم اولان نوالهٔ دعوت
حقیرانه سنه حوالهٔ انکشت اجابت وامالهٔ کوشهٔ چشم عنایت بیورلمق
مقتضای شیمهٔ کریمانه ومبتغای شنشنهٔ بنده نوازانه لری اولدیغنه بناً وحق چاکر نعم
پرورلرنده الی هذا الان سرزدهٔ سنوح وظهور اولان مکارم غیر محصور
ولی النعمانه لرینه اعتذاراً مبارک تشریف میامن ردیف خسروانه لریله
سرای ضراعت مأوای بنده کی یه افاضهٔ انواع خیر وبرکت وافادهٔ اقسام
یمن وسعادت بیورملری تمناسی تقدیم ما حضر استکانت وابتهالله باعث
ابتدار واجترا اولمشدر هرچند کوهر عالمبهای اکلیل سلطنت ومهر جهان آرای
اوج اقبال ودولت اولان ذات کروبی سمات خسروانه لرینه شایان
ومعروض پیشکاه عنایت دستکاه ملوکانه لری اولمغه ارزان اسباب واجبهٔ تعظیم
وتکریم واثبات لازمهٔ تبجیل وتفخیم بیرون دائرهٔ وسع وقدرت وخارج ماندهٔ
تاب مکنتم ایدوکی ظاهر وبی اشتباه ایسه دخی مألوف ومعتاد اولدیغی مراحم بیمراحم
شهنشاهی ومکارم شفقت ملازم عطوفت پناهیلرندن انشاء الله تعالی
اشبو مبارک اثنین کونی داغ هلال اولان سم توسن مکرمت نویدلریله ساحهٔ
پهنای سرای چاکرانهم همکو کبهٔ سپهر دوار وسر صداقت اثر بندکانهم
رسیدهٔ ذروهٔ اعلای اعتبار وافتخار بیورلمق استدعاسیله دریچهٔ دیدهٔ آرزو
وامید کشادهٔ شهراه انتظار وکالای جبههٔ تضرع ونیاز خیال پای انداز
سمند عنایتلریله بیتاب وبیقرار ایدوکی معلوم عواطف مرسوم بنده
نوازیلری اولدقده

صدر سابق علی پاشا حضرتلرینک ایکنجی دفعه صدره تشریفلرنده اسکدار
قربنده محمد پاشا قصرنده ترتیب اولنان ضیافتده رکاب همایوندن احسان اولنان
دونانمش اسب رومینک تشکرینی مشعر یازیلان تلخیص

جناب کشایشں بخش غنچهٔ اقبال وجنبشں نمای رخش خوشخرام اجلال
تنزه عن التشبیه والمثال وفق مسعود نکین سلطنت وپیرایهٔ کرسی طغرای
دولت اولان وجود سعادت نمود ظل اللهی وذات مهابت ایات خلافتپناهیلرین
همواره سریر کامبخشایی وفرمانفرماییده مستدام وشبدیز تندلجام ایامی عنان
ارادت خسروانه لرینه رام ایدوب خوان لذیذ النعمای ملاطفتلرین مبذول
وهنوز دان حسرت وتوسن سبکپای عاطفتلرین تعب زدای بادیه گردان
فرقت ایلمکدن خالی اولمیه امین بجاه النبی الامین شوکتلو افندم همتا ثیرا کسیر
امانی وامال وممفیص توتیای جلا بخشای سعادت واقبال اولان خاکٔ سریر
ابهت سیرلریله تنویر دیدهٔ رقیت وتکریر روشنایی چشم ضراعت نعمتیکه
❁ ع ❁ ایشیکگده قول اولمق مصره سلطان اولمدن یکدر * مصراعی پیرایهٔ فص
زرنکار اعتبار ومطلع منظومهٔ اعتنا وافتخار یدر اول نعمت غیرمترقبهٔ عظمی
واول منقبهٔ جلیلهٔ عالمبهانک آرزوی نیل واغتنامی عنان ربای تکاور آرام
وطاقت فرسای مطایای اقدام اوله رق سرای دلکشای اسکدارده
یمکانک ترتیب اولنان قصر محمد پاشایه وصول وسایهٔ عنایت ظل اللهیلرینه
براعت استهلال مقامنه قائم سایهٔ کاخ دلارایه نزول اثناسنده چاکر
مکرمت پرور دیرینه لرینک از قدیم یکه تاز عرصهٔ عبودیت دربانیده قصب السبق
نوازشں وعاطفتلری اولدیغی تأکیدا اصطبل عاطفت ولی النعمانه لرندن احسان
کرم عنان شهنشاهانه لری اولان بر رأس اسب مزین دلدل خرام وسمند
مزرکش بساط ومطلا لجام ایله پیادهٔ نطع رقیتلری رتبهٔ دلنشین فرزینه رفع واعلا
وفرس بیتاب لیاقت واستهاله تازه جنبشں وقوت اعطا بیورلمغله حق
چاکرانه مده نزدیک ودور بوانه دکت جلوه کر مجلای ظهور اولان نجایب نوال
ملوکانه لرینه بوعنایت بنده نوازانه لری دخی یال وبال اولمقدن ناشی توسن اقتدار
عاجزانه می بهنای دعای عمرودولتلرنده بیقرار ایتمشدر جناب برارندهٔ چرخ

بوقلمون وجولان دهنده نقره خنک گردون الی انقضاء الدوران طاق معلا رواق
سلطنتلرین سجده گاه اکاسرهٔ ازمان ونعل گلگون سطوت ومهابتلرین
داغزن پیشانی سرکشان ایدوب کوکب اقبال خدادادلرین مانند گل خورشید
تابنده ودرخشان ورؤس اعدا واضدادلرین صولجان قهر قهرمانیلریله گوی
غلطان ایلمکدن خالی اولمیه آمین بحرمت النبی الامین

تبریک هنگام تداوی طبع همایون وعرض وتقدیم اولنان هدایای عبودیت
مشحون قبولی رجاسنی حاوی یازیلان تلخیصدر

عرض بندهٔ بیمقدار بودرکه شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو ولی نعمتم افندم
پادشاهم جناب تأثیر بخشں تداوی وتدبیر جل عن التشبیه والنظیر روح
جسوم عالم ونور عیون نوع بنی آدم اولان جوهر وجود لطافت ترکیب ملوکانه
وهیکل ذات شفقت تخمیر خسروانه لرین مفارق اعراض اسقام ومقارن
صحت تندرستی تام اولدقلری حالده سریر ابهت مصیر تاجداریلرنده مؤبد
ومستدام ایدوب بنیهٔ قویهٔ دولت وسلطنتلرین مصون عارضهٔ سوء المزاج
ومستغنی غائلهٔ تدبیر وعلاج ایلمکدن خالی اولمیه آمین بالنبی الامین شوکتلو
کرامتلو قدرتلو ولی النعمتم افندم برمقتضای حکمت بالغهٔ صمدانی
نسخهٔ عجیبة التركیب انسانی اسطقسات متضادة الکیفیات واخلاط
متباینة الحالاتدن متألف واعتدال امزجهٔ آدمی بهر حال تسویهٔ بین الاضداده
متوقف اولمقدن ناشی گاه وبیگاه استفراغ غلط غالب وتعدیل صورت
عنصر متغالب ایله تدبیر طبایع بشری وتخصیص روح جسمان جهان اولان
تلطیف مزاج ظلیت امتزاج معدلت گسترلرینک مراعات تصفیه وتنقیه سی
باعث صحت عالمیان وموروث تندرستی آدمیان اولدیغنه بناء بوروز فیروز
عاقبت اندوزده ارادهٔ الهام افادهٔ مداواة ایله تناول شربت دافع الثقل
موروث الخفة میل ورغبت همایون بیورلدیغی باعث انشراح چاکری وموروث

ارتیاح نعم پروریلری اولوب شرب تناوانه اعتبار بیوریلان دوای
لطافت افزالرینک مستلزم کمال صحت وموجب غایت صفا و راحت اولمسی
دعواتنه درکار و بو تقریب دلفریب وظیفهٔ لازمهٔ بندگانه م اولان عرض
عبودیته بادی ابتدار و اجتسار اولمشدر جناب خاصیت بخش عقاقیر
واجزا و ترتیب فرمای مقدمات قانون شفا مطب عنایت ربانیه و دارو خانهٔ
عاطفت سبحانیه سندن احسان کیفیت حسن تأثیر ایله بو تدبیر دلپذیرلرین
قوای لطافت انتمای خسروانیلرینه مایهٔ تعدیل و ترویح و موادردیهٔ لازم
الازالهیه مؤدی تنقیه و تنقیح ایدوب همواره وجود لطافت اندود ملوکانه و ذات
خلافت شهود شهنشاهانه لرین غلبهٔ اخلاط اکدار و آلامدن مصون و صوری
و معنوی انواع علل و اسقامدن مأمون ایمکله الی آخر الازمان بنیهٔ سریر
سلطنتلرینه افاضهٔ روح و قوت و آنا فانا افادهٔ رونق و نضارت ایلمکدن
خالی ایلمیه آمین پایهٔ سریر ابهت مصیر تاجداریلرینه هزار عجز و افتقار ایله
عرض و تقدیمه اجتسار اولنان هدیهٔ حقیرانه و برگ سبز ناچیزانه منک حقارت
وحساستندن اغماض لحظهٔ التفات ایله لطفا و عنایة مشمول نظر عواطف
اثر حسن قبول بیورلمق مسئول مستمندانه مستدعای چاکرانم ایدوکی معلوم مکارم
مرسوم ظل اللهیلری بیورلدقده امر و فرمان و عنایت و احسان شوکتلو
کرامتلو مهابتلو قدرتلو ولی النعم افندم پادشاهم حضرتلرینکدر

تعمیر طیبهٔ طیبه ایچون وروداید‌ن خط همایون شوکتمقرونک جوابی و بعض رجالک
بجایش و تبدیلاتنی مشعر تلخیصدر

عرض بندهٔ بیمقدار بودرکه شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو ولی نعمتم افندم
پادشاهم جناب فیاض لایزال فهو الکریم المتعال حضرتلری ترتیب فرمای
لوازم دین مبین و تنسیق نمای مراسم دولت ابد قرین اولان وجود عنایت
آلود جهانبانی و ذات دیانت وفور کشورستانیلرین همیشه بهجت آرای تاج

وتخت و تمکین ایدوب آرا اصابهٔ شهریاری و یار اثاقبهٔ جهاندار یلرین تنظیم
امور دولت و دین و تتمیم شئون سلطنت ابدرهینده قرین توفیقات ربانی
ورفیق تقدیرات صمدانی ایلیه آمین شوکتلو کرامتلو قدرتلو ولی نعمتم افندم
عطارد رقم اولان قلم عیسی دم شاهانه لری ایله بیاض اوزرینه کشیده
و چکیده بیوریلان مبارک خط مکارم نقط همایونلری راحه پیرای عبد رقیت
انتما اولوب حاوی اولدیغی مضامین دیانت قرینی مفهوم و معلوم چاکرانه م اولدقده
هر برحرفی پنجهٔ احکام دیانت ارتسامه ظرف و زلال مفهومات سطوری
ایله اماکن ملانک سواکننک اجرای لوازمی بیاننده بحر شکرف اولدیغی تیقن اولنمشدر
جناب رب العزة امور خصوص سلطنت سنیه لرین دمبدم عنایت
ازلیه سنه توأم و قدم بر قدم مراضی جلیه سنه رفیق و همدم ایلیه امر و فرمان
همایون بیورلدیغی اوزره تعمیر طیبهٔ طیبه یه مأمور و تسییر قلنه جق قوللری بمنه تعالی
یارینکی مبارک جمعه کونی بعد التعیین یرینه بوندن اقدم قائمقامی چاکرانه م وقتلرنده
کتخدالق خدمتنده مستخدم اولوب ادارهٔ لوازم مأموریه سنده فی الجمله مکنت
و درایت ایله موصوف و مقادیر بندگان صداقت نشانی مراعات ایله
موصوف والحالة هذه اصلح موجود کورینان پیر مصطفی اغا قوللری جملهٔ مذکوره سندن
ماعدا دولت پادشاهانه لرنده اکتساب ثروت و یسار ایلمش قوللری اولمق
حسبیله ان شاء الله الباری رذیلهٔ طمعدن دخی عاری اولدیغی ملحوظ اولمغله
موسی الیه قوللری شمدیلک کتخدالق خدمتنده استخدام اولنمق و آنک حالندن
سپاه اغالغی فی الاصل اغالق مرقوم ایله مرسوم اولان حالا باشباقیقولی کوسه علی اغا
چاکرلرینه و آنک یری دخی مقدما بر دفعه منصب مزبوره مأمور اولوب فی الجمله
کارگذارلغی مشهود اولان عبدی اغا مملوکلرینه عنایت و احسان بیورلمق
ملحوظ عبد رقیت آثارلری اولمغله ترتیب مذکور فیض آشنا اولان آرا تابناک
جهان پیمالرنده دخی روشن و هویدا مشاهده بیورلدیغی حالده موسی الیهمک

بروجه مسطور خدمات مرقومه یه تعیین ومأمور قلنملری خصوصاتنه اذن درایت خزن تاجدار یلری ارزانی وجاری. بیورلملر ایسه اوبابده وهرکونه سؤال وجوابده امروفرمان وعنایت واحسان شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو ولی نعمتم افندم پادشاهم حضرتلرینکدر

بعض سرحدات محافظلرینک بحسب الاقتضا تبدیلاتلرین استیذان ضمننده یازیلان تلخیصدر

عرض بندهٔ بیمقدار بودرکه شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو ولی نعمتم افندم پادشاهم جناب موجهٔ مآرب امم ومرتب مطالب نوع بنی آدم جلت آلاءه وتتابعت نعماؤه حضرتلری تنظیم. بخشای کافهٔ امور وتنسیق فرمای سرحد وثغور اولان ذات مراحم موفور تاجداری ووجود عواطف مأثور شهریاریلرین همواره رونق افزای اریکهٔ جهانبانی وسریرآرای ابهت وکامرانی ایدوب فیاضهٔ دریابار عنایتلرین نضارت. بخش مزارع آمال وشارقهٔ مکرمت مدار عاطفتلرین بهجت افروز کاشانهٔ اجلال ایتمکدن خالی اولمیه آمین شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو ولی نعمتم افندم بوندن اقدم مبارک پایهٔ دیهیم کردون خدیم خسروانه لرینه عرض وتقدیم اولندیغی وزره بوخلالده نیجه دولتنده وقوع بولان تبدل واختلال حسبیله دولت مرقومه ایله محدود اولان سرحداتده وزراء عظام بنده لرندن احراز شان ونام ایتمش قوللرینک وجودی مقتضای حاله موافق ومزاج مصلحته مطابق تصور اولندیغنه بناءً جانبنه محافظه سنده اولان صدر سابق محمد پاشا قوللری بوسنه یه تحویل ومشار الیهک دامادی اولوب سلانیک سنجاغی متصرفی اولان وزیر حسین پاشا قوللری دخی خانیه محافظه سنه تعیین وبوسنه والیسی محسن زاده عبدالله پاشا قوللرینه دخی شمدیلک سلانیک سنجاغی توجیه اولنمق بابنده مساعدهٔ بهیهٔ ملوکانه لری جاری وارزانی بیورلمشیدی لکن وودین جانبلری دخی دولت مرقومه یه ملاصق

سرحداتدن اولوب حالت مزبوره ده دخی تحصیل دستمایهٔ وقع واعتبار ایدن وزرادن برینک تقریری وبلغراد محافظه سنده اولان طوائف عسکریه نک دخی ارادات صورت توفیری کذلک اقتضای وقته انسب وبوصورتده مشار الیه محسن زاده عبدالله پاشا بنده لری نیکبولی سنجاغی ایله وودین محافظه سنه وودین محافظی مصطفی پاشا قوللری دخی سلانیک سنجاغی ایله بلغراد محافظه سنه تعیین اولنملری امر مستصوب ملاحظه اولندیغی مطرح اشعهٔ الهامات ربانی ومهبط اجلهٔ فیوضات صمدانی اولان مبارک ضمیر لوح سمیر خسروانه لرنده دخی تقریب وتصویب. بیورلدیغی صورتده عواطف علیهٔ ملوکانه لرندن برمنوال محرر مشار الیه عبدالله پاشا قوللرینه وودین محافظلغی عنوانیله نیکبولی سنجاغی وسالف مشار الیه مصطفی پاشا بنده لرینه بلغراد محافظی وزیر احمد پاشا قوللری معیتنده خدمت محافظه یه قیام شرطیله سلانیک سنجاغی توجیه واحسان واوامر شریفه لری اصدار وتسییر لرینه ابتدار اولنمق بابنده اذن همایون عطوفت نمون ولی النعمانه لری مبذول وارزانی. بیوریلورلر ایسه امروفرمان والطف وعنایت واحسان شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو عظمتلو عطوفتلو ولی النعم افندم پادشاهم حضرتلرینکدر

نیجه چاساری ومتفقه سی چاریچه نک بیمعنان وادی بواراولمسی اخبار وبعض تدابیر مصالح ضمننده عرض وتقدیم قلنان تلخیص لطافت شعاردر

عرض بندهٔ بیمقدار بودرکه شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو ولی نعمتم افندم پادشاهم جناب مسبب الاسباب فهو الموفق بالارتیاب حضرتلری قطب دائرهٔ بخت خداداد ونورباصرهٔ دولت خلافت بنیاد اولان وجود ملائک امداد پادشاهی وذات سلیمان نهاد ظلیت پناهیلرین نیجه احقاب سنین اورنک نشین بسطت وتمکین ایدوب ایام فوز انجام همایون وتدبیرات قدر سمات الهام مقرونلرین اشبو دولت روزافزونه مایهٔ فیوضات کوناکون

وسبب التجاء صنادید ربع مسکون ایلیه آمین شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو
ولی نعمتم افندم قوت بخت جهانبانی وهمت خورشید رخت کشورستانیلری
اثر وثمری اولمق اوزره ابتدا نیجه جاساری کبی دشمن بدپیمانک رهرو درکات
نیران اولمه سندن وبعده متفقه سی کورینان چاریچه خبیث نشانک دخی حفرهٔ
حرمانده جاسار مسفوره همعنان قلنمه سندن نیجه دولتی دائره سنده وبلکه عموما
اوروپا اهالیسی بینلرنده وقوع بولان اختلال وانحلالک اثرلرک بعضیلرینه موجب
خسار بیشمار ونیجه آخرلره سبب فوائد بیشمار اوله جغی واضح وآشکاردر
بناءً علیه دولت علیه روزافزونلری دخی حکیمانه حرکت فی عین السکون وادیلرنده
ابهت نمون اولمق مصلحت وقت وحاله مطابق وازجمله بوحالده نیجه لویه محدود
اولان سرحدات‌ده اجر ازامتیاز ایلمش قوللرندن برینک بولنمسی جلب منافع
مزاجنه موافق کورینوب دونکی کون درمکنت مقر علیه لرینه بیان واستیذان
اولندیغی اوزره حالا حانیه ده اولان صدر سابق محمد پاشا قوللری نیجه کفره سنک
ابتدای نقض عهدلرنده سالمهٔ التماسلری وقتلرینه کلنجیه دک ودین
سرحدلرینه وارد دی همایونلری سرعسکرلکنه مأمور ومخصص. بیورلمق حسبیله
عون عنایت باری ومحض همت جهاندارانلری نتیجه سی اولمق اوزره
مسفورلرک مبتلا اولدقلری لوازم قهر وتدمیر ودولت علیه لرینک موفق قلندیغی
لوایح فتح وتسخیر مشار الیه قوللرینک مشهود ومجربی اولدیغندن بتقه کفره
ضابطانی ایله نیجه دفعه محاربه ومشاجره سی ده کار ولذلک طائفهٔ مرقومه بیننده
دخی رتبه واعتباری بدیدار وآشکار اولمق ملحوظ ومحفوظ اولمغله مشار الیه قوللرینک
بویله وقتلرده بوسنه سرحداتنده بولنمسی سائرلرندن انسب وبوحالتک
بمنه سبحانه نیجه فوائد خفیه یه مؤدی اوله جغی روشن ومبرهن کورینوب بناءً علیه
کندویه بوسنه ایالتی توجیه وبران اقدم محلنه سوق وتسییر قلنمق عین تدبیر
تخیل اولنمشدر خصوص مرقوم مجلای حقایق اشیا ومرآت صور الهامات

بی

بی منتها اولان نهماسی فیض احتوای جهان آرالرنده مرة بعد اخری وقت وزمانه
الیق واحسنی مشاهده بیورلدیغی صورتده بودفعه اق دکز محافظه سنه
مأمور قلنان قره وله قلیونلرینک برینه ریاله سنجاغی ویریلوب قره وله مرقومه
معیتنه مأمور دیکر قره وله نک واق دکز فرقته لرینک اوزرلرینه باشبوغ
تعیین اولنمق وجهیله دولت علیه صولرینی محافظه ایدرک خانیه یه واروب
مشار الیهی خانیه دن سلانیکه وسلانیک متصرفی وزیر حسین پاشایی دخی
خانیه یه نقل خصوصنده سهولت کیفیتی درکار وسلانیک متصرفی مومی الیه دخی
کندونک دامادی بولنمق تقریبیله اقتضا ایدن مواشی ودواب وسائر لوازم
طریق وذهاب تدارکنده خیلی مدار اوله جغی اشکار ایدوکی معلوم همایون جهاندارانی
ومرسوم طبع الهام نبع خداوندکاریلری بیورلدقده الحاقی اولان هرسک
سنجاغی ایله بوسنه ایالتی برمنوال محرر مشار الیه صدر سابق محمد پاشا
قوللرینه وخانیه محافظه سی دخی دامادی حسین پاشا مملوکلرینه وسلانیک
سنجاغی دخی شمدیلک بوسنه دن منفصل اوله جق محسن زاده عبد الله پاشا
بنده لرینه توجیه واحسان واقتضا ایدن اوامر علیه عنایت اشتماللری
بعد الاصدار هر برینک طرفلرینه تسییر وارسال قلنمغه مساعدهٔ باسعادهٔ
کشورستانیلری مبذول وارزانی. بیورلور ایسه اولبابده امر وفرمان وایفای
لوازم شکوه وشان شوکتلو کرامتلو قدرتلو مهابتلو ولی نعمتم افندم
پادشاهم حضرتلرینکدر

نادرشاه عاقبت تباهدن وروود ایدن ایلچی خان ایله عقد اولنان مجلسده وقوعبولان
مکالمه نک تلخیصیدر

عرض بندهٔ بیمقدار بودرکه شوکتلو کرامتلو قدرتلو ولی نعمتم افندم پادشاهم
جناب رب العزت باعث امن ورفاه انام ومورث رونق وبهجت
ایام اولان وجود مکارم اندود خسروانه وذات عوارف سمات ملوکانه لرین

الی اخر الادوار دیهیم جلادت وسیم تاجداریلرنده ثابت وبرقرار ایدوب دولت
روز افزون ظل اللهیلرین هرحالده توفیقات صمدانیه سیله تأییده مقرون
وتأییدات سبحانیه سیله محاسن تدابیره مرهون اولمقدن خالی اولمیه آمین
بالنبی الامین شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو ولی نعمتم افندم فضیلتلو
امام اول افندی داعیلری واسعد افندی وخلیل افندی داعیلری معیتلریله بهاریه نام
ساحلخانه ده ایران ایلچیلریله ملاقات وبعد اجراء الرسوم بعض دوستانه
تعبیرات ایله کلامه آغاز اولنوب ایلچی خان جنابلریله بویله بر مجلسه بزم دخی
اشتیاقمز درکار ایدی لله الحمد والمنه مهابتلو شاه حضرتلرینک دولتین بیننده
وطائفتین میاننده بوکونه موجب تألف والتیام اوله جق حالاتک ایقاعیله جملهٔ
اهل اسلامه تحمیل منت بیورمشلر دکندولر ایله دولت علیهٔ عثمانیه نک
دوستلقدن غیری ومحبت ومودتدن اوزکه برباشقه اراده ونیتی یوقدر وروز بروز
مصافات وموالاتک تأکد واستحکامی خواهشنده در دیو دوستانه ادا ایله
تحریک سررشتهٔ استنطاق اولندقده کندولر دخی دیباجهٔ کلاملرینه
ایراد قسم ایله عنوان ساز وبربرینک سوزلرین تصدیق وتحقیقه دمساز
اولهرق شاهمز حضرتلرینک دخی مقصود ومرادی انجق بو ایکی دولت عظیمه نک
کمال اتحادی اولوب وبو التیام اتفاقک ثمره سی اولمق بربرلرمزه تعاضد
وتعاون ایده رک وقت وقت اسلامه الحاق ایادی خسارت داعیه سنده
اولان کفارتبه کارک قهر وتدمیرینه صرف اوقات ایلمک شاهمزک اقدم
آمالیدر وبزم برغیری کونه فکر ونیتمز یوقدر انجق شو بش ماده لی شوکتلو پادشاه
عالمپناه حضرتلرندن التماس بیورمشلر ایدی ایکی ماده سنده عذرلرمز واردر
بیورلدی بو عذرلری افندیلر حضراتی بربیان بیورسونلر دیملریله مشار الیهم داعیلری
دخی مادتین معهودتین بیننده اولان اعذار شرعیه لی تقریر وتفصیل ایتدکلرنده بونلر
معلوممز اولدی لکن بزلر بر مصلحتک تمشیت بولور وبو ایکی دولت بیننده اولان قیل وقال

برطرف اولور امیدیله همنده دوستانه بروطی مراحل ایدوب کلمشز درشمدی بویله
تهی دست عودت ایدوب زحمتلریمز هبا اولسونمی دیو بونه ایکی ماده نک اسعافی
نیازنی تکرار ارلرنده بزم ایلچیسی مزک بیننکرده قطعا موجب منافسه ومباغضه اوله جق
امر یوقدر وحاشا که دولت علیه نک بردرلو سزلره دائر سوء قصدی اولمش
اوله لکن هرحالده حزم واحتیاط لازمهٔ شان دولتدن اولمغله انجق کندی مملکتمزک
ودعایامزک محافظه وتطمینلری ملاحظه سنده یزمادامکه شاه حضرتلری جانبندن
جامعیت اسلامه منافی برحالت ظهور ایتمیه دولت علیه طرفندن دخی خلاف
مصافات بروجهله حرکت اولنمز واولنمق احتمالی دخی یوقدر قالدیکه بووسیله
ایله طرفکزدن منافی ملحوظ برحرکت وقوعنده بوطرفدن دخی وقع صائل مقامنده
کندیمزی ومملکتمزی محافظه ده مجبور ومعذور اولوردیو مقابله اولندقده دعوای
خلوص طویتلرنده ینه ایراد قسم ایله تأکید مدعا ایده رک مطلب ومراممز انجق
بوایشک خیر ایله انجام وختامیدر دیملریله یاچونکه مراد بودر دونکی کون مهماندار
آغایه ایراد ایتدیکگز کبی واقعا بوکونه امره بویله برخان ذیشان تمشیت ویرملودر
شاه حضرتلری ایکی ماده نک حصولنی التماس بیورمشلر اشته بز عذرمزی
بیان ایلدک وبز دخی شاه حضرتلرندن بوبابده عذرمزک مقبولیتنی التماس ایده رز
خان جنابی بوخصوصلرده طرف شاهی یه بویله جه یازوب جوابی ورودینه دک بونده
اقامت وانتظارمی ایدر ویاخود دعوتلرنده هرنه الیه عذرمزی مسموعی
اولدیغی کبی ودولت علیه نک شاه حضرتلرینه صدق وخلوصنی کذلک مشهودی
اولدیغی مثللو عرض وافهام ایله بین الانام برنیک نام تحصیلنه می اهتمام ایدر دینلدرک
احد شقینک ترجیحنی تخییر سیاقنده مخفیجه کندویه خطاب ایله برمقدار خیرخواهانه نصح
وپنده دائر کلمات دخی تلقین وتفهیم اولندقده فرضا بن کتسم ویازیله جق موادی
شاه حضرتلرینه تحریر وشوح الیدن ایلر وبرچاره ایله کوندرسم مأمولم بودرکه
بزلر ارض رومه وارمزدن مقدم جوابی کلور بوصورتده بن منزل ایله کیرو عودت

ایدرم یعنی اقامتده بأس وعزیمتده مانع یوقدر دیدیلر بنی اشراب ایتمکله
حکیمانه کندو توقف وتحریراتنی گوندروب جوابی انتظارنه کندی خواهشلری
اولدیغن مهماندار موسی الیهه تقریرلرے افهام اولنمغله کیفیتی برکره دخی کندو
بینلرنده مذاکره واطراف وانحاسنی ملاحظه ایدوب قنقی صورتی اختیار ایدرلر ایسه
مهماندارلری درویش محمد اغا قوللریله یارنکی گون نزد چاگرانه‌مه اخباره قرار ایله
اجزای مجلسه ربط شیرازهٔ ختام وباشش ایلچی اولان خان موما الیه قوللرینه
برمجوهر خنجر اهداسیله اتمام لوازم اکرام اولندیغی معلوم ابهت مرسوم خلافتپناهیلری
اولدقده امروفرمان شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو ولی نعمتم افندم
بادشاهم حضرتلرینکدر

نادرشاهک احداث مذهب جعفری خصوصنه دائر طرفندن مأمور خانلرینک بغداد
والیسنه کلان تحریراتلرینک وضعف حاللری استشعارینک کیفیتی تلخیصیدر

عرض بندهٔ بیمقدار بودرکه شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو ولی نعمتم افندم
بادشاهم جناب خداوند قدیر جل عن الشبیه والنظیر قطب فلک
سلطنت جهانیان ومدار امن وراحت عالمیان اولان وجود مهابت نمود
خسروانه‌لرین همواره سریر آرای شوکت واجلال ورونق افزای
سعادت واقبال ایدوب منجوق رایات شهامتلرین رسیدهٔ سپهر برین
وبدخواه دین ودولتلرین انواع قهر وخذلانه قرین ایلمکدن خالی اولمیه آمین بالنبی الامین
شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو ولی نعمتم افندم بغداد والیسی وزیر مکرم
احمد پاشا بنده‌لرینک بعد المغرب مخصوص تاتاری یدیله تحریراتی ورود ایدوب
خلاصهٔ مفهوملرنده خانان نادرشاهیدن فی الجمله حائز تعیین وامتیاز اولان نظر
عالیجاندن مشار الیهه اولمق اوزره برقطعه مکتوب وقائمه‌سی وارد ومؤدای
مضمونی لو یا حقیقی ادعاسنده اولدقلری مذهب جعفری فروعاتنده موروث شبهه
وخلاف اولور حالاتک دفع وازاله‌سی مقصود شاهی اولمغله بوجانبده اولان

اهل سنت علماسیله مباحثه ومناظره ایچون بغداد علماسندنمی مناسب گورینور
ویاخود دولت علیهٔ عثمانیه‌یه بعد الاستیذان دولت خاقانیه علماسندنمی
اختیار اولنور والحاصل علمادن ایکی نفر ذات معتبرک جانب ایرانه ارساللری
خصوصنی مشعر اولوب وخان مرقومک بومقوله تحریراتی شاه مشار الیهک ومعیر
حسن علیخانک مقدم وروداید تحریرات ترهات سماتلرنده درج اولنان مباهاته
منافی ظهورایتمسی مسموع ومتواتر اولان ضعف حاللرینی مؤید اولمقدن ناشی
بوگونه تحریردن غرضلری نه ایدوکنه دائر وزیر مشار الیه قوللرینک ملحوظی اولان
احتمالات عقلیه‌یی کندی قائمه‌سنده اشعار وتسطیر وخان مرقومک قائمه‌سنه
جواب اولمق اوزره طرفندن تحریر ایلدیکی مکتوبینک ترجمه‌سنی دخی ارسال
وتسییر ایتمکله مجموع تحریرات وخان مرقومک قائمهٔ مزبوره‌سی ترجمه‌سی
مرفوع رکاب مستطاب جهاندار یلری قلنمشدر فی الحقیقه بوتحریرک مفهوم
ومؤداسی علی ای حال ضعف وفتورینه دال اولدیغی اقرب ملحوظاتدن اولوب
انجق بوتحریرلرینه مماشات وعدم مماشات کیفیتلری ایشک اطراف
وانحاوزیر وبالاسنی گرکی کبی ملاحظه وتأمله موقوف امور دن ایدوکی علم الهام
مشمول خسروانه‌لری. بیورلدقده امروفرمان شوکتلو کرامتلو مهابتلو
قدرتلو ولی نعمتم افندم بادشاهم حضرتلرینکدر

قریم خانینک آستانه‌ده صدر اعظم کلنجیه دک مکث وعزیمتنی مشعر قائممقام طرفندن
یازیلان تلخیصدر

عرض بندهٔ بیمقدار بودرکه شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو ولی نعمتم افندم
بادشاهم ارایندهٔ مراسم دولت وپیرایندهٔ لوازم ابهت وسلطنت اولان
مبارک وجود عنایت وفود پادشاهی وذات مکارم ایات شهنشاهیلرین
جناب حق وفیاض مطلق سریر سلطنت مشیر تاجداریلرنده دائم وبرقرار
وتدابیر امور جمهور دولت باهرة البهالرین توفیقات جلیهٔ سنیه‌سنه موفق ایله

دائم واستوار ایلیه آمین بحرمة من له قیام السموات والارضین شوکتلو
کرامتلو مهابتلو قدرتلو ولی نعمتم افندم جلادتلو خان عالیشان بنده لرینک
وزیر اعظم حضرتلری کلنجیه دک آستانهٔ سعادتلرنده مکث وتوقفه خواهشی وارمیدر
ویاخود مقدما تصمیم اولندیغی اوزره یوم اتیسنده عزیمت وحرکته تعجیل می ایدر
کندودن استمزاج اولنوب قنغی شقی اختیار ایدر ایسه مساعدهٔ همایون
جهانداریلری ارزانی بیوریله جغن مشعر چاکرستدیملرینه خطاب بیاض اوزرینه
شرفبخش صدور اولان خط همایون عطوفت مقرونلری موجبنجه کیفیت کندودن
استمزاج اولنمق اوزره مشار الیهک قپو کتخداسی قوللری نزد چاکرانه مه
کتورد یلوب مراحم بنده نوازانهٔ ملوکانه لرندن الطاف وعنایة شق مرضی ودلخواهینک
کندسی اختیار دینه احاله بیورلدیغی مرقوم قوللری وساطتیله افاده وافهام
اولندقده کمال بهجت ومسرت اظهاری وفزونی عمر ودولت ظل اللهیلری تکراریله
اگرچه صدر اعظم حضرتلرینک شرف ملاقاتلریله تشرف دلخواه بندکانم
اولوب لکن هر حالده پیش نهاد اعتنا واعتبارم تحصیل رضای میامن ارتضای
خسروانه لری اولمغله هرنه یوزدن امر همایون جهانداریلری ارزانی وجاری بیورلور ایسه
اولوجهله حرکت دخی باعث شرف ومفاخرتم دردیو مراعات مراسم اداب ایله
ایراد جوابنی قپو کتخداسی قوللری طرف مشار الیهدن اولمق اوزره افاده
وتقریر ایلدیکی محاط علم عالمشمول ملوکانه لری بیورلدقده امر وفرمان شوکتلو کرامتلو
مهابتلو قدرتلو ولی نعمتم افندم پادشاهم حضرتلرینکدر

❋ مسقو قرالنه دائر کیفیاتک مشورتی ضمننده عقد اولنان مجلسک خلاصه سیدر ❋

عرض بندهٔ بیمقدار بودرکه شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو ولی نعمتم افندم
پادشاهم جناب حق وفیاض مطلق مدار نظام دولت وقطب فلک سلطنت
اولان وجود فیض اند ود خسروانه لرین الی آخر الادوار دیهیم شهامت وسیم
تاجداریلرنده مستدام وآوان ابهت اقتران ملوکانه لرین انواع توفیق وتأییدایله

نخبهٔ اعصار واعوام ایلیه امین بجاه النبی الامین شوکتلو کرامتلو مهابتلو
قدرتلو ولی نعمتم افندم بو اثناده مسقولو ایله درمیان اولان کیفیاتک زیر
وبالاسی وبالاقتضا طرف چاکریدن مسقو باش وکیلنه تحریری تصمیم اولنان
کاغدک ارسالی خصوصلری مذاکره ایچون وزیر مکرم یحیی پاشا
وقپودان پاشا واغا پاشا بنده لری وفضیلتلو امام اول افندی وصدرین افندیلر
داعیلری ودفتردار افندی وشریف افندی وسپاه وسلحدار اغالری وجبه جی
باشی وطوپجی باشی قوللری بوکون سرای چاکری یه دعوت وعقد انجمن
مشورت اولنوب ابتدا طرف دولت علیه لرندن مسقولویه اعطا اولنان
عهدنامهٔ همایونلرندن افهامی مقتضی مواد وبعده طرف چاکرانه مدن باش
وکیله تحریر اولنمق اوزره قلمه النان مسودهٔ مکتوب جمله مواجهه لرنده قرائت
ومضامین ومفاهیمی افاده اولندقدنصکره کاغد مرقومک تسوید وتصمیم اولندیغی وجمله
تبییض وتسییری والیوم درت قطعه سفاین ایله قواق پیشکاهنده مربوط مرسای
توقیف اولان مسقو اسراسنک تعویق وارساللرندن قنغی شقنده فائده
ومنفعت ملحوظ اولمق خصوصلرنده حضار مشار الیهمک لایحهٔ خاطرلری استعلام
واستجواب اولندقده مکتوب مزبورک تسوید اولندیغی وجمله تبییض وارسالنی
جمله سی استصواب واستحسان وسالف الذکر اسرا سفینه لرینک
تعویق وتوقیفلری الده سررشته بولنمق ملاحظه سی اگرچه بر مصلحت
کورینور لکن مسقولو طائفه سی اوتهدن برو دک وخدیعت اوزره مجبول
بر قوم اولوب دائما کندی سوء حرکت ومفسدتلرین آخره عزو ونسبت ایتمک
مقتضای طینتلری اولمقدن ناشی علی طریق الاحتمال بلکه ضمیرلرنده بر آخر کونه
نیت فاسده لری اولوبده اجرا واظهارینه وسیله جویلق داعیه سنده ایسه لر
بو کیفیتی سررشتهٔ ملعنت اتخاذیله قصور وفتوری طرف دولت علیه یه
اسناد ایلمک حالتی ملاحظه دن بعید اولمیوب وچونکه دولت علیهٔ ابدی الاستمرار

دخی اوته دنبر و مروت و نصفت اوزره حرکت لازمهٔ شان سلطنتی
اولمغله بو مقوله مسقولو طرفلرینه تسلیم و سفاینه وضع اولنمش اسرانك تعویق
و تأخیرلری چندان مناسب اولمدیغن مشار الیهم قوللری بالاتفاق اظهار و بیان
ایلدکلری معلوم نهمای حقایق اشیای جهانبانیلری اولدقده امر و فرمان
شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو ولی نعمتم افندم بادشاهم حضرتلرینکدر

شرق جانبلرینه تعیین سرعسکر امرنده عقد اولنان مجلس مشورتك تلخیصیدر

عرض بندهٔ بیمقدار بودر که شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو ولی نعمتم افندم
بادشاهم جناب مقدر امور و مدبر احوال جمهور تقدس ذاته عن وصمة القصور
حامی بیضهٔ اسلام و حارس حمای دولت ابد قیام اولان وجود جمعیت وفود
شاهانه و ذات شهامت اندود خسروانه لرین همواره سریر آرای سطوت
و جلادت و رونق افزای اریکهٔ ابهت و جلالت ایدوب ملاحظهٔ امور دولتلرنده
جملهٔ بندکان اخلاص نشانلرین مظهر محاسن تدبیر و مصدر مآثر دلپذیر ایلمکدن خالی
اولمیه آمین بجاه النبی الامین شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو ولی نعمتم افندم
طینت درایت تخمیر خسروانه لرنده مرکوز اولان جوهر حقایق نمای
رشد و نهالری مقتضاسنجه هنوز جلوه کر مجلای ظهور اولمیان خبایای امور
دیدهٔ عواقب بین بصیرت الهام سریرتلرنده نمایان و غیر مستور اولمقدن ناشی
اسلوب مرغوب حکمته رعایت و اجرای مراسم حزم و احتیاطه میل و رغبت
ضمننده شرق جانبلرنده واقع حدود و ثغور خاقانیه لرینك محافظه و تقویتلری ایچون
سرعسکرلك عنوانیله بر وزیر تعیین اولنمق می انسبدر و یا خود اقتضای وقت
و حاله کوره محافظ نامیله می ارسالی مستصوبدر خصوص مرقومه خیرخواهان
دین و دولت علیه و وجوه داعیان سلطنت سنیه لریله کرکی کبی مذاکره
و استشاره و وقت و حاله مناسب و خیرلو اولانی مبارك رکاب همایون ظل اللهیلرینه
عرض و تلخیص اولنمق بابنده بیاض اوزرینه شرفیافتهٔ صدور اولان خط همایون حکم

نمون خسروانه لری مضمون اصابت مقرونی اوزره بو کون بعد صلوة الجمعه
سماحتلو افندی داعیلری و وزیرین مکرمین قپودان پاشا و آغا پاشا قوللری
و فضیلتلو امام اول افندی و صدرین محترمین و سابقا اردوی همایون قاضیسی
اسعد افندی داعیلری و دفتردار شق اول عاطف افندی و امین دفتر سابق
شریف خلیل افندی و روزنامچهٔ اول سابق و لاحق یوسف افندی
و مصطفی افندی و کسریه لی احمد افندی و سعد الله افندی و سپاه و سلحدار
آغالری و جبه جی باشی و طوبجی باشی و عربه جی باشی آغالر قوللری
سرای چاکری یه جمع و دعوت و مشار و مومی الیهم ایله ادارهٔ محورهٔ مذاکره
و مشورت اولندقده چونکه هر حالده تحری و احتیاط و ملاحظهٔ انجام و عواقب ایله
تیقظ و انتباه حالتی محض توفیقات الهیه دن بر کیفیت اولدیغنه بناء حوالی
مذکوره نك تقویت امرلرینه اهتمام و اعتنا کیفیتی عین اصابت اولدیغی
بی اشتباه اولوب لکن امر تقویت بهر حال امکانی مرتبه بر جمعیت ایله بر متبصر
و متیقظ سرکرده نك مأموریتنه محتاج اولمغله اکرچه ارضروم والیسی وزیر
ولی پاشایه باشبوغلق نامی ویرلمش و معیتنه بر مقدار عسکر دخی تعیین بیورلمش
لکن بر وزیرك سرعسکر عنوانیله مأموریتی مأمور معیتی اولان طوائف عسکریه نك
تیز الدن اجتماع و احتشاده باعث کرمیتی و شیرازهٔ اجزای جمعیتی اولمغله بو کیفیت
باشبوغلق شقنده صورتپذیر اولمیه جغی بالتجربه معلوم اولوب و سرعسکرلك
القاب و عنوانی مجرد محاربه و مخاصمه صورتنه منحصر اولمیوب دولت علیهٔ
ابدی الاستمرار طرفندن محافظهٔ ممالك و بقاع و تعمیر ثغور و قلاع و عقد مصالحه
و مسالمه مثللو امورده دخی متعین سرعسکرلر نصب و تعیین اولنه کلدیکندن قطع
نظر شمدیکی حالده مجمع لشکر و مقر سرعسکر اتخاذ اولنان صحرای ارضروم دخی
رأس حدود ایرانه سکز اون قوناق مسافه اولمق حسبیله سرعسکر تعیین اولنمقده
بر بأس و محذور ملاحظه اولنامغله جانب مزبوره وزرای عظام قوللرندن

مجرب الاطوار وضبط وربط عسکره صاحب اقتدار بر قوللرینک مأمور وتعیین
بیورلمسن بالاتفاق استصواب واستحسان ایلدکلرندن عسکره الیوم اناطولیده
اولان وزرای عظام بنده لرندن قنغیسی مناسب ومستحسن ملاحظه اولندیغی
دخی جمله احضار مشار الیهمدن استجواب واستنطاق اولندقده حالا اناطولی
والیسی اولان وزیر نعمان پاشا قوللرینک ایکی دفعه بندر وکفه جانبلرنده
وقوعبولان سرعسکرلکلرنده حسن سلوک وحرکتی وطوائف عسکریه ایله موانسه
وموافقتی مشهود اولمقدن ناشی شمدیکحالده مقصود اولان محافظهٔ مملکت
سرعسکرلکنه مشار الیه قوللرینک جسبان تصور اولندیغنه اکرچه
امضاکشش اتفاق اولمشلردر لکن خصیصهٔ ذات همایونلری اولان ظلیت الهیه
مقتضاسنجه تدقیق حقایق اشیا وتعمیق غور ومزایا مسلم نهاهای الهام
آشنای خلافتپناهیلری اولمغله کرک تعیین بیوریله جق قوللرینک انتخاب
وتخصیصی وکرک نام عنوانینک تمییز وتنصیصی خصوصلرینه تعلق ارادهٔ
حکمت افادهٔ تاجداریلرینه منوط حالاتدن اولدیغی معلوم جلادتمرسوم خداوندکاریلری
بیورلدقده امر وفرمان ورأی اصابت نشان شوکتلو کرامتلو مهابتلو
قدرتلو ولی نعمتم افندم پادشاهم حضرتلرینکدر

❀ اتالیه قرالیله اولان مسالمه تلخیصیدر ❀

عرض بندهٔ بیمقدار بودرکه شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو ولی نعمتم افندم
پادشاهم جناب رب لم یزل عز اسمه وجل حضرتلری سلیمان
منشس زمان واسکندر روش دوران اولان وجود وهب آلود خاقانی
وذات عنایت وفود خسروانیلرین الی یوم التناد زیب اورنک بخت
خداداد وآرایش کلشنسرای خلافت رب العباد ایدوب عتبهٔ آسمان منقبهٔ
خداوندکاری وسدهٔ ابهت عدهٔ جهانداریلرین دمبدم مرجع وفود ملوک امم وقدم
برقدم ملتجای عظمای صنادید عالم ایلیه آمین شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو

ولی نعمتم افندم درعلیهٔ خلافت انتمالرندن اتالیه قرالنک التماس واستدعا ایلدیکی
عقد مسالمه یه مساعدهٔ باسعادهٔ شهریاریلری ارزانی وجاری بیوریلور ایسه
بوندن اقدم اخذ واعطا اولنان تمسکارده شرط قلندیغی اوزره تصدیقنامه سی
حالا دربار اسکندر آثار پادشاهیلرنده مقیم مرخص بکزاده لرینه وارد وواصل
اولمقدن ناشی طرف همایون ابهت مقرون ملوکانه لرندن قرال مشار الیهه
ویریله جک نشان شوکت عنوان تاجداریلری ایله مبادله اولنمسی بالاستیذان
مقتضی اولمغله اشبو روز فیروزکه مبارک رجب المرجبک ایکنجی سبت
کونیدرکه ساعت نهاری درتده ایکن مرخص مرقوم کتورد یلوب شان
خلافت عنوان جهانبانیلرینه شایان وجهله کندویه نوازش اولنه رق امر مبادله اتمام
وبو خصوص دخی ادنا التفات قدرسمات شاهانه لریله پذیرای حسن ختام
اولمشدر تنظیمات اموره سنوح ایدن نطق همایون الهام نمون ظل اللهیلری
من عند الله روح بوله کلدیکی پیدا وروشن وهر حالده برامر مبرهن ایدوکی چونکه
تجارب متعدده ایله معلوم وخاص وعام عندنده مفهوم ومجزوم بر معنادر لذلک
مسالمهٔ مرقومه تأبید اولمق حالتلری مقدما زبان لوح آشنای پادشاهانه لرینه
جریان ایتمش بولنوب کیفیت مذکوره اولوقت مرخص مومی الیهک
دائرهٔ حصتندن خارج بولنمق حسبیله مسالمهٔ مرقومه فرانچه وانکلیز وسائر تأبید
معنوی اولان مستأمنلر وقیاس ایله تنظیم وتأبید لفظی ماده سنی مرخص
مرقوم قرالی طرفنه بشقه جه افاده ایلمش ایمش لذلک نطق صدقاصدق همایونلری
دولت مسفوره یه باعث انشراح کوناکون اولمغله ازدل وجان تأبید لفظنک
تصریحنه خواهان اولوب تصدیقنامه لرین اووجه اوزره تنسیق ایلدکلری مرقومک
اشعارنده تفهیم اولنمشدر حضرت بیچون ایام اقبال واجلال همایونلرین دمبدم
افزون ایدوب قطب دائرهٔ خلافت اولان ذات کرامت آیات خداوندکاریلرین
مجموع دول وملله منظور جبور وقهر اعدا وبدخواهان ضمننده اظهار ولاء عبودیت

ایدنلری شادان ومسرور ایلیه اخذ اولنان تصدیقنامه لری رکاب کامیاب خدیوانه لرینه عرض وتقدیم اولندیغی دخی معلوم ابهت مرسوم خسروانه لری اولدقده ینه امر وفرمان شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو ولی نعمتم افندم پادشاهم حضرتلرینکدر

اوچنجی زاده عمر پاشا ایله فاتسه لی احمد اغانک بینلرنده اولان مخاصمه ومنازعه لرینی مدافعه صورتنده مومی الیه احمد اغایه رتبهٔ میرمیرانی احسان بیورلمق رجاسنی حاوی عرض اولنان تلخیصدر

عرض بندهٔ بیمقدار بودر که شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو ولی نعمتم افندم پادشاهم جناب نظام آرای امور وکامبخشای جمهور جل شانه ارایندهٔ سریر شوکت وپیرایندهٔ اکلیل جلادت اولان وجود وهب آلود خسروانه وذات مکارم نمود ملوکانه لرین همواره حکمران اقطار جهان ومراتب فرمای زمرهٔ بندکان ایدوب نیر مکرمت خداداد لرین پرتوریز اطراف وآفاق وخضم رأفت بی اندادلرین موج انکیز مراحم واشفاق ایلمکدن خالی اولمیه آمین بالنبی الامین شوکتلو افندم ممالک محروسة المسالک خلافتپناهیلرندن سواحل بحر سیاهده واقع جانیک سنجاغی حالا طربزون بکلربکیسی اولوب وان محافظه سنده اولان اوچنجی زاده عمر پاشا بنده لریله درگاه معلالری قپوجی باشیلرندن فاتسه لی احمد اغا قوللرینک بروجه مناصفه واشتراک مالکانه اوزرلرنده اولوب لکن مومی الیهمانک اوته دنبرو بینلرنده واقع منافرت وعداوتلری بر وجهله پذیرای اصلاح وتدبیر اولمامقدن ناشی بالنفس کندو بینلرنده متعذر الوقوع اولان هیأت ایتلاف واجتماع اعوان واتباعلری بینلرنده دخی رسیدهٔ درجهٔ امتناع اولمغله بوندن اقدم احد طرفینک بربرلرینه منافی آخردن وقوعبولان شکایتلرینه بناء محلنده احضار خصما وبعد الترافع حقیقت حالی دردولتمدارلرینه اعلام وانها ایتمک اوزره درگاه معلالری قپوجی باشیلرندن واشراف قضاتدن مباشر ومولا

تعیین اولنان عثمان بک وسلیمان افندی قوللرینک بواثناده ورود ایدن کاغدلری بوندن اقدمجه مرفوع رکاب مستطاب جهانداریلری قلنمغله پاشای مومی الیهک اول امرده متسلمی وبعده قرداشی ایله فاتسه لی احمد اغانک رعونت وتبعه سنک بینلرنده وقوعبولان مفسدت وبوندن بویله اجراسی داعیه سنده اولدقلری خباثت وشقاوت بالجمله معلوم دقایق مرسوم ظل اللهیلری اولمشدر بونلرک کندولری بینلرنده مشتعل اولان نائرهٔ خصومت وعداوت اتباع ومتعلقاتلرینه دخی شراره پاش سرایت اولمغله لواء مزبوردن بالکلیه قطع عروق تعلقلرینه حوالهٔ تبرزین اهتمام اولنمدیغی صورتده فساد وشقاوتلری یوما فیوما متزاید وضرر وخسارتلری مستظل سایهٔ رأفت خسروانه لری اولان سکان مملکت وفقرای رعیته راجع وعائد اوله جغی * کالشمس فی وسط السما * ظاهر وهویدا ومومی الیه فاتسه لی احمد اغا قوللرینک دخی هر وجهله سزاوار عاطفت وشایستهٔ عنایت اولدیغی ناصیهٔ استعداد واستیهالندن نمایان وپیدا اولمغله عاطفت علیهٔ ملوکانه وعوارف سنیهٔ شهنشاهانه لرندن مومی الیهه رتبهٔ سامیهٔ میرمیرانی ایله کفه ایالتی احسان وتوجیه وبالجمله کندویه تعلقی اولان توابع ولواحقنی استصحاب ومباشر مومی الیه عثمان بک معیتی ایله کفه جانبنه مرور وعبور وسرعت وشتاب ایلمسی خصوصی مستقل امر شریف ایله تأکید وتنبیه وکذلک عمر پاشا قوللرینه متعلق اعیان وکسانک ینه مباشر مومی الیه معرفتی ایله لواء مزبوردن رفع بساط تعلق برله پاشالرے مومی الیه معیتنه ارسال وتسییرلری ولواء مزبورک مالکانه متصرفلرے مومی الیهما طرفلرندن اولمق اوزره ضبط وربطی واشقیا مقوله سنک تادیبی ومال میریسنک جمع وتحصیلی خصوصلریچون دخی درگاه معلالری قپوجی باشیلرندن اولوب رشید ومتبصر وبو مقوله خدماتک عهده سندن کلمکه قدرتی ظاهر اولان حالا قپودان پاشا کتخداسی عبد الرحمن بک قوللری مسلم نصب وتعیین اولنمق خصوصلری

معیار حقایق سنج اشیا اولان مبارک ذهن دراک فیض اشتمالرنده دخی سنجیدهٔ
کفهٔ استحسان بیورلدیغی صورتده بروجه محرر اقتضا ایدن اوامر شریفه لری اصدار وبرآن
اقدم تسییر وارسال لرینه ابتدار اولنمق بابنده مساعدهٔ همایون خسروانه لری
مبذول دارزانی. بیوریلور ایسه امر وفرمان ولطف وعنایت واحسان
شوکتلو کرامتلو مهابتلو قدرتلو ولینعمتم افندم پادشاهم حضرتلرینکدر

بغداد محاصره سی وقعه سنده نادرشاهک ندیم مخاصیله ندیم مجلسی اولان میرزا زکینک بغداد دفترداری ایکن مرحوم راغب پاشایه کلان مکتوبنه جوابدر

همواره ندیم بزم خاص الخاص انس والفت ومقیم زوایای زندکانی وعافیت
اولملرے دعواتی تقدیمیله انهای متعجبانه بودرکه چکیدهٔ قلم اعجوبه رقملری اولان
نامهٔ مباهات آمیز ورقیمهٔ ترهات انکیزلری واصل اولوب مضمون کذافکون
ولاف مشحونی زیور صحیفهٔ استعجاب وپیرایهٔ بیاض استغراب اولندقدنصکره
بومقوله ترهات بیمعنی وکلمات مالایعنینک جواب باصوابی صمت وسکوت ایدوکی
بی ارتیاب اولور ❀ ع ❀ سکوتم صنمه عجزمدن زباندانسزلغمدندر ❀
فحواسی اوزره عجزمزه حمل اولنمق ملاحظه سیله سرجنبان ولاحول کویان
کمیت سبک جولان خامه یه بوزمین اوزره ارخاء عنان اولنورکه بهی یادکار
اکربو وقتده دکا سر عسکرمزنه حالده والیوم نه محلده در وکیفیت کیتلری نمنوال
اوزره درکماینبغی خبیر واکاه اولمامز اعتقادنده ایسه کز زهی رشد وزکاوت
واکر معلومز اولدیغنی سزلردخی بیلوبده ❀ ع ❀ کرلاف نمیزنم بمیرم ❀
مؤداسی اوزره مجرد غرضکز برلاف عجبانه وکذاف مغرورانه ایسه زهی
بله وحماقت والحاصل تعبیرات مکتوب غرابت اسلوبکزدن
مراد ومقصود فهمنده خیلی صعوبت درکار اولمقدن ناشی وافزمان بازار
متخیله ده تک وپو وبندرکاه عاقله ده جستجو دنصکره دلالت خواجهٔ خرده دان
عرفان ایله بونکته تحصیلنه امکان اولدیغی بعنایة الله وحسن توفیقه عسکر فیروزی

پیکر عثمانیه نک محل اقربه ورودی سزلره هوشربا وآرام فرسا اولمغله کمال پیچ
وتاب اضطرابکزدن ناشی اقتضا ایدن خبط دماغیه دن سرزده اولان الفاظ
بی روابط وکلمات بی ضوابط قبیلندن اولمغله تحصیل معنا سنده قوت فکریه القابنه
محتاج اولمیان المعنی فی بطن مصداقنک ماصدقی اولمش اوله مثلا معناسی
ارادکزه تابع اصطلاح جدید اقسامندن فرض اولنسه بیله اوته دنبرو معلوم
صغار وکبار ومرسوم صحایف اثار اولدیغی اوزره بشیوز سنه دن متجاوز ممالک
وسیعة الارجای رومده فرمانفرما وممملکت آرا اولان ملوک ستوده سلوک
عثمانیه نک مدار افتخار ایران اولان شاهان پیشیندن نام صاحبقرانی واسم
عالمکیر ایله کوی ربای میدان اشتهار اولان پنجه شاهان قوی اقتدار ایله طرح
اندازمکافحه اولوب حول وقوت جناب رب العزت ایله هربرینک دماغ
کبراندودنه صعود ایدن بخار نخوت وغروری اشعهٔ شمشیر ایله تحلیل وتقطیر
وجو آسمان سلطنتلرین ابخرهٔ کثیفهٔ عدوانلرندن تلطیف وتطهیر ایتدکلرندن
ماعدا دول سائره دن اختلاص اولنان نیجه ممالک وقلاع ورباعن ممالک محروسهٔ
عثمانیه یه ضم والحاقیله توسیع دائرهٔ مملکت وتکثیر سواد دولت. بیوردقلرینک
اثاری الان بدیدار اولان بدیهیات جلیه قبیلندن اولمغله وارستهٔ اقلاب
انکار درمع هذا که اساس مصون الاندراس دولت عثمانیه وقاعدهٔ سلطنت
خاقانیه نک ثبات وقراری شخص واحد وجودینه بسته اولمیوب دائما تاییدات
صمدانیه وتوفیقات سبحانیه یه اعتماد واعتنا ایده کلمریله برمقتضای قاعدهٔ
کون وفساد وتبدلات صور عالم ایجاد معرض زوال وفناده اولان برذاتک
وجودیله افتخار واعتضاد ضمننده سزلرک سالک اولدیغکز کریوهٔ عجب وغروره
سلوک ایتمیوب بلکه هرقنغی دشمندن بومقوله مشاهدهٔ نخوت وغرور اولمش
ایسه بزلره مقدمهٔ فوز ونصرت اوله کلمکین جنابکزک دخی بوتحریری احراز دستمایهٔ
نصرته فال بالخیر اتخاذ اولمغله حق بودرکه بوخصوصده طرفمزه تحمیل منت ایتمش

سزدر ❀ بیت ❀ یکده مغرور اولمه کیم میخانهٔ اقبالده ❀ بز هزاران مست
مغرورک خمارک کورمشز ❀ مضمونینه ماصدق اوله جق مسترادمنظومهٔ نحوتکز
اولان تعبیرات اثناسنده سزلر تیر روی ترکش عثمانی ایکن نیه قادر
اولدیکزکه بوندن صکره کله جک سرعسکریکزه ایش کوره جکلردر بزلر قیصر
رومه و وزیر اعظمه منتظر ز دیو غلبه و انتظاریکزی سواد تختهٔ تقدیردن تحقیق
ایتمشسن مثللو بی پروا و بی محابا منفور خداوند غیور اولان کبر و غروره اجرا ایدوب
وحالا سرعسکر ظفر رهبر تعیین اولنان وزیر اعظم سابق جلادتلو عثمان پاشا
وفقه الله تعالی لمایرید و یشا حضرتلری ومعیتلرینه مأمور عساکر نصرت مآثردن
شکستی زبان خامه کزه ناچسبان کستاخانه ادا ایله ذکر و املا ایدوب

بزرگش نخوانند اهل خرد	که نام بزرگان بزشتی برد

مضمونندن تعامی ایلمش سکز اوته دنبرو دولت علیهٔ عثمانیه نک مدار افتخاری
وجود شخص واحده موقوف اولمیوب ❀ ع ❀ مکسی راکه تو پرواز دهی
شاهینست ❀ لامعه سنجه بندکان آستانلرندن هرکیمه قوت پرواز ومکنت
امتیاز ویررلر ایسه همان تیر روی ترکش اول ذاتدن عبارت اولوب
واوته دنبرو عادت دیرینه لری دخی هر دشمن اوزرینه بالذات پادشاهان
قوی الاقتدار توجهی مقتضی اولمیوب پانهادهٔ عدوان اولنلردن هرکسک فراخور
استعدادینه کوره عده وعتاد ایله بر بنده لرین تعیین ایده کلمریله سزک دخی مقابله کزه
قدر کفایتدن افزون عساکر ظفر مقرون ایله وزیر مشار الیه حضرتلرینی
سرعسکر تعیین ایتمشلر مع هذا که وزیر مشار الیه حضرتلری دانا و زمانا نیچه نیچه خدمات
جلیله ده احراز نام وشان ایتمش بر وزیر دلیر و آصف خجسته تدبیر اولوب بزم کبی
بی سر و سامانلرین حرف انداز اوله جغی هرزه رجالندن اولمدقلرینی زور بازوی
توفیق ایله ینه کندولر اثبات ایده جکلردر ❀ ع ❀ باطنی دار دحقیقت ظاهری
خواهش رن ❀ ان شاء الله الرحمن بو چند مدتده کلورلر کوره لم حلو ایزلریمز جنابکزه نه

حلو ایدرسه لر کرکدر و کفشدوزلریمز مردان میدانمکزه نه پاپوشلر کیدروب
واول خرده فروشلریمز که بازار کرما کرم داد و ستدلری روز کارزار در بقه لم
نه کونه سنکین متاعلر صاتوب نه رنکین بهالر السه لر کرکدر و بمنه تعالی بو نخوت
وغروریکزک مجازاتی اولمق اوزره ده ساله مدتدن بر و لطمه خوار قهر عثمانیان اولان
دیار هزیمت قرار ایران از سرنو مشهد و خراسانه دک خراب وویران
وغراب و بومه آشیان اوله جغی والبته الطاف منتقم و ستعاندر اثنای
مباحثه مکزده خان حضرتلرینک یازدیغی کاغدی وزیر مشار الیه حضرتلرندن
طلب ایلیه سز دیو تحریر ایتمش سزاکر بوندن مقصود طرفمزه افادهٔ حال ایسه
کاغد مرقومک طلب واحضاری اوج درت کونه محتاج اولوب لکن وزیر
مشار الیهک سزه یازدیغی کاغد یانمکزده موجود و بر ساعتده طرفمزه ایصالی ممکن
اولمغله کرک ایدی که کاغد مرقومی ارسال ایلیه سز روی ما سفید الیوم بونلردن
قطع نظر درون قلعه ده اولان مؤمنین وموحدین اولا و بالذات جناب رب العالمینک
لطف وعنایتلرینی و ثانیا و بالعرض اسباب عادیه دن اولان امداد عزیمتنه
انتظار ایله خوکرفتهٔ مصابرت اولمش ایکن جنابکزه بو خیرخواهلق و بو مشفقانه
نصیحتلرندن اقتضا ایلمشدر اکر ما بینمزده جنابکز قدر عاقبت اندیش و دوربین
بر نفر بو غیسه چند روز صحبتکز دخی متأثر اولماشز در ❀ ع ❀ خنده
بر خویشس کنم یا بوفاداری دوست ❀ بو تعجبلک اقتضاسی اولدیغی حالده بیله
طرفمزدن لازم ایکن سزلره بو تهالکندن نشأت ایتدیکی محل تعجب دکلمیدر
اکرچه بر مقتضای پرورش آب وهوای روم مجبول ومفطور اولدیغمز شیمهٔ مروت
وملکهٔ فتوته بنا تحریرات حیرت آیاتکزه بو قدر دخی مقابله اقتضا ایتمز ایدی انجق
کلوخ انداز را پاداش سنکست مضمونینه دخی بالضروره بعض محلده رعایت
اقتضاسندن ناشی تحریرنمیقه یه مبادرت اولندی والسلام علی من
اخترم الوری ❀ واستمع الحق واتبع الهدی

صدر اسبق مرحوم راغب محمد باشا حضرتلری تصحیح و تحشیه بیوردقلری تفسیر بیضاوینك ختامنه تحریر بیوردقلری امضادر

اما بعد حمد الله ذی الانعام * الذی وفقنی لاحراز نعمة الاتمام * فاقول قد ابتدأت بمطالعة انوار التنزیل * الذی هو مظهر لاسرار التأویل * اوان تولیتی بالقاهرة وانجزتها ایام حکومتی بولایة الرقة مع عدة من حواشیه المتداولة وشروحه المتعارفة بقدر الوسع والطاقة وقد كنت اثناء ذلك اراجع التفاسیر الموجودة عندی من التفسیر الكبیر والارشاد والنیسابوری والتیسیر وخصوصا الكشاف مع ما وجد من حواشیه وشروحه وذلك عند الاشتغال بمشاغل الامارة والحكومة والابتلاء بمشاق النقل والحركة متقلبا تقلبات من بلدة الی اخری كان قول الشاعر بحكیها * یوما بحزوی ویوما بالعذیب ویو * ما بالعقیق ویوما بالخلیصاء * وارجو من الله تعالی عز وجل ان یفسح فی الاجل ویوسع من الامل حتی افوز بتلك اللذة مرات بعد هذه المرة وكرات اثر تلك الكرة وانا العبد الفقیر الی آلاء ربه ذی المواهب محمد المدعو بین الوزراء بالراغب وذلك فی اواخر شعبان المعظم من شهور سنة ثمان وستین ومائة والف

* تقریظ علی حاشیة شرح السلم فی المنطق للشیخ ابن الحسن التونسی *

لما تصورت ماهیة هذا المرقوم وتحققت من مقدمات الفاظه احسن المفهوم الفیتها علی مدارج شرح السلم حاشیة * وعلی سنن الایضاح والتسهیل ماشیة برهانها السلمی یدل علی انتهاء صاحبها فی ابعاد التحقیق * والتطبیقی یثبت انقطاع التسلسل فی مثلها بالتحریر والتعلیق تزری باشعة لطائفها علی مطالع الانوار * وتفشی باجلة حقائقها كتائم نكات الاسرار * صارت الشمسیة بشروق شهرتها غاربة وانعكست كلیة متانة التهذیب جزئیة سالبة فتح الله علی مؤلفها ابواب الفتوح * وسهل ببركة انفاسه صعائب الشروح كتبه الفقیر الی آلاء ربه ذی المواهب محمد المدعو بین اترابه بالراغب اوان

انفصاله

انفصاله عن تولیة القاهرة واتصاله بلثم عتبة الدولة الزاهرة وذلك سنة احدی وستین ومائة والف من هجرة من له العز والشرف

* تقریظ كتبه علی قصیدة نظمها بعض الفضلاء فی نعت المصطفی علیه افضل التحایا *

قصیدة تنطوی علی اعلی جر واغلی درر * وقریض یشتمل علی مدائح من هو افضل البشر * وابیاتها المشحونة بابكار المعانی قصور الجنان * فیهن قاصرات الطرف لم یطمثهن انس قبلهم ولا جان * الفاظها تنبئ عن تنور كرائم الاشجار * ومعانیها تفصح عن تنفس نسائم الاسحار * جامعة لاجناس اللطائف وانواع البدیع كانها بین البدیعیات انوار الربیع * سحر حلال یعجز مصاقع البلغاء عن الاتیان * بمثله ولو كان كل فی الفصاحة قسا او سحبان * یصدق فی مدح ناظمها القائل انه لآت بما لم تستطعه الاوائل فلا غرو ان قرظت بالاعجاز والتبریز * ورجحت فی صفاء السبك علی الذهب الابریز كتبه الفقیر الی آلاء ربه ذی المواهب * محمد المدعو بین الوزراء بالراغب * لست خلون من الشهر الثانی من العشر السابع عشر لاثنین من الالف الثانی * من هجرة من لیس له من الرسل الكرام مدانی *

لما اجلت فرجال النظر الحدید * فی مساحة هذا الاثر الجدید * رأیته مجلة رائقة الاوضاع والاشكال * فائقة علی الاشباه والامثال * بحیث لو راه صاحب المجسطی لاعترف بقصوره فی تحدید كرة الارض مع اتساع باعه فی الطول والعرض ولو طالعه اقلیدس * او نظر فیه حكیم طوس * لاقر بمتانة براهینه ومكانة مزایاه * وظفر علی خبایا مكنونة فی قوائم زوایاه * بل اقول لو تفكر فی دلال دلائله ساورسیدوس * لقال ینبغی ان یكون منصتها شكل العروس * قد ضرب علی اشكال التأسیس بخط الابطال * بتأسیس القواعد وتقدیم الاشكال * شكر الله سعی مؤلفه النحریر * كما نشر صیت ذكر صاحب التحریر * كتبه الفقیر الی آلاء ربه ذی المواهب * محمد المدعو بین الوزراء بالراغب * سنة اثنتین وسبعین ومائة والف * من هجرة من له العز والشرف

مما كتبه تقریظا علی شرح رسالة المعمولة فی العروض للشیخ ابن الحسن التونسی

بمدينة القاهرة المعزية

لما وزنت هذا الابريز بميزان الاعتبار * وقطعت ذاك السبيكة بتقطيع الاختبار *
وجدته بسيطاني الرزانة غير خفيف * كاملا في العيار بريئا مما يوجب التزييف *
ولعمري انه سالم من العلل والمعايب * بيدانه مسبوك في احسن القوالب * طويل
عريض في جميع الفوائد * سريع مديد الباع في درك الشوارد * كانه في اللطافة اعلى
مما تتحلى به الحور * واغلى مما تقذفه من الدرر البحور * كيف لا وصفاء الجوهر الى معدنه
منسوب * ونقاء ماء المزن من بحر قطره محسوب * مع انه متدارك في ترويج بضاعتنا
الكاسدة * متقارب الخطو بالخبب في نهج قبولها الراكدة * صان الله شجرة
فضل الشارح من طريان علة الخرم * ودائرة نبل الماتن من حدثان الخرد والثلم *
كتبه الفقير الى آلاء ربه ذي المواهب * محمد المدعو بين اترابه بالراغب * زوده الله تعالى
بالذخائر والرغائب لخمس خلون من العشر الاول من شهر الثاني عشر
من العشر السادس عشر من الالف الثاني من الهجرة النبوة المصطفوية على مهاجرها
الف الف سلام وتحية

* تقريظ كتب على معرب الاظهار لواحد من علماء كوزلحصار *

كتاب مبني على قواعد الاعراب * منبي عن نفايس فوائد الالباب * معرب
عن تراكيب الاظهار مفصح عن نتايج الافكار اعلام معانيه مرفوعة في محل البيان
درايات مبانيه منصوبة لدى معرض الامتحان ما نحا نحوه من اهل العصر احد * ولا صرف
اليه فكره وان كان كاملا كالمبرد * ولعمري مزايا كتاب سيبويه * بضاعة مزجاة
بالاضافة اليه * جعل الله سعي مؤلفه مشكورا مبرورا * وعنان همته على الافادة معطوفا
ومقصورا كتبه الفقير الى آلاء ربه ذي المواهب * محمد المدعو بين اترابه بالراغب *
لثلاث وستين بعد الحادي عشر من عقود السنين واليا ذاك بكوزلحصار ايدين
حشره الله في زمرة المغفورين

زمان سلطنت محمود خانيده وزير اعظم وسردار اكرم عوض محمد باشا

وسا

وساطتيله فتح وتسخيري ميسر اولان بلغراد قلعه سنك كيفيت انتزاع واستخلاصني
بوندن اقدم منيف مرحوم آورده قلم ترزبان وعرضه داشته داور زمان ايلمدكلرنده
اكرچه مضامين وعباراتي رصين واستوار ومفاهيم واستعاراتي برشكوه
وهموار ايدي لكن في الجمله نكات وتعبيرے بديد اراولديغندن موافق خاطرخواه
پادشاهي اولمامغين سلاست تعبير وادای دلپذير ايله املا وانشا اولنمق
امر وفرمان. بيورلمغله فاتح كشور عرفان راغب پاشا عليه رحمة المنان حضرتلرينك
طرح ديكر واسلوب آخر سرده ظفرياب اقتدار ومظهر استحسان جناب شهريار
اولدقلري فتحيه پسنديده آثارلريدر

* بسم الله الرحمن الرحيم *

انا فتحنا لك فتحا مبينا چون مفتح ابواب فوز ونصرت ومرتب اسباب
توفيق نصاب غالبيت تعالى شانه وتوالى بره واحسانه مفاتيح چيره دستي
حكمت باهره ومقاليد اعجازكاري قوت قاهره سي ايله رشك اهرام كوه بنياد
اولان برطلسم استوار بند دشوار كشادك فتح وتسخيرين مراد ايلدكده
ابتدا علل واسبابن ايجاد ومبادے ومقدماتن تهيئه واعداد ايلمك مقتضاي
فيض عادي ومفاد امكان استعدادي اولوب وبوندن قطع نظر عظايم امور
وعزايم ارباب بخت ودهور ده سرزده ساحه ظهور وزبانزد براعه نطق وشعور
اولان بعض اوضاع وحالات وتعبيرات وكلماتدن بطريق التفال كيفيت مآل
روزكار وچكونكي انجام حال وكاره استدلال اولنه كلديكي ثبوت يافته جريده
اشتهار اولمغله مقدما بيك يوز اوتوز تاريخنده مصلحت وقت حاله نظر ادولت
عليه ابدي الاستمرار ايلمجه لو بيننده مناوله ومعاطات اولنان شربت
مصالحه ناكوار وسلاف ناصاف مسالمه ضروري الاختيارك هيولاي عقد تمهيدنه
مست رحيق عرفان مرحوم وهبي معجز بيان صورت آراي حسن تعبير اولهرق
شيرازه بند تحرير اولديغي رساله صلحيه سنده خمار نشوه قدردن عارض اولان

کدرود ردسرک شمدیلمک ادارهٔ جام مصالحه ایله دفعهٔ تدبیرو نشئهٔ سرشار
صهبای انتصاری عصر آخره تأخیر ایلمک اولیتز کورلدی دیو ریختهٔ پیالهٔ تصریح
ایتدیکی ادای دلپذیری بروجه آتی خلاصهٔ وقایعی اجمال اولنان فتوحات جلیلهٔ
خداداده تخصیص تسخیر مخطوبهٔ عسیر المنال بلغراده براعت استهلال وخیر الفال
اتخاذ اولنمشیدی بناءعلی ماسبق بوندن اقدم واسبق سلطنت سنیهٔ دائم القرار ایله
مشید واستوار اولنان باروی مصالحهٔ مؤبده ده حجله نشین آسایش
وبستر آرای آرامش اولان چاریچهٔ عهد کسل بدمنش اوریختهٔ کنگرهٔ اقطار
وآفاق اولان ستارهٔ مرز کشتار میثاق ووفاقی پردهٔ ماور انمای شرم
وحیاسی کبی چاکخوردهٔ پنجهٔ غدر وشقاق ایدوب ورای جدار غنج ودلال
غدارانه دن اظهار شیوهٔ جنک وجدال ابتدار ومتفق نیکخواه وموافق نما الفت اشتباهی
اولان چاسار بدتباردن استمداد واستنصار واولدخی کاه تصفیه واصلاح مابین
وکاه تحریک مواد شور وشین ایله ظاهر از عمنجه اظهار صورت مردی ورجولیته صرف
مقدرت وفی الحقیقه بو آوان میمنت اقترانده جلوه وقوع وظهوره ارادهٔ ازلیهٔ
رب غیور تعلق ایدن تسخیر دار الجهاد بلغراده کویا اعداد اسباب سهولت
ضمننده کالباحث عن حتفه بظلفه تشحیذ حسام خصومت وممالک محروسه
المسالک اسلامیه * علی حین غفلة من اهلها * اطالهٔ اقدام جسارت ایتمشیدی
منقبت مستوجب الفخر والاعتنا یعنی آیت کریمهٔ * والذین جاهدوا فینا لنهدینهم
سبلنا * سرنامهٔ منشور معالی نشور خلافت وپیرایهٔ نکین شهامت
رهین سلطنتی اولان ملجأ افاخم اکاسرهٔ زمان وملاذ اعاظم قیاصرهٔ دوران
موطد قوایم سریر شرع قویم مشید دعایم سدید دین مستدیم غرهٔ ناصیهٔ ملت
بیضا صباحت جبههٔ شریعت غرا نور دیدهٔ بینایی ونیروی بازوی توانایی
کیرایی دست ظفر ونصرت * روشنایی چشم فتح وفرصت برکزیدهٔ
دادار آسمان وزمین حاکم مطلق العنان وسعت آباد ماء والطین سحاب کوهربار

همت

همت موجهٔ کوه اندام زخار حمیت شهپر شاهین اوج پرواز خصم اندازی
صدای کوس بلند آواز سرفرازی شعشعهٔ خورشید جهان کشایی پرتو ماهچهٔ
رایت ملک آرایی جوهر شمشیر عالمکیر شجاعت کوهر اکلیل مهر تنویر صرامت
خلاصهٔ دودمان سلطنت کیتی ستانی نقاوهٔ خاندان ارکان عثمانی (مثنوی) فخر شاهان
جم شکوه زمان * ملتجای کروه دادران * حامی حوزهٔ مسلمانی ماحی ظلم ونافرمانی
نامی وش طرز وطوری هب محمود عالمه حسن خلقله مودود خادم خاک خطهٔ
حرمین قرن کردون توان ذی القرنین وهو السلطان ابن السلطان والخاقان
ابن الخاقان السلطان الغازی محمود خان ابن السلطان مصطفی خان ادام الله تعالی
دولته ممدود الظلال علی الخاص والعام منصور الکتائب مظفر الاعلام واید
سلطنته مدیماله الفتوح والبشایر ومدیرا علی اعدائه اسوء الدوائر لازال اسمه
السامی حلیة المنابر وزینة المناشیر وغرة نواصی الدراهم والدنانیر فی اهنی
عیش وایمن فال وادنی جیش واحسن حال ما لمع حسام البرق
من قراب الغمام واقترب صمصام الاشعة فی رقاب الظلام حضرتلرینک
جزء اعظم ترکیب طینت علیهٔ خسروانه وخمیرمایهٔ فطرت سینهٔ پادشاهانه‌لری
اولان شیمهٔ کریمهٔ غیرت وحمیت وشنشنهٔ قدیمهٔ سطوت وصرامتلری مقتضاسنجه
مسقو حدودلرنده موجود حصون ناممدوددن بشقه پنجهٔ سرحدلرینه متاخم ومتصاقب
وملاصق ومتقارب اولان تخوم وثغور وحدود وسنوره دخی طرف طرف ترتیب
کتائب وعساکر وسوبسو تسییب مهمات وذخائر ایله جل همم شاهانه‌لری
اخذ انتقام دشمن غداره مصروف یعنی عنان یکران صلابت غیورانه‌لری
دفع مکیدت چاسار مکاره معطوف اولمغله جانب دشمن خائبدن هرنه جانبه
تسییر لشکر وقنغی سمته تجهیز تابور وعسکر اولندی ایسه حامیان حمای
دین اولان جنود نبرد آیینک راندهٔ دور باش تیر وشمشیر ودرماندهٔ زخم جان
خراش قهر وتدمیرلری اولمغله چاسار نابکارک سوء اعمال پیچیده پای املی

وما صدق حالی رجع بخفی حنین مثلی اولمش ایدی * واراد وابه کیدا فجعلناهم الاخسرین (بیت) نکارندهٔ این همایون اثر * نقل حکایت چنین کرد سر * کلچهٔ نوریخته وقایع واحوال بو وجهله سبکٔ قالب اجمال قلنور که حالا فص نکین صدارت وخاتم یمین ملک ودولت اولوب اول ایام فیروزی انجامده رتبهٔ والای سرعسکری ایله ودین جانبلرنده علم افراز امتیاز ومنقبهٔ هوشفرسای شهامت کستری ایله اقطار دیار کفاره ولوله انداز اولان وزیر آصف نظیر مشیر مشتری تدبیر خمیرمایهٔ رشد وکیاست اکسیر ترکیب فهم وفراست واقف دقایق امور عارف سرائر جمهور باریک بین ودوراندیش حمیت آیین دغیرتکیش حائز خصائل حمیده فائز شمائل برگزیده شاهین ترازوی عدالت قطب دائرهٔ استقامت اختر برج بردلی وحماست کوهر درج کاملی وسماحت محیط مرکز جاه وجلال مجدد جهات مجد واقبال سفینهٔ مراحم واشفاق ودفینهٔ محاسن اخلاق فارس حلبهٔ شجاعت حارس خطهٔ شهامت نور حدقهٔ صدارت عظمی نور حدقهٔ وکالت کبری مجمع نوال وکرم منبع ایادی ونعم خیرخواه ولی نعمت حمیتکش دین ودولت حق کوی وراست کردار خوبروی وخوشگفتار سمی خیر الوری اعنی به صدر الصدور الحاج محمد پاشا اطال الله بقاه فی صدره وصانه عما شانه فی شانه وقدره مادار المشتری فی مدار التدویر للتدبیر وما سار المثل من محاسن الامیر ومأثر الوزیر حضرتلرینک دشمن پیمان شکن ایله ابتدای وقوع جنک وخصامدن انقعاد مصالحهٔ مسالمت انجامه دک علم میدان ظهور اولان جنبش دلیرانه ودستبرد حیدرانه‌لری ثبت صحایف آثار ونقش کتابهٔ اشتهار اولمغله اکرچه وارستهٔ قید تحریر ایسه‌لر لکن بو مجلهٔ مختصره نک حاوی اولدیغی فتوحات ووصائل صلح ومصافات بعضا بالذات وبعضا بالواسطه والحاصل بالجمله مشار الیهک ثمرهٔ خلوص طویت ونتیجهٔ حسن سعی وهمتلری اولمق حسبیله

واسطة العقد اعتبار اولان مأثر جلیله‌لرندن برمقداری مقدمهٔ صفوف سطور قلنمشدر ازانجمله بسط جناح حراست اوزره اولدقلری ودین قلعه سنک نزع وتسخیری قصدیله علم افراز میدان کین اولان محاذیل مشرکینک مهجهٔ رایت نخوتلرین پنجهٔ آهن آب همتلریله اولامشار الیه حضرتلری نکونسار وپست دشمن دینک وهلهٔ اولی ده طلسم مکیدت ومضرتلرین عزیمت اهرمن کداز جلادتلریله عاطل وشکست ایتملریله الفضل للمتقدم مصداقنه ما صدق ودشمن خیبت انتما طرفندن بعد الاستیلا قلعهٔ نیشک دخی استرداد واستصفاسنه بدرقهٔ همت وحمیتلری رهنما اولمغله فاتح نیش وبلغراد القابنه احری والیق اولدقلرندن ماعدا قلهٔ خیال فتح وتسخیرینه رسائی کمند اوهام محال وباروی آرزوی استخلاصنه اطارهٔ حمامهٔ تصور مسلوب الاحتمال اولوب عنایت جناب مسهل الصعاب ایله بیک یوز اللی برسنه سنده کشیدهٔ آغوش تسخیر ومسترداد منظومهٔ ممالک شهریار کشورکیر قلنمان اطهٔ کبیر قلعه سنک بالجمله اطراف وانحا واصقاع وارجاسنی خار دامنکیر کفاردن داس شمشیر شعله تأثیر غیرتلریله تصفیه وتطهیره بذل ماحصل اقتدار وسال فرخنده فال فتحنده اردوی همایون حوالی فتح الاسلامه سایه انداز اغتنام وانتصار اولمزدن مقدم بعنوان سرعسکری قلعهٔ مرقومه نک حصر وتضییقنه ابتدار بیورملریله بو عقدهٔ دشوار انجلالک سهولت کشایشنه بادی وهمان قلعهٔ مرقومه نک فتح وکشادنه دخی بونلرک ادارهٔ مفتاح سعی وکوششلری سبب عادی اولدیغی معلوم دقیقه دانان امور وبلکه مسلم کافهٔ جمهور در عون وعنایت فتاح بیچون وقوت بخت همایون شهریار ربع مسکون ایله اول سنهٔ میمنه ده کسب واحراز اولنان فوائد فتح ونصرت ومرابح فوز وغالبیت ایچون مصروف ایادی وسع واقتدار اولان نقدینه ساغی بیحصر وشمار خواجکیان بندر متوباتی سنهٔ مرقومه ظرفنده داد وستد بازار کارزاردن تهی ساز همیان جنبش وقدرت ایتمکله برمدت تحصیل رأس المال

استراحت وجمع سرمایهٔ قوت ومکنت ضمننده میان طاق شده طاقتلرندن
حل نطاق حرکت وابدان تبیان وتوانلرندن سلب جوشن مجاهدت ایله طرز
مألوف اسلاف اوزره مشتالرنده پهلوزدهٔ بستر آسایش وسر نهادهٔ
بالین آرامش اولمق لازمهٔ متاعب سابقه ومقدمهٔ مآرب لاحقه ایکن سردار
حمیت شعار اولان مشار الیه حضرتلرینک مرکوز طینت شجاعت وحماستلری
اولان سجیهٔ مردی ومردتلری مقتضاسنجه چندروزه راحت ایچون فوت
عزیز المنال فرصته همت معالی منقبتلری رخصت وتجویز. بیوره میوب کتب
الحرب والقتال علیناوعلی المحصنات جر الذیول مؤداسی پیشنهاد عزیمت
ومانند حشرات وهوام خزیدهٔ سوراخ اختفا وآرام اولان گروه مکیدت پژوه
مشرکینک آسایشکدهٔ خبث اکینلری برهمزدهٔ قهر ودمار وفراخنای جهانی
سرودیده لرینه تنک وتار ایتمکه شد زیرتنک همت وطرف طرف تسییر
کتایب وسرایایه مبادرت. بیورملریله اول زمستانده فوزاقتراندهدخی بلغراد
وطمشوار حوالیلرینه دک خس طینتان کفارک دوچار اولدقلری تودهٔ جمعیتلرین
سوختهٔ بارقهٔ شمشیر وسپردهٔ سیلاب تدمیر ایدهرک شیرازهٔ نظام سامانلرین
قرین انحلال وانخرام وبنیان وتوانلری کماینبغی رهین رخنه وانثلام اولمغله
بوکیفیت پردهشتک سنهٔ مرقومه بهارنده متهیء اولدقلری جنبش وحرکتلرینه
دخی ایراث وهن وفتور ایتدیکی مشهود ونامستور ایدی مشار الیه حضرتلرینک
کذران سرحد تقریر وبیرون قلمرو تحریر وتعبیر اولان انوار مآثر مستوجب
المفاخرلری روز بروز جلوه کر پهنای اشتهار وپرتوافکن دریچهٔ مسامع صغار
وکبار اولهرق مرتبهٔ استیهال ودرجهٔ استعدادلری شهنشاه دقایق شعور
حضرتلرینک دخی بالا استماع صحیفهٔ قریحهٔ طبع نقادلرنده رسیدهٔ غایت ارتفاع
اولمغله مهر رخشندهٔ برج دولت وسعادت اولان مهر صدارت وتمکین استقلال
خاصیت وکالتلرین جانب مشار الیهه ارسال واحسان ایله مطلع گریبان

استیها

استیهاللرین تابان ودرخشان. بیوردقلرندن صکره آستانهٔ سعادت
آشیانه دن لوای خضرای فخر الوری علیه اسنی التحایا سایه سنده مستعد خروج
وحرکت ومتهیء توجه عزیمت اولان اردوی همایون نصرت مقرون صدر اعظم
مشار الیه حضرتلرینه ادرنه صحراسنده ایصال وتسلیم اولنمق بابنده
شرفبخش صدور اولان فرمان سریع الجریان خسروانیلری ایله بو خدمت
باهرة المنقبه رکاب همایون قائممقامی ایچون وزیر مکرم سعادتلو احمد پاشا حضرتلری
مأمور وتعیین وچندروز زرذیت امور قائممقامی ایچون قپودان دریا عزتلو سلیمان
پاشا حضرتلری مشار الیهه جانشین. بیورلمغله اردوی همایون طرف آستانه دن
وصدر اعظم حضرتلری دخی جانب ودیندن خرام واهتزاز ایله سرلوحهٔ تقادیم
اعوام اولان بیک یوز اللی ایکی سنه سی محرم الحرامنک سکزنجی کونی فضای
نزهت افزای ادرنه یه سایه انداز اجلال وبارگاه افراز مجد واقبال اولوب روایل
علم فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم ایله احراز دستمایهٔ مفاخرت ومباهات
وبالجمله ارباب دیوان ورجال وضابطان ایله اجرای مراسم ملاقات. بیورلوب
بعده برقاچ ایام دخی معسکر قدیم نصرت ارتسام اولان پیشگاه سرای همایونده
ضرب خیام آرام واندن دخی صوفیه صحراسنده رکز اعلام اولنوب قرق کون
مکث وقرار ایله ایام چارانده امرار وبعده صحرای نیش مخیم اردوی
ظفر کیش اولمشیدی چندروز تکمیل عده وعتاد وتهیئهٔ زاد وزوادهٔ اجناد
اولنمقدنصکره قصد جانب بلغراد اولنوب دلالت عنایت رب مجید ورهنمونی
اقبال شهریار باهر التأیید ایله شهر مرقومک اونیدنجی کونی صحرای سمندره
اردوی اسلام وگران رفتار وسبک گردار اولان کبیر طوبلرک وبعض ادوات
بطیء المحرکاتک وصوللرینه انتظار ایرکون محل مرقومده مکث وآرام اثناسنده
کفار رخذلان شعار عرض کالای قوت واقتدار ونشر سواد نخوت واغترار ایله
من تجاسر الیهم اشاره سن علی زعمهم بدرقهٔ عزیمت منتج الهزیمت ایتمک

ضمننده گروه کفاره نظر اشکنای دوزخدن نمودار وجانب اسلامه نسبته
پهنای فرحفزای بهشتدن صفازار اولان حصارجق صحراسنه ایکی بچق
ساعت قریب بر محلده ترتیب طابور وجمع وتلفیق اجزای شر وشور ایتدکلری
مقدمهٔ لشکر عنوانی وجنود مسلمیننک نخبه وشجعانی ایله چندروز مقدم جسر
موره‌دن ایلرو تسییر اولنان وزیر جلادت تسخیر روم ایلی والیسی عزتلو
علی پاشا حضرتلری طرفندن اعلام واخبار اولنوب وچونکه طابور مقهورک بوگونه
جنبش فضولانه ونمایش مغرورانه‌سندن گویا عساکر نصرت مآثری استقبال
داعیهٔ فاسده‌سنده اولدقلری متبین وظاهر اولمقدن ناشی سمندره صحراسنده
واقع یوم آرامک اخشامی که لیلهٔ حبلای فوز واغتنامدر لاجل الاحتیاط درگاه
معلا یکیچریلری اوجاغی قبل العشا صحرای مرقومدن تحریک واسرا اولنمغله
سردار ظفرکار حضرتلرینک صحرای مرقومدن نهضت وحرکتلری وقت
معتاد اولان هنگام بامداده توقیف اولنمق لازم ایکن مجلای انوار فیوضات
اولان ذهن ملکوت آشنالرینه سنوح ایدن الهام ربانی وتنبیه آسمانی
اقتضاسنجه مانند مهر اشعه سپاه المامع رایت وحرکتلرین ظهور تباشیر صبحه
تأخیر ایتمکسزین ماه سپکرو ظلام سوزکبی نصف اللیلده تحریک اعلام گیتی فروز
بیوروب تخمینا منتصف طریقی گذران اولدقلرنده گروه خذلان پرده کفار دخی
یوم مرقومدن برگون اول مقر طابورلری اولان محلدن حرکت وحصارجق جانبنه وجههٔ
خیبت ایدوب نعل واژون مکر وخدعت ایله روم ایلی والیسی مشار الیهک
معیتنده موجود جنود حمیت نمودک اوردولرینه اثارهٔ غبار شبیخون ایچون پیاده
وسواری انتخاب ایتدکلری اوتوزبیک مقداری اشرار ایله غرهٔ ناصیهٔ فوز
ونصرت اولان ابتدای فجرده علی الغفله اوزرلرینه هجوم واقتحام ونائرهٔ زد وسوز
جنگ ده پیکاری ذات انصرام ایتملریله نهنگان خون آشام اسلام دخی اسالهٔ
زهراب شمشیر وامطار قطرات خدنگ وتیر ایله میدان وغایی بحر تیار وسربی

سامان کفاری حباب زخار قهر ودمار ایتمکه درکار اولدقلری باکورهٔ حدائق
فوز ونصرت اولان کلهٔ نوبریدهٔ اشرار ایله انها واخبار اولندقده تفسیده لبان تاب
وغایه افاضهٔ زلال اعانت واذاقهٔ شراب خوشگوار تاب وطاقت قصدیله
تحریک مهمیز تیز اندر تیز مسارعت وبلاتردد وتوقف همان نبردگاهه نشر شقهٔ
جلادت اولنوب بر منوال محرر کنار مخیم اسلامدن طرد وتبعید اولنان دشمن
عنید قصبهٔ حصارجغه چاریک ساعت بعید محلده متحیز ومتمکن اولان اصل
طابور ومترسلرینه تحصین والتحاق ومتجلدانه رفتار ایله اشعال نائرهٔ حرب
وقتاله تشمیر ساق وفاق ایتدکلرندن ماعدا جیحون دریا خروش اولوب
مانند دجلهٔ نهنگ مجرا اولان جدول طریقک بحر طویل طونه ساحلنه پیوسته اولدیغی
محلده نمونهٔ نهنگ مردمخوار واژدر ژولیده پیکر آتشبار التمش پاره طوب جکر
بش قطعه قالیون کوه اندامکری لنگر انداز آرام اولوب پیدرپی القای دانهٔ
طوب واجرای لوازم ستیز آشوب ایله مرور لشکر منصورهٔ سنگ راه اولمق
داعیه‌سنده اگرچه قصور ایتممشلر ایدی لکن بوترتیبلری سیلاب تند خیز تقدیر
وخار وخس تدبیردن اتخاذ سد وسپر مثللو بی فائده وتأثیر اولمغله پردلان اسلامه
رهزن مرور وعبور اولمق دکل وقفهٔ نیم لحظهٔ تردد وتأمله دخی امالهٔ چشم التفات
ایتدرمیوب خرام لاابالیانه ورفتار بی باکانه ایله اول مسافهٔ بیهودهٔ خطوات
جلادت ایدوب محل معرکه‌یه تقرب اولندقده بروجه سابق قبل العشا سمندره‌دن
تقدیم واسرا اولنوب ایلرووه بولنان زمرهٔ بکتاشیان دلاورلری طرف
طرف وسو بسو وصف بصف وکوبکو مترسلره تعبیه وتکمین وقفالری فرسان الخیل
حلبهٔ هیجا ایله تشدید وتحصین وجمله یه قوة الظهر جلادت ومستوجب دستمایهٔ
فوز ونصرت اولان لوای مهابت التوای حضرت سلطان رسالت علیه اکمل التحیه
دخی ورای جنود موحدیندن مانند عنقای همایون بال سعادت مدسایهٔ شهپر
شهامت ایتمک اوزره میدان معرکه‌یه طوب منزلی مقداری برمحل

متقارب وشرفه تقریب وزور آزمایان بهنای نبرد وآهن خایان عرصهٔ ناورد اولان
جنود حمیت خود اسلام انواع نوازش وانعام ایله تحریض وترغیب اولنوب
بورسم وترتیب وبو اسلوب دلفریب اوزره بحر طوفان خروش وغاشور آمیز
وهیجان آشوب جنگ وستیز رشک هنگامهٔ رستاخیز اولوب بریق ولمعان نیزه
وشمشیر کلال آوردهٔ خورشید وصدای بلند ادای کوس ونفیر اوتار گسل چنگ
ناهید کالای گرانبهای حیاته اجل چالاک وقضا سمسار ومیان جان وتن دتیر
وجوشنده رسم فراق ووصال درکار گردباد خیز معرکه سرمهٔ دیدهٔ کیوان وآب
سر چشمهٔ حیات برباد دادهٔ آتش تیغ وسنان کشتگان مردان میدانه
جشم حلقهای زره خونفشان نای زرین وخم روین سینه کوب ونالان
اولدیغی حالده اون یدی ساعت نجومی طرفیندن اثارهٔ قیام حرب وجنگ
واثارهٔ شرارهٔ طوب وتفنگ ایله مانند کوه ستوه پابرجای تجلد واصطبار اولان
گروه خبیث پژوده کفاری سرحد حیات وزندگانیدن دور ومهجور دوقوه
الظهر امانیلرین شیشهٔ عار وناموسلری کبی شکست ومکسور ایتمکده برگونه صرف
مقدور وبر وجهله اظهار توانایی وزور ایتمشلر درکه زال سپهر بیقرار بعدازین
ذکر رستم واسفندیاردن خجل وشرمسار ومریخ خون آشام فراز حصار فیروزه
بامدن انگشتهای تحسین وزنهار اولمشدر (بیت) زسم ستوران دران
پهنه دشت * زمین شش شد وآسمان گشت هشت * بیت مشهورینک
مضمونی اول روز مشرک سوزده هویدا یعنی تراکم گرد هیجادن جوهواده برسماء
غبار دخی پیدا اولوب کشته ارزندگانی کفارنه رتبه ده آفت زدهٔ تگرگ قهر دوار
وسوختهٔ برق شمشیر صاعقه کردار اولدیغنه تعیین حد ومقدارده * وکل قرار بالجماجم
بلعة * وکل مفیض بالدماء سیل * مضمونی ایله اکتفا به قرار ویرلمشدر القصه بطولها
ترکیب وترتیبی التمش بیکدن عبارت اولان طابور مقهورلرینک ثلثی مقداری
قهرا واسرا رسیدهٔ قتل ودمار وبقیة السیوفلری دخی مانند بنات النعش

پراکنده

پراکنده وتارمار اولمقده بی اختیار اولوب شب عشرت فوز ونصرت اولان
چهارشنبه گیجه سنک یدنجی ساعتندن اون یدی ساعت نجومی مرورنه دک
زبون کشمکش قهر وخذلان وجان بردهان وکار دبر استخوان حرکت مذبوحیه یه
صرف تاب وتوان ایدوب سپهر نیلی فام بام فسحتسرای غبرایه پردهٔ سیهتار
شامی آویخته ایلدکده افتان وخیزان ومنکسر وپریشان بلغراد پیشگاهنه
زعملرنجه ملجا اتخاذ ایتدکلری خندق قلرینه جان اتمق داعیه سیله بی سپر
وادی خزی وخذلان اولمشلر در * فقطع دابر القوم الذین ظلموا والحمد لله
رب العالمین * صف آرای فضای تقریر اولدیغی اوزره نسیم دلکشنهبوب
فوز وظفر صحرای مرقومی خاشاک وجود اشرارکدن مصفا ومطهر ایلدکدنصکره
قصبهٔ مرقومه جوارنده ضرب خیام اولنان محله سحری امالهٔ لجام ودفع تعب
واعبا وتدبیر وتداوی جرحی ایچون ایکی کون فرش قالیچهٔ ارام وگروه دلاوران
وزخمداران وردوسان وضابطان ایفای لوازم انعام واکرامدنصکره ماه مرقومک
اون سکزنجی کونی صحرای مرقومدن فلک طناب اقامت وتسخیر مخطوبهٔ بلغراده
تشحیذ مخالب سخنکیر همت اولوب دریای کوه فرسای جنود مهابت نمودک
امواج پیش رسی سالف الذکر خندق قلر کنارنه متعاقب الورود اولدقجه
لشکر کفارک بنیان ثبات وقرارلری مانند حباب ونقش سراب صورت فنا
وکیفیت هوایه انقلاب کوسترمکله (بیت) ما آزموده ایم بصد گونه بخت
خویش * بیرون کشید باید ازین ورطه رخت خویش * مفادنی پیشنهاد
ایدرک داخل مامن سور بلغراد اولمشلر ایکن هیئات هزیمت زده لرینه انده
دخی تثبت واستقراره قرار ویره میوب محافظهٔ قلعه ایچون قدر کفایه پیاده
وسواره افراز وابقا وبقیهٔ گروه اعدا سرکردهٔ غرور راشته ارلری
اولان السمن نام جرال بدکردار ایله نهر طونه اوزرینه ممدود ایکی قطعه جسر مجره
نمودلرندن قارشو یانچه وه اقه سنه مرور ه ابتدار ایتمشلر ایدی ازین جانب

سردار ظفر شعار حضرتلری دخی کمال ابهت و شکوه و عساکر فوجا فوج و گروها
گروه ایله حوالی خندقی پامال امواج صفوف و مجلای اشعهٔ اسنه و سیوف
بیوردقلرنده فضای صحرا خار و خس وجود اعدادن رفته و مصفا و لوازم
و اسباب محاصره موجود و مهیا بولنمغله اول شب پرطرب و شنبه صحراسنده
بیتوتت و فرداسی بالجمله اردوی ظفر جوی ایله پیشگاه قلعهٔ بلغراده نقل
رخت جلادت و ترتیب ادوات حصر و تضییقه مبادرت اولنمغله طرف طرف
صودن سویه یعنی نهر طونه دن صاویه وارنجه مترسلر حفر و احداث و محل بمحل متعدد
طابیه لر ایله قلعه کوب و رعد آشوب طوبلر و صاعقه نمون و قضا شئون خمپره
و هاوانلری وضع و ایجاد اولنمقدنصکره رشک روئین زر بر بر زمین اولان اول حصن
متین هرمان اساس و اول قلعهٔ رصین آسمان مماس که ارتفاع بروج
ممتنع العروجی خیره ساز دیدهٔ نظاره گیان و انخفاض خندق عمیق الغوری محیر
عقول دوربینان در سر برافراختهٔ اوج مناعت و پا فشردهٔ مرکز حصانت
اولوب اشکال مثلثه اوزره مبنی و انواع دقایق حربیه یی محتوی هر قلهٔ قافنما
و هر طابیهٔ کوه سیماسی اگرچه هیئت ترابیه ده متزلزل لکن اقسام بدایع
آتشبازی و اصناف صنایع رعاده اندازی ایله مثلثهٔ ناریه سپهر دواره داغ زن
سنیهٔ اشتهار ایدوکی فن آشنایان سطرلاب کارزاره ظاهر و آشکاردر
منقل پر آتش دار محاصره سنه ابتدار و شب و روز اعمال ادوات مقارعه
و مشاجره یه تشمیر بازوی اقتدار اولنوب بو طرفدن گاه گلهٔ طوب رعد آواز و گاه
دانهٔ خمپرهٔ صاعقه انداز درو دیوار حصار و قلل و بروج مناعت مداری سوراخ
بر سوراخ ایتمکله همنقش غربال خاک و مانند گریبان صبر عشاق چاک چاک
والحاصل ضرب بی اصول پیدرپیدن گرد خضیض بنیان پیوستهٔ اوج کیوان
و ریزه سنگ پران طنین انداز طاس آسمان اولوب و هر جانبدن دخی و جادلهم
بالتی هی احسن نظم اعجاز ترکیبی لامعه سنجه تخلیه و تسلیم قلعه ده مراعات

مراسم

مراسم انذار و ترهیب و ایفای لوازم استمالت و ترغیب ایله اول کوردلان
طریق هدایه سمت نجات و سلامت دلالت و ارائت اولنمقده ایدی بر وجه سابق
قارشو یانچوه جانبنه گچن بقیهٔ طابور مکسور دخی جانب مزبور سرعسکری
معیتنده اولان هنربران هیجانک سرتیز هجوم و اقتحاملرین آزمون
و امتحاندن صکره واردین طرفلرینه دوغری پی سپر وادی گریز و بو خلالده بوسنه
جانبی سرعسکری وزیر دلیر صدر اسبق علی پاشا حضرتلرینک یکرمی بیک
مقداری بوسنه دلاورلری و نیستان وغا شیرنرلری ایله بدا و ظهورلری
قلوب خافقهٔ اعدایه رعب انگیز اولمغله فیما بعد دشمن دینک نه طابورلرنده
امداد قلعه یه یارا و مکنت و نه محصورلرنده تحمل و اصطباره تاب و طاقت اولمغله
بر مدت دخی ورای دیوار عناد و اصراره تواری ایتدکلری صورتده فیما بعد نشانهٔ
دست ندامتلری اولهجق اعلام استیمانلری پیرایهٔ بازوی قبول اولمیوب
منکوس صرصر زدونارسایی و نکونسار صدمهٔ خذلان و رسوایی اولهجغن لوایح
احواللرندن بالاستدلال بازوی سخت نیروی پشیمانی و ندامت ایله دامن
عفو و استیمانه آویزان و سد دریچهٔ جنگ و پرخاشه دیدهٔ جان ایله نگران
اولدقلرین سرکردهٔ بی شرم و پرده لری اولان سالف الذکر والس
جنرال برقطعه مکتوب آشتی اشتمال ایله اظهار و اعلان و مذاکرهٔ مواد ایچون
بر معتبر کمسنه یی ارسال ایتمک اوزره استرخاص و استیذان ایتمکله
* وان جنحوا للسلم فاجنح لها * فحوای حکمت احتواسی مساعدهٔ استدعالرینه
تشیید عضد مدعا ایتدیکندن بشقه * بیت * نمی آید ز ما عاجز کشی چون خصم
کمفرصت * دم شمشیر ما از یک نگاه کرم برگردد * چونکه عنایت منتقم قهار
و موافقت بخت شهریار ظفر کردار ایله دشمن تبه کار گرکی گبی حد و مقدارینی
بیلوب و مرتکب اولدقلری نقض عهد و میثاقک وخامت عاقبتن اکلیوب وضع
گستاخانه و حرکت کمفرصتانه سنه اعتراف ایلدی بعد ازین نیاز

مسئوللرین قرین حسن اسعاف ایلمک دولت علیه نک دخی لازمهٔ شیمهٔ مروت ومقتضای شکرانهٔ غالبیتی اولدیغندن ناشی شرعا وعرفا وعقلا ونقلا روی امید ورجالرینه باب مساعده سد وچهرهٔ خواهش استدعالرینه حوالهٔ طبنجهٔ رد اولنیوب سردار مکرمت شعار حضرتلری طرفندن مکتوب مرقومه جواب اولمق اوزره سم وتریاقدن مرکب واجزای توبیخ وتسلیتدن مرتب حکیمانه وبزرکانه وغالبانه ومتواضعانه کلمات حکمت آمیزی حاوی وتعبیرات مصلحت انکیزی محتوی برنمیقهٔ مؤثر الادا تحریر واملا وناقل ورقهٔ مزبوره ایله تسییر واسرا اولندقده ماه جمادی الاولینک اون ایکنجی کونی رجال دولت چاساریه دن متیقظ وکار آگاه وامور آزموده وصاحب انتباه عد اولنان نایبرک نام جنرالی اردوی نصرت تجویه ارسال وتقدیم ومسفور والسنک سرکرده لکی حسبیله طرف چاساردن جنک وصلحه دائر عنوان منشور اختیاری اولان رخصت کاملهسن جنرال مرقومه تفویض وتسلیم ایتمشیدی زبانزد براعهٔ اجمال اولدیغی اوزره نیچه طائفه سیله ابتدای وقوع جنک وجدالدنبرو ترتیب دادهٔ شحنهٔ غدر ونفاقلری اولان بازار کاسد متاع کارزارلرنده ترویج کالای خصام ولداده چندان امتداد دویرلیوب تیزالدن برکله ربالق ایله برچیدهٔ بساط فراغت اولمق مرکوز ضمیر خباثت تخمیرلری اولدیغنه بناء اصلاح ذات البینه حشمتلو فرانچه شاهنشاهنک درمیان اولان توسطنی قرین قبول وابتهاج ومشار الیهک آستانهٔ سعادتده مقیم ایلچیسی طرفلرندن بضاعهٔ رخصت دخی ویرلمکله سرمایهٔ وقت احتیاج ایتدکلرندن ناشی سررشتهٔ سلام متمنای مسالمهیی دخی قطعا الدن براقمیوب ایلچی مومی الیه طرفنه التماسکونه تحریرات ایله پی درپی اولاقلری متوارد وبو بابده زیور شادروان دعالری اولان فوارهٔ خواهشلری رواق کاخ اشتهاره متصاعد اولمغله دولت علیهٔ نصرت آیات دخی حسب الاحتیاط طائفهٔ مسفورهنک بو وادیلرنده مجازاة والزاما للحجه کندولره

مماشاة ضمننده ایلچی مرقوم آستانهٔ سعادتدن اردوی همایونه احضار وانجام کاره انتظار ابر مدت نیشن قلعهسنده مکث وقرار ایتدیرلمشیدی بروجه محرر دشمن لئامدن کما ینبغی اخذ ثار وانتقام ومقصود ومراد اولان تسخیر بلغراده تشمیر ساعد توفیق مساعد اهتمام اولنوب وفیما بعد جانب اعدادن مدافعهیه عدم قدرت ایله امارات یأس وحرمان وجا بجا علایم تسلیم واستیمان هویدا ونمایان اولدقجه ایلچی مرقوم دخی نیشدن اردوی همایونه دعوت اولندیغنه بناء بوخلالده واصل اردوی باهر الاجلال اولمغله سابق الذکر مرخص اولان نایبرک جنرال ایله مذاکرهٔ مواد مصالحه ومقاولهٔ شروط مسالمه ایچون طرف دولت علیه دن اردوی همایون قاضیسی فضیلتلو اسعد افندی ورئیس الکتاب مصطفی افندی وبو عبد فقیر تعیین وتنصیص وبر اسلوب معتاد عقد انجمن مکالمهیه برخیمه تخصیص. بیوریلوب دولت علیه مرخصلری وجنرال مزبور ومتوسط اولان ایلچی مرقوم بالدفعات اجتماع وملاقات ایله نسخهٔ غامض الترکیب مشکلات موالاتدن استنباط مسئلهٔ عویصهٔ مصافات ایچون انامل امعان وتدقیق ایله تقلیب اوراق مباحثه وجدال وقصر وتطویل رشتهٔ پیچ درپیچ مقال اولنه رق قیل وقال طرف چاساریه دن اجتسار اولنان حرکات ناهمواری اغتفار واعتذاری ضمننده برسم هدیه بلغراد قلعهسن وایالت ومضافاتندن اولان بکوردلن قلعهسن وبوسنه حدودی نهایتنه منتهی اولنجه نهر صوه ساحلنده واقع نیجه بقاع واصقاع ورباع وقلاعی دولت علیهیه تسلیم شرطیله بعض قیود وعهود دخی عقد پروین انتظام مصالحهیه کشیده وتنظیم وطرفیندن مواد معقودهیی متضمن اساس تمسکاری تحریر وترقیم وماه مبارک جمادی الاولینک یکرمی یدنجی کونی برقاعدهٔ معتاده حضور صدر اعظمیده بوسنه وروم ایلی والیلری ووزیرین مکرمین ومشیرین محترمین علی پاشا حضرتلری وطرفینک مرخصلری ومتوسط اولان ایلچی مرقوم وسائر وجوه واعیان اردوی ظفر نشان حاضر اولدقلری حالده

سالف البيان مواد تمسكلرينك مبادله لرينه ابتدار وجانبيندن علايم آشتى
ومضافات اشاعت واظهار اولدقدنصكره چندروز دخى قلعهٔ مرقومه يه ترتيب
حفظه وحراس وروم ايلى واليسى وزير مكرم على پاشا حضرتلرى بلغراد
محافظلغى وسرعسكرلكى ايله وارودش قلعه يه برسراى شهرت آرايه تمكين
واجلاس بيوريلنجيه دك اردوى هامون پوى اسلام صحراى مرقومه ده مدطناب
آرام وشهر جمادى الآخره نك اون برنجى كونى رهبرئ توفيق ونصرت وپيروئ
حبور ومسرت ايله فضاى مزبوردن رفع خيام تيمن قيام وجانب استانهٔ دولت
آشيانه يه توجيه رايت ظفرار تسام *الحمد لله الذى هدانا لهذا وما كنا لنهتدى
لولا ان هدانا الله* بالاده زبانزد يراعهٔ اشارت اولنديغى اوزره چونكه چاسار ايله
جاريجه بيننده نردماده نطاق اشتباك علاقهٔ اتفاق وارتباط سلسلهٔ وفاق وزره
مشدود ومستحكم وجنك وصلحده بربرلرندن عدم مفارقت ومباينت كيفيتلرى
معهود وملتزم ايدى اكرچه تيغ بهرام انتقام دولت ابد قيام ايله حبل التئام قوى
الابراملرى پذيراى نقض وانفصام اولمغله نسخهٔ آب زده واتفاقلرى تقويم
پارينه سال كبى منسوخ الاعتبار اولمشيدى لكن طائفهٔ مسقو دخى ابتداى غدر
ميثاقدن برورشتهٔ ناتابيدهٔ مسالمه يى پيچيدهٔ انكشت رغبت ايلمكدن
فراغت ايتميوب برطرفدن اشعال نائرهٔ قتاله فروزينهٔ ادوات اعداد وبرجانبدن
دخى اسالهٔ جويبار احتياط ايله تدارك لوازم اطفا واخماد ايدرلرايدى وبعونه
سبحانه نمچه طائفه سنه تجريع واذاقه اولنان تلخاب ناكوار قهرودمار فيمابعد
كندولره دخى سياه مستئ صهباى اغتراردن مورث صحو وانتباه اولمغله دولت
عليهٔ ابدى الاستمرار ايله نمچه چاسارى بيننده لوايح حالدن تمهيد وانعقادنه
استدلال اولنان مسالمهٔ آرام اشتمال خلالنده بزم دخى بوامر خير انجامه ادعاى
ميل وخواهشمز تصديق وهمان زبيرهٔ مصالحه مزمناسب كورلديكى وجهله تسطير
وتنميق اولنسون ديو فرانچه ايلچيسى مومى اليهه توصيه وتحرير وطرفلرندن دخى

مرخص شكلنده برمعتبر بكزاده لرين ارسال وتسيير ايتمشلرايدى واقعا طائفهٔ
مرقومه نك دولت عليه ايله نمچه لو بيننده ملحوظ اولان تصورلرى رسيدهٔ رتبهٔ
تحقيق اولمغله درعقب كندو امرلرينك دخى بلاتأخير وفاصله درجهٔ تمشيته ابلاغى
خصوصنى بكزادهٔ مرقوم مرة بعد اخرى الحاح واستدعا ايتديكى ايلچى مومى اليهه اعلام
وانها واثناى حطترحالده بوكيفيتك دخى حسن صورته سبك وافراغنك نياز ورجا
ايتمكله صحراى بلغراددن نيشه وصوله دك مذاكره ومكالمه سى مقتضى اولان
مواد دولت عليه مرخصلرى ومتوسط ومرخص مومى اليهما وساطتلريله بالمذاكره
وطرفيندن ريختهٔ قالب تقرير وتعبير اولنان سبايك قيل وقال بنجه دفعه حدهٔ
امعان واحتياطدن امرار ومحك تأمل ملاحظه ده امتحان واختبار اولندقدنصكره
ميانه ده منشأ بغضا ومبدأ غوغا اولان ازاق قلعه سنك بالكليه هدمى وبعض
كماشتكان سرحدك قصور وفتورلرينه بنا اطالهٔ اقدام تجاوز ايتدكلرى محللرك
كماكان ردوترك ماده لرى واسطة العقد شروط اولمق اوزره نسيج زرتار مصالحه
پيچيدهٔ منوال اتمام وصحراى نيشده دخى طرفيندن مواد تمسكلرينك رسم اوزره
مبادله لريله رسيدهٔ سرحد اختتام اولدى سبحان من تحير فى ذاته سواه ضمائر
ارباب نهايه ستير پردهٔ خفاده كلدركه چاسار تباهكار ظاهرا جاريجه ايله
درميان اولان رابطهٔ اتفاقنك مراعات ومحافظه سى وحقيقة غدرانه كسب
منفعت وتوسيع مملكت ملاحظه سى ضمننده دولت عليهٔ ابدى الاستمرار
ايله محكم واستوار اولان مراثر عهد وميثاقه حوالهٔ مقراض نقض واخفار وثغور
اسلاميه دن نيش وودين قلعه لرينك محافظه واحراسنه صرف نيروى
اقتدار ايتمشيكن ملوك نصارا ميانننده انواع متانت ومناعت واصناف صعوبت
وحصانت ايله مدار اعتنا واهتمامى اولان اطهٔ كبير وبلغراد كبى ايكى قلعهٔ هرمان
بنيادن قطع ايادئ تصرف وتخليه وتكلف ايدوب ذهب الحمار يطلب قرنين
فعاد مصلوم الاذنين صورتى جلوه كرمرآت اوهام نماى خوليا وداغ افتضاح

درسوایی جبههٔ ادعاسی اولمغله الی لابد ابدا کی اوکتاوفوک نفخ ترانه سن دمساز
سوز وگداز ایده رک انکشتخای تأسف ودست تکزای تلهف اولمسی جای
اعتبار اولی الابصار ومحل انتباه واتعاض اصحاب تجارب واختبار در مهر جهان افروز
سلطنت عثمانیه نک ابتدای طلوع وظهورندن برو کوکبهٔ دولت اسلام
آفاقگیر ودبدبهٔ سطوت دین ابد قیام رسیدهٔ کرهٔ اثیر اولوب صدای ناقوس
کفار پست اندر پست ولوای منکوس اشرار شکست اندر شکست اولدیغی
بو دولت ابد مدتک کتابهٔ طاق اشتهاری اولان فتوحات جلیلة الآثارندن
بدیدار اولوب لکن آفتاب عالمتاب فوز وظفر هربار دریچهٔ آمال اسلامیانه
پرتوریز اولسه دیدهٔ رواق نشینان ایمانده فی الجمله خیرکی غفلت حصولیله
رؤیت اسباب صوریه ومحافظهٔ لوازم ضروریه دن تکاسل اولنمق حالتندن
تنبیه وایقاظ ربانی ضمننده لحکمة بج قلعه سنده ظهور ایدن هزیمت وپریشانی نیجه
مدت ظاهربینان عوامک اعصاب حمیتلرینه ایراث فتور ونیروی بازوی
همتلرینه ایجاب قصور ایتمکله اولوقتدن برو نیجه طائفهٔ سیله درمیان شطرنج
حرب وکفاح وجناغ صلح وصلاح اکثریا غلبه ودستبرد جانب کفارده هویدا
وگاه وبیگاه برمنصوبهٔ الحرب سجال حالتلری دخی اگرچه رونما اولمقده ایدی فاما
تاریخ مزبوردن حالا حامی بیضهٔ اسلام وماحی رونق کفرهٔ لئام اولان شهنشاه
دارا عنوان وشهریار گیتی ستان شوکتلو کرامتلو قدرتلو مهابتلو
سلطان محمود خان دام محفوظا بعنایة الملک المنان افندیمز حضرتلرینک ایام
فیروزی انجاملرینه گلنجیه دک طائفهٔ مسفوره دن بروفق مرام اخذ ثار وانتقام
ایلمنه محارباتده کماینبغی القای خجلت غالبیت ونه مسالماتده تحمیل گرانبار منت
اولنمق کیفیتلری میسر ومقدر اولنمامقدن ناشی جماخونهٔ دین وبلکه کافهٔ
مسلمین داغ بردل غیرت وگداختهٔ بوتهٔ حمیت اولهرق ایالمجه کفره سنک
دخی شکست طلسم استدراجی ایلمنه وقتده تزید حرارت مزاج ونه ایالمده

تحصیل

تحصیل قوت مسرت ابتهاج ایدرز دیودار وخانهٔ عنایت الهیه دن بوداء العضالک
دواسنه دست گشای مسئلت واشک ریز ابتهال وضراعت ایدیلر
اول وقت طائفهٔ مرقومه ایله تأسیس وتمهیدینه ضرورت ایجاب ایدن مبانیٔ
سست بنیاد مهادنه یه میل ورغبتده گاه سوء تدبیر سرعسکر وگاه توانی وتقصیر لشکر ایله
بسط مقدمات اعتذار اولنمق ملتزم ودرکار ایدی حتی وهبی مرحومک چکیدهٔ
خامهٔ نزاکت اثری اولان مقالهٔ صلحیه سنک موضوع بحث ورؤس مسائلی
اعتذار ظریفانه وحسن تعلیلدن عبارت ایکن لله الحمد والمنه عون عنایت
جناب پروردگار وقوت بخت شهریار قوی الاقتدار ایله عامهٔ اسلامیانک
دیده دوز ترصد وانتظار اولدیغی کوکب دنباله دار فوز ونصرت زمان سعد اقتران
سلطنتلرنده طالع ودرخشان ودل ودیدهٔ جهانیان نور سرور ایله لبریز
وملان اولوب جلوه گر مرأت ظهور وواسطة العقد سنین وشهور اولان گرگ
محاربهٔ بهرام پسند وگرگ مسالمهٔ آرام پیوند عهد فریده مثلی نامسبوق
مآثر جلیلة الاعتبار وآثار مستوجبة الافتخاردن ایدوکی مسلم تاریخ بینان
روزگار در جناب برازندهٔ سریر داوری وتاج بخشندهٔ خسرو خاوری
جل شانه وبهر برهانه خدیو کشور جلائل خصال شهریار معدلت گستر
محمود الفعال افندیمز پادشاه اسلام پناه وظل الله ظفر دستگاه حضرتلرینک
گوهر عالمبهای کان امکان وشعشعه پاش زمین وزمان ذات محمود وجود خیر
ومسعودلرین همواره رونق نگین سلطنت وپیرایهٔ دیهیم دولت ایدوب
رعادهٔ اژدر پیکر سطوتلرین مهابت انداز قلوب مشرکین وبریق صمصام
زمردفام شمشیرلرین کورساز دیدهٔ ماران اعادیٔ دین ایلمکدن خالی اولمیوب
بوندن بویله دخی نیجه قلاع حصانت مدار بناهی آوردهٔ کمند خاقان بند تسخیر ونیجه
دشمن قوی الاقتدار خودکامی زبون سرپنجهٔ قهر وتدمیر ایتمکله زمزمهٔ
کوس دافع البؤس جلادتلری زلزله افکن اقطار وصدمهٔ دبوس

کاسر الرؤس حماسیتلری نخوت شکن دشمن مکار اوله آمین بحرمة سید المرسلین

❀ نظم ❀

حضرت پادشاه هفت اقلیم
زینت تاج و رونق دیهیم

آب روی شهان روی زمین
یعنی محمود خان عدل آیین

ایلمش ذات پاکنی مولا
باعث امن و راحت دنیا

اولدی عهدنده عالم آسوده
حکم عدلی روان هرسوده

بارك الله کمال همتدن
حومهٔ ملك دین و دولتدن

ایتدی تطهیر لوث فتنه وشور
آب شمشیر ایله پادشاه غیور

باخصوص اول عدو بدکردار
یعنی نمچه دیدکلری غدار

بردلان جمله داغ بردل ایدی
اخذ ثارنده پای در گل ایدی

عالمی ایلمشدی دیده براه
حسرت انتقام بردلخواه

همتیله خدیو کشورگیر
آنیده شویله ایتدیکم تدمیر

قلعه‌لر آلدی انتقام آلدی
اهل اسلام جمله کام آلدی

چونکه صلح اولدی سید الاحکام
ویردیلر صلح ایله بو امره ختام

صلح اما که غالبیت ایله
حق انصاف ایله مروت ایله

حاصلی جنك و صلح مردانه
جمله‌سی غالبانه شاهانه

دولتی دائم ایلسون باری
عالمه فیضنی ایلسون ساری

اوله اقبال و دولتی مزداد
کون بکون صد سرور ایله دلشاد

ایده تا کم شفق ایله کردون
تیغ بهرامی تابدادهٔ خون

اوله قطعی مثال تیغ قضا
حکم تیغی جهانده سرتاپا

خسرو خاور اشعه سریر
قلعهٔ شامی تا ایده تسخیر

نیچه فتح جدیده مظهر اوله
شرق تا غرب اکا مسخر اوله

تا اوله صلح و جنك نور و ظلام
اوله خورشید کبی غالب تام

❀ در ستایش احمد پاشا والی بغداد ❀

ایدنجه خامهٔ سحرآفرینم خرده جولانی
اولور نقش پر طاوس داغ حسرت مانی

خیال موشکافم جوهر فردی ایدر قسمت
سبك روحی طبعم کوهه ایتدرمز گران جانی

یا مرآت صفا اندر صفادر ذهن دراکم
کاودر آیینهٔ کیتی نمایه صورت ثانی

صفای جوهرندن جوهر کل ایلر استمداد
لقای منظرندن روح اعظم مست حیرانی

ایدرسه نخلبند کلك سحر آثار اندیشه‌م
فضای پهن تحریر اوزره نوطرح خیابانی

اولور هر نکتهٔ رنگینی بر گلغنچهٔ رعنا
اولور هر مصرع برجسته بر سرو خرامانی

یاخود مشاطهٔ جادوی خامه‌م ایتسه تردستی
ویرر ابکار افکاره بو کونه زیب روحانی

ایدر فتنه ایله چشم پرفسونه سرمه سالقلر
ایدر رنك حیادن غازهٔ رخسار جانانی

کلیم خامه‌مك اعجازیدر احباب واعدایه
ویرن که چاشنی نیشکر که حکم ثعبانی

مسیحم نطقمك آثاریدر موتای الفاظه
ویرن که فیض نیسانی ویرن که مایهٔ جانی

غزال چینه ایتدرمز خجالت نافه کسترلك
ایدنجه خامهٔ معجزنگارم عنبر افشانی

مزیندر سراپا حسنله هر بیت معمورم
دینلسه مصر معنی‌یه سزادر یوسف ثانی

بنم اول خسرو داراشکوه ملك معناکیم
کوریدی شوکت نظمم اولوردی لال خاقانی

معارف عالمن تسخیر ایدوب شمشیر اندیشه‌م
ایچندن بر قلیچ تیماریدر ملك سخندانی

اشارات اوشفانك کوشهٔ چشممده قانونی
بکا بازیچهٔ طفلانه کلمز زیج ایلخانی

بن اول کشاف روشن طبعم ایلر حسن تقریرم
مثال آیت نور انفس و آفاقی نورانی

سرافرازم کمالات و معارف فهم و دانشله
تکلف برطرف کچدم بو وادیلرله اقرانی

نقیصه وار ایسه ذاتمده عنوان کتابتدر
قصورم وار ایسه بلمم مکر بر ریش طولانی

بن اول وصاف استغنا پسندم کاولدی مداحی
بنم حمد و حمك خانان جنکیزی و ایلخانی

سمی احمد مختار پاشای کرم کردار
مشیر و دادکار و حامیٔ دین مسلمانی

٥٦

نه پاشا آصف مقبول عالم داور اکرم
خدیو جم شیم دارا حشم اسکندر ثانی

نه آصف صفدر کسری شکن دستور شیر افکن
هم آورد تهمتن قهرمان جنک ماهانی

نه آصف شهسوار یکه تاز عرصهٔ مردی
نه آصف رستم شمشیرباز رزم خاقانی

دربحر شجاعت کوهر زرافر همت
فروغ مهر دولت اوج بخت ماه رخشانی

سنانی فطرتدر سپهر دولت و اجلال
بریق تیغی مهر انور برج جهانبانی

کمانی کوشه سنده فتح و نصرت چله کشلردر
حریم دولتنده معتکف توفیق ربانی

ایدر تفریق صورت صدمهٔ کرزی هیولادن
ایدر تقسیم نقطه موشکاف تیر پرانی

وغاده ابر خونریز و سخاده بحر کوهر خیز
کف دریا نوالی سایهٔ شمشیر برانی

بنای حادثات آب تیغی سیل کوه انداز
خدنکیدر اثر ایشه شهاب رجم شیطانی

بزرکی خانه زادی مجد و رفعت سایه پروردی
سخا ملک یمینی مرحمت منقاد فرمانی

شفق ته جرعهٔ مینای بزم جاه و اجلالی
فلک یک کاسهٔ فیروزهٔ کیلار عنوانی

فلکده قطع رتبه خدمت تیغ ایله بهرامه
درنده مشعل افروز اتیسه لایق چرخ کیوانی

سبق آموز تدبیر اصابت کستری برجیس
عطارد در دبیر منقبت تحریر دیوانی

اکر تل قیرماسه بزمنده رامشکر ایدی ناهید
اولنجه مهر انور نیزه دار رزم میدانی

قمر زر مهچهٔ اعلام نصرتدر او دستوره
فلک سرتاپا خدمتده بلمم بن بونی آنی

خدیوا آسمان قدرا مشیرا داورا صدرا
ایا ذات شریفی نسخهٔ اقبالک عنوانی

سن اول صدر مفخمسن که طوتدی صیت اجلالک
عراق و روم و اقصای حجاز ایران و تورانی

سن اول تنها سوار عرصهٔ پهنای هیجاسن
ایدر سرسام بیم سطوتک سام و نریمانی

دکلدم سندن اول کم سنک مداحی هم اولم
چرا کاری کند عاقل که باز آرد پشیمانی

سپهر پیری عاجز ایلمشکن شورش فتنه
جهانه کلدی تدبیرک ایله راحت تن آسانی

دکلدر ذاتکه بابدلاف اسکندر اطلاقی
که ایتدک سد همت فتنهٔ یاجوج ایرانی

سن اول ذات مکرم مظهر تسخیر عالمسن
که مداحک کورن هم کورمین قاصر اکردانی

نه سد فتنه توجیه نکاه التفات ایتسک
همیشه سازکاره دوندرردک چرخ کردانی

عجمی دزد خونخواره کوز آچدرمز ایسه عدلک
که فارغ ایتدی دزدیده نکهدن چشم فتانی

پریشانی کورنمز اولدی عهدکده مکر عاشق
خیال زلف یار ایله کوره خواب پریشانی

سزادر بعد ازین شمشیرکی آص طاق عرش اوزره
قودک تأثیرنده غمزهٔ ابروی خوبانی

کوروب اشفاقکی خلقه فلکده ایتمدی هرکز
مقدم ایتدیکی اطواره اظهار پریشانی

صفای بال ایله هرکس ترنم ساز آسایش
محلدر بنده بلبل کبی ایلر رسم غزل خوانی

تماشا بش هلال اوستنده ایتدم ماه تابانی
آلنجه دستنه اول ماه پیکر جام رخشانی

دکل تشبیه تام اول بدر حسنه ماه کنعانی
کایدر صد یوسفی چاه زنخداننده زندانی

اولور شیرازهٔ جمعیت دللرنه حالتدر
پریشان ایلدکجه زلفنی تار پریشانی

نکه شوریده زلف آشفته سرمست و کریبان چاک
کورن اولمزمی مجنون اول بت آشفته سامانی

سحاب مرحمتده رشحهٔ وصلک ایدر اشراب
اکرچه برق خرمنسوز درلبلرده خندانی

سیه تاب ایتسه تیغ ابروان ناز حدتله
اولور برجدول آب بقا هر چین پیشانی

قو تصدیعی بتر راغب غزلده ایردی پایانه
اجابت منتظر هنکام هنکام ثناخوانی

اوله تا چرخ کردان چشمهٔ خورشید نورافشان
اوله تا معتدل هم کائناتک چار ارکانی

ایده پاینده تابنده همیشه اعتدال اوزره
مزاج دولت و اقبالنی تأیید ربانی

❀ تاریخ جامع علی پاشا ❀

امام اهل سنت حضرت سلطان محمود دک
وزیر اعظمی یعنی علی پاشای آصف را

کلمدن صدره موقوف ایلدی خیراته اوقاتن
نیجه مسجد نیجه تکیه نیجه چشمه ایدوب احیا

اوخیراتک بریده اشته بو پاکیزه جامعدر
که اولدی قبه‌سی کردونه حرف انداز استعلا

مقرنس طاق محرابی صباح الخیر پیشانی
منار نازکک اندامی عمود صبحدر کویا

همیشه قبلهٔ حاجات ایدوب درکاه بانیسن
بونک کبی نیجه خیراته توفیق ایلیه مولا

ایدر اسمیله تاریخن بو مصرع راغبا تفهیم

یاپلدی موقعنده جامع النورعلی پاشا

تاریخ فتح بلغراد

چقاروب لشکر کفاری دیدم تاریخن
بلغراد قلعه سنی آلدی محمد پاشا

تاریخ مفتی شدن اسعد افندی

حبذا فرخنده شب صد لیلة القدرش فدا
میشود گر دسر صبحش هزار ایام عید

خفته بودم برفراز بستر غم سرگران
ناگهان برگوشم آمد از بریدی این نوید

این چه خفتن بیمحالست این چه خواب بیمناک
سربرون آور که هان صبح امیدت بردمید

واجب آمد طالع عرفان شود پاک از نحوس
نیر فتوی ز برج سعد اکبر شد بدید

یعنی مفتی زمان با ارث واستحقاق شد
از برادر از پدر آن صاحب خلق حمید

حضرت علامهٔ روم اسعد سعد اقتران
سید ارباب فضل و فخر اهل رأی و دید

در اصول ابن همام و در فروعات ابن تاج
در شریعت بوحنیفه در حقیقت بایزید

اصل و فرع و عقل و نقل آورده یکجا مجتمع
ذات او چون نسخهٔ مجموعهٔ پاک حفید

میکند از طور و فضلش ابن سینا اقتباس
بوسعود از نیر فیضش بر آید مستفید

در اشاراتش خفی اسرار قانون حکم
گشته تلویحات او بر اصل دین رکن مشید

آن قدر صیتش بلند آمد در احیای علوم
همچو شیر از هیبتش روح غزالی میرمید

خسرو علم این دررا همچنین آورده بود
دست فکرش گر بقعر بحر کنز او رسید

از ید بیضای فضلش دست نگرفتی اگر
این زبردستی ز بیضاوی کجا بودی امید

مضطرب بودی زتقصیری که در تفسیر داشت
تا بکشفش شد مجلی روح کشاف آرمید

کیمیاری یافت اطباق ذهب نظم شدوذ
تازابریز کلامش ساختند اطواق جید

آمدی ابکار افکارش نمودی رونما
شیوهٔ بکر خیالش را اگر در خواب دید

قطب شیرازی پریشان بودی اوراق هنر
گر نشد تار نگاهش برگ جمعیت ندید

تار انفاسش شدی بگسسته از فرط خجل
گر بدیدی سلک نظمش صاحب عقد الفرید

همچو ثعلب در ادب پیشش نیاید گربه
گرگ باران دیده بودش اگرچه این رسید

بود طغرای ز منشور کلامش نقطهٔ
طفل ابجدخوان کتابش بود ابن العمید

از مشاهیر جهان باهر که سنجم برگران
نسبت قدرش بهر فردیکه کردم برمزید

مشکلست از عهدهٔ وصفش برون آید کسی
آمد از وصاف غور بحر فضل او بعید

کی زند دم در مدیحش همچو من افتادهٔ
در چنین گرداب اندوهی زساحل ناامید

لیک یاسی ها همچنین گفتم بخود دون همتست
درهٔ بحر تفکر بایدم هرسو دوید

دست و پایی میزنم باری برآرم گوهری
از پی اکلیل تاریخش شود اما فرید

حمد لله چون خلوصم تام تاریخ آمده
جاه سامی رکن فتوی با دبا اسعد سعید

داور اسعد اختر از رخصت لطف قدیم
گرچه گفتارم زبی ربطی تصدیعی کشید

لیک دارم بی تکلف از بیان واقعی
چند حرف بی ریا در دل که میباید شنید

گردشش بسیار خواهد تا فلک جمع آورد
همچو من سحرآفرینی چون تو ممدوحی وحید

جلوه در تازی و ترکی نیز دارد خامه ام
لیک این معنی عنان نمرا بدین وادی کشید

چون باقلیم عرب دیبای زیبای عجم
مینماید در بر دوش سخن طرز جدید

با همه انها شود نساج اوردومی نژاد
در پریشانی چنین آورده مویش را سفید

سرفرو نفکنده بودی از عزیزی با فلک
لیک از بار گران مصریان قدش خمید

از نگاه لطفت اما هست امیدش بسی
تا شود از کردهٔ خود منفعل چرخ عنید

شکوهٔ گردون درازی میکشد راغب خموش
کن دعای مجد و اقبالش بدرگاه مجید

تا بود احکام امضای شریعت مستدام
تا بیاجوج فتن ارکان دین سد سدید

با اشاراتش بشارت بخش ارباب نیاز
خامهٔ رأیش بود قفل حوادث را کلید

تاریخ اوتاغ علی پاشا

خدیو جم حشم سلطان محمود فلک قدرک
اولوب فرق نامه ظل چتر رأفتی ممدود

قباب بارگاه رفعتی افلاکه سر چکسون
طناب دولتی اوتاد آباده اوله مشدود

اوداد ارجهانڭ صدر والا قدر دستوری / علی پاشای آصف عزم و رستم رزم و حاتم جود

مشیر کاردان و مستشار خسرو دوران / اولور توفیق و نصرت رشتهٔ تدبیرنه منضود

سماحت مایهٔ تخمیری همت زادهٔ طبعی / حماست عنصر ترکیبی قلب صافی فیض اندود

سعادت خانه زاد طالع دولت مربیسی / دکل مظهر بو فیض و رفعته هر مقبل و مجد ود

او دستور ظفر یاور کیم ایتدی لطف طبعندن / بو طرح اوزره بو زیبا بارگاهی مثلی نامشهود

زهی والا او تاغ دلکشا کیم کورمدی مثلن / قورلدن لاجوردی خیمه سن چرخ زمین فرسود

عجمی خامهٔ مانی ویررسه سکتهٔ حیرت / نکارستان چینه اولدی نقش دلکشی محسود

زمین آسمانیسنده خورشید ایدی برشمسه / ثریا برقطاس ایدی فلکده اولمسه مرصود

بولنسون جمله آرام و صفا و ذوق و آسایش / درونده کردن غیری برشئ اولمیون مفقود

همای چتر فیضی سایه انداز اولسون آفاقه / زلال جودی اولسون تشنکان عالمه مورود

ستونی رفع اولنه قبچه دیسون نار بویله تاریخن / علی پاشایه باری بارگاهن ایلیه مسعود

✽ برای فتح قلعهٔ بلغراد ✽

چقاروب لشکر کفاری دیدم تاریخن / بلغراد قلعه سنی آلدی محمد پاشا

✽ برای شیخ الاسلام چلبی زاده عاصم افندی ✽

اهل پرور قدر دان دهر سلطان مصطفی / طبعی نقاد معارف رأی و تدبیری سدید

خدمت علمیه و سیفیه دن هر منصبه / انتخاب ایتمکده اهلن ایلدی جهد جهید

ان تؤدوا نصنه نظم نظام دولته / ایلدی دستور هر جاه اولدی بر بیت القصید

ایتدی هر بر رتبه نڭ اهلی محلنده قرار / ظل انصافی اوله فرق انام اوزره مدید

عاصم اسمعیل افندیله ویروب زیب و شرف / صدر فتوانکده ایتدی قدر و اجلالن مزید

کنز اسرار معارف ناظم سلک درر / حره بخشای فوائد ناثر عقد الفرید

ایمز اولدی اعتنا تنویر ابصاره فحول / کوردی بحر رائق فضلنده ساحل ناپدید

رکن علمنده عماد دور کهنده عمید ایدی / عصرنه ادراک ایدیدی صاحب ابن العمید

بویله ذاتڭ مسند فتوایی تشریف ایتمسی / اولدی ارباب کماله عید بر بالای عید

دوشدی ارباب معارف عرض کالا فکرنه / کلدی پیرانه بمنده طبعمه شوق جدید

سویلدم راغب قصور رمله همان تبریکنه / شویله بر تاریخکم هر بیتی بر قصر مشید

بیکده برانجق دوشر بو رسمه تاریخ لطیف / جاه فتوی اولسون اسمعیل افندی یه سعید

✽ برای ولادت هبة الله سلطان ✽

داور جم عظمت پادشه هفت اقلیم / اولمز بابنه اسکندر و دارا دربان

مصطفی خان مکارم شیم و عدل آیین / خیر محض ایلدی دنیایه وجودین رحمان

ناظم کار ملل هادم آثار خلل / حامی بیضهٔ دین ماحی ظلم و عدوان

ذاتی رحمت ایدی چون عالمه اول سلطانڭ / نسل پاکینه دخی حسرت ایدی عالمیان

جمله اولمشدی بو امیدیله باصدق درون / دست برداشتهٔ درگه حی و منان

درعقب حسن قبولڭ اثری ظاهر اولوب / ایتدی بر دختر سعد اختری مولا احسان

اولین موهبهٔ حق ایدی چون اول کوهر / اسم سامیسنه اولدی هبة الله عنوان

اولدی بر درهٔ اکلیل سعادت حقا / نیجه شهزاده طلوعینه دلیل و برهان

عالم اولدی بو مسرت ایله سرشار صفا / بیقلوب کیتدی کدر باشنه تنکڭ اولدی جهان

شوقله اهل سخن وادی تاریخده دوشوب / اولدیلر هر بری حالنجه بو پهناده دوان

بنده سی راغب کم مایه دخی پیرانه / لنکلوک ایلیه رک اولمشیدم کرم عنان

لطف و اقبال ولی النعمله بولدم / شویله تاریخ که حقنده دینله شایان

بیکده بر واقع اولور بویله دلارا تاریخ / اولدی کونه طرب آور هبة الله سلطان

✽ تاریخ برای جامع شریف در اسکدار ✽

مقتدای اهل سنت جامع مجموع خیر / قیلدی چون بو معبد زیبایی انشا بی ریا

صدر عصری بنده‌سی راغب دیدی تاریخنی
جامع رعنا بنا شاه سلطان مصطفی

❀ تاریخ برای شاه سلطان ❀

داور دادار دوران شاه سلطان مصطفی — ایلسون باری وجود دین عالمه راحت‌رسان
ظل عدلن مدا ایدوب فرق انامه تا ابد — سایهٔ الطفنده آسایشس بوله کون ومکان
شاهزاده یدی بو دفعه کرچه مسئول انام — اولدی دختر اولسنده لیک بو حکمت نهان
یعنی برشهزاده انتاجنده استدلال ایچون — اولدی تالی ومقدم ایکی دختر بی کمان
درک ایدوب بو نکتهٔ مخفیه‌یی اهل خرد — اولدی مأمول ظهورندن زیاده شادمان
اولسه مستثنی شرفله وجهی واربا نیسک — بو یله بر وقته طلوع ایتمز تصادف هر زمان
شاه سلطان اسمنه اولدی سزاوار اولمسی — خرقهٔ شاه رسل روما لی ایله توأمان

اولدی راغب چونکه پیت خامهٔ اهل سخن
حامهٔ تاریخده شوق مسرتله دوان

❀ تاریخ شاه سلطان ❀

بنده پیرانه آلوب دستمه عصای خامه‌یی — پیر اولدم شوخ رفتارانه اما ناتوان
سویلدم شایستهٔ شاباش برتاریخکم — اسرم درت اوستنه حلوانئی بی امتنان

چار اقطاره فلک نشر ایلسون تاریخنی
باد دائم شاه سلطان بنت سلطان مصطفی

❀ تخمیس برای غزل شوکت ❀

فروغ آتش صهبای جان از فیض تن باشد — لطافت بخش آب زندگی خاک وطن باشد
مرا این نکته روشن از غبار طبع من باشد — صفای جوهر جانهای آگاه از بدن باشد

کل آیینه را خاکستر گلخن چمن باشد

بهم هوش جنون مستی و مخموری نمی ماند — ز خود وارفته راعیبی و محذوری نمی ماند
به از رسوایی از عشاق منظوری نمی ماند — محبت چون شود پر زور مستوری نمی ماند

شراب رنگ عاشق بادهٔ مینا شکن باشد

ز دوری عزیزی زانتظار ازبس نکه سوزی — بچشم ما سفیدی سرزد آخر این سیه روزی
بامیدی که از سویش دهد پیغام غمسوزی — بدنبال نسیم از خویش رفتن نیست امروزی

دماغ ما بیابان مرگ بوی پیرهن باشد

کلی نشکفت از باغ کالم جز پریشانی — ز بخت کافرخویشم ندیدم روی خندانی
زبان خامه‌ام لال است پنداری ز حیرانی — نشد از گفتگو حاصل مرا غیر از پشیمانی

دو لب را چون بهم آرم کف افسوس من باشد

ز شهبال همای اوج استغنا پر تیرت — ز چشم آهوان دشت مجنونست زهگیرت
عجب نبود که رشک آرد ملک برجان نخچیرت — ز اشک دیدهٔ یعقوب دارد آب شمشیرت

شهیدان ترا پیراهن یوسف کفن باشد

ز دیوان ازل وقتی که شد این بخشش نعمت — بمیزان خور خود شد بهر کس روزش قسمت
جهان غافل شود راغب کسی از سر این حکمت — دهان آسیا این حرف گویدبی زبان شوکت

چرا باید بفکر رزق بودن تا دهن باشد

❀ تخمیس برای غزل شوکت ❀

نخواهم سوزشی بی ناله چون پروانه جانم را — بفرما روشنی از صیت شهر دود مانم را
چو گل ظاهر شود برهان قطعی تا بیانم را — خدایا رنگ تأثیری کرامت کن فغانم را

ز موج اشک بلبل آب ده تیغ زبانم را

ز بی برگی بهار من خزان بی نشان دارد — وجودم بی وجود دیر اد لیلی را ایکان دارد
بدین روشن بیانی کی کسی تصدیع آن دارد — تنم را بسکه ضعف تیره بختی ناتوان دارد

کند چشم هما مژگان تصور استخوانم را

بسر سودا و شورش از شمیم کاکلی دارم — که جا از دود زخم باشد هوای سنبلی دارم
نه در دل نشوهٔ شوقی نه در ساغر نمی دارم — امید نکهت رحمی ز بی پروا گلی دارم

که آواز شکست رنگ پندارد فغانم را

کسی درسی ز اوراق کل داغم اکر خواند   زغیرت نسخهٔ سامان صد کلشن بسوزاند
کل خورشید ار بیند ز اشکفتن فروماند   ز رشک من رک کل موی آتش دیده راماند

خس وخارست از مژکان بلبل آشیانم را

ز پیوند علایق تا کسستم رشتهٔ الفت   درخت همتم چون سرو کشت آزادهٔ الفت
زشادابی فرو بستم چو راغب دیدهٔ رغبت   نهالم خورده آب از جوی طبع خویشتن شوکت

بهاری میچکد کر بفشری برک خزانم را

* تخمیس برای غزل صائب *

فتنه هرجا که کل کرد از بهار چشم تست   کر خلد خاری بدل از خار خار چشم تست
هرکجا شوری بود از طرفه کار چشم تست   کریهٔ مستانهٔ من از خمار چشم تست

آه من از سرمهٔ دنباله دار چشم تست

بازماند از حیرت نظارهٔ چشم مهر و ماه   کشته هر تار نکاه دیدهٔ یک مه آه
چشم شوخت انقدر در فتنه دارد دستکاه   شوخ چشمان از تو میکیرند تعلیم نکاه

کردن آهو بلند از انتظار چشم تست

با غزالان کی رسد دعوی همچشمی ترا   حلقهٔ چشم تو باشد دام عنقا و هما
کس ندیده همچو چشمان تو کافر ماجرا   کرچه شهباز نظر بسته است از شرم و حیا

هرکجا باشد نظربازی شکار چشم تست

در مصاف فتنه باشد انچنان چشمت دلیر   میشود در دست ابرو و مژکان تیغ و تیر
شوکت و شان از سواد مردمست عنوان پذیر   از سیاهی لشکر شاهان نمیدارد کزیر

ورنه چشم اهوان کی در شمار چشم تست

کی بسر خود کنم بیکانه را آشنا   میشود هرچند روشن از زبان حال ما
حرف راز عشق کفتن نیست با عاشق روا   من نیم غماز اما رو زتاریک مرا

هرکه بیند بی سخن داند که کار چشم تست

این چه بالادستیست در پنجهٔ مژکان ترا   قد عالم کشته چون برکشته مژکانت دوتا

کرده است انس و پری رابر بسر بی دست و پا   نه همین سرکشته دارد کردش چشم مرا

چون صف مژکان دو عالم بیقرار چشم تست

هرکجا باشد همیدارد بدر دست اشتهار   دور اکر نزدیک از حسن تو باشد مایه دار
نیست راغب هرکز از صهبای شوقت هوشیار   کرچه هست از دور کردان صائب بی اعتبار

مستی دنباله دارش از خمار چشم تست

❀ دیکر تخمیس برای غزل نابی ❀

نه کوتاهی همتدن نه نقصان هنردندر   نه بیمهری طالعدن نه بخت بدکهردندر
نه علویدن نه سفلیدن نه افراد بشردندر   نه سنددر نه بنددر نه چرخ کینه وردندر

بو دردسر خمار نشوهٔ جام قدردندر

اولان آزاده خاطر دولت دونان عالمله   اولورمی قد خمیده منت احسان عالمله
نمک لیس اولسه ده دل صحبت اخوان عالمله   دهان آلوده اولمز نعمت الوان عالمله

دماغ دلده لذت خوان یغمای سحردندر

اولورکن هر نکاهک عاشقه برناوک دلدوز   دل اغیاره دوندی شیمدی شصتنک دلدری بدآموز
بودر ایینه آیین مهر اسے ماه بزم افروز   دوشن سا که تغافلدر بکا آه تغافل سوز

دکل سندن شکایت شکوه آه بی اثردندر

برآه صبحکاهکله اولورکن مقصده واصل   بو جنبشله سکا عزو قصور ایتمک نیچه قابل
دکلدربی سبب درمانده لکلر بویله درپا کل   سکا اثبات تقصیر ایلمک بیوجهدر ای دل

بو تقصیر اثر سندن دکلدر چشم تردندر

بلند اولمقده در راغب همیشه همت طبعک   دخی بالاسی ممکندر اولورسه رغبت طبعک
مسلمدر اکرچه اهل طبعه دقت طبعک   بو تعبیرات وسعنده دکلدر قوت طبعک

بو فیض معنوی نابی یه مجرای دکردندر

❀ تخمیس برای غزل نابی ❀

سرمایهٔ سعادت چرخ اخترمده در   پرهمای دولتی تاج سرمده در

آثار فیض نعمت حق پیکر مده در ‖ موج مراد بادهٔ جان پرورمده در

حرف نشاط زیرلب ساغر مده در

عنقاسی ناز پرور اوج قناعتم ‖ طاوس خوشخرام خیابان نخوتم
شنقار پر فروش کن نسر خستم ‖ باز شکار گیر چراگاه همتم

کام دوکون جنبش بال و پرمده در

گشت ایلدم اقاصی اقطار عالمی ‖ تحقیق ایچون مبادی ادوار عالمی
درک ایلدم نتایج آثار عالمی ‖ بندن صورک حقایق اسرار عالمی

تألیف رازنامهٔ دهر از برمده در

روشن دکلمی داغ درونمده تا بیوح ‖ هر بر نفسده ایتمده بر فیض نو سنوح
موقوف جنبش لبم آثار صد فتوح ‖ اهمده در کلید طلسمات گنج روح

آب حیات لجهٔ چشم ترمده در

دلجو تر هواسی صفاخیز خاکی پاک ‖ هر نخل بار نشوه ده مانند شاخ تاک
راغب ایدر خیال گریبان صبری چاک ‖ نابی ایدر شکوفه‌لری دهری عطرناک

باغ بهشت خاطر نازک ترمده در

❁ تخمیس دیگر برای والی بغداد احمد پاشا ❁

آفرین ای شهسوار عرصهٔ رزم و وغا ‖ بارک الله ای سپهسالار منصور اللوا
برنبرد ایتدک که حیران اولدی بهرام سما ‖ برغزا ایتدک که خشنود اولدی روح انبیا

دیدیلر یرده بشر کوکده ملائک حبذا

رزمگاه دشمنه برکونه ایتدک بی درنک ‖ دانهٔ خردل قدر سد اولمدی طوب و تفنک
صحن پیکار ایچره ایتدک شویله بر مردانه جنک ‖ ایتدی چرخی عکس تیغک کاسهٔ یاقوت رنک

گرد رخشک دیدهٔ خورشیدی ایتدی سرمه رنک

حق بودر اعدایه کوستردک جلادت نیدیکن ‖ زور بازو رسم پیکار شجاعت نیدیکن
صولت شیرانه و مردانه همت نیدیکن ‖ شمدی بیلدی شاه طهماسب هزیمت نیدیکن

کورمشدر بوندن اول بویله قهر هشربا

ایلمشدی بری بحر آسا خروش لشکری ‖ برنهنک ایدی اکا هر طوب اژدر پیکری
اکلنوردی رسم طابورنده طرز کافری ‖ شویله کوستر دیکه سنده دستبرد حیدری

لشکر طابوریی سن جمله ایتدک هبا

دست و تیغ سطوتکله قهر اولوب اعدای دین ‖ اولدیار باجمله شاد ارواح اصحاب گزین
بویله لازم اشته دشمنلردن اخذ ثار وکین ‖ مصرع برجسته اوصافک اولسون بعد ازین

صفدر شیر افکن و کسری شکن کشورکشا

عزم و تصمیمکده ایتدک شویله تمکین و ثبات ‖ ایتمدک قطعا نیاز صلحه رغبت التفات
هیچ رخ کوسترمدک میدان رزمه سوردک آت ‖ نطع رسوا ییده شاهی ایلدک فرزانه مات

بقدی قالدی ششدر حیرتده نراد قضا

کیمده وار همت بوکونه قهر دشمن ایتمکه ‖ بویله رزمی قادر اولمزدی تهمتن ایتمکه
یینه سلطانم مکر قادر ایسک سن ایتمکه ‖ نام من القاب غزا ایله معنون ایتمکه

حضرت سلطان محمودک سن ایتدک ابتدا

اولمشدر هیچ برسر داره بو نصرت عظیم ‖ پادشاهان کورمشدر بویله بر فتح جسیم
همت شاهانه سیله کوردی بر سلطان سلیم ‖ سا که احسان ایلدی لطفیله خلاق علیم

آخر اولمز روز محشره سویلنور بوماجرا

شاه اقباله توغک کاکل پر پیچ و خم ‖ شعلهٔ تیغ عدویه رهبر راه عدم
خامهٔ باریک فکرک ناظم ملک امم ‖ دست استعدادک بازیچه‌سی سیف و قلم

حق بودر القاب دستورانه یه سنسن سزا

شانکه شایسته در انواع فخر و افتخار ‖ ایلمش ممتاز اقرانک سنی پروردکار
کیمده وار زعم تساوی یه سنکله اقتدار ‖ ایلمم ابنای جنسم ایچره الحق وجهی وار

بن قوللکده جا بجا علم و هنرله اعتنا

حق تعالی دولت و اقبالکی ایتسون فزون ‖ قنده عزم ایلر ایسک توفیقک اولسون رهنمون

دشمنانك رايت آمالی اولسون سرنكون ‖ عرصهٔ عزمنده اولسون توسن بختی حرون

ايتدیكی اخلاصله هپ راغبك بودر دعا

تم

﷽ في حرف الالف

نقدر اولسه ادب پرده کش راز بکا
شوخ اشکم اولور آینهٔ غماز بکا

شوق رخسارکله ناله‌لر ایتسم پرسوز
اوله‌مز بلبل شوریده هم آواز بکا

طاق ابرولرینی یاد ایله نوش ایتسم می
بادهٔ نه خم افلاک کلور آز بکا

صاحب نقش درستم که بو لعبتکهده
غالب اولمز نقدر اولسه دغلباز بکا

آرزو ایلر ایدم شیوه‌سنی تحصیله
ایتدی تعلیم تغافل نکه ناز بکا

خوشهو الق ایله شهرتده ایکن عالم آب
بولمدم صفوتنی دوشمدی همساز بکا

بن او مهرو ایله راغب ایشیمی صاغ ایتدم
امتنان ایلمسون چرخ چپ انداز بکا

سیر چشمی خرمن سامان ثروتدر بکا
تنکدستی وسعت پهنای دولتدر بکا

ترک آسایشله در دائر مدار آسیا
توتیای چشم راحت کرد کلفتدر بکا

قابل زنک اولمین اولمز پذیرای جلا
اغبرار خاطر اکسیر مسرتدر بکا

ضعفله روشن ضمیران شهرهٔ آفاق اولور
شکل بی‌تاب مه نوکیبی رفعتدر بکا

رهنما لازم دکلدر اولمسون رهزن همان
خضره محتاج اولمامق محض هدایتدر بکا

داغ هجرک بن وصاله ویرمم اما وصلی سن
نقد جانه ویرسک ای مهپاره منتدر بکا

چکمشم سمت می و محبوبدن راغب اباغ
دستشوی رغبتم اشکک ندامتدر بکا

تواضعدر دم ریزشده چونکیم مشرب مینا
دکل خالی سعادتدن اکنچون کوکب مینا

فروغ بادهٔ کلرنکله پردر تهی صانمه
ترنج مهره حرف انداز اولورسه غبغب مینا

سزای نشوهٔ بزم وصاله هر تنکمایه
دهان ساغره شایسته دربوس لب مینا

بولنمز مشعل مهر ایله باقسک ظلمت اندوه
قچن تاب اذکن اولسه دلده ماه نخشب مینا

صفای جوهر صهبایه مرآت مجلادر
عجبدر روح پرور لکده راغب قالب مینا

عجب پاکیزه طینت پرصفادر مشرب مینا
مکر روح مجسمدن دوکلمش قالب مینا

فروغ تاب خورشیدی جم صهبادن الدقجه
اولور همطالع بدر درخشان کوکب مینا

شکست ایلر ایدی صفرای زهد زاهد خشکی
دونیدی دست ساقیده ترنج غبغب مینا

دکلدر فیض بخشی مانع وضع سبکروحی
بکا بوس اباغ میده همشرب لب مینا

کهی همساعد بللور ساقی که سیه مستان
صفا و شوقله چمکده در روز و شب مینا

حباب می دکل تبخاله در کرمیٔ الفتدن
لب جامه سرایت ایلمش کویا تب مینا

افاضه ایلدکجه کندیده پرفیض اولور راغب
دکلدر ساغره بوش سرفرودن مطلب مینا

خروش داخله سینم بهار درکویا
فلک بوکوکبه مه داغدار درکویا

حقیقت اهلنه جسم جهان دکل لباس ریا
یاقشدررسه دخی مستعار درکویا

غرور دولت ابنای دهر ایدر اشعار
که کردشی فلکک برقرار درکویا

ندر بو طوطی طبعمده آتشین کفتار
اول آفتابک رخی آینه دار درکویا

سمند نازله عشاقک ایلمک پامال
اوشهسواریمه بر افتخار درکویا

سواد و عرق شرمله اولور شسته
لسان حال حیا اعتذار درکویا

هزاردك ايله آلدم ديمش اوكلرخسار
دل شكستهٔ راغب شكار دركويا

ساغر تلخابهٔ غم نوشيدر مشرب بكا
بن فقيرى ايتمه تك ممنون ابناى زمان
اولمسونمى آسمان طالعم اوضاع سعد
قچمزم جوركدن اماسنده بى انصافسن

وادئ ناكاميدر مختار اولان مذهب بكا
حاصل ايتمزسن دكل غم مطلبم يارب بكا
سهم مژكان قوس ابرو خالدر كوكب بكا
لطفك اغياره هميشه لطف و قهرك هب بكا

راغب و طالبده اولسم حرص و خواهش ايلمم
چون دكل هركز حصول مطلبم مطلب بكا

جوهر تيغ تغافل پيچ وتاب اولمش سكا
سوديكم شايسته دراولسون سيه مست غرور
سرمهٔ آوازبيدارسئ بختمدر بنم
صفحهٔ دللراولوب شيرازه بند اتفاق
برك آتشكون رخسارك دكلدر خوى چكان

عكس روى عاشقان رنك حجاب اولمش سكا
معنئ رنكينئ احسنك شراب اولمش سكا
اول سيهكارئ مژكانك كه خواب اولمش سكا
فن پرزور نزاكتده كتاب اولمش سكا
تاب رويكدن كل حيرت كلاب اولمش سكا

آب و تابك دم بدم ايجد كچه افزون ايلدك
خون راغب كويياصهباى ناب اولمش سكا

بچندين آرزوها ديده ام وصلش بخواب اما
زبهر مشق سود انقش خالش راخيال خام
نه درديده نم اشكى نه دردل قطرهٔ خونى
خلل دركار عشق از اختلال حسن مى افتد
براى صحبت آيينه رويان كرچه مى ميرم
سراپا نشوهٔ شوقم بهر مشرب كه مى سازم

كل اميد خود سيراب كردم از شراب اما
كشيد آخر بصور تخانهٔ چشمم برآب اما
مراكرديده زور آتش خويت كباب اما
كشندديو ارشوق بلبلان نم ازكلاب اما
ندارد طبع شوخ من چوسيماب اضطراب اما
نيازارم بدردسر كسى راچون شراب اما

كسى ازرو ميان هركز نخواهد داد ميدانم
زنورس جو جواب اين غزل راغب جواب اما

❀ حرف الباء ❀

غزال مهردن سم كاسه سن پرشير ايدر مهتاب
دكل شبنم دماغ كلشنى ترطيب ايچون كويا
بهار آشفته كانن چكمكه قيدآب جويه
يد بيضاى ساقى پنبهٔ ميناى صهبادن
فروزان ايتسه بزمى سپهر ايلمز برين خاموش

مه نوله ينه وضع كج شمشير ايدر مهتاب
فروغ مهرى سيم ابيقدن تقطير ايدر مهتاب
مسلسل موج انهارى كمش زنجير ايدر مهتاب
سفيد آب عروس جام مى تدبير ايدر مهتاب
ويرر بزمه صفا پروانه لى تكدير ايدر مهتاب

بياضه چكدى راغب نسخهٔ مسودهٔ ليلى
مزايا و نكاتن صبحه دك تقرير ايدر مهتاب

كتورسه تابش رخسار پاره تاب كتاب
كلال ويردى تماشاى حسنى زياده
اولورمى نشوهٔ صورى و معنوى همدم
سزاى بوسهٔ تعظيم مصحف رويك
صاقنكه نسخهٔ اخلاقك اولمسون مغشوش
كورن ديمزمى كلستانك عكسنى جوده

اولوردى صفحهٔ تقويم آفتاب كتاب
عجبمى كجنظرانه كتورسه خواب كتاب
تحمل ايلميه مز مجلس شراب كتاب
مؤلفيله شرف ايلر اكتساب كتاب
اولنجه خطى ويررآدمه عذاب كتاب
چمنده كوردى كمز وار بزم درآب كتاب

فلكده روضة الاحباب ايدر ايدم راغب
دمادم اولسه اكر ايتسم انتخاب كتاب

عجب موافق مشرب صفاى عالم آب
جنون عقلى ازاله ايدر رنلانه ايله
صو ينده قوللنه كورساقئ كشتئ طربى
كذشته دملرينى آب ايله ايدر راشراب
اسير سيرلب جو حكيم مشربدر
هنوز اساس قديمى زمان جمدندر

نمونه خاكك وطندن هواى عالم آب
دسكلمى ميكده دار الشفاى عالم آب
خدا چون ايتدى سنى ناخداى عالم آب
كلور قولاغمه نيدن صداى عالم آب
عجبمى بيده ديسم بيد پاى عالم آب
نقش برآب ايكن آخر بناى عالم آب

اوقنسه صوكيبى راغب مذاق جانه ويرر

بو آبدار خیالم غنای عالم آب

النددن چکدیکم ساقی دهرک نیشو ستمدرهب
بنم صهبا دیونوش ایتدیکم زهرآب غمدرهب

سوادی لشکر سودا سرنده دوددل چتری
کدایان سرکوی محبت محتشمدرهب

نه کیفیتله سرشار محبت اولدیغم بلمم
بکا اسباب شادیدن نصیب و بهره کمدرهب

کهی ناز و تغافل کاه بار درد هجرانک
بنم ای بیوفا چکدکلرم سندن ستمدرهب

سن ایتدکجه توجه اولدیلر اغیار رو کردان
درکدن دور ایدن شاهم بنی لطف و کرمدرهب

کماللندن دکلدر داغ بردلکمسه یه کمسه
مدار حقد و کین غوغای دینار و درمدرهب

بنی همشعلهٔ آواز بلبل ایلمین راغب
سکوت جانکدازنازله اول غنچه فمدرهب

جز نکاه حسرتی از لعلش نشد مارا نصیب
تردماغی می نشد هرکز ازین صهبا نصیب

بلبلان از خرمن کل داغ حسرت میبرند
عشق هرجا شد تهیدستی بود اورا نصیب

بهرهٔ هرکس بقدر قربتست از بیش و کم
شد ز فرزندی و مجنونم مرا سودا نصیب

کی زامید وصالش دست بردارم بمرک
کرنمی باشد درین جا میشود آنجا نصیب

نعمت راحت که عالم میکشد خمیازه اش
در جهان هرکز نکشته باکسی حالا نصیب

باز تیغ ما کند خون کریه آخر برسرش
باکسی هرکز مباد انتقام ما نصیب

هرکه دارد حق صحبت داشت حق شرکتی
درهمان نعمت که شد مارا درین دنیا نصیب

خلقه در کوش اجابت میکشد چون دودهٔ
هرکرا راغب شود شب زنده داریها نصیب

❁ حرف التاء ❁

رونق روین ایدوب خط سیهفام شکست
لشکر خاوری ایتدی سپه شام شکست

اولدی مرآت تنکطبعم عجب جام شکست
نه زمان کورسه اولور بردل ناکام شکست

کندی عیبکدن اولور روی نما عیب کسان
اولسه آیینه شکسته اولور اندام شکست

شکن زلفی ایدر مرغ دلی پابسته
داخی کیر اترایمش اولسه مکر دام شکست

ذات معیوبده چون رونقی اولمز هنرک
خاتم عرضکی کسر ایتمه اولور نام شکست

اهل فیضنک اثری قالمسه ده نامی قالور
ذکر جم دائر بزم اولمده درجام شکست

رنکلر ایتدی او مهرو بکا راغب دیه‌جم
ایلسون رنک رخن کردش ایام شکست

ندرای کوکل بوحیرت ندن آه و واهه رحصت
مکر ایلمش برآفت سنی وقف درد حسرت

نیجه آفت آفت جان ستم آفرین فتان
نکهی بلا نکهبان مژه‌لر قضا نیابت

او نکاه چشم پرکو او رمیده طرز آهو
اودر ابروان دلجو دلی ایتمسونمی غارت

رخ آلی کل کل اولمش خم زلفی سنبل اولمش
الی صورمه برمل اولمش که ویرر جماده حالت

آله دستنه پیاله صونه بوسه‌دن نواله
باقیلورمی قیل و قاله کتوررمی توبه طاقت

کلهن ایده شکسته اوله چشم مستی خسته
اله تیغ نازی دسته ویره بزمه شور و دهشت

طربک اولوب تمامی ویره قدینه خرامی
ایده رقص ایچون قیامی او زمان قوپار قیامت

نه خیال صائب استر نه کمال طالب استر
بو که طبع راغب استر ویره بویله حسن و زینت

رطل مردافکن اول مهباره‌لی مستانه آت
تاج سرشار نشاطی قبهٔ کیوانه آت

خیلی دمدر آتدی طوتدی زلف دلبردن صبا
سنده وار عشاق ایچون برتازه تل ای شانه آت

جلوه کاه شیوهٔ فرزانه اولمز کوی عشق
عاقل اولدر کیم سورر بو عرصه ده دیوانه آت

بیل دل اشکسته قدرین کوهر پندم بودر
زیور کوش قبول ایت کوشهٔ نسیانه آت

عاشقکده ایله کاسه غمزه که آماج ناز
ای کمان ابرو اوقنک برکزده کل یابانه آت

ساعد کده قالمدی تیر و تفنکه اقتدار
وار ایسه نیرویی جنبش کردن خوبانه آت

آت قوپارسون یکه تازان سخن تنظیر ایچون
برزمین طرح ایلمر راغب برغزل میدانه آت

همای مغز اولور کن استخوان وایهٔ دولت
عجبدر کیم سر بیمغزه دوشمک سایهٔ دولت

تساوی فراز و شیبه نسبتله اولور ظاهر
دکل ممدوح پک بالاتر اولمق پایهٔ دولت

مسخر ایتدی اقلیم سراسر شور و سودایی
سر قیسه جنون اولدی عجب سرمایهٔ دولت

نیچون طفلانه در مستانه وضع نوسر امدلر
مکر همشیرهٔ می صهبایه شیر دایهٔ دولت

اکر تدقیق اولنسه دردسر اولمقده دون اولمز
خمار می پرستیدن خمیر مایهٔ دولت

ایدر اندام ناسازین بنه زیبندهٔ تشریف
ایدر زرباف جودی دوشنه پیرایهٔ دولت

صالنیدرمز درفش کاویانی فرو جنبشده
اولور سرزیب دوش بخت راغب رایهٔ دولت

سنی آغوشه چکن حاله وش ای مه طلعت
فلکک یاقدی دل سوختنه داغ حسرت

خستهٔ عشقکه بر نیم نکاه ایلمدک
چشم بیمارک ابد کورمیه روی صحت

یا لطفدر یا عتاب ویا تغافل یا ستم
سویله دردلکی هر نه چیقرسه قسمت

سنی تخفیف ایدر آغرلیه مز رطل کران
زاهدا کل کرم ایت مجلسه ویرمه ثقلت

کورمدک هیچ پشیمان اولوب عودت ایده نی
اکلنورکم وار ایمش ملک عدمده راحت

چکرم کوه کران غمی قاف اولسه دلی
طاق ایدر طاقتی قیمتی ذرجه بار منت

اوله عزتده ادانی واعالی پامال
اکلمم نیدوکنی بونده کی سر حکمت

شاخ پربار کبی ایتدی شکسته قلمی
اولدی حرمانی مثمر هنر و اهلیت

غالبا یار ایله ما بینه برودت کیرمش
راغبا یوق کبی اولکی اولان گرمیت

❀ حرف الثاء ❀

ابرام اولهمز وصاله باعث
تصدیعک اولور ملاله باعث

تنشیط ایکن اقتضای صهبا
اندوهم ایدر کلاله باعث

آهمی جهانی ایتدی برباد
زلفکمی بو اختلاله باعث

فعال لما یرید ایکن حسن
اولمش خطک انفعاله باعث

خورشیده غرور حسن و آندر
کون باشنه بر زواله باعث

معلوممک ایدی اکرچه حالم
لطفکدر اولان سؤاله باعث

اولمز هنرک ماله بادی
نقصاندر اولان کماله باعث

دللرده او زلف داستاندر
راغبمی بو قیل وقاله باعث

❀ حرف الجیم ❀

مثال لاله داغ آتشین آچ
درونه زخم تازه دلنشین آچ

آچیل ای غنچهٔ باغ لطافت
چکلمز عقدهٔ چین جبین آچ

کهی بند قباسن که نقابن
کهی کل ای صباکه یاسمین آچ

یتر قالسون مثال غنچه مستور
بزه سر فمک ای نازنین آچ

اکر استر ایسک فیض فتوحی
دل عاشق کبی کنج دفین آچ

ادای دلکش خامه کله راغب
آچرسک بویله بر رنکین زمین آچ

متاع حسننه ویرمش او کافر اویله رواج
النسه دخمهٔ قارون اولوردی باج و خراج

حریم زلفکه اولمقده موبمو محرم
نفسله دستی صبادن نمی آلدی شانهٔ نساج

فلک تک ایلمسون طعن دشمنانه هدف
قضا ایدرسه سهام حوادثه آماج

ایدرسه ناز اطبای دهردن پرهیز
بولور او خسته بو دار الشفاده درده علاج

پیاله باشنه بر بوسه لعل ساقیدن
بو فتی قاعدهٔ بزم جم النمده باج

صفایه باعث اولور امتزاج صاف دلان
شرابه آبله در اعتدال سوی مزاج

دکرمی کریه و سوز و کدازنه راغب
سر شمعده فروزان اولان شو زرین تاج

❀ حرف الدال ❀

دستنه سازینی آلدقچه او رشک ناهید
دست بر دائره در بام فلکده خورشید

مژدهٔ مرک رقیب ایله پیام وصلک
کلسه لر توأم اولور عاشقه عید اوستنه عید

آنیده دست قضا ایتدی شکست و برباد
شو خراباتده بر جام قومشیدی جمشید

شعلهٔ دوزخی افسرده ایدردی بی شک
زاهدک اهل هوا وضعنه ایتسه تقلید

داغ اولوب وضع شررکربه سنه کردونک
جانکداز اولمده درخمزه ده عمر جاوید

صوکی سودای وصالکده بیاضه چقه جق
ایلمه بیهده اوراق خیالی تسوید

سکا ایتدکلری بو جور روا ایمی راغب
اوله برکون ایده بدخواهکده چرخ عنید

دوشر هردام کیسویه دل بیتابدن فریاد
سپند آسا ایدر هر دوی آتشتابدن فریاد

اولان همواره طینت اضطراب ایتمز جوادندن
که هامون ایلمز پامالی سیلابدن فریاد

نوازش کاری رامشکر استاد حسن استر
ایدرمی ساز سینهم دکمه بر مضرابدن فریاد

کذار باشتاب عمری اشرابه کلور دائم
لب جوده صماخ جانه جوش آبدن فریاد

صریر خامه صانمه اصطلاحاته بو غلغله
ایدر بیچاره دائم شیوهٔ کتابدن فریاد

دل مجروحه زخم تازه در هر تسلیت راغب
تسلی شماتت کونهٔ احبابدن فریاد

اولسه بازوی تحمل پنجه تاب مرد درد
بن ایدم عالمده شمدی رستم ناورد درد

ایلدی کلزار محنتده کل رعنابنی
اشک خون آلود ایله جسم نزار و زرد درد

برک سبزی دفع ثقالتدر کران صحبتلرک
کهنه ینک تخفیفیدر بیچاره راه آورد درد

آتشین خوبخ ادا نو دولتانی کورمین
نیدوکین فهم ایلمز معنیٔ کرم و سرد درد

بیکده بر دوشمز عجبدر نقش دلخواه قضا
هپ دو ششدر ایلک نقش کعبتین نرد درد

درددن فریاد ایدر علت ندر بلمز مریض
قدر نعمت ناشناساندن دکلمی درد درد

ناسخ قانون راغب خانمانسوز شفا
بر غزل طرح ایلدم هر حرفیدر بر فرد درد

❀ حرف الراء ❀

ناوک انداز قضایه نکهی تیر ویرر
ساعد فتنه یه ابرولری شمشیر ویرر

حسنی بالاتر ایدر جامه دو شنجه چسبان
نو عروس سخنه رونقی تعبیر ویرر

عشق اولور قوت بازوسنه بادی حسنک
شیری بو عرصه نک آهولرینه شیر ویرر

نظر پیر خرابات ایشن التون ایدنه
درد ته جرعهٔ می نشوهٔ اکسیر ویرر

اولهیم قیددن آزاده دین قیده دوشر
دلیدن او صلی خبر نالهٔ زنجیر ویرر

نقدر طاسلسه صورت ویره بیلمز تدبیر
کارک اندامنه پرداختی تقدیر ویرر

نه عجب بیمزه در باغ امیدم راغب
مثمر اولسه شجری میوهٔ تصویر ویرر

سیاه پوشی ماتم که حسن وآنه دوشر
سواد سایهٔ خط در رخ بتانه دوشر

فراخ حوصلکان ایلمز ضعیفی شکست
مثال شیشه که بر بحر بیکرانه دوشر

فروغ روی عرقناکی دوشسه جام میه
شرار آتش غیرت رواق جانه دوشر

یتر فلک بزی ایتدک ستمله سرکردان
آک اول زمانی که نوبتده عاشقانه دوشر

بودر مذاقی حسودک قوطعنی ممکنمی
حلاوت اولمز او نعمتده کیم لسانه دوشر

بورسه دوات بخش قلندری یه فلک
بزمده حصه مزه صبر عارفانه دوشر

اکرچه پخته کر کدر خیال طبع سلیم
حسدکه راغبه هپ فکر صابانه دوشر

زخم خدنک غمزه سی جان وجکرده در
کوزدکمسون افندی مدد کزلی پرده در

غوغای حسن وعشق اوله تا بولمز انتها
اول ماجرا میان دل وچشم ترده در

بر بر کزارین استدم اول دلربا دیدی
تیر مژهم کچرسه کوکلدن نظرده در

آلتون صوینده ماهی سیم عکس ماه نو
پر آب خنجر اولمش او زرین کمرده در

مردان همتی زن دنیا زبون ایدر
بو عرصه نک تحاملی نامردی مرده در

برکره سنده پرده برونان سازدن
کوش ایت که کوشمال فلک پرده پرده در

حل ایتدی خطی بندکرهکیر کاکلی
راغب ایسه هنوز او سودا او سرده در

اوچردم مرغ خوابی حسرتکله چوق زمانلردر
دو چشم خونفشانم شمدی خالی آشیانلردر

حبابی زورق جام ایچره سیر ایت جا بجا گویا
سهام جور گردوندر که پیچاپیچ اولوب قالمش
جهانه قطره ریز زهر حرمان اولمدر کاری

هجوم لشکر غمدن قراره بادبانلردر
قیاس ایتمه تنمده کورینلر استخوانلردر
بو نیلی کاسهٔ معکوسلر کیم آسمانلردر

تنمده عشق خوبانیله یریر داغلر راغب
سمهٔ دللکلرین اشعار ایچون قونمش نشانلردر

اکلسون کوی ناشادیکه دلشاد اولدیغم یردر
اکلسون دشت وحشتزار بیابان ناکامی
اکلسون دور نوشانوش بزم آشناییکم
اکلسون کوشهٔ ویرانهٔ بی قیدیٔ دولت

سپهرک آستانندن سرازاد اولدیغم یردر
که صد مجنونه استغناده استاد اولدیغم یردر
بهر ساغرده جم وش خیر ایله یاد اولدیغم یردر
سروسامان آرام ایله آباد اولدیغم یردر

ایدر آزاده راغب قید کلفتدن گرفتارن
بو آسایش اسیر دام صیاد اولدیغم یردر

آب بی نشوه ایله شعلهٔ آتش باصیلور
پست فطرتلره زینت ایله رفعت کلمز
نفی واثبات فمندن متخالف اقوال
گریه درمایهٔ تسکین غبار خاطر
بو فروعات تخالف که شئونات کمدر

تاب میله نقدر آفت سرکش باصیلور
اولسه هر طرز ایله قالیچه منقش باصیلور
مهر اندیشه بو محضرده مشوش باصیلور
گرد چقسه فلکه نازل اولور رش باصیلور
اصله عود تده بو غوغا بو کشاکش باصیلور

ششپر طبعله آچدم بو زمینی راغب
قالب دلکشه آنجق بواداشش باصیلور

طفلدر گتدکجه اول مهر و گلور آفتلنور
هر نه رتبه دشت پیمای طلب بیتاب اولور
ناقص اولمز فیض ذاتی تلخی ایامدن
لال اولور البت زبان خامهٔ پیچیده موی
کاسهٔ لبریز فغفور اولسه ده ویرمز صدا

کون بکون ارتر فروغ حسنی ماهیتلنور
کنج استغنا کزینان اولقدر راحتلنور
باده تلخ اولدقجه ارتر نشئه سی قوتلنور
قیلیجه غمدن طبع ارباب سخن علتلنور
ثروت افزالیش بولنجه اغنیا حستلنور

راغب اولسون التفات ایتسونده بر عالیهمم
شعر پاکم کورنیجه طالبلنور شوکتلنور

صانمه کیم دائرهٔ شیخی کرامتله دونر
اولدی روشن بکا همصورت فانوس خیال
آب و خاکنده وار آثار فرح میکده نک
کورسه اغیار ایله جاناننی همبزم شراب

اهل جود ایلدیکی فیض سماحتله دونر
چرخ سرگشته دخی تاب محبتله دونر
کم که اندوهله عزم ایتمه مسرتله دونر
عاشقک بغری کبابه تب غیرتله دونر

دردو صافی نه ایسه راغبه هپ یکساندر
بنده لکدن انی ظن ایتمه کدورتله دونر

اوصاف میده سحرنگار اولمق استیور
دوندکجه سمت سازشه دوندردی اول بتی
قان اغلمقده اخگره دوندی دو چشم تر
دلده خلیده هر نکهی برخدنک اولوب
آغوش هاله ماهی نمایش فزون ایدر
افزیده اولدی وصف جمالنده دلبرک

جادوی خامه خمه سوار اولمق استیور
دور پیاله ذوقه مدار اولمق استیور
هر قطرهٔ سرشکی شرار اولمق استیور
کل غنچه تخم بوتهٔ خار اولمق استیور
اول ماهپاره زیب کنار اولمق استیور
پای کمیت خامه قیار اولمق استیور

شوق طواف کوینک ایدر سرلری قدم
راغب حریم وصله غبار اولمق استیور

املدن اولدیغمز زور بویله بزدندر
باقلسه رنجشه دائره وضعی وار فلکک
پل مجاز فنادن حقیقته ای دل
نه دکلی ذره کبی بو وجود ایسکده ینه
جهاد کافر نفسه نیجه حریف اوله لم
ینه مساعده توفیقدن اولور یوحسه

دکل فلکده رخاوت قصور بزدندر
نقوش نیک وبد وشر وشور بزدندر
اولورسه سندن اجازت عبور بزدندر
شو کارخانه ده نقش ظهور بزدندر
ضرور بزده دل ناصبور بزدندر
نه انکه ساعد همتده زور بزدندر

قصوری نفسمزه عزو مزاد بزدندر

حقیقت اکلمه راغب فتور بزدندر

نشوهٔ صهبای حکمت جام اندیشه مده‌در
داغ رشکم بیستون شیرین هلاک صنعتم
ملجأ ارباب همت اهل همتدر بنه
اهل برکك فیضی بندندر نه غم بی برك ایسم

جلوهٔ شوخ پریزاد سخن شیشه مده‌در
خون صد فرهاد ناقابل دم تیشه مده‌در
شرزه شیر انك کنام راحتی بیشه مده‌در
قوت نشو ونمای مکرمت ریشه مده‌در

پرگهر در گنج دل راغب نوله کیسم تهی
مایهٔ جود وغنا طبع کرم پیشه مده‌در

چون مجره منك نشئه‌سی جام میه بکزر
یا نقطهٔ موهومه‌یه یا جوهر فرده
داغ ایتدی بزی غیر ایله گرمیت وصلت
آمیختهٔ لهو وطرب ذکر وسماعی

باق سوزش تحریر ایله خامه‌م نیه بکزر
البته وجود دهنك برشیه بکزر
بریر اثر بوسه نمایانکیه بکزر
هوهو دیمه‌سی شیخلرك هایهیه بکزر

راغبه دیسون مژدهٔ وصلك ایدر اشراب
سبز خطکه خضر خجسته پیه بکزر

پیچ وتاب سینه‌دن افکار کندین کوسترر
اضطراب نابهنگام استر تحصیل کام
پردهٔ ناموسه کیرمز برق عالمسوز عشق
کمسه‌یی محروم فیض ایتمز تجلی ذار حسن
امتیاز نیك وبددن مانع اولمز امتزاج
خوب وزشتی آشکار ایدر آیینهٔ کردار خلق
جلوهٔ حسنه مرایای مظاهردر نفوس

جوهر آیینه‌دن زنکار کندین کوسترر
موقعنده بی‌تکلف کار کندین کوسترر
بی‌محابا نشوهٔ سرشار کندین کوسترر
جنبش کهساردن دیدار کندین کوسترر
سایهٔ کلده کم اولمز خار کندین کوسترر
هرنه صورت طرح ایدر معمار کندین کوسترر
هرکیمه ایتمه اشارت یار کندین کوسترر

بویله‌در راغب مجازات عمل کیم فی‌المثل
صورسه‌لر مغدوری غدار کندین کوسترر

خراباتی کورنلر هر بری برحالتن سویلر | لطافت نقل ایدر رندان وزاهد ثقلتن سویلر

س

سر آغاز ایلدکجه بحثه بلبل رونق کلدن
تجلی نشئه‌سن اهل شکم ادراکه قابلمی
نه ضبط حاکم عقلی نه حکم ضابط شرعی
میان کفتکوده بد نفس ایهام ایدر قبحن
موافقدر بنه البت مزاج شیوهٔ حکمت

بزم مده قلقل مینانك کیفیتن سویلر
بهشت اکدقجه زاهد اکل وشربك لذتن سویلر
جنون اقلیمنی کشت ایلینلر راحتن سویلر
شجاعت عرض ایدرکن مرد قبطی سرقتن سویلر
طبیبك اولسه ده کذبی مریضك صحتن سویلر

پریشانی خاطر نکتهٔ سربسته وش قالدی
نه کمسه حکمتن اکلر نه راغب علتن سویلر

خوبرویان صورت آیینه‌دن خودبین اولور
کاه اولور لازم درشتانه ضروری سرفرو
الفت تن پروران ایلر کرانجان آدمی
درد وغمدن اضطراب ایتمز هوایی مشربان
هرندم فص نکینی ساغر صهبا اوله
چرخه تعلیق ایلسم وصف دردندانکی

حق بودرکیم بت پرستی دین بدآیین اولور
سنك خارا مرد خواب آلوده‌یه بالین اولور
بستر نرم اوزره خواب خفتکان سنکین اولور
کشتی‌یه بارکرانی باعث تمکین اولور
آب وتاب ورونق لعل لبك رنکین اولور
مشتری نظم پاکم خوشهٔ پروین اولور

طبع راغب آبیاری لبك سیرابیدر
میوهٔ شعر ترم خام اولسه ده شیرین اولور

حقیقت اهلنه توفیق رهنما ایتشور
هزار غنچه نك امداد بنه بو کلشنده
تنك بضاعه‌یه سودای وصلك ال ویرمز
جنونه شویله قریز که دو اتکده اکر
عجب وخمیدر آب وهوای باغ نفاق
نه آفت اولسه کرکدر اقندی سیر ایله

بو یولده سالکه خضر استمز خدا ایتشور
کاور نوید کشایشله بر صبا ایتشور
بو کوسترشلی قماشه نیجه بها ایتشور
هوا اتمو جه بولسه محل صدا ایتشور
ویررسه بار دخی خام ونارسا ایتشور
بو نشئه ایله چون اول طفل دلربا ایتشور

اولور دوحرفله اشراب مدعا قابل
کلامی دوردر ازایتمه راغبا ایتشور

دله مرآت املدن نیجه صورت کورینور
بلمز اماکه وراسنده وخامت کورینور

غیریده معنیٔ موهوم ایکن اول آفتده
ایلمش شویله تجسم که لطافت کورینور

دوشمز آیینهٔ خولیایه مدام عکس خیال
عاشق دلشده یه خوابده وصلت کورینور

صانمه کیم قالمدی دیوانهٔ هامون جنون
سکا بو عرصه ده بر اهل کرامت کورینور

سهلدر دیدهٔ حق بینه تماشای شهود
ایلك مشکل بوکه مشکل سکا رؤیت کورینور

پر هنر اولسه ده مانند شکاف بللور
کشی سترایلیه مز عیب دنائت کورینور

نقد ربست ایسه بنیان قناعت راغب
روزنندن بنه معمورهٔ راحت کورینور

مسیحا سوز شوق مرگ اولان جلاد غمزه کدر
حیاتی موت ایله تصویر ایدن بهزاد غمزه کدر

گرفتار اولمیوب قالمشسه بر دل دام زلفکدن
اولوب گردسر چشمك اوده آزاد غمزه کدر

پریشانیٔ خاطردن تلافی داغ داغ دل
اوبر بادسر زلفکسه بو آباد غمزه کدر

عجب آسوده در آزردکان گوشهٔ چشمك
جهان فتنه ده راحت مکر ایجاد غمزه کدر

صف چین جبینه بویله تاب آور میدر دللر
جسارتلر تکلف بر طرف امداد غمزه کدر

اولور چون خاندان ظالمان ظلمت سرابر کون
سیه روزیٔ حسنك باعث بیداد غمزه کدر

یقلمز دکمه بر طوفان سیلاب مسرتدن
بنای کافر یدر قصر غم بنیاد غمزه کدر

هراسان اولمسونمی راغب اشکسته بال آخر
دل جبریل هم رنجوردهٔ صیاد غمزه کدر

اسیر کاکلی دنبالهٔ صباده کزر
دوشوب بوقیده دل بینوا هواده کزر

قماش حسنه اگر گرد خطی ویردی کساد
دوخی متاع غروری گرانبهاده کزر

نیابت ستم دهری التزام ایتمش
خدنك غمزه لری دل بدل قضاده کزر

سم سمندنه رخ سوده لك امیدی ایله
فتاده لر اوشه حسنه هپ پیاده کزر

خلوص ساده زمین بوریا کبی پامال
متاع زرق وریا دوش اعتناده کزر

فغان وداغی نیك بینوا الفندن ایکن
بنان مطرب ایله پردهٔ نواده کزر

اوماهك آندی اوقین یاصدی یاین ابروسی
عجب که راغب شیدا هنوز اوراده کزر

خم سرجوش صهبای خرد ظرف جنونمدر
حکم آموز افلاطون عقل ذوفنونمدر

بنم اول شهریار ملك استغنای مشربکم
مرصع تاج جم بزممده جام سرنکونمدر

بنم اول طالب مطلب ندان عالم خواهش
بیابان هوسکاریده حیرت رهنمونمدر

ویررجبریله حیرت رفعت معراج اندیشم
براق برق تاز عقل کل اسب حرونمدر

بن اول سحر آفرین وفتنه انکیز پر آشوبم
متاع تیغ ابروی بتان نقش فسونمدر

ندن ساماں حسنه بویله مغرور اولمق اول آفت
سواد چشم بختم سرخیٔ رخسار خونمدر

صید اول جره باز حسنی تسخیر ایتمه در راغب
هما پرواز ناز آلفتکان صید زبونمدر

کوی فنایه شوقله پویان اولوب کیدر
کویا کلان بو دهره پشیمان اولوب کیدر

یوق خاکپایه چونکه شتابنده آب وتاب
نور نگاه دیده ده پویان اولوب کیدر

قالدقجه سیر مرکز خاکك تن ثقیل
جولرسوی محیطه شتابان اولوب کیدر

ابلیس ایله دعاویٔ تلبیسی فصل ایچون
کوردم رقیبی دست وگریبان اولوب کیدر

شیرازهٔ خطك کبی کوردکمی طرفه کار
اجزای حسن انکله پریشان اولوب کیدر

سندنده گرچه کلمده یوق جوره بر فتور
برزنده شوق وتاب گریزان اولوب کیدر

برچیده اولدی خیلی زماندر بساط جم
مجلسده جام می دخی گردان اولوب کیدر

برداغ تازه یاقمده هر آتشین عذار
راغب فضای سینه گلستان اولوب کیدر

ویردی بزم شوقه پیغام قدومك جوشلر
اولدی کللر کبی لبریز تبسم کوشلر

طوطی وآیینه شاهدر بو قوللك صدقنه
نطقنه صورت ویرر کویا لرك خاموشلر

که خیالك که وصالکله اولور نقش نکین
دولت حسنکده هیچ قالمز تهی آغوشلر

لاابالی وضع راحت بخشه مانعدر خرد
بونده حسرتکش اولور ذوق جنونه هوشلر

بار منت چکمین اولمز پذیرای کمال — بی تعب شایستهٔ تشریف اولور می دوشلر
تاج فغفوره دکشمزلر سفال کهنه یی — جام میدن چکمیوب سردن کچر سرخوشلر
شوخ اندک سالهنک تسوا اولور دلدادهسی — اوینادر عشاقنی اطفال بازیکوشلر

خاطر احبابدن راغب فراموش اولدی هپ
بزم انسانس الفت ذوق نوشانوشلر

صانمه مقشور خردیا عفت تقوی یورر — بزم جمدر بونده حکم جام غمفرسا یورر
بی ستونی زور فرهاد ایلدی سائر مثل — همت عشاق ولنجه کوه پابرجا یورر
امتیاز ثابت وسیاری مشکلدر خیال — ظن ایدر سکان کشتی ساحل دریا یورر
کچسه ده ذم رقیبی خوش کچر تعبیرده — عاشقک حقنده ظالم آه بی پروا یورر
عالم آبک هواسی معتدل ایامدر — موسم صیف وشتاده زورق صهبا یورر
هر متاعک بر رواجی وار بو بندرگاهده — که تحمل که نیاز وگاه استغنا یورر

طوتدی شرق وغربی سرتاپا صدای طلعتی
مدحنه اول مهوشک راغب دکل دنیا یورر

کیمکه مانند سپهر اولمهی آغوشه چکر — کینهٔ چرخ ستمکیشی فراموشه چکر
داغ سختی ایکن عالم اوکمان ابرونک — بازوی فتنه آنی طرفه بناکوشه چکر
چکمز اوضاع فلکک بار کرانک اولکم — پاینی دامننه خرقه سنی دوشه چکر
سست ایمان توکل اولور ارباب شره — مور خرمن کبی دائم تعب توشه چکر
ایتدی روشن بکا کوتاهی عمری شمعک — آتشینی زبان آفت خاموشه چکر

بزم میدن یودی آل چکدی ایاغن اما
طبع راغب طورهمز اول لب مینوشه چکر

اوتوتیا که جلا بخش چشم دولتدر — غبار درکه ارباب فیض همتدر
اوروشنایی طالع که داغ اولور مهره — فروغ پرتو لبریز جام عشرتدر
مدار لیل ونهاری عبث خیال ایتمه — یا شام وصلت عاشق یا صبح حسرتدر

بنا

بناسی دولت وجاهک تداول اوزره ایکن — تهالکک عقلا بونده جای حیرتدر
فلک ویررمی مکر آدمه تک وتنها — اکرچه خلد برین کوشهٔ فراغتدر
زمان ایدر سنی ده آشنای سود وزیان — بوکارخانه ده اخذ وعطا نوبتدر

ایدن ادای خط دلکشه بزی راغب
اسیر وشیفتهٔ هپ شیوهٔ کتابتدر

شکست طاقت دل راحتهٔ بال وپر اولمشدر — ضعیفی تندرستی بخش صید لاغر اولمشدر
کهی بربحر وکاهی برزمین نوایدر تسخیر — قلم ملک سخنده خسرو بحر وبر اولمشدر
تکلف بلمز اصلا خوب وزشت اظهار عکس ایلر — اودل کاینه وش سرصفایه مظهر اولمشدر
عنان اشهب گردونی مطلق صانمه سیرنده — اوده مربوط وضع سعد ونحس اختر اولمشدر
دوای چشم بیمارنده عاجزدر بتی اعجازه — اولبلر کیم دم عیسی کبی جان پرور اولمشدر
دکلدر وضع ناکامی بهار کامرانیدر — نهال باغ حسرت داغدن بارآور اولمشدر

تقالیب اوزره دور راغب مداری بزم گردونک
جمکده تاج واردونی بو بزمه ساغر اولمشدر

ارباب ایله عاشق زاره اشقدر — آل شمعی قوله تکیه ده براسکی اشقدر
پرزیب ایسه ده داغلهر چندر رونک — سینه کده دهیق تازه سن عاشق یاقشقدر
دوشنده پریشان کورهلی زلف سیاهین — هپ کوردیکی دوش عاشق زارک قارشقدر
ظن ایتدی کوروب عکس رخک جامده ساقی — مابینی مکر آتش وآبک بارشقدر

یا مدحکی یا ذمکی راغب ایدر انشا
مانند قلم دوست لسانی ایکی شقدر

اکرچه ساده رخان عقد وصله بکلک ایدر — خط آورانیده اما قیمتی اکلک ایدر
صاقین اوشوخه طوتشدرمه کز ایچه ساغر — هوایی مشرب اولور صکره برفشکلک ایدر
کلوردی برمه او مه دونمیوب بوشب اما — ینه زمانه قومز قورقرم فلکلک ایدر
تهی می لخت جکر ادخاری عشاقک — شه سریر غمه جابجا بکلک ایدر

لبك ملاحتنی بلمین نمکحرام
حلاوت سخنمده نه بی نمکلك ایدر

کیمك که جوهری صاف اولسه عیب بین اولمز
کوررمی کیمسه هیچ الماسی کم محککلك ایدر

فقط شکایت عشقی بن ایلمم راغب
بو مدعاده دل ودیده مشترکلك ایدر

دوچشم ترکه رخك آتشیله آب دوکر
او شیشه درکه غمك بزمنه گلاب دوکر

بیاض گردنی چون صبح ایدر دلی روشن
بزم پیاله مزه شیر او ماهتاب دوکر

بره هزار ویرر جلب ایدر بو مزرعه ده
هب آلدیغن کف افسوس آسیاب دوکر

آلور سنك آل دل پرخونمی اله یاب یاب
صقن او ساغر لبریزی کیم شتاب دوکر

وارمی ساحل کامه دوکندی ویرمیجك
بو یمده فلك امل بار بیحساب دوکر

نه آه وزاریمی دکلر نه انفعال کلور
مدام آتشه خونابه سن کباب دوکر

عجبمی سبزه خط گریه خیز ایسه راغب
بهار موسمیدر قطره لر سحاب دوکر

فتنه لر موقوف اذن جنبش ابروسیدر
سحر بابل کهنه فن غمزه جادوسیدر

گردن میناسی اوزره زلفی گویا اول بتك
باغ حسنك سنبلی یا دسته شبوسیدر

اولسه مرد افکن عجبمی شیره بنت العنب
ساعد سیمین ساقی قوت بازوسیدر

فیض طینت بشقه در شوخی صورت بشقه در
هر غزالی صانمه کیم دشت ختن آهوسیدر

ویرمسه رخصت نوله چاك گریبانه او شوخ
صبر عاشق دلبرانك پرده ناموسیدر

خوشنمادر گرچه خط سبز یاقوت لبك
نوبهار حسنك اما سبزه خودروسیدر

اول بتی راغب دمادم ناله لر اغضاب ایدر
غنچه یی خاموش ایدن هب بلبلك پرگوسیدر

محبوب اررسه تند اداسن آرر بولور
مشکل پسند عشق بلاسن آرر بولور

که دیر وگاه کعبه کهی سومناتده
حق جوی قنده اولسه خداسن آرر بولور

ابله فریب چارسوی شهرت ایچمکه
کالالرك سپهر قباسن آرر بولور

اولمش یا اولمامش می براق جام صاف
رندان همیشه کندی صفاسن آرر بولور

سرگشته حوادث ایام ایکن ینه
چوق کشته امید هواسن آرر بولور

بخت اولمینجه حسن طبیعت نه لی مفید
صائبده اولسه خلق خطاسن آرر بولور

راغب اولور زمانه ده کیم بر پول ایلمز
صانمه هنرله کیمکه بهاسن آرر بولور

اودلکه سر قدر مجلسنده محرمدر
نه سرگران صفانه مکدر غمدر

افندی قائلی بچا قلیدی جام ساقی ایله
نه اولدی زاهده شیمدی انیس وهمدمدر

سرود نغمه سرایانی غمزدامی دکل
تمام سورمی جهانك باقلسه ماتمدر

هنروارانه کوره فتح باب گنج امید
گشادی حسره قلان دخمه مطلسمدر

سواد کاکل مشکین ایله ینه او بتك
بیاض گردن کافوری زخمه مرهمدر

برای عاشق اگر اول غزال نازی رقیب
ایدرسه صید سوز اولمزسك معلمدر

مل دوآتشه بی لعلکه ایدن ترجیح
مذاقی وارسه یك حرفزله ملزمدر

علاج خسته که کافردم مسیح گرك
بحق روح قدس کل شو ابلرك امدر

گرایتدی گوش سپهری صدای ناسازان
انکچون اهل سخن شیمدی راغب ابسمدر

زلف وخال یاره بق رخسارین ایتمش تابدار
قرص مهده گورمدك بر اختر دنباله دار

گردلبده خط سبز اسراریینی ادراك ایدوب
دوشدی سودای غباره شیمدی رند باده خوار

اضطراب اشك ایدر ضبط خیالك دیده ده
سایه سروه اولور زنجیر موج جویبار

ایلمز ایراث حسن آرایشی بدطینتك
زینت اولمز پاره اندامنده کی نقش ونگار

دك ایله دامه دوشورمش تکیه ده بر سرکشی
کلب اولمدن زاهد آلمش اشته شیمدی بر شکار

صاف طینت صاف دللردن مکدر درینه
خاطر آیینه ده آب وهوادندر غبار

سوبسو سوق ایلمین هب سائق تقدیردر
کیمسه نك دستنده یوق راغب عنان اختیار

نه دم اشراب نوشانوش ایدر اول آتشین لبلر
اولور مانند مینا پر صفا ارواح وقالبلر

مناسفی ادبدر هر طلبده شیوهٔ ابرام
انکچون جلوه کر درصورت نهی اوزره مطلبلر

بیاض صنع حقدن نه ورقدر هیئت افلاک
زر افشاندر هویدا صفحهٔ نیلی ده کوکبلر

کمان چله قدین خم ایدر ناوک آلور صیدی
اولور کستاخ فائز لذته خائب مؤدبلر

مثال شمع زیر پایک ایتمز پرتوک روشن
عجبمی دور اولورسه فیض لطفکدن مقربلر

تراحمدن صیانتدر تعدد راه جویانه
حقیقتده دکلدر مختلف آراو مذهبلر

صباح حشره دک کیتمز سواد نقشی دیده مدن
اکلمزمی سیهکاری چشمکله کچن شبلر

ایدردی صورت دنیایی آدم پوشش دیبا
اکر پالان زردوز ایله اسب اولسیدی مرکبلر

تخالف بر طرفدر مذهب رندی وتقویده
توافق ایتسه راغب بزم یکرنکی مشربلر

لب جانبخشی کبی خسته یه برامی اولور
تن کافوری کبی داغنه مرهمی اولور

بر نفس کریه دن آرام دکل دیده لرم
غم ابروکله قان دوکمدیکی دمی اولور

اهل تقلید ایله روشندل ایدرمی الفت
برک کلغنچه تصویرده شبنمی اولور

بر ایاغ ایله غم عالمی پامال ایده جک
کوشهٔ میکده دن اوزکه بر عالمی اولور

جام سرشار کبی بن دخی کیفیت ایله
لبنی بوس ایده دوشسم او بتک کمی اولور

بر دل غنچه که لطفکله اوله اشکفته
کل صد برک کبی بر دخی درهمی اولور

خامه در راغب اولان فاتح اقلیم سخن
لیک هر دست هوسکاره مسلّمی اولور

اکرچه فتنه ده اول سیم ساعدک الی وار
بلنده خنجر سر تیز نکده مدخلی وار

اوآهو بچه یی صید ایلمکده کوچلک یوق
رقیب سک کبی امّا اراده انکلی وار

صفای بزم طربدن کچرسه اهل هوا
نه خوش مقامدر آنده ترللی یل للی وار

افندی طعن ایده نک عقلی وارمی مجنونه
کروه اهل هوا ایچره برمی بیک دلی وار

نوای نی کبی دلسوز وارمی عشاقه
درونی داغله پر در باشنده هم یلی وار

هوای زلفک ایله بر صبا میدر پویان
بنم باشمده او سودایی کورکه تل تلی وار

نظیره دانشه اولمز بو فکر ایله راغب
میان یار کبی نکتهٔ مخیلی وار

بدر منیر رویکه روشن مثال اولور
اوصاف ابروانکه مطلع هلال اولور

دوشسه زمینه حسرت چشمکله کریه دن
هر قطره تخم نرکس چشم غزال اولور

بزدرد نوش میکدهٔ دردو محنتز
خورشید جام باده مز اولسه سفال اولور

سیراب اولورسه فیض سرشک خلوص ایله
هر مدآه میوهٔ کامه نهال اولور

بو بندر ایچره باعث نقص اولمده هنر
دارا ایسه مالک الده مدار کمال اولور

کیم دیرسه چکمدم فلکک بار منتن
قد هلال کذبنه د قتله دال اولور

صورت ویررکن آینه کفتار طوطی یه
راغب نیچون کورنجه اورخساری لال اولور

دلخسته لرک بیلمدی صحت نیه دیرلر
دار وی افاقتله عنایت نیه دیرلر

سر تا بقدم کل کبی اول کوش حقیقت
بلبلدن ایشت نالش حسرت نیه دیرلر

هم سینه سی پرداغ و هم آوازه سی محرق
نیدن بلنور سوز محبت نیه دیرلر

بر ساغر ایله یاپدی همان پیر خرابات
کوستردی بوکون شیخه کرامت نیه دیرلر

معلوم اولیور نقطهٔ اسرار فمکدن
کلغنچهٔ کلزار لطافت نیه دیرلر

تا اولمیه زهرابهٔ حشر فرقتک عاشق
درک ایلمیه مزلذت وصلت نیه دیرلر

صورتده اکر راغبز اما که جهانده
فهم ایلمدک معنی رغبت نیه دیرلر

آزادکان قید امل سرفراز اولور
ناز ایلسون سپهره او کیم بی نیاز اولور

شمشیر ابروانه سیه زاغ فتنه در
چشمک نه دمکه سرمه کش خواب ناز اولور

کنج درونه خانهٔ بی منت ایلمش
وارمی انیس غم کبی بردلنواز اولور

باقی هنوز نشوهٔ فیض دم مسیح
آب و هوای میکده ناسازه ساز اولور

یکسان بیلن بهار وخزانن بو کلشنک   مانند سرو قامت عمری دراز اولور
سالک پل هوادن ایدر ابتدا کذار   آخرده حقیقته مبدأ مجاز اولور

راغب سمند نفس دورنن زبون ایدن
بو عرصه‌ده شهامت ایله یکه تاز اولور

شو داغلرله که دل لاله زار حسرتدر   خزانه تشنه همیشه بهار حسرتدر
بزه هزار ویرر تخم یاس اکرسم اکر   بو شرحه‌لرله که سینه‌م شیار حسرتدر
صفای سینه‌مه آیینه دیدهٔ حیرت   فروغ طبعمه مه داغدار حسرتدر
بکا بو نالهٔ دلسوز ودود آه رسا   عطای بخت سیه برکزار حسرتدر
دیار مژده آچلمز متاع کام امید   کشاده رایج اولان بونده بار حسرتدر
امید بارش فیض ایتمه ابر وصلتدن   بو دشتی سقی ایده جک جویبار حسرتدر

صاقن که دامن امیدی چاک ایدر راغب
سواد کشت امل خارزار حسرتدر

رونقی ساغرک شراب ایله‌در   فلکک حسنی آفتاب ایله‌در
شیوهٔ شوخی عمارت دل   نکه مست پرخراب ایله‌در
وعدهٔ پوچ ایدر دلم شاداب   ربی بو مزرعک سراب ایله‌در
برنکاه ایله عهد حسنکده   دل ودیده نه آب وتاب ایله‌در
املی اضطراب ایدر افزون   قوت رشته پیچ وتاب ایله‌در
نه بیلور لذت کمالی ندر   هر کیمک فکری خورد وخواب ایله‌در
اولمه غافل هوایه صرف ایتمه   نقد انفاسی بیل حساب ایله‌در

چونکه بو قدر انیس حجرهٔ غم
راغبا صحبتم کتاب ایله‌در

❀ حرف الزاء ❀

میکشان بزم عشقک جام بلّور استمز   سروران کشور غم تاج فغفور استمز

برهوادر

برهوادر کاسهٔ سر پرنوای کلو   بزم ارباب محبت نای وطنبور استمز
کل کبی اشکفته رو سنبل کبی آشفته مو   شوخ اردل دختر رز کبی مستور استمز
استرز چشمک خراب بادهٔ ناز اولدیغن   خاندان فتنه‌لی هیچ کمسه معمور استمز
ایلمش آماده سامان ونظامن چشم واب   برقیامتدر خطک لیک فتنه وشور استمز
یک تمنیدن میسر اولسه‌ده کام دو کون   کلفت حرف رجای طبع مغرور استمز

ساعد بختمکده راغب وار ایسه نیروی فر
پنجه تاب دشمن اولمق قوت وزور استمز

سبکساران تقلیده حقیقت جلوه‌پوش اولمز   هوادن موجهٔ تصویر دریاده خروش اولمز
کران کلمز وقاری اهل فیضک مستمندانه   سبوی بادهٔ بیخواران شوقه بار دوش اولمز
فروزاندر چراغ شهرت پروانه تا محشر   زبان شعلهٔ آواز خاموشان خموش اولمز
قدر کارین ایدرسن خواه غافل خواه هشیار اول   حریف زور بازوی قضا تدبیر هوش اولمز
خیال ایت نسبت رنکینی حسن وعشقی دقتله   صدای آتشین بلبله کل کبی کوش اولمز
بزرکانه همیشه ترک آرایشله درزینت   قبای چرخ اطلس ساده‌درانده نقوش اولمز

زمان اولمز مساعد یا مکان یا ساقیٔ دوران
بو عشرتکهده دلخواه اوزره راغب عیش ونوش اولمز

بیمار حسرت نکهی صحت استمز   تاراج تارکاکلی جمعیت استمز
بدر مثال خانهٔ آیینه‌مه برنکاه   آبادئ خرابهٔ دل کلفت استمز
دلبستهٔ صفاسیم اول حسن ساده‌نک   صهبادن اوزکه جام کبی زینت استمز
پربیم. نیوفائی احبابم او قدر   یار قدیم غمله کوکل الفت استمز
نقد نیاز بابت باب قبول ایدر   برددون استه حاجتی کیم رشوت استمز
اول نشوه که طلبده‌در اولمز حصولده   لذت چش تحسر اولان وصلت استمز

بالاقتضا ایدرسه‌ده ابنای دهردن
راغب امید همت اکر همت استمز

١٤

مظفر وقت فرصتده عدودن انتقام آلمز	مروتمند اولان ناکامیٔ دشمنله کام آلمز
صقن ای هرزه تاز نوسوار اشهب دولت	جقار الدن عنانک توسن نخوت لکام آلمز
جب اندازیٔ چرخ دونی ایستدم بنده امضا کیم	نکینک نقشی معکوس اولمسه جوهرله نام آلمز
کورن خمکشته قد ماهی مهرک امتنانندن	دکل دریوزه ارباب کرمدن ذره وام آلمز
نیجه ممنون دستاویز لطف اولسون طبیعتکم	خیال امتنان ایلر احبادن سلام آلمز
لباس نو بنوله ای اولان آرایشه مائل	کمالندن خبر ویر کمه سندن احتشام آلمز

دل پرخونی هم ساغر وهم می بیلوب راغب
خدایی مست اولان مانند لاله دسته جام آلمز

کمه جمعیت اسبابی سراسر بوله مز	جام بلبلور بولورسه کل احمر بوله مز
مشعل مهر ایله کشت ایتسه فلک دنیایی	بر دخی سنجلین ماه منور بوله مز
مزدحمکاه غموم اولدی درونم اوقدر	کلسه شادی وطرب خاطرمه یر بوله مز
اولمیان مایهٔ فیض ازلیدن سیراب	آب خضری بنه خضر اولسه ده رهبر بوله مز
استرامالب ودندانکی وصف ایلیه دل	بحر اندیشه ده هر کس در و کوهر بوله مز
طالع مهره مصادف کوری نور طلعت یار	شهرت حسنی بورونقده کوزللر بوله مز

سن بولورسن بنه راغب کبی شیدا اما
اوسنک کبی جفا پیشه ستمکر بوله مز

محرک دل اولور دلربایه محتاجز	زمان ضعف قوادر عصایه محتاجز
دم مسیحدن ایتسک رجای همت دیر	بو دیر کهنه ده بز دعایه محتاجز
نه ناخدادن اعانت نه خود صبادن اثر	بو یمده شرطهٔ لطف خدایه محتاجز
اوله نیاز مزه درکه قبوله دلیل	دل شکسته کبی بر کدایه محتاجز
ستمده ایلدی بیکانه لر تلافیسن	دیدرمدی هله دهر آشنایه محتاجز
ویررسه رخصت اکر دورباش استغنا	شو ماسوادن عبارت غنایه محتاجز

یولنده اول بت شوریده نک بنه راغب

متاع

متاع زهد وریاسی فدایه محتاجز

هزار احباب اولان اهل تلوندن وفا کلمز	بو کلشندن مشام جانه بوی آشنا کلمز
زجام آرزو خونابهٔ حسرت کدر ویرمز	انکچون خیلی دملر در پیام دلربا کلمز
یادستاویز نازشدر یا داغ تازهٔ رنجش	تهی برک و نوا کوی دلاردن صبا کلمز
دونر طول امله وضعی کتدکجه رشته به	حیاتندن تعبله پیر صد ساله غنا کلمز
بو ششدرگاه دهرک کعبتین مهر و ماهندن	کلور صدکونه نقش اما بوفق مدعا کلمز
سرا هم مشربی دردی کشان بزم حیرتده	مذاق آرزویه خوش کلور لکن صفا کلمز
کلور مثلی دم جانبخش عیسی سحرهاروتک	ایکی چشمک کبی سحرآفرین شیرین ادا کلمز

تکلف ایتمه راغب امتحان اهل دعویده
محکٔ اعتنایه قلب ارباب ریا کلمز

مطلبک ذل ایله مخلوقه مدارا ویرمز	ویرن الله در ای دل بک و پاشا ویرمز
بر تجلی ایدی موسی یه ده کیم ال ویردی	شجر طور همیشه ید بیضا ویرمز
بیلورم عشقدن ازاده لکه عاشقسک	سکا بو رخصتی اما دل شیدا ویرمز
آبیاریٔ سرشک اولمسه سرسبز اولمز	میوهٔ خواهش هر خشک تمنا ویرمز
فیضی یوقدر نقدر اولسه ده زیبا تقلید	کلبن باغ مصور کل بویا ویرمز
زخم تیغ وتبره کرسه کوکسن مغفر	باشی اوزره یری شجعان اکا بیجا ویرمز

موشکافان نه قدر ایتسه ده قیل وقالی
نسخهٔ خطکه راغب کبی معنا ویرمز

پیغام یوج وصل ایله دلشاد اولور میوز	کوه غم نسیم ایله برباد اولور میوز
تا بلمدکجه قید رهادن خلاصمز	مغرور دام شیوهٔ صیاد اولور میوز
اولدق هزار زخمله مایوس عافیت	ممنون لطف مرهم حساد اولور میوز
سامان سوز خرمن صبر اولسه ده ستم	هنکامه کرم شعلهٔ فریاد اولور میوز
اولدق خراب دهر اوقدر خضری ایلسه	تعمیره نامزد مکر آباد اولور میوز

برخط دلکش قلم صنعی کورمشوز
حیران نقش خامهٔ بهزاد اولورمیوز

چقمقده جرو جلبه کرامتلرک صونی
راغب فریب خوردهٔ زهاد اولورمیوز

نگاهم کل بچشم حسرت دیداردرسنمز
صف مژگانلرم خار سردیوار درسنمز

شب فرقت تجلی زار حسرتدر خیالکله
نهال مدآهم نخل آتشبار درسنمز

شرر شبنم کل آتش سرو سرکش شعله سنبل دود
سراپای گلستان عین آتشزار درسنمز

ایدر خون گریه داغ و جامهٔ نیلی ده ماتم آه
عجب تاب بت فرقتله دل بیمار درسنمز

سراسر شویله سرآهنگ فریاد و نواسازم
کلونی استخوان سینه موسیقار درسنمز

دکل آرام و راحت زندگی دشوار اولور جانا
تن بیتابمه روح روانم بار درسنمز

نکه چشممده نشتر هرنفس سینه مده برخنجر
محصل راغبه عمرم حیات آزاردرسنمز

نه قصر دلکش گلشن نه صحن باغ آررز
شو تنگنا ده همان گوشهٔ فراغ آررز

اولوب مشام هزار آرزو زکام وصال
هنوز شمیم کل کامه برز دماغ آررز

رضایه حکم قضاده موافقز اما
برازده مذهب انصافده مساغ آررز

دلیل عقلی ایدوب رهنمای حضرت دوست
فروغ مهری یاقوب ماهدن چراغ آررز

زمین سینه یی کاوشده نوک تیشهٔ آه
سزای کیسهٔ تحسین نقد داغ آررز

دفور همت ایله خضر کمرهان اوله لم
نیچون بو وادی حیرتده بز سراغ آررز

اسان جان کبی نطق خوش ادا اولمز
حصول کام اوله بویله بر دجا اولمز

اوتنمز خو کوزله عرض مدعا اولمز
اگر اولورسه ده تعبیر آشنا اولمز

بزه معین و مدد درس شو بحر حیرتده
خدا اولورسه اولور بو خسه ناخدا اولمز

طریق عشقده هرکس امام سنندر
بو بولده شهرت ایله کمسه مقتدا اولمز

کیدن بو لنده یورلمز مشلد راولدن
هیچ استقامته مانند بر عصا اولمز

او نونهالدن ایتمه امید میوهٔ کام
بو خام داعیه یه دوشمه راغبا اولمز

کل رعناسی بزمک ساغر صهبا یرین طوتمز
هزار آتش تاب مهر طارم والا یرین طوتمز

فروغ حسنه بق صیت بلند عشقی سیر ایله
هزاران اولسه کل بر بلبل شیدا یرین طوتمز

اولور بر صبحه دک اول باد اخشره دک سوزان
فتیل داغ عشقک شمع بزم آرا یرین طوتمز

بهشت اولور مذاقنده اجرا ایله آدم
ویرلسه قیسه پهنای جنان صحرا یرین طوتمز

خدا کوسترمسون طوفان اشکم قالسه جوششدن
غبار غم طوتردل عالمن دریا یرین طوتمز

شهید نازی خاکنده او شوخ نازک اندامک
اولورسه نوردن اول سرو قدبالا یرین طوتمز

مثال حشو مصرع فیضی یوقدر هر تنافظ فلک
طوتر یرکچسه صدره راغبک اما یرین طوتمز

اولمش سرشته مایهٔ غمله خمیرمز
پروردهٔ تنور الم در فطیرمز

اولدقسه بینوا ایله مأمون آفتز
یوقدر دیانرسه عالم ایچنده حصیرمز

ایلر کلاب سوزش حسرتله کللری
برنغمه ایتسه بلبل آتش صفیرمز

برهمت بلند ایله کم عرش پایه یز
ایتمز قباسن اطلس چرخ اک حقیرمز

سامان عقل و فکر دلی آلدی جور یله
ویردی خرابه ملکنی حیفا امیرمز

اول کرفت زلف ایدی دل شمدی بند خط
کافردن اوزکه کافره دوشدی اسیرمز

راغب صور نویس قیامت قدان اولوب
آواز صوره خنده زناندر صریرمز

حرف نیاز اهل محبت سس استمز
راز درون عاشقه محرم کس استمز

مانند آفتابه یتر پرچم سیاه
مغبچگانه طرز جزا برفس استمز

تار نگاهی بنده خط تازه رس اولور
روی نگار آینه وش اطلس استمز

منفور یدر مغایر طبعی هر آدمک
کیم کسلک ایتسه کندویه بر ناکس استمز

قوبمز رقیب دیو سرشتی درنده یار
جاروب ایدرسه ریشنی ده اوزکس استمز

بلبل سمندر آتشی کلدر بو کلشننک ‖ طرح اساس خانه سی خار و خس استمز

تاب آور اولمیور او پری چهره راغبه
بوندن زیاده سوزشی بسدر بس استمز

قانون عشقه اویمز ادبدر یساغمز
تا اولمدقجه مستی سرشار حضر راه
شول رتبه دل کرفته اوضاع عالمز
پروانکانی بلبل آتش صفیر اولور
دود کبود آهمز آفاقه پهن اولوب
حنظل ویرر اکلسه اکر تخم نیشکر

بیرون پرده ناله یه یوقدر مساغمز
وادی بیهوده بولنمز سراغمز
طورسونکه خنده کریه یه یوقدر دماغمز
شوق رخکله روشن اولورسه چراغمز
کون باشنه قورلمده دربراوتاغمز
تلخاب غمله شویله که سیراب باغمز

دکمز خمار نشوهٔ باده رکاب کام
راغب چکلدی بزم هوادن ایاغمز

بزم طربه جام می نشوه فزایز
اولسق نه قدر کیسه تهی نقد غنادن
مشهودمز احبابدن اندوه کدرد ر
آوازمزك رونقیدر شهرت کلشن
تکلیف و تکلفله دکل مشربی تصدیع
برکونه بزی ایلدك ای شوخ فراموش
اخلاصمزك کورمدك آثارینی حالا

دست ادبه سبحهٔ اذکار خدایز
عرفانله محسود کرام و زرایز
بی حکمته کیم نسخهٔ اخوان صفایز
بلبل کبی هر چند که بی برك و نوایز
بر بوسه یه قانع اولور آلفته کدایز
کویا که خیالکده سنك حرف و فایز
آغوشی تردده مکر خیر دعایز

دمساز طرب اولدی رهاوی بزه راغب
دلبستهٔ زنجیر سر زلف رهایز

مرامه اولمدی رهبرده جستجولرمز
دیار شوقده سن خشکسالی سیر ایله
عجبمی حیرت ایله دست بر کمر اولسه

دوکلدی یرلره بیهوده آبرولرمز
دمیده اولمز ایسه تخم آرزولرمز
شو بزم بیمزه نك وضعنه سبولرمز

مثال

مثال آب بزاقدقجه ایتدی سرکشلك ‖ اماله ایتمدی اول سروی سرفرولرمز
دغالمز دل پرخوندن تهی سمی مکر ‖ خلاف قلقل مینامی کفتکولرمز
شکایت ایتمز ایدك جور چرخ اخترد ن ‖ شماتت ایلمسه شاد اولوب عدولرمز

بزم رفویه سزا خرقه مزمی وار راغب
شکاف عیب احباده دررفولرمز

فکر زلفك ایله بردلکه پریشان اولمز
فیض حقدر اثرك باعث اسباب دکل
دمبدم داغ درونم آچیلور قان آغلر
چاکه الیق نه سی وار پردهٔ ناموسندن
حیرت قدك ایله صورت دیوار اولدی
ایتدی دور قمرك فتنه سی خطکده ظهور

سر برآورده سررشته ده سامان اولمز
دست جنی ده نکین مهر سلیمان اولمز
باغ غم پرورد لده کل خندان اولمز
عاشق دلشده دردست و کریبان اولمز
بعد ازین سرو بو قامتله خرامان اولمز
وارمی اول خوفله سرکشته ولرزان اولمز

راغبا دبدبه و حشمت او لاندر نادم
سالك راه قناعتده پشیمان اولمز

حرف السین

اولمدقجه تا کسسته رشتهٔ مد نفس
شوق راه کعبه کویکله کرم افغان اولوب
وار فراغ بالی هر چند اولسه ده بی بال و پر
رشتهٔ طول امل سر بند زلف یار دز
امتیاز نیك و بد اولمز سرازاده ده
بار دوش حرمت ایلر کیم کوررسه خم کبی

کوهر مقصوده غواص اولورمی دسترس
نالهٔ دل اولدی پیش آهنك فریاد جرس
قید آب و دانه دن ازاده در مرغ قفس
دوشمه سودای رهایه ای کوکل امیدی کس
سایهٔ بال هما فرقنده بر پر مکس
مست باتمکیه رهزنمی اولوریم عسس

جام سرشار هوانك خوشدر اما نشوه سی
دردسردرچون خماری ایلمه راغب هوس

حرف الشین

اسیر رنج غنا اهل جاه و دولت ایمش
او قدر دولتیکم بیلمدك قناعت ایمش

جفای صحبت ابنای جنسی بیلمدردی
بهشتی آدمه کیم گوشهٔ فراغت ایمش

سخن شناس اولیور کیمکه بیوفا اولسه
مگر زمانه ده غدارلق ظرافت ایمش

مقابل آینه دریکدگرله ساده رخان
او شوخی هم ایدن آشفته دل برآفت ایمش

ظهور فتنهٔ خط ایدی موعد وصلت
غرض بلندی که نزدیکی قیامت ایمش

او کندی حسننه مفتون ایمش خطا ایتدك
محبت اولبته مستلزم رقابت ایمش

صفای طبع بصیرتدن اکلدم راغب
جهانه کم نظری موجب بصیرت ایمش

یاتور مدهوش او آفت تاب مژگانن شراب آلمش
گوزنده قالمش سامان فتنه دزد خواب آلمش

چراغان اولدی گلشن شعلهٔ آواز بلبلدن
دهان غنچه دن درخواب ایکن بوی گلاب آلمش

هویدا چشم گریانمده یاقسك قنغی جانبدن
خیالگدر او سرکش سروکم اطرافن آب آلمش

بقن محبوبلر شرمنده درلر کندی عکسندن
رخگدن اولقدر آیینه‌لر رنگ حجاب آلمش

دیمش بیچاره لکدر چارهٔ عشق اول طبیب ناز
مریض بستر حسرت بوگون شافی جواب آلمش

خراب ارکان حسنی لیك برپا طاق ابروسی
عجب محراب ایمش فیض دعای مستجاب آلمش

ید بیضای اعجازه عجبمی پنجه تاب اولسه
فروغ ساعدگدن پنجهٔ خورشید تاب آلمش

قماش روی دست وصلگه خواهان ایکن راغب
واروب چین جبینگدن متاع پیچ و تاب آلمش

ایدوب پیچیده زلف خال عنبر فامه اویدرمش
سواد ملك حسنن ماه رویم شامه اویدرمش

تکلف برطرف بربشقه وادی ایلمش پیدا
قبای سبزین اول سرو روان اندامه اویدرمش

نه منتلر ایدوب باد صبادن نازلر چکمش
پریشانلقده زلفن تا دل ناکامه اویدرمش

دگل تدبیر ایله بر فرد قادر محو و اثباته
سطور نسخهٔ تقدیره کیمدر خامه اویدرمش

عجبمی پیرو ابنای دهر اولمش ایسه راغب
او ده وادی و رفتارین یاقوب ایامه اویدرمش

خدنگ طعن اغیار یله صانمه دردسر چکمش
گوگل سختی ایام آشنادرجه‌لر چکمش

کدورتدن نوله قالسه تهی خمخانهٔ گردون
که بو قدر بزم غم رطل گرانن بن قدر چکمش

هویدا صورت خطگمیدر مرآت رویگده
عجب دود دل عاشقمیدر آه سحر چکمش

تحمل ایده مز بار گران منتی انسان
چکنلر خرمنشدر خارج طوق بشر چکمش

سوز اولمز جذبهٔ دلکش ادای شیخ مکاره
کرامت عالمنده تکیه‌یه دون بربسر چکمش

جهانده گورمدم بر موفق دل برکامیاب اولمش
کیمی گوردمسه همیان تصوردن ضرر چکمش

فلکده هاله گوردم قرص مهدن داغ بردلدر
بو شب وار ایسه راغب سینه‌یه بر سیمبر چکمش

❁ حرف الصاد ❁

داغ عشقگ سینهٔ آزاده‌یی باکانه بص
سکهٔ سلطان حسنگله درم دشاهانه بص

ال ویررسه بردخی پاداشی نشوق و طرب
آینگك مجلسده دنك آل ساقیا مردانه بص

تیر طعن و دخل ایتمه وضع اغیاری هدف
وار بنان اعتراضی شیوهٔ جانانه بص

هرزه سودای متاع شهرت ایتمز بونده سود
نقش تمغای قبولی کالهٔ عرفانه بص

ای خیال یار بصمز سنك قدم روی دله
سیر دریا صورتنده دیدهٔ گریانه بص

دودمان زهدی قیل حسرتله خاکستر نشین
بغر یکه اول طفل آتش خویی یانه یانه بص

چقمسون نامك فلکده راغب اولمهر وایله
مهر مهر دلگدازی نامهٔ کتمانه بص

❁ حرف الغین ❁

دستشوی عیش اولوب میخانه دن چکدم اباغ
ایلدم بوس لب ساقی و دلبردن فراغ

عکس زلف خم بخمدر سینهٔ افتاده ده
وار ایسه عالمده انجق عاشقه طاغ اوستی باغ

بعد ازین ایتم جیب اندازی گردوندن هراس
بن حساب هجر و وصلی ایتدم اول آفتله صاغ

داغ نودر قرص ماه اوزره کلف ظن ایلمه
ایلدی حسنگ سپهری داغ بر بالای داغ

تابش فکر رخیله اول مهك شب تا سحر
کلبهٔ شوقمده روشن روغن گلدن چراغ

سیر ایدیدک نکته سنج اولمق غزل طرح ایتمکی	بر نفس بولسم سروره شحنهٔ غمدن مساغ

بنده یوق بندن خبرکم جستجو ایلر بنی
وادیٔ حیرتده راغب شویله قالدم کم سراغ

❀ حرف الفاء ❀

مست اولوب ایتمش گریبانن گشاده تا بناف	وقتیدر اول ماه ایله استرسک اولمق سینه صاف
رونق شور قیامت قامت بالاسیدر	قافدن نشر ایلدی آثار حسنن تا بقاف
شاهبازان خیاله شوخیٔ چشمک مطار	آهوانه خاک مدهوشن نگاهکدر مطاف
بق تناسب عالمنده بید مجنون عکسنه	ایتمه ده دیبای آب جولری زنجیرباف
درد وصاف ساقیٔ دهرک حریفی اولمیان	اورمسون بزم تحملده سبوکشلکده لاف
عالمنده هرکس ایلر خود بخود دعوای زور	مرد میدان هنر معلوم اولور روز مصاف

خلف وعد ایلرسه ایلر بیوفاسندن ظهور
یوخسه اولمز بذل نقد جانه راغبدن خلاف

❀ حرف الکاف ❀

براثر ایله که اولسون بله دائر نامک	وارمی شبهه که اثر جم ایدیکنده جامک
روشنی پیرویدر تیره گی ایامک	عقبندن ایریشور فیض صباح اخشامک
سنی تطهیر ایدن اوساخذن ایلر تکدیر	نکته تعبیرنه نقلتله بودر حمامک
دل اسیر خط اولوب کجدی سروکا کلدن	شیمدی رایج کورنور چینه رواجی شامک
بزی راحتدن ایدن خواهش راحت اولدی	بیلمدک کمسه یه نارام ایدیکن ارامک
بصملی میکده لی محتسب اصلاح ایتمش	آیغی یرمی بهرهٔ رند شراب آشنامک

سیرته ایله نظر صورته بقمه راغب
دوشمه دام غلط اندازه هر اندامک

دور فلکده راحت و آرامی کورمدک	بر دوقی کام گردش ایامی کورمدک
جامنده خون دل ایدی جم کوردیکی دخی	برنشوه بخش اولورمی گلفامی کورمدک

اولمقده فتنه زاشب زلف سیاه بخت	صبح امید منتج اولور شامی کورمدک
نشو ونماسی تخم امید اضطرابیدر	هب قید دانه در چکیلن دامی کورمدک
ابرام اولور اگرچه برارنده مرام	اول تندخوی رام ایدر ابرامی کورمدک
شایستهٔ قبای زر اندر زرنگار	آیینهٔ فلکده بر اندامی کورمدک

راغب عجبمی حسرت ایله بیقرار ایسمک
خیلی زمان اوشوخ دلارامی کورمدک

نه پردهٔ فلکده کم آواز ایشتمدک	اما که محرم دیه جنک راز ایشتمدک
کوش ایلدک ترانهٔ چنکنده زهره نک	دمساز ناله مزاوله جق ساز ایشتمدک
زهر عتابک ایلر ایسه شیمدی تلخکام	گفتار دلنواز کیده آز ایشتمدک
ای شاه حسن خندهٔ نازلبک کبی	هیچ بوسه لکده نغمهٔ شهناز ایشتمدک

نیبارهٔ یراغه راغب اوله مکر
برشوخ نغمه زمزمه پرداز ایشتمدک

جهان آلایشندن دستشوی اول راحت استرسک	قناعت دامنن الدن براقمه نعمت استرسک
تهی دست اولمه باد و برگ سبزک تازه داغ اولسون	حریم بزم خاص الخاص عشقه رخصت استرسک
تنزل رفعتن کسب ایله هر ادنایه فیضکله	فلکده مهر عالمتابه بکزر شهرت استرسک
قالورسک چشم فتانک کبی بیتاب و بیماری	نگاه شفقت ایله خستگانه صحت استرسک
بولورسک ساعد سیمین ساقی جام صهباده	صفای خاطره دائر اگر کیفیت استرسک

سنی پامال ایدر وضع گرانی هر سبکمغزک
وقاری ترکچک راغب چکلمز ثقلت استرسک

ویر صهبا غناسن سوزش مستانهٔ عشقک	فلاطون اعتنادر جنبشی دیوانهٔ عشقک
یقلمز صدمه سندن زور کوه اندازه هجرانک	اساسن بر هوا ظن ایلمه کاشانهٔ عشقک
سفال کهنه صالمزلر سر فغفور و خاقانی	کورنلر بزم جم ترتیبنی میخانهٔ عشقک
فتور ایتمه اولورسک جستجوده عاقبت واصل	زوایاسنده صد گنجینه وار ویرانهٔ عشقک

١٩

او كيفيتدن اولدى بويله بى آرام وسركردان   فلك نوش ايلمشدى جرعه‌سن پيمانهٔ عشقڭ

آلور منقار همت زور چنكال شهامتله
نيجه عنقايى راغب جره بازلانهٔ عشقڭ

خلاف طينتمدر طبع احبابه كدر ويرمك   دكلدر مشربم مانند صهبا دردسر ويرمك
تن مردانه چسبان جامهٔ زينت مروتدر   مثال زن بردوشه نقشمز زيب وفر ويرمك
دم جان بخش عيسى خرم وسبز ايتمز آب خضر   درخت بختمك يوقدر نشانه سنده برك وبر ويرمك
اولورمى ابر نيسان وش يسر هر تنكظرفه   بحردن قطرهٔ ناچيز آلوب غلطان كهر ويرمك
اوجوردك خواب آرام دلى اى سرمهٔ آشوب   ندن شهباز چشم يارهٔ بويله بال وپر ويرمك
هلاك ايله ديمكدر جور بيداد كله عشاقى   نهفته راز عشقندن او بى رحمه خبر ويرمك

خلوص اولمز مؤدى شيمدى راغب وصلت ياره
يسر درماك ممكن اولسه سيم وزر ويرمك

اى چشم كريه خيز اثر كيو قميدرسنك   آتش ايچنده يم خبر كيو قميدرسنك
بر آه خشك ايسه ايشك الله قالدى بيل   هيچ كوى يارة نامه بر كيو قميدرسنك
كردكسادر ونقلى ايلمش شكست   سوق هنرده بردكر كيو قميدرسنك
قانون عشقى سندن اوقورلركن عاشقان   ديوان اعتناده يركيو قميدرسنك
بكده وير له غفلته اى مست عز وناز   مكر زمانه‌دن حذر كيو قميدرسنك
پرواز سربرى نه در اى طائر نياز   اوج قبوله بال وپر كيو قميدرسنك

دامان وصله بوالهوسان اولدى دسترس
راغب الكده بر هنر كيو قميدرسنك

❀ حرف اللام ❀

قابليت استمزلر قدر وجاهه قائل اول   شهسوار توسن بخت اول هنرده راجل اول
ابر نيسان كيبى فيضنك اولمسون مخصوصه خاص   پرتو احسانله مهر اول جهانه شامل اول
چين ابرولرسنى ايلرسه پامال فتور   ايتمسون اى چشم كريانم مدد دريادل اول

كيمسه

كيمسه دن خوف ايتمه سندن بر هراس اولمسون   اولمه مغرور شهبكمر شهپر آسا پر دل اول
باصديلر سر منزل كامه سبكپايان قدم   اى كرانرو سندخى درماندهٔ آب وكل اول

راغب اولمه كوردل وش پيسر وبيدست وپا
اولمه محتاج عصا سن رهنورد كامل اول

ايتدى تن نزارمى فرياد وناله نال   قالدم اورتبه ضعفله يوق ارتحاله حال
اوضاع بازكونه يه مائل مزاج عشق   بونده قد خميده اولور اعتداله دال
آرايش قبول هنر ثروت اولمسه   اولمزدى بويله جزء ملازم كماله مال
سيپارهٔ حوادث ايام اولوب شهور   اعجوبهٔ وقايع دهره رساله سال
وارمى علاجك ايتمكه بر حالله خموش   اولمز مفيد هرزه دراى مقاله قال
ديمزدى آل تشنه فريب اولمسه سراب   ايما ايدر بو نكتهٔ رنكين ماله آل

راغب هزار معنى رنكين خيال ايدوب
هر غمزه سندن اولدى هدف پر وباله بال

بزم ميده اولمه پر چين غضب دلبسته كل   خنده رو اقدر اولان بو شيشه يه شايسته كل
غالب كردون اولور بازيچه سندن بى تعب   خاتم خالك ايدن كنج دهندن دسته كل
پر وفيض نعيم اولدى نواى عندليب   آچيلورسه كوشهٔ باغه نوله آهسته كل
ذوقياب زخم پيكانك اولان درد آشنا   ايتدى هر بر دشنهٔ خاره فدا بيك دسته كل
غنچهٔ ميناسى اولمز بر دخى لبريز شرم   شيشهٔ ناموسى زنهار ايتمسون اشكسته كل
سايهٔ زلف خم اندر خمدر اول رخساره ده   بو حسه بر كلشنده اولمز سنبله پيوسته كل

شاعر رنكين ادايه برك سبز مدر بتر
كلستان طبع راغبدن بو بربر جسته كل

بارينى كردن احبابه ايدنلر تحميل   نقدر اولسه سبكروح اولور البته ثقيل
اكلنور قصد تجارت ايله جنبشلردن   صاندك اى خواجه مكر كعبه يى سن خان خليل
وار يسه بر هنرك عرض ايله اثبات ايله   اولهمز محض مباهات بو دعوايه دليل

مایهٔ فیض ویرر رونقی زینت ویرمز
زیور جوهر ایله روشن اولورمی قندیل

صاچدی آتشلرینی کوردی او لشوخ ینه
غالبا نفخت نفاقه رقبا یقدی فتیل

قرالردن آقه رق بحر سفید رومه
جوی اشکم کورینور نیل کبی بحر طویل

منکشف اولمه ده درضدی ایله چون اشیا
طعن اعدا کبی راغب اولمز ذکر جمیل

حرف المیم

شاهد شوخ خیالک زیب آغوش ایلدم
سرو قدک شعلهٔ داغمله کلپوش ایلدم

سوزشم برکونه تقریر ایلدم بر آب وتاب
شعلهٔ منقار شمع بزمی خاموش ایلدم

کرچه بولدم شهرت داغمله رنک امتیاز
لاله وش دملردرا خون دل نوش ایلدم

خواهش دلدن صدای غنچهٔ پیکانکه
کل کبی سرتاپا هر زخمی کوش ایلدم

چاشنیٔ وصلتکدن شویله اولدم ذوقیاب
تلخیٔ ایام هجرانک فراموش ایلدم

لنکر عقل ایله پابرجا ایکن مانند کوه
شمدی شور عشقه بن دریا کبی جوش ایلدم

سد راه جلوهٔ نظاره در راغب حیا
کندی شرممدن رخ دلداره روپوش ایلدم

متاع وصلکه نقد دل شیدایی بن ویردم
بودکلو شهرت حسنی سکا هر جایی بن ویردم

محلدر چاکٔ چاک اولسه دل مجروحم زیرا
او شوخک دستنه شمشیر استغنایی بن ویردم

نه کلو وار ایسه جرمم بغشله ای ملکسیما
خطا ایتدم دریغا قتلمه فتوایی بن ویردم

دهانک نکتهٔ سربسته سن حل ایتمش کمسه
او سر مبهمه جانانه معنایی بن ویردم

نوله مستانه قصد قتل عاشق ایتسه عیب ایتم
که مجلسده او یاره ساغر صهبایی بن ویردم

نوله دیوانه وش راغب جنون عرض ایتسه مجنونه
دل شیدایه زیرا مایهٔ سودایی بن ویردم

قدوم شوقله توبیخ بخت شوخ ایده لم
ایاغ مل ایله کسر سر غموم ایده لم

نظام هیئت رزمی تمام بزمه ویروب
صف سپاه غمه صدقله هجوم ایده لم

کلال کلدی تصرفدن ام دنیایه
یترشو قاهره نک قهری عزم ردم ایده لم

فروغ آتش تردر علاج سخته دلان
او ماه پاره یه بزم طربده موم ایده لم

سزای لوم اوله جق نفعه ایکن راغب
نه در کناهی سپهرک که بز شئوم ایده لم

یایک ای ابروی یار اولسه ده آهن چکرم
قنده بر چلهٔ سخت اولسه آنی بن چکرم

رطل مرد افکن زهرابهٔ غم چلد کچه
جام صهبای مروت کبی بردن چکرم

کابه می شعلهٔ آوازله روشن ایده رم
کل داغم اریدوب روغن شیون چکرم

نازابروی هلالی چکه مم لیک او مهک
تیغ ابروسنه حسرت ایله کردن چکرم

پاکیٔ دامنک باعثی کوتهلکیدر
ایشدن صانمه که پرهیز ایله دامن چکرم

کمسه نک باری دکل دردوالم جوروستم
باری کافرنه چکرسم هله سندن چکرم

ثقلت وضعی رقیبک چکیلورمی راغب
خاطر دوست ایچون زحمت دشمن چکرم

نه در آیا بوتهور قولکه پادشهم
وار ایسه بنده لکمده سکا انجق کنهم

دوشدی لغزیده اولوب قعرینه چاه ذقنک
ظاهر امست می لعلک اولالدن نکهم

خال هندوی بتان تربیه ایلردی ینه
اولسه تاثیری دخی کوکب بخت سیهم

مژه تاراج دله صف چکوب اول شوخ دیسون
سرمه رنک ایلدی کردونی غبار سپهم

مایهٔ طینتم اولمش بنم انسانیت
خاک قبرمده ده یبروح صنمدر کیهم

یوسف مصر غرابت دینلورسم یریدر
حلقهٔ زلف وذقن اولدی چو زندان وچهم

خسرو ملکت دلسوختکانم راغب
شمع وش شعلهٔ داغ جکرمدر کلهم

بیان قدکه تعبیر آشنا بوله مم
او نظمه سروی دخی مصرع رسا بوله مم

حصولن استیه جک دلده مدعا بوله مم
نکارخانه ایکن نقش خوشنما بوله مم

بولوربنم کبی بیک مبتلا او شوخ اما
چراغ مهر ایله بن او یله مهلقا بوله مم

او کمسراغ بیابان حیرتم هرگز / طلبده بن بنی خضر اولسه رهنما بولهمم
مدام جامنی نوش ایلسمده دورانک / نشاط ونشوه‌یه دائر ینه صفا بولهمم
ینه اراده ایدرسم علاقه ربط ایدهمم / نه طرفه قید ایمش آزاده لک رها بولهمم

قنی میانه ده اولکی انس والفتلر
او ماهپاره ایله شمدی راغبا بولهمم

سر اضداده مظاهر ایدیکن بو عالم / کوسترر نغمه‌ده کی مدغم اولان هیئت غم
مصدر شهرت وصیت اولمز ایدی طبل وعلم / زخمه تاب آور اولوب ایتمسه تثبیت قدم
اهل هوشک نظر چشم حکم بیننده / نشوهٔ عبرته دائر کورینمز ساغر جم
دل که مجروح اوله ممنون نوازش اولمز / زخمی آیینه‌نک ایلرمی قبول مرهم
حقه قائل ایدی بی شبهه بایزیدی هر کس / صورت حقده نیچون خالق اولندی آدم
اهل تقلیده مفید اولمز اگر اولسه ده فیض / گل تصویره طراوت نیجه ویرسون شبنم
برکیدن بردخی کلمز نه عجب حکمتدر / عالم راحته بکزر سکبی اقلیم عدم
لذت اطعمه ده زینتی پوشنده اراد / نه بیلور رشتهٔ ادراکی نه در اهل شکم
زهره‌یه نسبت ایله اولمز ایدی پرده بلند / ایتمسه چنک تواضعله ایله قدینی خم
روز یک حملهٔ اندوهه طیانمز ساقی / اولسه بنیان طرب هر نقدر مستحکم
کندی حالن اونودوب عاشقه اغلردی اومه / بیلسه برکره فلکده نیجه در جور وستم
سم هجر انکه امدر دیدی ارباب مذاق / نوله ای غنچه دهن لبلریکی برامسم

هب اولور خواهش دل ایلمه خام ابرامی
وقتی وار عرض مرامک دخی راغب ابسم

خیال زلف خم برخم که ایلر خاطرم درهم / اولور هر مد آهم توغ شاهی دود دل پرچم
زلال تسلیت ایلر علوگیر آتش عشقی / گل داغ فروزانه شرردر قطرهٔ شبنم
هواسی آتش انکیز آبی سودا خیز خاکندن / تماشا ایلدم اقلیم عشقی باشقه بر عالم
هوای زلف خالکله بودر قانون عشاقک / اورر ماننده‌نی کاهی صبا که بو سلکدن دم

عجمی دللری تکدیر ایدرسه خط موهومک / قبار ابر مخیلدن دل خورشید اولورسه نم
کسرسه بزم صهبادن ایاغن زاهد خشکک / فلکده چین ابرو کبی تیغ خوشقدم بلهم

حسود اهرمن کبر ایلسونمی سرفرو راغب
مخمردر سراپا طینتمده نشئهٔ آدم

حرف النون

حلاوتیاب اولورمی نعمت الوان دنیادن / دهن شوی اولمیانلر بوس دامان مدارادن
هوای نفسدن سرمایهٔ عزتدر استغنا / عزیز اولمزدی یوسف چکمسه دامن زلیخادن
بری بیم وبری امید ایله ایتدی کباب آخر / فغان دست لب خاموشدن اول چشم کویادن
سواد پردهٔ خطه توارسه ایتمه علتله / قیامت قوپسه کچمز یکسر مو دل او سودادن
دگل خالی پریشانی کاکل فتنهٔ خطدن / خبر صورمق خطادر پیک آه بادپیمادن
سراسر حسن وان وشیوه در یکقالبه مسبوک / بودر فهم ایتدیکم معنای نازک اول سراپادن
لب جانبخشنک اعجازنه سوز یوق لطافتده / تکلم ایلدکجه فرق اولنمز لفظی معنادن
دگلدر بوش تهی دستی نقد وقتی اولمق وار / کهن رندانه ساقی دستکشلک جام صهبادن
قباغی شانه آنقدر دل شوریده‌نک فکری / رها بولسه اگر زنجیر زلف شوخ شهبادن
وفادر ممکن معدوم آنجق اتفاق اوزره / مخالفدر تخیلر کیمیادن ذات عنقادن

رحیق صفوتک تکدیر ایمش حسن مکافاتی
آنکیچون دردسر درچکدیکم راغب احبادن

ابروسی طاقنه نیجه ایتسون یمان یمین / محراب تیغ وضع ایدهمز هر جبان جبین
ویرمز سفال کهنه‌یه صهبا صفای جام / اولمز همیشه باعث فیض مکان مکین
پرچین نازسایهٔ کاکلده ایلمش / ابرولرین خدنک ستم درکمان کمین
بن بیلدیکمسه طبع مکافات روزکار / هیچ اولمسون مخاطره‌دن بی امان امین

راغب بو فیض وقتله بر طرح تازه‌در
قابلمی بویله طرح اولنه هر زمان زمین

هر دمده طرح ایدوب ستم و نازه برزمین	مانند داغ آچر اوپرے تازه برزمین
آكار كورن شو عرصه ده بازیچه كثرتن	تنك اولدیغن سپهر چب اندازه برزمین
سرسبزئ نهال محبتده در سخن	اككمی غرس فتنه ده غمازه برزمین
سرمایه موشكافیتر وصف كاكلك	رنكین ادا دسه اشته رخ و غازه برزمین

راغب بولورسه ادهم خامه كه بولورینه
بو تنكناده تازه تنك و تازه برزمین

ای حسن شعله تابنی زیر نقاب ایدن	اجساد عاشقانی رخكدر كباب ایدن
خطك خیالیدر بكا موی دماغ اولان	زلفك هواسیدر بنی آشفته خواب ایدن
اوضاع ناملایم احباب اوله مكر	اهل كماله چرخ دكلدر عذاب ایدن
اولمز كران بضاعهٔ كالاے اعتبار	بو بندر ایچره سود و زیانن حساب ایدن
ازعاج خلق اولسه ده ذی قیمت عاقبت	پامال اولور مثال ركاب ارتكاب ایدن
بیتابئ تهالكه یولده قالدی هب	هر منزل مرامه وقتسز شتاب ایدن
بكزر او شخصه یوزی كل اندود اوله صانور	موی سفیدی شهتهٔ رنك خضاب ایدن

راغب مداهنه یله ریادر زمانه ده
دنیایی صانمه جور و ستمدر خراب ایدن

سرگشته در ملازمی باب توكلن	ربط ایتمدكجه بر یره حبل توسلن
نقدینی نسیه یه ویرر اما كه سود ایدر	سرمایهٔ تعزز ایدنلر تذللن
وابسته در مكارهنی هضمه قدر و جاه	سیر ایله استخوانه هماك تنزلن
عالمده كورمدك هله شخص وفایی بز	رؤیاده باری كورمش اولیدق تمثلن
بركون اولور بو نقشی ده دست قضا بوزار	چوق كورمشز شؤون و فسادك تبدلن
وعدنده خلفه نركس بیماری اول مهك	ایما ایدر قبولنه عذر و تعللن
هر شیئك اعتدالده در ذوق و نشوه سی	عیشن ودمنده بیمزه بولدق توغلن
مانند كوه اكین بنی كاه ایتدی محنتك	طاق ایتدے طاقتن بو ستملر تحملن

چكدم خمار نشوهٔ موهومدن دخی
راغب نشاطن ایلمم اصلا تخیلن

دوشسه نوله مهر و مهی چرخك نظرمدن	آیردی بنی كوزكوره نور بصرمدن
ریزان اولیور در یرینه ریزهٔ یاقوت	بق آتشمه حسرت ایله چشم ترمدن
بر قطره دكل اشكمه نسبت یدی دریا	بر لمعه دكل آتش دوزخ شررمدن
ایتدی بنی آشفته هوای سر زلفی	اولسون او ده آشفته تر آه سحرمدن
هجر گل رخساری ایله بالش راحت	بر پوتهٔ خار اولمده دردر دسرمدن
چون برق خیال اولدی تماشا و جفاسی	سیراب صفا اولمدم اول سیمبرمدن

راغب كوره مم جامنی جم صونسه صفاسن
چشممده بنم تیره در عالم كدرمدن

ایدر دور رخك پروانه یی بیفرق بلبلدن	فروزاندر چراغ داغ حسرت روغن گلدن
مقید اولسه ممكندر صبایه دسترس البت	دكل گمگشته دن سررشته یه بر تار كاكلدن
كورن دیر شعلهٔ آهم نمایان فكر زلفكله	ایدرمش خاك حسرت كل دمیده تخم سنبلدن
عجب شیرین و تر كنج لبنده خال هندوسی	تخیل هم اولنمز كن حلاوت طبع فلفلدن
صفای بزم عشرت جمله مفهوم محاقدر	صراحی ایله شراب خموشی صوت قلقلدن
زهی رنكین ادا بر نشوه در ابكار افكارم	مكر مصنوعدر مرآت طبعم ساغر ملدن

بو شعر دلكشایی كوش ایچون صدشو قله راغب
عجبمی روح طالب كلسه مصره شهر آملدن

بسنه توی چرخ اولمز دل آزار ایچون مأمن	طیانمز تیر آه انكساره آهنین جوشن
شرار شور و شر هب سخت دللردن ظهور ایلر	بو دعوایه ایكی شاهد دكلمی سنكله آهن
عیوب ناسی افشادن لباس صو یمق اهوندر	بكا خوشتر كلور بی‌هنرلك اولمقدنسه پرویزن
مقید اعتبار اولمز تشابه رنك و بو برمز	اولورمی زیور دستار رغبت سنبل خرمن
شكاف خار حسرت یا اولور كلدوز استغنا	دكل خالی ایكی نقشك بریندن كوشهٔ دامن

تجرد در ایدن چون سالکی سرمنزله واصل
اولور غالب بو بولده رهنمایه شیوهٔ رهزن

دکلی عالمک پست و بلندی چرخه وابسته
تقلبله منار رفعت اولمزمی چه بیژن

مکافات اقتضا سنجه جزا جنس عملدندر
خدا جانندن ایتسون دور ایدرسه کم سنی بندن

بورر کشتی اصهبا قوت مهتابله راغب
اولور بوزورقه پیراهن فانوسدن یلکن

اولور چشم سفیدم گریهٔ خونابدن روشن
مثال دیدهٔ ساغر شرابنابدن روشن

نه حاجت پرتو لسوزی یاران بیبهره
اولور داغم فتیل پنبهٔ مهتابدن روشن

اولورمی فیضجوی مرده دل روشنکهر هرگز
دل آیینهٔ گیتی نما سیمابدن روشن

کشایش بولمدی دل گریهٔ دریا خروشمدن
اولور کن خانهٔ گوهر نمود آبدن روشن

کدرو یرمز ندکلی تیره بخت اولسم بکا راغب
فروغ همتم وار مهر عالمتابدن روشن

عرعر گبی اول قامت دلجویه نه دیرسن
عنبر گبی اول کاکل خوشبویه نه دیرسن

بو ملک دلی غارت ایدن خال سیهکیم
غنچهده ظهور ایلیه اول رویه نه دیرسن

رفتار و خرام ایلیه اول سرور دانم
اول دمده قوپان نعرهٔ یاهویه نه دیرسن

کافوره مشابه دیدیلر گردننی خلق
رویندە نمایان اولان ابرویه نه دیرسن

راغب سکا خوبان ممیز دیدیلر هپ
اول ایکی ترنج ایله او پهلویه نه دیرسن

امید نشوه در بزه هپ دردسر ویرن
فکر صفاده اولدو غمز در کدر ویرن

جوش بهار آتش شوق کلمیدر
شاخ نهال طور دکل برک و بر ویرن

تا ساق عرشه دک نیچون ای ماه بی اثر
ویردی سکا بو رفعت ایله پایه لر ویرن

غمازی نگاه تحرمی آسمه
بیلسم اوشوخه رازدرونم خبر ویرن

شهباز اوج حسنه دوشن نازایسه مکر
افتاده لرد کلمی سکا بال و پر ویرن

تاب شکست لشکر ظلمت محال ایدی
حسن اولمسیدی پنجهٔ خورشیده فر ویرن

شمدی دریغ نقد سرشکمی ایلسون
راغب او شوخه مردم چشمنده یر ویرن

شویله همشرب و یکرنگ اولهیم جاملهبن
دونهیم لالهٔ سرخهمی کلفاملهبن

وصل او دردشک ایده آمیزشنه شیر و شکر
بولهمم چاشنی وصلنی ابراملهبن

دستخوش میآل اولمیهجق سیب ذقن
منتلی اولهمم داعیهٔ خاملهبن

اولهلی صبح بنا گوشی سواد آلوده
روز وصلن سحرین فرق ایدهمم شاملهبن

بن نرم خوسن او بیرحمن ارار خویلرک
راغب آشفته هوایم دل خود کاملهبن

سیر ایله گردلبده خط نودمیدهسن
نقش ایتدی فص لعلنه خاتم قصیدهسن

رخسار لاله گونکه نظاره کرم اولوب
تاب نگاهی عاشقه داغ ایتدی دیدهسن

یکرنکی محبت ایله بولدی عاقبت
عاشق عذار یارده رنک بریدهسن

بولدردی خامه وصف خط و خالله صوین
ضبط ایلدی قلم وحسنک گزیدهسن

گیرایی کمند جنون سست اولهمکر
بلمم بن آهواندە راغب رمیدهسن

ایتمین هرگز تحاشی آب روین پاسدن
دامن عرضن نیجه تطهیر ایدراد ناسدن

نقش عرفانی قبول ایتمز دل آلودگان
مضطر بدر رسم خط چرگینی قرطاسدن

طینتنده هرکیمک اولمز خمیر معرفت
اولسه ده صورتده آدم فرقی یوق نسناسدن

زیور دوش ایلین جاه سخا تشریفنی
اولهمز آسوده دامن پنجهٔ افلاسدن

آدکمی اصلاحه مبعیدرلکد کوپی دهر
اکله سرماجرایی کاز رو گرباسدن

ساده دللر نشوه دار ارباب دانش پرخمار
عاقلان سرشار حیرتدر بو وار دن طاسدن

شویله راغب بی دماغ ایتدی بنی دور فلک
نشوهسی طورسون خمارین قالدی دل احساسدن

آرزوی وصلتک کیتمز دل مهجوردن
دور اولورمی فکر صهبا خاطر مخموردن

اولمدی جوی سرشکم گلشن آرای هوس
برگ لر یوز گورمدم بن طالع پرشوردن

برگ سبز آتش اولمشدر ره آوردکیم
میوه چین اولمق میسر می نهال طوردن

پرده پوش عیب اولور سیر مقامات هوا
کیمسه بدآواز ایشتمشمی خر طنبوردن

گورمدک بر مظهر قرب تماشایی هنوز
استماع ایتمکده یز اوصاف حسنک دوردن

انتساب اهل دولت خاکی هم ایلر عزیز
زائل اولمز صیت عزت کاسهٔ فغفوردن

اولقدر بولدم زن دنیایی راغب بی وفا
چشم پوش آرزو اولدم بهشت وحوردن

می عشقیله گوروب اهل هوا مدهوشن
زاهد خشک پسند ایلمز اولدی هوشن

تن برهنه ایدر اولکسه یی چرخ غدار
گورمسه شایسته اگر خلعت جامه دوشن

بحر غمدن بنه تخلیص وجود ایلیه مز
گورمشز بزم میک بز نیجه دریانوشن

چاشنی گیر دعا ایلمه دستن بالا
نعم خوان الهینک آچر سر پوشن

نشئه سی رقصه گتورسه نعجب مستانی
گورممیسن خم ایچنده می آلک جوشن

قصدی اقرار وصال ایتمه در ایلرسه سکوت
توله بوس ایلمه عشاق لب خاموشن

گریه ناک ایتمسه توله اهل دلی تأثیری
مطرب ناز بوراره سازنیازک گوشن

بنه رز دخترینک حلقه بگوشی اوله مز
مهر ومهدن اگر ایلرسه فلک منگوشن

صانمه پرواز ایده تحریک صبادن راغب
گلی حفظ ایتمک ایچون بلبل آچر آغوشن

شو مله گرم اولدی بوشب بزم آتش سیاله دن
فرق اولنمز دور ساغر شعلهٔ جواله دن

گلشن داغم بنه آچدی نسیم آه ایله
غنچهٔ منقار بلبل شاخسار ناله دن

پرتو حسنه اولوب هر ذره مرآت ظهور
چشمهٔ مهر ایتمده اشراب بهجت ژاله دن

فیض حقدر کارگاه قابلیت تار وپود
گلمز ای خواجه قماش معرفت بنگاله دن

اولسه ده راغب گشاده داغ بر دلدرینه
تخم بختم سبز گویا آب روی لاله دن

مست جام وصلتک هجریله مخمور اولمسون
گور دیکندن کمسه لر عالمده مهجور اولمسون

گندیده مغموم اولوب دلشادی اعداسنه
دشمنم محزونی دشمنله مسرور اولمسون

انکسار ندن اولورنه گنبد مینا شکست
قلب عاشق الامان دستکده مکسور اولمسون

ساز کارکار عالم قوت اقبالمده
بخت فیروز استرز بازوی پرزور اولمسون

اعتراف جرمله نادانه خوشتر در جزا
کمسه راغب غدر نادان ایله مغدور اولمسون

❀ حرف الهاء ❀

شمیم بوی گله تاب یوق دماغمده
شراب وصل بتان آب اولور ایاغمده

آچلدی هر بن خارنده بر گل حسرت
اوگونه نشو ونما وار هوای باغمده

مثال خانهٔ آیینه گندی عکسیدر
فقط صفادن اثر گوشهٔ فراغمده

زدوده ایتمدی آهم ظلام اندوهی
بیاض صبح اولیور دود دل چراغمده

اولورسه جوی سرشکم بوگونه طوفانخیز
ایدر سمندری گل اوگوزی اوجاغمده

خدنگ غمزه یه آچش دهان خواهشنی
فتیل عمر یمه یوق التیام داغمده

هوای سنبل آهم گسل ویرر راغب
شمیم بوی گله تاب یوق دماغمده

مباهات ایلمز رندانه مشرب هر خصوصنده
مگر کیم بادهٔ گلفام ایله ساغر خصوصنده

اساس معرفتله خانهٔ دل بولسون آرایش
تکلف برطرفدر بالش وبستر خصوصنده

عجبمی دعوی عشقکله پرداغ ایلسم سینم
گر کمدر نقش خاتم کثرتی محضر خصوصنده

نه چاره قوللنلمه خدمت دیگرده چار ابرو
هله جائز دگل دلاگله بر بر خصوصنده

اگر مقصود اثردر مصرع برجسته کافیدر
عجب حیرتده یم بن سد اسکندر خصوصنده

اولورمی چشم حسرت حسن عالمسوزدن بسته
باقیلمز خاطر احبابه هیچ دلبر خصوصنده

وحید نکته سنجه راغبا ال ارقه سی برده
خصوصا بوزمین تازه طرح وتر خصوصنده

علاجی عقدهٔ خاطرده بول کشاده لکه
تکلف استمز اصلا کدر زیاده لکه

ملایمت ایدر عالمده آدمی . یقدر
کمان نرمی فلکک وقف ایدر کباده لکه

کوروب شو دفعه ده ادنالرک تصدرنی
سواری ایتسه عجبمی حسد پیاده لکه

کناره جوی نقوش حوادثک اولسون
مثال اطلس کردون مداری ساده لکه

بو ناز حسنله برشوخه اولمش افکنده
دوشرمدم اوبتک نخوتن فتاده لکه

طورردی حیرت ایله جویبار آینه وش
چمنده کلسه قد سروی جلوه داده لکه

بو آب وتاب ایله ابکار طبعمک راغب
سزادر اولسه اکر اعتناسی زاده لکه

صقن دست فراغه رشتهٔ طول امل ویرمه
نظام ملک استغنایه غفلتله خلل ویرمه

اولور برکنده بنیان عداوت زور نرمیدن
همان سن سخت بازوی مدارایه کسل ویرمه

ایدرسن خاک برسر خانمان زهد وتقوایی
کل ای برج شهامت زورمیندن بویله بل ویرمه

بو میدان مجتهدر عطایه اخذ اولور غالب
ایاغ آلمق زبردستانه درپیرانه ال ویرمه

مدد همحال سهراب ایلمه بیمار هجرانک
ویررسک نوش داروی افاقت بیمحل ویرمه

کبار دولتی همشرب پیرمغان بولدم
قصیده دکلمزلر راغب آلمزلر غزل ویرمه

رفتار ایدنه وادئ عشق ایچره یولنجه
دستنده ره راست عصادر یورولنجه

تلخ ایلدی کامن هوس خامه دوشنلر
قوسی موسمنه میوهٔ مقصودی اولنجه

آزر نجش ایله قابل تکدیر اولور اما
چوق صو کوتورر چشمهٔ صفوت طورولنجه

دل قالدی تهی مایه اولوب دیده لرم بر
مینا بوشانور حوصلهٔ جام طولنجه

برکره طوقنسک تلنه ساز درونک
بیک دورلو نوازشله دوزلمز بوزولنجه

کرار صف رزم که عزمنده اولورلر
توفیق وظفر همرهی صاغنجه صولنجه

وصف علی پاشا ایله تنک اولسه ده راغب
تذییل ایدرم قافیه انجام بولنجه

قالدی نقش خاتم لعلک دل غم پیشه ده
غنچه تردر قو آچلسون درون شیشه ده

ایلسون تاراج دل که چین ابروکه نگاه
ایکی شیر اولمز مثلدر سودیکم بر بیشه ده

ایتدی شیرین نکاری فرهاد نقش بیستون
سرنوشتن کیم قضا رسم ایلمشدر تیشه ده

اولمدم رهیاب سرکاکل خمدرخمک
چوق کلید مشکلی ایتدم کشاد اندیشه ده

جمع اولان خط ابله زهر وشکرخنده یی
پیشهٔ جدوار تشبیه ایلمدم بر ریشه ده

خرقه پوش خانقاه بی نیازیدر دلم
ایلمم راغب مدار اشنجه ده درویشه ده

اولدی رسیده تیغ ستم استخوانمه
اولسم بودرد ایله آجیمام طاتلی جانمه

پرچین ناز ایدوب دیمش ابرولرین اومه
قوس قضا نظیره اولور می کمانمه

لعلک شبیه غنچه دینلر آچلدیلر
صغمز بنم بو کونه بیوک سوز دهانمه

ممکن علاجی زخم نمایانک ای طبیب
وار ایسه چاره کت ایله دل ناتوانمه

برام اولورسه خستهٔ عشقه لبکده در
افسون غمزه یی اوقومه دکدی جانمه

ویرمم فتور صبره اولورسمده تشنه لب
راغب رجای وصلتی المام لسانمه

اولمدقچه تا نوشتهٔ فهرس تقدیرده
مطلب ومقصد بولنمز نسخهٔ تدبیرده

جلوه کاه یار اولان دل نقش غیر ایتمز قبول
صورت دیکر محال آیینهٔ تصویرده

اولمده اهل سوادک وضع بختی بازکون
سر فرو درکار خامه حالت تحریرده

خون کرم عاشقاندن موی آتشدیده در
پیچ وتابی صنمه جوهر صفحهٔ شمشیرده

اول بتک چشم سخنکوی ولب خاموشنه
نکته سنج اولمق قولای سوز آشنا تعبیرده

رهروی سرمنزله واصل هوای عشق ایدر
برآدم کیتمز پروبال اولمدقچه تیرده

آلدی میدانی بو وادیده ندیم یکه تاز
اولمه چوق رفتاره راغب ساحهٔ تنظیرده

مساعد در سیهکاری چشم فتنه پردازه
حذر ناسازکاری تهمتندن بخت ناسازه

قومزالدن نسیمه گرچه جنبشلرله تقلیدی	پیام یاردن کوتهدر اماده ست یلپازه
درازایتمه نیازین قامتن اولمه گرانسایه	گلور فیض خدا گلدکده بیمیزان واندازه
پریشان نسخهٔ ایام گلمز ربط تدبیره	قبول ایلرمی اوراق کهن حکمتله شیرازه
اولور هردم بهار خارزار رنجش مردم	ایدن گلشن سرای کوشنی موقوف غمازه
شکاف ایلریک اندازنده نسر طائر چرخی	گلنجه بازعنقا بال همت شوق پروازه

نزاکتله دهان یاردن کوش ایلدم اول
بوشعر تر عجبمی اولسه راغب تازه دن تازه

وعدهٔ وصل دروغی اومهمك كوشمده	قالدی خمیازهٔ حسرت كبی آغوشمده
نقد را اولسه هویدا اثر حسن قبول	جنبش حرف ر جایوق لب خاموشمده
عقل كل حسرت تهٔ جرعهٔ ادراكمدر	نشوهٔ فیض ازل وارمی سرجوشمده
بنه دیوانه یه دیوانه ایدر دلسوزے	روح مجنون دولانور گردسر هوشمده
طرفه پامال حوادثمی اولور بنجلین	شور سودا بسر و بار امل دوشمده
ایلدم مذهب ابنای زمانی تقلید	یاد یادمده اولور دوست فراموشمده

دیدی اولشوخ دل ساغره برداغ اولسون
اثر بوسهٔ راغب لب مینوشمده

فلك آیینهٔ خورشیدی آصمش طاق گردونه	دوشرمش پرتو عكس جمالن كوه وهامونه
مے گلگونه رونقبخش اولور شفافی مینا	ویرر رنگین ادای طبع نازك تازه مضمونه
كیمیك كیم چشم ادراكی حقایقدن اولهٔ بسته	فلكده عالمی دوراتیسه بكزر اسب طاحونه
بلاس رندی و كهنه سفالی اهل استغنا	دگشمزلر درفش كاوه یه تاج فریدونه
فلك اشكسته ایتمز بكده روشندللرین قدرین	قومزلر جوهرك ذی قیمتن تركیب معجونه
انك آوازه سندن كوه صحرا بر یوك برخم	فلاطون ایتسه برجادر حسد اقبال مجنونه
اوشوخك حسنی وش اوضاع نامعهودی دردندن	عجبمی داغ سینهم داغ اولورسه نعل وارونه
سپهر وزان هجری كامران ایت فیض حسنكدن	ورق گردانی خطكدر آماده شبیخونه

چرادن دم اوررمی ماجرایی فهم ایدن راغب
ادب مانع دگلمی اعتراض صنع بیچونه

غراب اسباب زیوردن دگلكن طرح گلشنده	عجب خال سیه دوشمش عذار یاره زیبنده
ویروب مدنگاهیمله آنك هر تارنه بیك تار	گرفتار اولدم آخر اول كمندطره ده بنده
بوگلشندن نیجه گلچین شوق اولسون دلفكارن	گل خورشیدی ایلركن سپهرك وضعنه خنده
گران تمكین نخوت اولمه بكده ای سبكمایه	دگلدر سست طاق كرسئ اقبال پاینده
تنزل ایتمدكجه گوهر اولمز قطرهٔ نیسان	بولور روشن ضمیران رفعتی اولدقجه افكنده
لبكدن ایتمش اولسه جستجوی آب حیوانی	بولوردی خضر اولور چون عاقبت جوینده یابنده

بن ایتم ادعا اماسن انصاف ایله ای آفت
وفا میدانینه بق وارمی راغب كبی بربنده

ایدر اعجاز حسنك نقش آتش سطح آب اوزره	دوشنجه عكس یاقوت لبك جام شراب اوزره
اولور خال سیاهندن رخ آیینه تاب اوزره	هویدا احتراق زهره جرم آفتاب اوزره
كورن كیفیتن پشت لبكده سبزئ خطك	غباری نشوه ده ترجیح ایدر لعل مذاب اوزره
حجابندن كورنجه آب اولور تاب رخك گلشن	دونر بلبللری مرغابه دریای گلاب اوزره
مگر نقش خیالكدر كه قالمشدر دروننده	نقوش كارگاه عالم كون انقلاب اوزره
بلند اقبال آهم سایهٔ عشقكده بررتبه	علمدر حلقهٔ دود درونم نه قباب اوزره
اولوردی جامه بیداری صباح حشره دك ای مه	اولورسه هیئت وصلك مصور جامه خواب اوزره
سكون مرگی بلمم شویله بی آرام سودایم	قالور سیماب زنده خاك قبرم اضطراب اوزره

اولور گاهی مخیل گاه اولور راغب خوش آینده
دگلدر واردات فیض هر دم برحساب اوزره

قابل عشق اولسه دل اماهوسكار اولمسه	زود نقش و زود محو آیینه كردار اولمسه
بلكه تاب آوراولوردی دل نگاه نازینه	غمزه یه شمشیر ابرولر طرفدار اولمسه
كمده وار یارای عرض مدعا ای تندخو	آه حسرتدن تمنالر پدیدار اولمسه

اولسه تا همسنج تساوی باری دعوی هنر   بوالفضولان کاه قدر و کوه پندار اولمسه
نشوه دار اولدقجه ناهموار اولور مشربلری   مست اقبال زمانه بویله سرشار اولمسه
خود نمانی طینت مردمده مرکوز اولقدر   اکلمز بیلمش و پسن اقبال و ادبار اولمسه

ایلمز راغب تأدب کمسه‌لی خوف جزا
دعوی منصور ایدردی هرکشی دار اولمسه

روزه دارشه خاور ایدوب احضاریه   ویردی هرشهره نوید خبر اظهاریه
روز اولدی کبوتر له‌اوچوردق کاغد   حاجی بیرام و لیدن کلوب اخباریه
قنی آرایش تقویدن اثر زاهدده   یوم شکدر دیو طوتمز ایدر انکاریه
حجلهٔ طبعمه کلمزدی عروس روزه   دیرم اشکٔ تریمی ایلسم ایثاریه
حق بودر شمدی بوروزه‌یه اولمز تقلید   شعرا جمع عصیر ایتسه‌لر اکباریه

آفرین طبعمه همروزه‌لک ایله راغب
سویلدک بر غزل شعر ترافطاریه

نه شوخ جلوه در عالم کباب اولور بونده   هزار گوهر اندیشه آب اولور بونده
محبت عالمی ایتمز قبول ظلمت و نور   فروغ ذرهٔ مهر آفتاب اولور بونده
کورن بو قوت طالعله دیر خراباتی   یابلمسه سد سکندر خراب اولور بونده
خیال تاب رخنده عجب لطافت وار   سرشک دیدهٔ حسرت کلاب اولور بونده
نه ممکن ایلمک احوال عشقی استقصا   حکایت غم دل برکتاب اولور بونده
شکنج زلفی دکل تاب موشکاف خیال   اسیر کشمکش پیچ و تاب اولور بونده

ایدرسه جرم نکردیله یار قصد عتاب
سکوت راغبه فصل الخطاب اولور بونده

❀حرف الیاء❀

صانمه ابنای زمانه بنی دلریش ایتدی   هرنه ایتدیسه بکا بخت ستمکیش ایتدی
لذت و نشئه‌سی یوق نقل و می خال و لبک   عیش و نوشی بکا دورنده فلک نیش ایتدی

راهزن زهد و خرد غمزهٔ دزدیده ایمش   بولدی حسننده اوشه ملکنی تفتیش ایتدی
قومدی حیرت دیدار دیدم نطقه مجال   صد طوطی آیینه‌یی دربیش ایتدی
خط کلوب جنبش ابروسی کمانن بصمدی   غمزه‌سی تیر جکر دوزنی درکیش ایتدی

بریره کلسه جهان ایلمیه مزدی هرگز
راغبا علم و هنر کیم بکا بر ایش ایتدی

آهم اولدقجه پریشانی زلفه بادی   لشکر خطی ایدر فتنه‌لره امدادی
تلخکام ایلدی عشقم ینه بر شیرین لب   بیستون ستمک شمدی بنم فرهادی
بکه ساحر بینک مکر و فسون شاکردی   ناوک غمزه سنک تیر قضا استادی
سه قدح رندی ایدر پادشه هفت اقلیم   می کبی وارمی عجب مایهٔ خاطر شادی
ایلر عشاقی رمیده روش مهر و وفا   ملک خمخانه‌کده مددایلمه نوایجادی
حلقهٔ چشم غزالانه اولور حلقهٔ دام   صید ایدر کندی بونخجیر کهن صیادی

برنسیم ایله خراب اولمه‌ده مانند حباب
سست ایمش راغب عجب قصرهوا بنیادی

زمین یاتی سبز ایتمه عجبمی تازه مضمونی   قلم سبز ابتردر و ضعله اول لعل میکونی
اولوب چار ابروانی زرشنک نقش خاتم دولت   ایدر زیر نکین آخر سواد ربع مسکونی
نظام استرسنک اولسون دم مبهم تیغ ستم درکار   بودر اقلیم حسنک ای شه بیداد قانونی
متاع کسمخر در چارسوی خودنمانیده   جنون اربابی آلمز بر بوله عقل فلاطونی
قیاس ایتمک سرشک دیدهٔ خونبارمی نیله   قزل ایرماغه تشبیه ایلمکدر آب جیحونی
سراغ داغ حسرت جستجوی دشت حیرتله   بو وادیده بن احیا ایلدم آثار مجنونی

کریمک نوش جانمدر جکرسوز قهرنی راغب
زلال لطف ایله اولمم لئیمک سیر ممنونی

اکرمرادک ایسه خاطرک کشاده لکی   مثال آیینه نقش ایت درونه ساده لکی
دوشنجه برک کله مهر اولور بغلکیری   جمنده قطرهٔ شبنمدن آل فتاده لکی

بضاعه قالمز ایدی افتخار مخدومه
فرو نهاده اولنسه افندی زاده لکی

دیمش رقیب جکر چین ناز ابرومی
اوابروانه دوشرمم بن اول کباده لکی

سکونی لنکر عقلمکده کم دکل اما
خروش بحر جنونمکده وار زیاده لکی

بیلن غبار رهک توتیای چشم امید
مرجح اشهب صبحه کورر پیاده لکی

آچیل کنار چمنزاره کل کبی راغب
اکر مرادک ایسه خاطرک کشاده لکی

اولمسون دل اولمهمک تک زیب داغندن تهی
چرخک اسرار اولسون اسرار اولمسون مهر ومهی

تابش مهر جمالک ذاب ایدرسه بردلی
چشمهٔ خورشید اولور شبنم کبی جولانکهی

اولقدر دیده مده بیخ اتکن خیال قدیار
تخم اشکم قنده دوشسه سبز اولور سرو سهی

چوق بلند اندازی ایتدردی سرکوینده سن
کورکمند آهی نیلر ایلرسه کوتهی

الده ساغر بلده خنجر سرده صهبا سینه چاک
فتنه جو دلبرلرک بی شبهه سنسن اشبهی

اشتهای ذبذب و غبغب دکلدر زاهدا
جان ودلدن کوش ایدوب یاد ایتدیکک ما تشتهی

کوش ایدلدن نغمهٔ آتش نوای خامه‌کی
بلبلان راغب فراموش ایلمشلر جهجهی

ایدن ایتمش مؤثر نشئهٔ خاکیده خورشیدی
صفای عالم آیینه سخر جام جمشیدی

اولیدی ماتمه غالب سروری دهرک ایلردی
محرمدن بدل تقویمه سرنامه مه عیدی

حیاتندن اولان سیراب اولور دلتشنه سی موتک
دکل خضرکده خی شایان غبطه عمر جاویدی

اولور مالک رقاب عالم تحقیق البته
اتانلر کردنندن ربقهٔ تذویر و تقلیدی

سواد خط پشت لب بیاض کردن مینا
یترا شغال روز وشب براق تبییض و تسویدی

سه روزه جاهه نخوتلر ندرای بوالهوس بلسم
عجب و یرشمی کردون دستنه منشور تأییدی

تهی مغز نشاطم کاسهٔ طنبور روش راغب
فلک کوش ایلمم رامشکر بزم ایتسه ناهیدی

رهنما اولمده کمرهلره فانوس کبی
علم اولور شعلهٔ آوازایله ناقوس کبی

ای کریبان تحمل نه کلوکیر اولدک
سنی ده چاک ایدرم پردهٔ ناموس کبی

کیمدر ای شوخ عجب مظهر لطفک بلسم
باقدم احوال رقیبه اوده مأیوس کبی

صیت حسنک طوتر آفاقی کیدرسه بویله
دوکیلوب سینه سی افتاده لرک کوس کبی

یوزسورن پایکه پاینده بولور دولتنی
وارمی سرمایهٔ رفعت قدمک بوس کبی

ایاغک دنک اله کوربصمه یه کورسون ساقی
زاهدک بزمه چوکر ثقلتی کابوس کبی

راغب ایلر سنی ده زیور دوش شهرت
برقماشک وار یسه خرقهٔ سالوس کبی

ایتدک اسیر طرهٔ دل بینوا مزی
بلمزلک ایله دامه دوشردک هما مزی

فریادمی رسیدهٔ کوش ایله ای صبا
مفتاح باب کنج رجاقیل صدامزی

زنجیر زلفدن بزی کندک خلاص قیل
دست صبایه ایتمه حواله رهامزی

کوش ایتمز اولدی ناله منی بلبل دلک
دویمش کبی او غنچه دهن ابتلامزی

راه وصاله ایرمدی دل راغبا هنوز
کم کرده ایتدی بخت سیه رهنمامزی

فرمان ادشه مملکت دلده یورتدی
بیکانه هوس هر نه که بولدیسه کورتدی

قاینا تدی اوقلیو نجی بتی بحر هوا سی
جوق کشتی دل لنکر تمکین سورتدی

دلتشنه لره قالمدی یکقطرهٔ فیضنک
سر چشمهٔ احسانکی اغیار قورتدی

عاشقده واروب کویکه ایشلرمی بشاردی
ایت کبی رقیبی برازآردندن ادرتدی

تنک اولدی زمین ثقلتی دفع ایتسه مناسب
راغب قلمک مسند اندیشی چورتدی

اول آتش رخسار که هرسینه ده یاندی
آیینه کبی برنفس آخر اوده یاندی

رؤیاده کوروب دولت بیدار وصالک
درخواب ایدی بخت دل شوریده اویاندی

قندیل کوروب خنده کنان پیرمغان دیر
رنک می کلفام ایله زاهد ده بویاندی

جاک دیزکنی هموارده دکل عرصهٔ نخوت
بو حلبه ده چوق فارس خودرای طیاندی

ترک مل ایچون ویردی قسم لعلنه اول شوخ
راغب نمکیندر ایچیلور بویله می آندی

شعلهٔ داغمله لال ایتدم زبان بلبلی
آتشه ویردم چمنده دودمان بلبلی

واقفان سر بهر سر عشق اکلر خموش
غنچهٔ لب بسته دن راز نهان بلبلی

خار خار هجر ایله ایلر تلاشی وصل کل
بوتهٔ خار ایتمه غمی آشیان بلبلی

تاب غیرت ایتدی خاکستر نشین پروانه‌یی
کوش ایدنجه نالهٔ آتش فشان بلبلی

هر سخن رونق ویررمی سوز دل تقریرینه
غنچه دن کوش ایله‌ای دل داستان بلبلی

آتش کلده تن پروانه‌یی ایتسون کباب
شمع چون آچمقده کلدروش دهان بلبلی

بلبل وکل قلقل میناو جام وصل یتر
چکمه راغب ناز کلده امتنان بلبلی

آهندن اولسه ده فلکک چک کمانی
چکمه فلکده سفله لرک امتنانینی

خورشیدوش کرکدر اوله فیضی کامک
بالاتر ایلدکجه فلک قدر وشانینی

قانم قورتدی نغمهٔ ناسازی بلبلک
بیم خزان غنچه‌نک آچمز دهانینی

آخر اولور فتادهٔ خاک آتش اولسه ده
هر کیم که ویردی دست هوایه عنانینی

ساقی خراب ایلدی مستانی شویله کیم
معمور ایتدی شوق طرب خاندانینی

بوی وفا طوقنمدی هرکز مشاممه
کشت ایلدم هزار جهان کلستانینی

آکدردی قهر ومحنت ابنای قاهره
راغب وزارتکده کتابت زمانینی

کنج فراغه کرچه که همت قومزسنی
سودای جاهه دوشمه که راحت قومزسنی

شایان قرب حضرت اولور برخلوصه بق
بو خمه بهشته زاهد عبادت قومزسنی

زیر نقاب شرمدن ای ماهپاره چق
وادیٔ انزواده بوشهرت قومزسنی

البته برمهک اولور آواره‌سی دلک
هیچ کندی حالکه بو طبیعت قومزسنی

دشمندن اخذ ثار کبی وارمی برصفا

راغب بوذوقه آه مروت قومزسنی

بو کلشنک که رشک شرار اولدی ژاله‌سی
داغ پر سمندر اولور برک لاله‌سی

زیور اولور همیشه بر آغوش حسرته
توأمی طوغمش اول مه حسن ایله هاله‌سی

آب وهوای خون دل ودود آهله
کلبرکدر دلی سنبل تردر کلاله‌سی

یازسه بهار شوق هزاری ورق ورق
صدبرک اولوردی باغده هر بر رساله‌سی

کیم کوردی بزم می کبی بردوش انجمن
قندیلی جام وپنبهٔ میناذباله‌سی

تأثیر ایدرمی هرزه درا درجرس کبی
آهنده لانک اولسه ده فریاد وناله‌سی

چکمم او باده دنکه کله بوی امتنان
راغب اولورسه تاج سر جم پیاله‌سی

رونق اولمز سخنه حسن اداندن غیری
وارمی سنک وکهرک فرقی صفادن غیری

طرفه دکان حکمدر بوکهن طاق فلک
نه آلورسک بولنور درده دوادن غیری

غرض حقه اصابت نیجه درس ایله
وارمی بر طوغری کیدر تیر خطادن غیری

توشهٔ راه طلب ایلر ایسک اخلاصی
خضر ره هیر آرامه عون خدادن غیری

بلسک اغیاره ندر منتی باری اوبتک
کورمدک بزهله برنسنه جفادن غیری

نیجه بیک ییلدر آدی اطلس کردون چرخک
نه‌سی واربرکیه جک کهنه قبادن غیری

ینه همجنسی ایدر آدمه راغب حسدی
رشک ایدرمی سکا کمسه وزرادن غیری

مداری آسیای دولتک نادانه درشمدی
جهالت صید مرغ کامه دام ودانه درشمدی

قماش معرفت کاسد متاع بندر رغبت
هوس تحصیل کالای سروسامانه درشمدی

صفایه ساغر میناشاطه باده حسرتکش
عجب اسباب بزم عشرتم رندانه درشمدی

خموشی هزارک شعلهٔ آوازی کلشنده
بکا همحال سوزش شوقله پروانه درشمدی

کوروب خالی صفادن کردش ناسازایامی
الده کنبد میناتهی پیمانه درشمدی

کوزی آیدین رقیبک تیره لندی کوکب بختم
سواد شام غمی سودیکم صیدانه درشمدی

صورر سنك راغب شوریده نك ای بی وفا حالن
غمكله كشت دشت وكوه ایدر دیوانه در شمدی

لبك كیم بوس ایدر بر ساغر بللوردن غیری | كیمك وار زهره سی تل قرمغه طنبوردن غیری
خیال زلفكله سررشته عمر دراز استر | سر هر موده بیك افكار دورا دوردن غیری
سیهكاری چشمكدن سرایت ایتدی بیماری | امید صحت ایتم بن دل رنجوردن غیری
مثال طالع عاشق كهن تقویم كردونك | بولنمز صفحه سنده نحسله محذوردن غیری

عجب اخلاص حسرتكش پابوس اجلالك
شو یاد ایلمزده وارمی راغب مهجوردن غیری

ایدلدن اول پری روضه دلی اقبالدن بالی | كزر آواره مرغ بینوا وش دالدن دالی
نیجه آزاده اولسون اهل ثروت بار ثقلتدن | دكل تفریق قابل صورت حمالدن مالی
لباس نو قماش قالی زیب دوش فخر ایتمز | تجرد پیشكان زهد اولورلر حالدن حالی
ویرن رونق عروس كامه كلكون طبیعتدر | مطرا دركمیت خامه نك خیالدن یالی

دكل قحط سخن تنكئ وقت ایلر مكر راغب
قماشش تازه نظمی كثرت اشغالدن خالی

بكا ناس اولدی كوی دلربادن نامه رس شمدی | تقاعد اختیار ایتدی نسیم بوالهوس شمدی
پریشان ایلمش سامانني جمعیت دللر | اوكا كلدن كوكل سن رشته امیدی كس شمدی
مزاج خلقی اخذ ایتمش عطادن شویله رو كردان | عجبمی ویرمسه عكس صدادن كوه سس شمدی
وفادن كچدك آخر دامن لطفكدن ال چكدك | مجرد یاردن ترك سمندر ملتمس شمدی
طریق راستدن عشاقی سوق ایلر مقامانه | عجب نی كبی وارمی مرشد صاحب نفس شمدی
ازلدندر طراز جامه دیواری كلزارك | دكلدر زیور كلشن سر الرخار وخس شمدی

قتی ناسازكار اولدی مدارا ایلمز راغب
فلكدن خولیای سازكاری هیچكس شمدی

ناله بلبل رخ كل شنلك ایتدی كلشنی | ایلمسون پروانه یی شمعك اوجاغی كلخنی

اولمهنك

اولمهنك سرتاپا نور مجسمدر تنی | تار كتان نكهدن اولمیور پیراهنی
برقی ایتدی خنده سی انكشت حیرت بردهان | یاندی داغ رشكله رخساریله ماهك خرمنی
ایلدی دعوای یكرنكی سیه رو تلخكام | فلفلی خال لبی كافوری صبح كردنی
چشم عبهر تدر سراپا نیك وبد تمییزنه | خلقی طوتمز لرالا وستنده عبث پرویزنی
ایلمز نامردی درع ومغفری صاحب هنر | تیغ وش مردك كركدر جوهرندن جوشنی
ناله درسامان صبرك ایتدیرن تاراج تار | ایلمین آكاه فریاد جرسدر رهزنی
كشتئ صهبایی تدریج ایله قوللن ساقیا | دعوی دریا كشی ایله قپاتمه یلكنی

شویله سرشار رحیق وحدت اولدم راغبا
پاره ایلردم اشارت صورسه لر بندن بنی

بزم عشقك تلخ ومرد افكن اولور صهبالری | تند خو اولسه عجبمی ساقئ رعنالری
جولری باد ركل ایتدی بلبل كویای لال | باغ حسنك جنبش سرو سمن سیمالری
طره خمدر كمند وتیغ ابرو تازه زاغ | اول بتنك قالمز طاقتسون عاشق شیدالری
خنده رو مانند كل پرنشوه همچون جام مل | دلبرانك خوش ادادر شوخ بی پروالری
یأس ایكن ظاهر اولان چین جبین یاردن | سوی امیده بقر ابرولرك ایمالری
خواه مصر وخواه بغداد اشته شهباشته شام | وار میدر استانبولك ممتاز ومستثنالری

اولمز ایدی روز محشر جای دعوای دكر
فصل اولنسه راغبك اول شوخ ایله دعوالری

كورمدم خونی نكه چشم سیهكارك كبی | وارمی فتان زاده هندو جكرخوارك كبی
دل صف مژكانكه تاب آور اولمز كن هنوز | لشكر ناز وتغافلده طرفدارك كبی
ژاله لر پیجاد كلدر داغلر بیهوده سوز | دوشدی دام شوقنه دل پرجفاكارك كبی
بولسه ده كیتی نما القله فروغ اشتهار | خوب صورت كورمدی آیینه رخسارك كبی

كرچه چوق افتاده طاق نكاه التفات
وارمی برافتاده اما راغب زارك كبی

مرادا اوزره عجب بو چرخ نیلی فام دونمزمی — بزمده بزمحزا ایچره برایکی جام دونمزمی
کلورکن بزمه دوندرمش رقیب بدنمش یاری — وار و بار ردنجه ایتسک بر دخی ابرام دونمزمی
سن انصاف ایله جانا دونمدکه اعتقاد کدن — ایدیدم سن قدر بر کافری الزام دونمزمی
بو بر مشهور مثلدر که افندی کون دونر دیرلر — بنم آلوده هجران اولدیغم ایام دونمزمی

سرشکم جدول ایکن جوی دولاب دریانمون اولدی
دخی بلمم که راغب آسیاب کام دونمزمی

اولمدی ممنون لطفک بینوا الردن بری — اولمیور اربابنه واصل عطالردن بری
یاد ایدرمی بیسر و سامان ایکن راحتلرین — مالک تاج اولدیغن کورسک گدالردن بری
جده سعی ایتمکده یوق بزدن قصور اما چه سود — دوشمیور بر وفق خواهش مدعالردن بری
کورمدم بر مشتری کزدم متاع دل بکف — حیف بغداد ایچره بو قدر دلربالردن بری
عالمی برباد ایدر رباد برود نخوستی — بولمیور یارب تعین ناسزالردن بری
تاخدادن شرطهٔ توفیق همراه اولمسه — ساحل امیدی کورمز ناخدالردن بری
راستم مانندی هر سازه دمساز اولمده — طبعمه کلمز مخالف هیچ نوالردن بری
هالهٔ ماهه دونردی حلقهٔ عشرت بو شب — رونق مجلس اولیدی مهلقالردن بری

بادهٔ صاف خیالم نشئهٔ نابی ویرر
راغب انصاف ایلمه شعر آشنالردن بری

❀ رباعیات ❀

آدمده نه پیرایه نه زیور استر — مخلوق ایدوکه صورته مظهر استر
بیفائده در زینت وآرایش ظاهر — بق آینه یه صفوت جوهر استر

(وله)

چونکیم بو قدر تله دونر خیر ایله شر — بسدر بیلنه تسلیت ایمان قدر
دریاده نه مقداری اولور خار و خسک — دنیا ایچون اولمز دل داناده کدر

❀ بودخی نقاش پاشا دیوارینک اوزرینه کندی خطیله یازلمشدر ❀

شکل

شکل تبدیل ایلده و یردکجه تعب کشت وگذار — بو محل اولمشیدی راحت ایچون جای قرار
داخی چوق کمسه بزم کیبی کلوب کتسه کرک — بویله در قاعدهٔ وضع سپهر دوار

(وله)

نادر بولنور طینت کاملده قصور — کم مایه دن ایلمز نه کیم ایلرسه ظهور
اقبال ایله روزیله تغیر کلمز — مست اولسه ده خبط ایلمز ارباب شعور

(وله)

فیضی مجوز صافدلان هم درین زمان — کس را کلو ز آب کهر تر نمیشود
تا شکنی کله نکشاید دلم بناز — این فتح بی شکست میسر نمیشود

(وله)

صدای زآمد و رفتم نخیزد چون شب تیره — سیه بختی اخویشم سرمهٔ آواز پا کردد
مرا از بسکه کردد کردش چشم تو سرکردان — غبارم سنک اکر خواهد شود سنک آسیا کردد

(وله)

زشوخیها چنانم سوخت از بس کردش چشمی — پس از مردن زخاکم شعلهٔ جواله میروید
تهی زان ماهرو بردم بخاک آغوش حسرترا — عجب نبود پس از مرک از خاکم هاله میروید

❀ بیت ❀

براه کامجو بیهاشو دهر کام فرسنکم — درین وادی چو شد بخت سیاه خویش شبرنکم

❀ بیت ❀

اندوه روزکار و فریب زمانه را
خوردن طریق ما و نه خوردن طریق ما

❀ بیت ❀

شعلهٔ ادراک خسر منسوز ثروتدر بکا — آبرو سیلاب سامان ونانتدر بکا

تم لخمس عشرة ليلة خلت من جمادى الاخر
سنة الف ومائتين ثلاثة وخمسين

هزار
۲

۲۲

